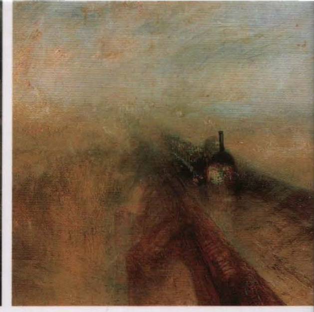
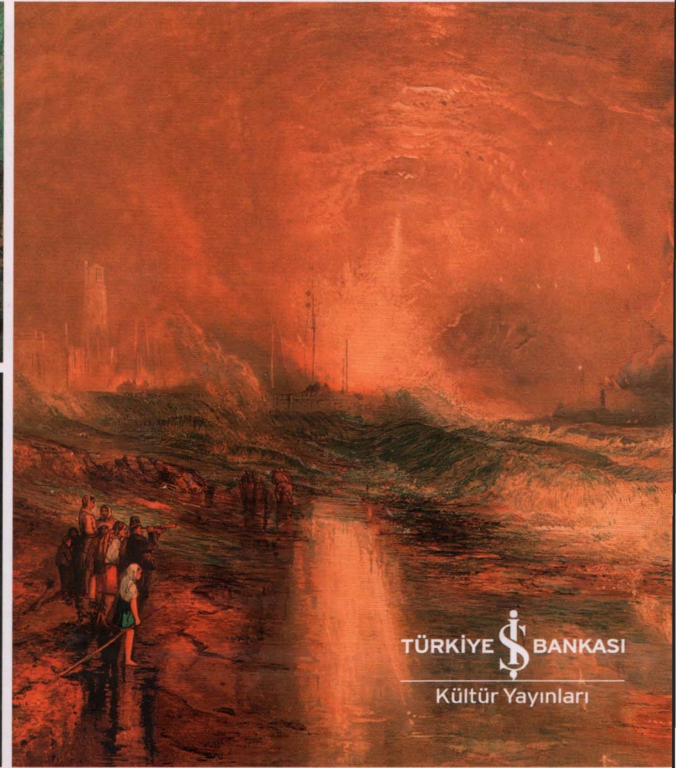

TURNER

500 GÖRSEL EŞLİĞİNDE YAŞAMI VE ESERLERİ

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

EN ÖNEMLİ 300 ÇALIŞMASINDAN OLUŞAN GALERİ İLE SANATÇININ YAŞAMI VE SANATININ RESİMLİ AÇIKLAMASI

MICHAEL ROBINSON

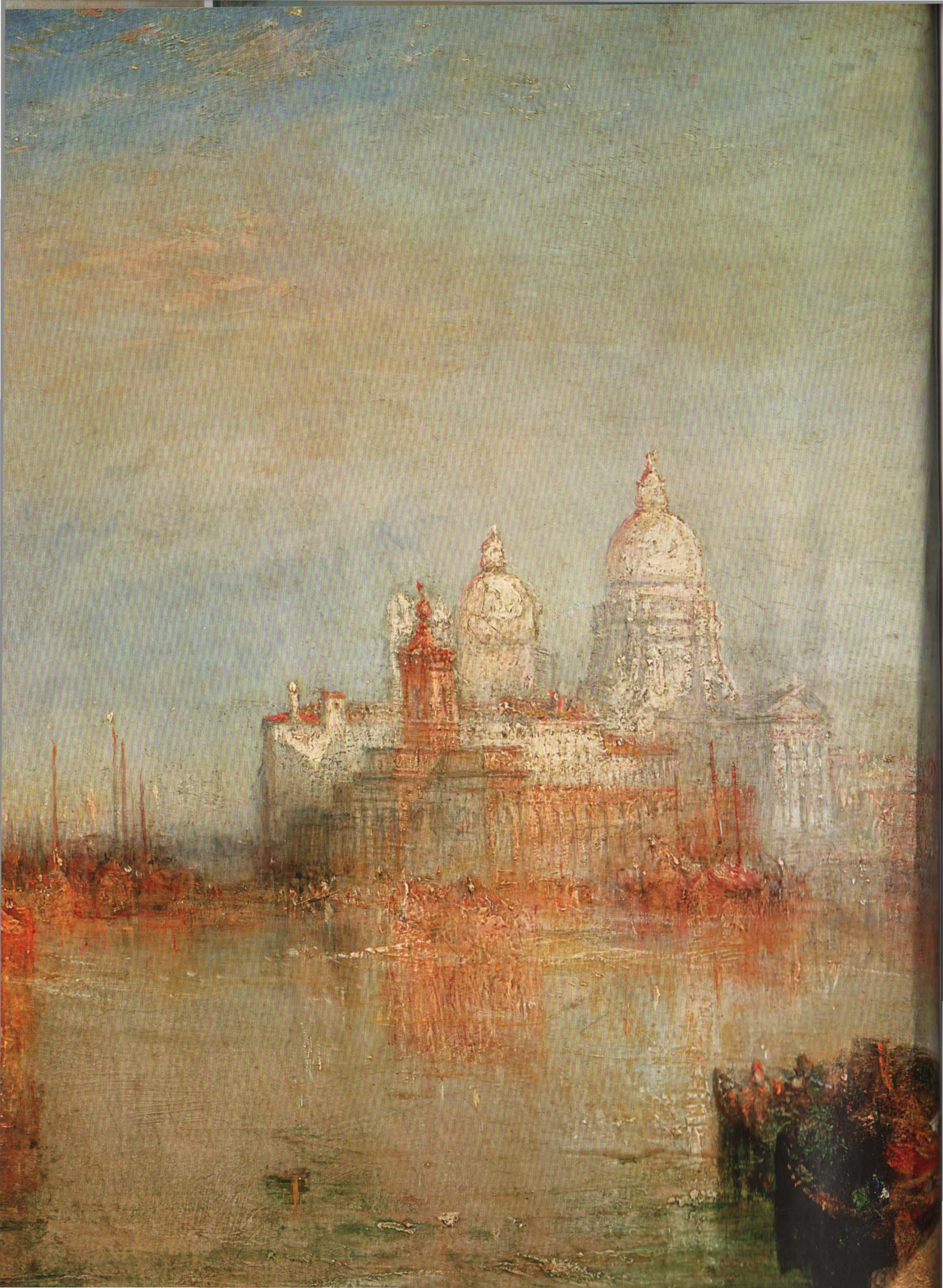

TURNER

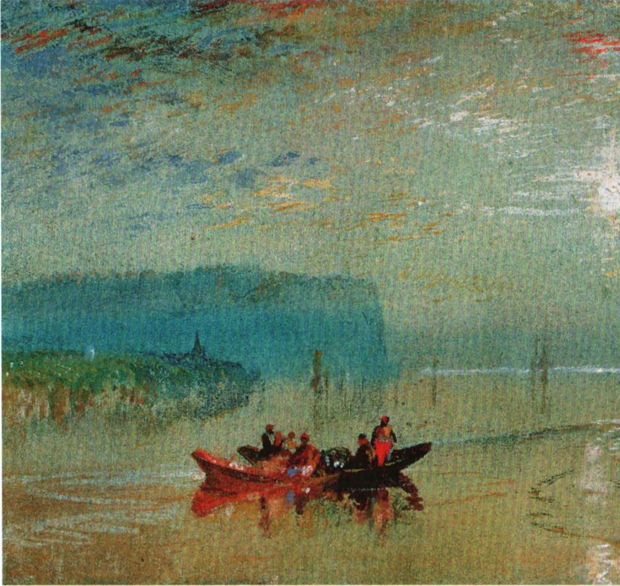
500 GÖRSEL EŞLİĞİNDE YAŞAMI VE ESERLERİ

TURNER

500 GÖRSEL EŞLİĞİNDE YAŞAMI VE ESERLERİ

EN ÖNEMLİ 300 ÇALIŞMASINDAN OLUŞAN GALERİ İLE
SANATÇININ YAŞAMI VE SANATININ RESİMLİ AÇIKLAMASI

MICHAEL ROBINSON
ÇEVİREN: MUSTAFA KEMAL İZ

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

TURNER
500 Görsel Eşliğinde Yaşamı ve Eserleri

Michael Robinson

Orijinal Adı: TURNER
His Life and Works in 500 Images

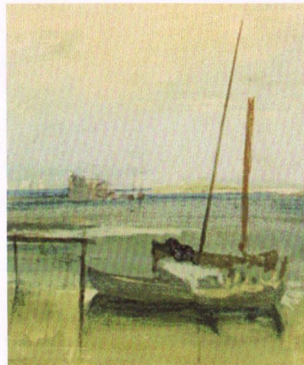
ISBN 978-605-332-706-6
Genel Yayın Numarası: 3513

Çeviren: Mustafa Kemal İz

Editör: Cumhur Öztürk

I. Basım: Haziran 2016
Çin'de basılmıştır.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
İstiklal Caddesi, Meşelik Sokak, No: 2/4
Beyoğlu 34433 İstanbul
Tel. (0212) 252 39 91 Faks. (0212) 252 39 95
www.iskultur.com.tr

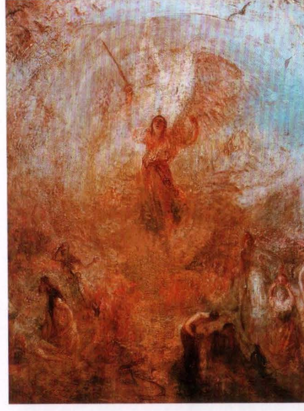
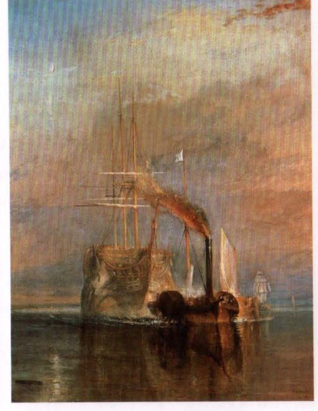

GÖRSEL KAYNAKÇA
Yayıncılar, ellerindeki görsellerin bu kitapta kullanılmasına izin veren aşağıdaki resim arşivlerine teşekkür eder. Referansların hatasız verilmesi için her türlü çaba gösterilmiştir.

sl=sol, s=sağ, ü=üst, a=alt, o=orta, asl=alt sol, as=alt sağ, üsl=üst sol, üs=üst sağ

Bridgeman Art Library: Abbot Hall Art Gallery, İngiltere: 6sl, 178ü; Allen Memorial Art Museum, Ohio, ABD: 237ü; Anglesey Abbey, İngiltere: 24a; The Argory, County Armagh, Kuzey İrlanda: 36a; Art Gallery and Museum, Kelvingrove, İskoçya: 227a; Art Gallery of New South Wales, Avustralya: 51; Art Gallery of South Australia: 138a; Ashmolean Museum, Oxford, İngiltere: 3, 38a, 56ü, 73ü, 90sl, 95üs, 95a, 173, 193a, 195o; The Barber Institute of Fine Arts, Birmingham, İngiltere: 30, 56a, 136ü; Berger Koleksiyonu, Denver Art Museum, İngiltere: 76s; Birmingham Museums and Art Gallery, İngiltere: 7ü, 169ü; Blackburn Museum and Art Gallery, İngiltere: 161, 198o, 221; Bolton Museum and Art Gallery, İngiltere: 44a, 59ü, 174a; The Bowes Museum, İngiltere: 55ü, 164ü; British Library, Londra, İngiltere: 214ü; British Museum: 7a, 13a, 27üs, 48 (ikisi), 67ü, 68üs, 75as, 83ü, 113ü, 136a, 139ü, 160o, 179a, 180o, 182ü, 185a, 189, 206ü, 215a, 219a, 230a, 233ü, 244ü; Bury Art Gallery, İngiltere: 193ü; Carisbrooke Castle Museum, Wight Adası, İngiltere: 72a; Cecil Higgins Art Gallery, Bedford, İngiltere: 15ü, 20a, 35ü, 117ü, 167a, 170ü, 179ü, 227ü; Corpus Christi College, Oxford, İngiltere: 91a; Courtauld Institute, İngiltere: 49ü, 167ü, 238ü; Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere: 17ü, 28ü, 31a, 42 (ikisi), 43ü, 52ü, 63ü, 64 (ikisi), 68as, 71as, 87, 104a, 127, 131ü, 132a, 133a, 140ü, 141ü, 142, 144, 146, 147 (ikisi), 148ü, 149a, 150a, 155a, 156, 157o, 162a, 165a, 168ü, 169a, 183a, 185ü, 186ü, 202a, 207a, 213ü, 225ü, 232, 236o, 241o, 243ü, 247ü, 251ü; Fogg Art Museum, Harvard, ABD: 184, 188o; Getty Museum, LA, ABD: 247o; Goethe National Museum, Almanya: 89a; Guildhall Art Gallery, Londra, İngiltere: 13ü, 41asl, 180ü; Guildhall Library, Londra, İngiltere: 14ü, 18, 31üsl, 57ü, 76üsl, 92ü, 94; Hamburger Kunsthalle, Almanya: 43a, 66ü; Harrogate Museum, İngiltere: 175a; Hunterian Art Gallery, Glasgow, İskoçya: 97a; Indianapolis Museum of Art, ABD: 17a, 19asl, 19as, 63a, 82a, 98, 102ü, 105a, 120, 121, 159ü, 165ü, 176, 187ü, 202o, 211a, 237a, 238a; İsrail Müzesi, Kudüs, İsrail: 217a; The Iveagh Bequest, Kenwood House, Londra, İngiltere: 126a; Kimbell Art Museum, Fort Worth, ABD: 239ü; Lady Lever Art Gallery, Liverpool, İngiltere: 208ü, 239a; Leeds Art Gallery, İngiltere: 20ü, 22a, 29ü, 53ü, 58s, 104ü, 110a, 118a, 119a, 123ü, 152o, 152a, 155ü, 162ü, 170a, 220a, 229ü, 236ü; Lloyds, Londra, İngiltere: 80sl; Louvre, Paris, Fransa: 36ü, 218a; Maidstone Museum and Art Gallery, İngiltere: 78asl; Manchester Art Gallery, İngiltere: 70, 92a, 218ü, 250a; Musée des Beaux-Arts, Arras, Fransa: 32ü; Musée Marmottan, Paris, Fransa: 96ü; Museu Calouste Gulbenkian, Lizbon, Portekiz: 55a; National Gallery, Londra, İngiltere: 27a, 34ü, 57a, 77, 122a, 130, 151a, 190ü, 226a, 228o, 246; National Gallery of Art, Washington, ABD: 2, 245ü; National Gallery of Victoria, Avustralya: 117o, 242a; National Museum and Gallery of Wales, Galler: 22ü, 215ü, 219ü, 231ü, 248a, 251o; Nationalmuseum, Stockholm, İsveç: 251a; New Walk Museum, Leicester, İngiltere: 100; Noortman, Maastricht, Hollanda: 61üs; Nottingham Castle, İngiltere: 205ü; özel koleksiyon: 1; 15a, 16a, 19ü, 26, 27üsl, 28a, 31üs, 34a, 38ü, 39a, 41ü, 46as, 52a, 60, 62a, 66a, 67a, 72ü, 75asl, 79a, 80s, 81ü, 84 (ikisi), 85ü, 86üsl, 88ü, 90s, 91ü, 95üsl, 101, 107o, 116, 124a, 125ü, 126o, 137 (ikisi), 145, 149ü, 152ü, 157a, 158a, 160a, 163a, 170o, 171, 177o, 183ü, 185o, 187a, 195ü, 196a, 199, 200, 203, 204ü, 206a, 211ü, 212, 213o, 213a, 214a, 217o, 220ü, 220o, 222a, 224, 226ü, 228a, 230ü, 236a, 245a, 247a;Petworth House, Sussex, İngiltere: 37ü, 39ü, 40, 44ü, 46asl, 47ü, 73a, 79ü, 122ü, 128a, 131o, 133ü, 134ü, 134a, 143, 147, 150ü, 177a, 188ü, 188a; Philadelphia Museum of Art: 6s; Reading University, İngiltere: 11; The Royal Institution, Londra, İngiltere: 59a, 76asl; Roy Miles Fine Paintings: 68üsl, 78as; Schloss Charlottenburg, Berlin, Almanya: 32a; Sheffield Galleries and Museums Trust, İngiltere: 5, 222ü; Sir John Soane's Museum, Londra, İngiltere: 45 (ikisi), 117a, 204a; Southampton City Art Gallery, İngiltere: 54sl, 123a; Tabley House Koleksiyonu, University of Manchester, İngiltere: 47a, 65 (ikisi); Tate Britain: 20ü, 249ü; UCL Art Collections, Londra, İngiltere: 241a; University of Liverpool Art Gallery & Collections, İngiltere: 115a, 135, 152o, 154ü, 158ü, 225o; Tokyo Fuji Sanat Müzesi, Japonya: 210a; Usher Gallery, Lincoln, İngiltere: 37a, 186a; Victoria & Albert Museum, Londra, İngiltere: 74, 102a, 118ü, 164a, 182a, 191 (ikisi), 198ü, 202ü, 233o, 233a, 235, 248o; Victoria Art Gallery, Bath, İngiltere: 113o; Walker Art Gallery, Liverpool, İngiltere: 88a, 138ü, 240a; Walters Art Museum, Baltimore, ABD: 61a; Whitworth Art Gallery, University of Manchester, İngiltere: 10, 12, 83a, 85a, 105ü, 107ü, 108a, 140a, 141a, 163ü, 205a, 225a, 242ü, 178a; Wolverhampton Art Gallery, İngiltere: 16ü; Worcester Art Museum, ABD: 190a; Yale Center for British Art, ABD: 4, 5, 8, 20a, 23a, 25ü, 25a, 29a, 32 (ikisi), 35a, 41as, 48a, 50, 53a, 54s, 62ü, 68, 71üsl, 71asl, 75ü, 81a, 82ü, 86asl, 86s, 93a, 97ü, 102o, 103, 106, 107a, 108ü, 109 (ikisi), 110ü, 111ü, 111a, 112, 113a, 114ü, 115ü, 119ü, 125a, 129a, 131a, 132ü, 139a, 145a, 146 (ikisi), 151ü, 153, 154a, 157ü, 159a, 160ü, 166, 167o, 168a, 174ü, 175ü, 177ü, 180a, 192 (ikisi), 194, 195a, 196ü, 197 (ikisi), 198a, 201, 207ü, 209ü, 210ü, 217ü, 228ü, 241ü, 248ü, 249a, 250ü, 250o; York Art Gallery, İngiltere: 23ü, 240ü;
Corbis: Burstein Koleksiyonu: 89ü, 231a; The Gallery Collection: 124ü; Philadelphia Museum of Art, ABD: 6s; Value Art: 172, 209a;
Sanat Arşivi: British Museum: 5o, 7s, 24ü, 71üs, 129ü; Tate Britain: 5o, 20ü, 58sl, 61üsl, 93ü, 96a, 114a, 128ü, 134o, 148a, 178a, 181, 206o, 209a, 216, 223 (ikisi), 229a, 234, 243a, 244a, 248o, 249ü; Gulbenkian Vakfı, Lizbon: 126ü; özel koleksiyon: 141ü; Victoria & Albert Museum, Londra, İngiltere: 248o.

1. sayfa: *Floransa*, 1851. 2. sayfa: *Dogana ve Santa Maria della Salute*, Venedik, 1843. 3. sayfa: *Loire'da Manzara, Côteaux de Mauves Yakınları*, y. 1830. 4. sayfa: *Beyaz Kayalar ve Sahilde Teknelerle Kıyı Manzarası*, 19. yy. 5. sayfa: *JMW Turner'ın Portresi*, Cornelius Varley, 19. yy.; *Güneşte Duran Melek*, y.1846; *Savaşçı Temeraire, Parçalanmak Üzere Son Yerine Çekiliyor*, 1838.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ 6

TURNER, YAŞAMI VE DÖNEMİ 8

KRALİYET AKADEMİSİ'NE DOĞRU 10

MODERN BİR ESTETİĞE DOĞRU 50

GALERİ 98

1800 ÖNCESİ ERKEN DÖNEM ESERLERİ 1800 100

AKADEMİ ÜYESİ 1800-1810 120

KAHRAMANLIK DÖNEMİ 1811-1820 142

VENEDİK IŞIĞI 1821-1830 172

RENK VE BİÇİMDE DENEMELER 1831-1840 200

SON ON YIL 1841-1851 234

Dizin 252

GİRİŞ

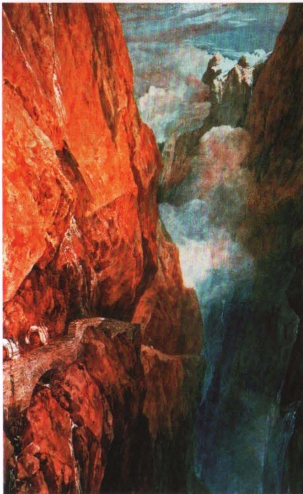
Turner, bir çelişkiler yumağıydı: Şaşaalı bir gösteri adamı, bir münzevi, becerikli bir işadamı ve en önemlisi de bir dâhiydi. Turner büyük toplumsal değişimlere tanıklık eden uzun bir kariyere sahip oldu. Eserlerinin etkilerinin tamamen anlaşılabilmesiyse çok daha uzun bir zaman alacaktı.

Joseph Mallord William Turner ve sanatı tam anlamıyla İngilizdir. Kendisinden önceki bir diğer sanatsal deha William Shakespeare'in muhtemel doğum günü olan Aya Yorgi Günü'nde doğduğu düşünülür. Turner ilk başlarda, bir İngiliz geleneği olan suluboya manzara resmine ilgi duymuştu; ancak bu ilgi soylu bir meşgaleden ibaret değildi. Turner, fiilen bir proto-modernistti. Sonraki dönemlerde yaptığı birçok resmi; soyutlama, renk ve boya denemeleri, en azından yaşadığı dönemde geniş kitleleri hedeflemiyordu. Tüm bunlar yıllarca öncesinden izlenimciliğin, hatta dışavurumculuğun habercisiydi.

Turner'ın estetiği ile modernist soyutlama arasında bağ, ölümünün ardından yüz yılı aşkın bir süre sonra, 1960'ların ortalarında New York'taki Modern Sanat Müzesi'ndeki bir sergide ancak kurulabilmişti. Bu derin ilişki 2004 yılında gerçekleştirilen Turner, Whistler, Monet sergisiyle daha da genişletilmişti. Sergide Turner'ın, Whistler ve Monet üzerindeki etkisi, manzara resimlerindeki ruhani ışık görüntülerinin yanı sıra modern yaşamı tasvir etme arzularıyla birlikte ortaya konmuştu. Whistler ve Monet'ye yöneltilen "tamamlanmamışlık" suçlamalarıyla elli yıl öncesinde Turner da karşılaşmıştı. Ancak Whistler ve Monet, dönemlerinin Akademi geleneklerini reddederken genç yaşta Kraliyet Akademisi üyesi olan Turner, tüm yaşamı boyunca bu kurumu desteklemişti. Turner'ın resimleri geleneğe dayanmaktaydı, ancak uzun kariyeri, kendisinin de ana karakterlerinden biri olduğu, sanatta bir geçiş dönemine tanıklık etmişti.

18. yüzyılın sonlarında manzara resmi, tarihsel resimler ve portreler kadar itibar görmüyordu. Manzara resimleri, çoğunlukla topografya görünümleri için ya da portrelere ya da tarihsel resimlere arka plan olarak kullanılırdı. Turner, kariyerine topografya ressamı olarak başlamış, Claude Lorrain'in (y. 1600-82) resimlerini gördükten ve İtalya'yı ziyaret ettikten sonra insana ait deneyimlerin ifade edilebilmesi uğruna doğanın aydınlanmacı temelinden sakınan bir kültürel değişimi benimseyerek romantizme yönelmiş ve bir "ışık ressamı" olmuştur. Turner'ın resimleri, sanatın mevcut durumunu sorgulamak, toplumsal eşitsizlik ve adaletsizliklere meydan okumak için yenilikçi teknikler kullanan sanatçılarca şekillendirilen avangart akımı da öncelemiştir.

Turner, çatışan ve çelişkili ikiciliklerin ressamıydı. Akademi üyesi olmayı istemiş, bunu başarmıştı. Yine de, en azından kariyerinin başlarında, birçok meslektaşınca kaba ve saldırgan bir

Aşağıda: Gotthard Geçidi, *suluboya, 1804. 1802'deki ilk İsviçre seyahatinin ardından yapılan bu resimde romantik manzara kavramına doğru estetik bir geçiş görülür.*

Aşağıda: St. Michael Kalesi'nin Görünümü, Bonneville Yakınları, Savoy, *tuval üzerine yağlıboya, 1802. Pek çok kez resmettiği manzaranın örneklerinden biri.*

Solda: Gotthard Geçidi, *tuval üzerine yağlıboya, 1804. Turner'ın suluboya tekniğini, aynı konuda farklı malzemeyle gerçekleştirme yeteneğini ortaya koyan yağlıboya resim.*

zıpçıktı olarak görülmüş, Akademi'nin normlarından sapması nedeniyle sıkça eleştirilmişti. Sonraki yıllarda Akademi'de, özellikle vernisaj günlerindeki (bir serginin öncesinde sanatçıların, resimlerini vernikledikleri ya da son ayarlamaları yaptıkları günler) ihtişamı ile özel yaşamına ilişkin ketumluğu büyük bir tezat oluşturur. Hiç evlenmeyen Turner, Akademi üyesi arkadaşlarının ya da hamilerinin arasındaki mutluluğunu samimi bir aile ortamına tercih etmiştir. Turner, kendine has bir sanatsal dehaya sahipti; ancak bu özelliği, babasından aldığı ve sanatının ticari bir değer kazanmasını sağlayan bir faydacılıkla gölgelenmişti.

Kitabın ilk bölümünde, döneminin toplumsal ve siyasal iklimi zemininde Turner'ın kişisel yaşamı incelenmiştir. Sanayi devrimiyle tarıma dayalı eski düzen etkilenmeye başlarken yollar yapılmış, kanallar açılmış, fabrikalar kurulmuş ve insanların daha fazla hareket etmeye başlamasıyla şehirlerin çehresi değişmişti. Turner tüm bunların sonucunda, daha çok aristokratların elinde olan sanatsal hamiliğin Sanayi Çağı'nın sanayicileri ve girişimcileri arasında yaygınlaştığı bir değişimin tanığı olmuştu.

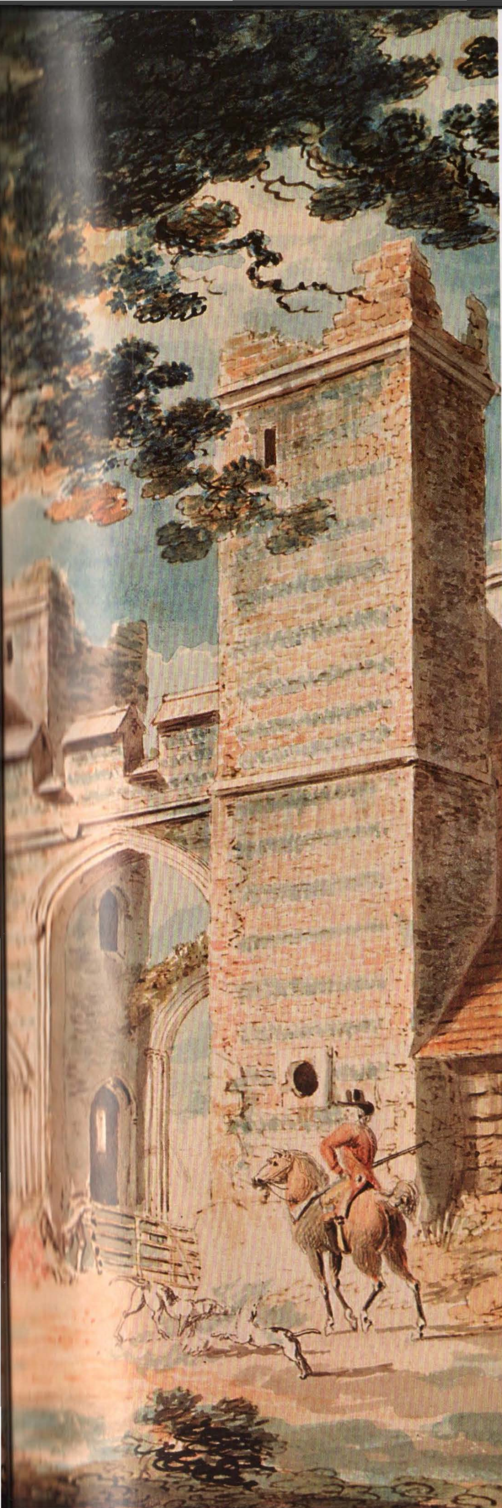
Kitabın ikinci bölümündeyse, Turner'ın altmış yılı aşan kariyerindeki önemli çalışmaları, resimlerinin yapımı, sergilenmesi ve himaye edilmesi süreçlerine yer verilmiştir.

Bu olağandışı dehanın ve resimlerinin daha detaylı incelemeleri için bir sıçrama tahtası oluşturarak Turner'a ve eserlerine ilişkin bir kavrayış meydana getirilmesi hedeflenmiştir. Yazar John Ruskin'in de dediği gibi "onun resimleri aracılığıyla dünya yeni biçimlerde görülebilir".

Aşağıda: İsviçreli Figürler, *suluboya, 1802. Turner'ın eskiz defterindeki en samimi suluboya resimlerden biridir.*

Turner: Yaşamı ve Dönemi

Turner, altmış yılı aşan olağanüstü kariyerindeki ilk başarısını, yalnızca 24 yaşındayken Kraliyet Akademisi'nin bir üyesi olarak kabul edildiğinde elde etti. Suluboya ressamı olan Turner, adını, kitap yayıncılarından birçok sipariş alan bir topografya ressamı olarak duyurdu. Sanatçı kimliği edinmesindeki en önemli etken suluboya ressamı olarak kazandığı beceriyi yağlıboyaya uyarlamasıydı. Yağlıboyayı ve ışığın etkilerine dair gözlemlerini, zirvesine Venedik'e 1819'da yaptığı ziyaretin ardından ulaştığı teknikle ruhani ve buğulu etkiler yaratmak için kullanmıştır. Turner, kendini sanatına ve Akademi'ye adamıştı; ailevi konulara kayıtsız gibiydi. Turner'ın yaşamı, siyasal ve toplumsal reformların gerçekleştiği Sanayi Çağı toplumu bağlamında anlatılmıştır.

Solda: Dent de Lion, Margate, *1791, suluboya, grafit ve mürekkep. Turner'ın henüz 16 yaşındayken yaptığı ilk resimlerinden biri. Margate, Turner'ın en çok ziyaret ettiği kasabalardan biri olmuştu.*

Kraliyet Akademisi'ne Doğru

Turner'ın yaşamı Londra, Covent Garden'da başladı. Erken yaştan itibaren Turner, Büyük Ustalar'ın ve John Cozens gibi bir önceki nesil suluboya ressamlarının manzara resimlerini kopyalamakta müthiş bir kabiliyet göstermiş ve bu resimleri babasının dükkânında sergilemişti. Turner, 14 yaşındayken Kraliyet Akademisi okullarına kabul edildi ve ertesi yıl ilk eserini Akademi'nin yıllık sergisinde sergiledi. 26 yaşına geldiğinde, Kraliyet Akademisi'ne tam üye olarak kabul edildi. Turner, olumlu eleştiriler alıyor ve geniş bir kesimden himaye görüyordu.

Yukarıda: Kraliyet Akademisi'ndeki Vernisaj Gününde JMW Turner, *William Parrott, yağlıboya, 1846. Bu resmin yapıldığı dönemde, çağdaşlarının imrenerek takip ettiği Turner zanaatında çoktan ustalık düzeyine erişmişti.*
Solda: Eski Galler Köprüsü, Shrewsbury, *suluboya, 1794. Bu erken dönem topografik suluboya çalışma, sanatçının ruhani etkileri vermekteki yeteneğini daha o dönemde ortaya koyar.*

DOĞUMDAN HARİKA ÇOCUĞA

İç içe, sisli, pis kokulu bir şehrin merkezinde doğan Turner, mütevazı fakat gururlu bir West End'li berberin oğluydu. Turner'ı, teknik ressamlıktan Kraliyet Akademisi'ne sürükleyen kabiliyeti genç yaşta fark edilmişti.

Yukarıda: St. Paul Kilisesi, Covent Garden, *Thomas Malton Jr, 18. yüzyıl. Turner'ın vaftiz edildiği kilisenin tipik bir 18. yüzyıl topografi görünümü.*

Joseph Mallord William Turner, 14 Mayıs 1775 günü, Londra, Covent Garden'daki St. Paul Kilisesi'nde vaftiz edildi. Turner'ın kesin doğum tarihi ve yeri belirsiz olmakla birlikte, 23 Nisan 1775'te Covent Garden pazarı ile Thames Nehri'ne kıyısı olan Strand arasında kalan, Maiden Lane adlı küçük bir sokakta doğduğu düşünülür.

COVENT GARDEN

Maiden Lane, konumu nedeniyle nahoş kokuların eksik olmadığı, gürültülü, karanlık ve hareketli bir sokaktı. O dönemde, muhtemelen dünyadaki en işlek nehir olan Thames'te, Turner'ın sonraki resimlerinde kullandığı buğulu efektlere kaynaklık eden sabah pusları ve sis eksik olmuyordu. Sanatçının babası Devaon'lu bir perukacı ve berber olan William Turner (1745-1829) annesi ise Londralı Mary'ydi (kızlık soyadı Marshall, 1738-1804). William ve Mary, Ağustos 1773'te Covent Garden'daki St. Paul Kilisesi'nde evlenmişti. Çiftin oğullarının adı da William olacaktı; William'ın diğer adları anne tarafından dedelerine hürmeten verilmişti. Kız kardeşi Mary Ann'in (1778-85) 7 yaşında yaşamını yitirmesinin ardından Turner, ailenin tek çocuğu olacaktı. Bu durum, 10 yaşındaki Turner'ın, dayısı Joseph (Mallord William) Marshall'ın (1735?-1829) yanına gönderilmesinde etkili olmuştu. Turner'ın dayısı, Covent Garden'ın 15 km batısındaki New Brentford'da yaşayan bir kasaptı.

İLK SANATSAL YOLCULUKLAR

Genç Turner, 1785'te New Brentford'da kalırken, John White'ın sorumlusu olduğu ücretsiz okula gitti; burada John ve Henry Scott Trimmer kardeşlerle tanıştı. Henry Scott, yaşamı

Yukarıda: Somerset House'dan Londra Köprüsü ve Şehir, *Francis Smith, y. 1770. Turner'ın doğduğu dönemde Thames'in idealize edilmiş görünümü. Aslında nehir, burada tasvir edildiğinden çok daha yoğun olurdu.*

boyunca Turner'ın dostu olacaktı. Kardeşlerin annesi Sarah, Londra'daki sanat çevreleriyle temas halindeydi ve ilerde Turner'ı, Henry Howard gibi sanatçılarla tanıştıracaktı. 1786'da Turner, Sarah ve onun birkaç çocuğuyla birlikte Kent'teki Margate'de yaşayan bir diğer akrabasının yanına gitti. Muhteşem eserlerinin ilk örnekleri olan topografya görünümlerini de burada resmetti. Turner'ın bu ve ardından gelen ilk resimleri, babasının müşterilerine satılmak üzere Covent Garden'daki berber dükkânında sergilendi. Mimari ayrıntı ve perspektif konusunda giderek daha yetkin olan Turner Londra'nın topografik görünümlerini çizmeyi sürdürdü. Bu resimler, 1789'da yanında teknik ressam olarak çalışmaya başladığı Thomas Hardwick (1752-1829) gibi mimarların dikkatini çekmesini sağlamıştı. O dönemde Hardwick, Turner'ın eski ve yeni görünümlerine ait suluboya resimlerle katkıda bulunduğu, Wanstead'teki yeni Meryem Ana Kilisesi üzerinde çalışıyordu. Ertesi yıl Hardwick, Turner'ın da vaftiz edildiği, Covent Garden'daki St. Paul Kilisesi'ni yenileyecekti.

AKADEMİ OKULLARI

1789 yazında Turner yeniden, Brentford'dan Oxford'a taşınan dayısına gitti. Burada da topografik resimlerini sürdüren sanatçı, Oxford Eskiz Defteri'nin ilkini tamamladı. Sonbaharda, Londra görünümleri çok ünlü olan ve rağbet gören önemli topografyacı Thomas Malton Jr.'ın (1748-1804) çırağı oldu. "Malton üslubu"nda çabucak ustalaşan sanatçı, yaşamının sonraki yıllarında Malton'dan "gerçek ustası" olarak söz edecekti. Genç ressamın berber dükkânında satılan resimlerini gören bir müşterinin, Turner'ın babasına yaptığı 100 sterlinlik (bugün yaklaşık 10.000 sterlin) bağış bu çıraklığı mümkün kılmıştı. Bir aylık deneme süresinin ardından sanatçı, Aralık ayında Kraliyet Akademi okullarına öğrenci olarak kabul edildi. Beş kişiyle birlikte Akademi'ye kabul edilen Turner bu hakkı, Kraliyet Akademisi'nin Alçı Akademisi olarak adlandırılan bölümündeki antik heykel dökümlerine bakarak yaptığı çizimlerle kazanmıştı. Turner'ın öğrenciliği 1793 yılına kadar devam etti.

Sağda: Christ Church, Oxford, *1794. Turner'ın 1789 ve 1792'deki ziyaretlerinin ardından Oxford ve civarında yaptığı ilk suluboya resimlerinden bir örnek.*

KRALİYET AKADEMİSİ

Klasik güzellik düşüncesini benimseyen Kraliyet Akademisi, döneminin egemen sanat kurumuydu. Turner, bu düşünceyi izleme ve bunu ilk dönem eserlerine uygulama konusunda azimliydi. Akademi'nin o dönemdeki başkanı Joshua Reynolds'a yakındı.

Kraliyet Akademi okullarında saygı duyulan bir öğrenci olan Turner'ın ilk resmi, Kraliyet Akademisi'ndeki sergiye kabul edilmişti.

KRALİYET AKADEMİSİ KURUMU

Akademi, aralarında daha sonra yeni Somerset House'u tasarlayacak Sir William Chambers'ın (1723-96) da bulunduğu kimi üyelerinin de dahil olduğu başkanlık tartışmalarının ardından Society of Artists'e (Sanatçılar Cemiyeti) rakip olarak kurulmuştu. Chambers, Aralık 1768'de Akademi tüzüğünü imzalayan Kral III. George'la (1738-1820) yakın ilişki içindeydi. Akademi'nin ilk başkanı Society of Artists'in bir diğer hoşnutsuz üyesi Sir Joshua Reynolds oldu. Reynolds, 20 yıllık dönemde tüm sanatçılar için öğretici kurallar olarak tasarlanmış, sanat üzerine verilen derslerin notlarını (*Discourse*) oluşturmaktan sorumluydu. Avrupa Aydınlanması'nın yaşandığı bir dönemde bu metinler, klasik geleneğe dayalı entelektüel bir düzeyde akılcı güzellik düşüncesini ortaya koyuyordu.

Yukarıda: Somerset House'un İçi, III. George Kraliyet Akademi Sergisi'nde, *Johann Ramberg, asit oyma, 1788.*

Reynolds, tarihsel resimler en üstte, manzara resimleriyse en altta olacak şekilde resimler için bir konu hiyerarşisi önermişti. Bununla birlikte Reynolds, "manzaralarındaki güçlü doğa izlenimi" dolayısıyla dönemin etkili manzara ressamı Thomas Gainsborough'yu (1727-88) ayrı bir yere koymuştu.

Reynolds bu sözleri Akademi üyesi arkadaşına ithafen hazırladığı ve Gainsborough'nun öldüğü 1788'de verdiği bir derste söylemişti. Turner, kariyerinin başında, Reynolds'a büyük bir saygı duyuyordu; ancak sanatçının sonraki resimleri, 19. yüzyıla egemen olacak ve yeni filizlenen romantizmin örnekleriydi.

GELİŞEN ÜSLUP

Lambeth'teki, Başpiskoposun Sarayı'nı tasvir eden sahne, Turner'ın Kraliyet Akademisi'nde sergilenen ilk resmi olmuştu. Sanatçının bu dönemdeki eserlerini yansıtacak şekilde mimari ayrıntılarla dolu bu suluboya resim, Thomas Malton'a açıkça bir teşekkür niteliğindeydi. Bununla birlikte Turner,

Solda: Başpiskoposun Sarayının Bir Görünümü, Lambeth, *kalem ve suluboya, 1790. Turner'ın, Kraliyet Akademisi'ndeki sergiye kabul edilen ilk çalışması.*

Sağda: Cote House, Bristol, *suluboya, 1792. Bristol ve Malmesbury Eskiz Defteri'nden geliştirilen suluboya resim.*

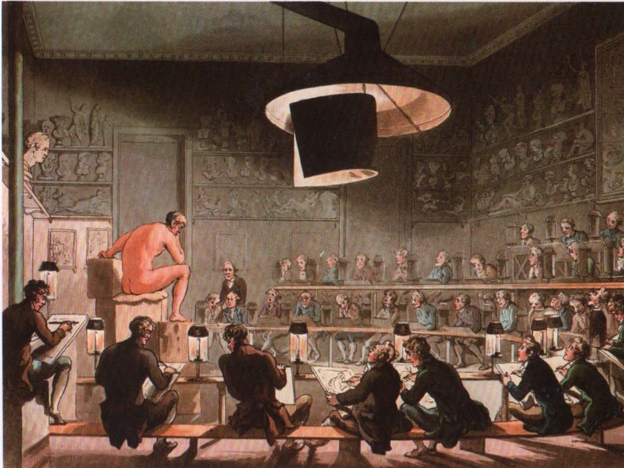

farklı yaklaşımlar deneyerek üslubunu geliştiriyordu. Malton'ın atölyesi ve Akademi'deki mimari çalışmalarının yanı sıra, Gainsborough, Richard Wilson (1714-82) ve başta Jacob van Ruisdael (1628-82) olmak üzere Felemenk manzara ressamlarının üsluplarını ve renklendirmelerini gayretli bir şekilde kopyalıyordu. Turner, bir yandan da asit oyma ve gravür sanatlarını öğreniyordu.

Sanatçı 1791 Eylül'ünde, o zamana kadarki en uzun seyahatine çıkarak babasının Bristol'de yaşayan arkadaşı John Narraway'in yanına gitti. Burada asma köprünün inşasından önce Clifton'daki Avon Geçidi'nde dolaşmış, Malmesbury ve Bath'a seyahat etmişti. Turner'ın ev sahipleri Narraway'ler, Avon Geçidi'nde "manzara" peşinde kayalara tırmanan sanatçıya "Kayaların Prensi" adını takmışlardı. Onlara göre, ışıktaki değişimleri yakalamak için kahvaltıdan önce ve akşam yemeğinin ardından evden çıkan Turner yalnız, hatta münzevi bir kişilikti. Turner'a ilişkin tüm çağdaş incelemlerde, onun çalışmalarında azimli, ciddi ve gayretli olduğu yazılır. Yine de Turner, nankör bir misafir değildi. Misafirperverliklerine karşılık olarak minyatür bir otoportresini Narraway'lere hediye etmişti.

ÇİZİM DERSİ

Turner 25 Haziran 1792'de Kraliyet Akademisi Okulları'nda katıldığı çizim dersine 1799'a dek devam etti. Bu, figür çizimi için oldukça uzun bir öğrencilik süresiydi. Dersin etkileri, bu dönemin başında ve sonunda yaptığı iki otoportrede açıkça görülür: Narraway'ler için yaptığı minyatür otoportre ile Kraliyet Akademisi üyeliğinin doruğundaki güvenli ve kendinden emin sanatçının betimlendiği 1799 tarihli *Otoportre*. Oysa Turner, ne portre ressamıydı ne de olmak istiyordu. Figürleri manzaralarının odağı olmaktan çok birer figüran konumunda olacaktı. Yine de resimlerindeki figürler bir tür acıma duygusu yaratıyor, izleyicileri güncel toplumsal meseleler üzerine düşünmeye sevk eden insanlık hallerini yansıtıyordu.

Solda: Kraliyet Akademisi'nde Modelden Çizim, *Rowlandson ve Pugin, renkli bir 19. yüzyıl gravüründen esinle.*

İLK ESKİZ SEYAHATİ

1792 Kraliyet Akademisi Sergisi'nde yer aldıktan sonra Turner, ilerleyen yıllarda pek çok kez tekrarlayacağı eskiz seyahatlerinin ilkine çıktı. Turner, sanatına yönelik ilk ve tek resmi ödülü de bu dönemde alacaktı.

Turner 1792'deki ilk seyahatinde daha çok manastır ve katedral gibi binaların, köprülerin ve kasabaların resmini yaptı. Britanya'nın her yerinde, kasabalarda ve kırsal alanlarda konularının peşinden gitti.

Turner aynı yıl, Kraliyet Akademisi sergisine biri *Pantheon, Yangından Sonraki Sabah* olmak üzere iki resim sundu.

PANTHEON YANGINI

Pantheon, Londra'daki Oxford Caddesi'nde bulunan bir eğlence mekânıydı. Binanın Roma'daki Pantheon esas alınarak inşa edilen kasetli kubbesi merkezi alanın üzerinde yükseliyordu. Pantheon, 1772'de açılmıştı ve yangından önceki yıl Turner, buradaki dekorları resmetmişti. 1791 yılının Mart-Temmuz ayları arasında çalışmalarını sürdüren Turner, haftada yaklaşık 4 İngiliz altını (bugünün 400 sterlini) kazanmış, büyük ölçekli resim yapma konusunda değerli bir deneyim sahibi olmuştu.

Pantheon, 14 Ocak 1792'de yanıp kül oldu. Turner, yangının ertesi günü binanın ayrıntılı bir eskizini, bu eskiz üzerinden de yıl sonu sergisi için suluboya resmini yaptı. Resmin detaylarından biri de, Turner'ın eskizi yaparken maruz kaldığı aşıra soğuğun göstergesi olan, binadan sarkan dev buz saçaklarıydı.

GALLER, HEREFORD VE WORCESTER'A İLK SEYAHAT

1792 yazında Turner, Güney Galler'e ve kuzeydeki Black Mountains'a ilk seyahatini gerçekleştirdikten sonra Hereford'da sınırı geçerek yeniden İngiltere'ye döndü. Narraway'lerin Bristol'deki evini üs olarak kullanan sanatçı, önceki yıl Avon Geçidi'nin zirvesinden gördüğü Galler'e gitti. Görülecek yerler ve nerede kalınacağına ilişkin detaylı planlar yaptığı bu seyahat,

Yukarıda: High Green, Queen Square, Wolverhampton, *suluboya, 1795.*

Aşağıda: Pantheon'da Maskeli Balo, *John Bluck, gravür, 1800.*

Surrey adlı manzara resmiyle Society of Arts'ın (1847'den itibaren Royal Society of Arts) saygın "Büyük Gümüş Palet" ödülüne hak kazanadı. Cemiyet 1754'te, "girişimi teşvik etmek, bilimi geliştirmek, sanatı güzelleştirmek, üretimi artırmak ve bizim ticaretimizi büyütmek" amacıyla kurulmuştu. Cemiyet "bizim" ifadesiyle, giderek zenginleşenen ve büyüyen Britanya burjuvazisinin önemli ayaklarından Britanya ticaretine atıfta bulunuyordu. Bu topluluğun birçok üyesi, Turner'ın hamisi ve müşterisi olacaktı. Sanatçı muhtemelen topografik manzaraların ticari potansiyelini fark etmesi üzerine çalışmasını sunmuştu. Nihayetinde Cemiyet, çizim ve gravür gibi, pratik kullanımı olan sanatları önemseyen ve ödüllendiren, pragmatik bir oluşumdu. Sonuç olarak Turner, bir hamiyle bağlantı kurabileceği ticari fırsatları kolluyordu.

1793 sonbaharında gravür ustası John Walker'ın yönetimindeki *Copperplate Magazine* için üreteceği topografik manzaraların sunduğu ticari fırsatı değerlendirmek üzere Kent ve Sussex'e gitti. O dönemde Turner, yayınlar için ticari olarak uygun manzaralar üreten bazı gravürcü ve yayıncılarla çalışıyordu.

ileriki yıllardaki seyahatler için bir örnek teşkil edecekti. Suluboya resimlerini atölyesinde tamamlamak üzere eskizler yapan ve notlar alan Turner günde 40 km yol alabiliyordu. Daha uzun mesafeler içinse her ayrıntıyı hesaba katarak atlı araba yolculukları planlıyordu. Turner, bütçesini de iyi ayarlamış, üreteceği çalışmalardan elde edeceği kazancı doğru tahmin etmişti. Özetle Turner, ilk zamanlardan itibaren her anlamda ticari düşünen bir sanatçıydı. Turner seyahatlerine 1793'te yeniden başladı. Hereford'dan yola çıkarak Great Malvern, Tewkesbury ve Worcester'a gitti.

RESMİ İTİBAR

Bristol ve Avon Geçidi'nin iki suluboya resmini Kraliyet Akademisi'ne göndermesinden önce Turner 1793'te bir ödül kazandı. Önceki yıl sunduğu *Hambleton Yakınlarındaki Ladge Çiftliği,*

Yukarıda: Christchurch Kapısı, Canterbury, *suluboya, 1792-3.*

Sağda: Kral Edgar Kapısı, Worcester, *suluboya, 1794.*

İLK HAMİLER

Babasının berber dükkânında devam eden topografik manzara resim satışlarının da etkisiyle Turner "çıraklık" döneminin ardından, resimlerini satın alarak onu desteleyecek nüfuzlu ve varlıklı bazı insanlar tarafından tanınmaya başlamıştı.

1793'te hekim Thomas Monro (1759-1833) ile tanışması sayesinde Turner, aralarında Thomas Girtin'in (1775-1802) de olduğu himaye altındaki diğer kişilerle temasa geçti. Birlikte, daha çok hamiye ulaşmalarını sağlayan pek çok topografik manzara ürettiler.

Dr. Monro'nun himayesi altındaki sanatçılar esasen, Monro'nun Londra'daki evinde yer alan kapsamlı koleksiyonundaki hem çağdaş hem de Büyük Ustalar'a ait çizim ve resimleri kopyalıyorlardı. Kraliyet Akademisi üyesi Joseph Farington (1747-1821), günlüğüne biraz da küçümseyici bir tavırla şöyle yazmıştı: "Dr. Monro'nun evi, bir akşam Akademisi gibi." Cuma akşamlarına ilişkin Turner'ın ifadesiyse daha yalın: "Girtin konturları çiziyor, ben de efektleri boyuyordum." Turner ve Girtin, kendisi de işin ehli amatör bir teknik ressam olan Monro'nun yönlendirmesine ihtiyaç duymuyorlardı. Ancak bu sayede nüfuzlu ve varlıklı müşterilerle ilgileniyor, onları nasıl hoşnut edeceklerini öğreniyorlardı. Turner da dengi Girtin'le birlikte çalışarak topografik manzaralarda hava şartlarının daha iyi yorumlanmasının yollarını öğreniyordu. Çabalarının karşılığı olarak her akşam kendilerine 3 şilin (bugünün 12 sterlini) veriliyordu.

RICHARD COLT HOARE

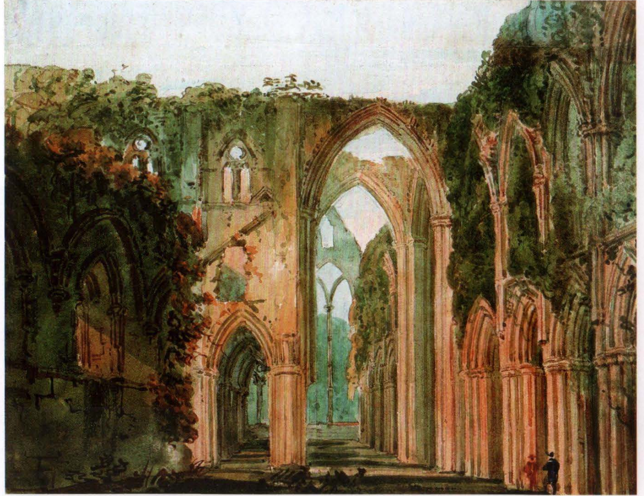
1794'te Turner, Akademi'ye sunduğu çalışmaların gazetelerde yer almasıyla daha geniş bir kesimin dikkatini çekti. *Morning Post*'ta çalışmaları "hakikat ve sadakatle renklendirilmiş, çok genç bir sanatçının birinci sınıf yeteneği" olarak yorumlanmıştı. Dr. Monro hemen ardından bu çalışmalardan birini, *St. Anselm Şapeli* adlı resmi satın aldı.

Turner'ın ünü giderek yayılıyordu. Nüfuzlu ve varlıklı hamilerden yeni siparişler almaya başladı. Bu kişilerden biri de banker Sir Richard Colt Hoare (1758-1838) idi. Hoare, 17. yüzyılda kurulan başarılı bir bankacılık şirketi Hoare & Co.'nun yanı sıra Wiltshire, Stourhead'deki araziyi baronetlik unvanıyla birlikte miras almıştı. 18. yüzyılın ortalarında, Hoare'nin dedesi II. Henry Hoare, Stourhead'deki bahçeleri Claude Lorrain (y. 1600-82) ve Nicolas Poussin'in (1594-1665) manzara resimlerinden aldığı esinle tasarlamıştı. Bu iki ressam, Turner'ın estetik anlayışında da önemli bir rol oynayacaktı. Turner 1795'te Stourhead'de bulunduğu dönemde Giovanni Battista Piranesi'nin (1720-78) çarpıcı mimari baskılarını görmüş, ardından Hoare tarafından, Salisbury'nin

Solda: Saygıdeğer William Beckford, *John Dixon (1720-1804), gravür, 1790'lar.*

WILLIAM BECKFORD

Turner, Hoare aracılığıyla Wiltshire'lı bir diğer varlıklı arazi sahibi William Beckford'la (1760-1844) tanıştı. Beckford'un evi Fonthill Abbey, o dönemde Salisbury Katedrali'ni de yenileyen mimar James Wyatt tarafından inşa ediliyordu. Beckford, on yıl öncesinde bir skandala karışmış ve 1796'da İngiltere'ye dönmeden önce İsviçre'de yaşamak zorunda kalmış münzevi bir kişiydi. O zamanlar Beckford, İngiltere'nin en varlıklı insanlarından biriydi ve servetinin büyük bir bölümünü gotik tarzdaki evinin inşasına harcamıştı.

Yukarıda: Tintern Manastırı'nın İçi, *Thomas Girtin, suluboya, 1798. Bu resim, Turner'ınkiyle karşılaştırılabilir bir yeteneği gözler önüne serer.*

ve buradaki katedralin bir dizi suluboya resmini yapmakla görevlendirilmişti. 1796 ile 1805 arasında Turner, Salisbury'yi resmettiği 17 çalışmayı tamamladı.

William Beckford'la ilişkisi sayesinde Turner, Fonthill Abbey'nin resimlerini yapmakla da görevlendirildi. Işığın mimari üzerindeki etkilerini gözlemlemek için binayı farklı ışık koşullarında resimledi.

Önemli bir sanat koleksiyoncusu olması ve kısa bir süre önce Roma'daki Altieri Koleksiyonu'ndan iki Claude Lorrain resmi satın alması Beckford'u Turner açısından daha da önemli kılıyordu. Bu resimleri 1799'da, Beckford'un Londra'daki evinde gören Turner, küçük bir çocukken Claude'un resimlerini gördüğünde olduğu gibi, bu resimlerin dinginliğinden ve sanatçının, suda yansıyan ışığı yorumlama şeklinden etkilendi.

Aşağıda: Taşocağından Fonthill'in Görünümü, *suluboya, kalem ve mürekkep, 1799. William Beckford için yapılmış birçok çalışmadan biri; evin doğudan görünümü.*

Aşağıda: J. M. W. Turner'ın Portresi, *Thomas Monro, karakalem, 1795. Turner'ın ciddiyeti açıkça görülür.*

İLK YAĞLIBOYA RESİMLER

Yağlıboya resme geç başlamasına rağmen Turner, gerekli tekniklerde çabucak ustalaştı ve çok geçmeden yağlıboyaları için siparişler almaya başladı. Turner'ın 1790'ların ortalarındaki ilk yağlıboya denemeleri, sanatçının bu alandaki deneyimsizliğinden beklenmeyecek ölçüde usta işiydi.

Turner, Kraliyet Akademisi 1796 sergisinde on suluboya resminin yanı sıra basının hakkında iyi yorumlar yaptığı yağlıboya resmi *Denizdeki Balıkçılar*'ı da sergiledi. Hamilerinin koleksiyonlarındaki Büyük Ustalar'a ait resimler üzerinde çalışmak ve Sir Joshua Reynolds'ınki başta olmak üzere atölyelere uğramak dışında yağlıboya konusunda hiç eğitim görmemiş olan Turner 2-3 yıldır bu malzemeyle çalışıyordu. Sanatçının *Denizdeki Balıkçılar*'ı, boya kullanımında Akademi ölçülerinde yetkin bir çalışmadır. Turner, 1802'de Akademi üyesi olduğunda, yağlıboyayı imzası niteliğinde üstün bir teknikle kullanmaya çoktan başlamıştı.

Yukarıda: Denizdeki Balıkçılar *(tuval üzerine yağlıboya, 1796) Turner'ın aşina olmadığı bir malzemeyle ürettiği övgüye değer bir eserdi.*

KUZEYE SEYAHATLER

Bu dönemde Turner, daha da uzak mesafelere seyahat etmeye başladı. Muhtemelen aşırı çalışmasının üzerine bir de annesinin zihinsel hastalığı ve şiddetli öfkesinin getirdiği stres eklenince Turner 1796 yazında hastalandı. Dinlenmek ve nekehat dönemini geçirmek üzere Brighton'a gitti. Turner'ın Brighton Eskiz Defteri'ndeki çalışmaları, ancak yüz kadar çizim yapabildiğini gösterir. Normaldeki olağanüstü temposuyla karşılaştırıldığında kısıtlı sayıdaki bu üretim, rahatsızlığının bir göstergesi gibidir. Ertesi yıl bahar aylarında iki yağlıboya ve beş suluboya resim sunduğu Kraliyet Akademisi sergisinin ardından Turner, İngiltere'nin daha da kuzeyine bir başka zorlu seyahate çıkacak kadar iyileşmişti. Londra'dan posta arabasıyla hareket etmiş, birkaç gün süren yaklaşık 300 km'lik bir yolculuk sonrasında, muhtemelen York'a varmıştı. Kayıtlara göre belirli bir tema için en uygun görünümü bulmak için günde 40 km'ye kadar yürüyordu. Yorkshire'ın büyük bir kısmını, Göller Bölgesi'ni ve sonraki yıllarda ana tema olarak kullanacağı Norham Kalesi'ni resmettiği Northumberland sahilini gezdi. Seyahatleri boyunca doldurduğu İngiltere'nin Kuzeyi ile Tweed ve Göller eskiz defterleri, Turner'ın 1830'lara kadar devam edecek resimleri için ana malzemeyi sağlamıştı.

Aşağıda: Piskoposun Sarayı, Salisbury, *suluboya, y. 1795. Turner'ın hamisi Richard Colt Hoare için yapılmış birçok çalışmadan biri.*

İKİ YENİ SİPARİŞ

Turner, kuzey seyahatine çıktığında Birinci Harewood Kontu Edward Lascelles'in (1740-1820) evinde kaldı. Lascelles, ünlü Lancelot Brown tarafından tasarlanmış bir arazide Robert Adam'ın tasarladığı Harewood House adlı muhteşem ve heybetli bir eve sahipti. Ailesinin zenginliği Batı Hint Adaları'ndaki köle ticaretine dayanan Lascelles, Thomas Girtin'in esas hamisi olmuştu. Yine de Turner'a North Yorkshire'da, Harrogate yakınlarındaki Plompton Kayalıkları'nın iki yağlıboya resmini sipariş etmişti. 1798'de tamamladığı bu resimler, Turner'ın aldığı ilk yağlıboya siparişiydi.

Charles Anderson-Pelham (1781-1846) da Turner'ın yaşamında bu dönemde yer almaya başladı. Sanatçı, Anderson-Pelham'ı, anıtmezarının çizimlerini yapmak için 1797 sonbaharının başlarında, Lincolnshire'daki Brocklesby Park adlı malikânesinde ziyaret etti. Lascelles gibi, Anderson-Pelham da yakın zamanda parlamento üyesi olmuş ve sonrasında Birinci Yarborough Kontu ilan edilmişti. Turner, anıtmezarın eskizlerini çizdi. İç kısmına ait etkileyici bir tabloyu ise 1811 sonrasında Kraliyet Akademisi'nde vereceği perspektif derslerinde kullanacaktı.

Yukarıda: Llanblethian Kalesi Kapısı, *mürekkep ve suluboya, 1797. Turner'ın Galler seyahatlerinin birinde yapılmıştır. Bir zamanlar antik şehir surlarının parçası olan bu kapı 19. yüzyılda yıkılmıştır.*

Sağda: Ely Katedrali'nin Görünümü, *kalem ve suluboya, 1796. İngiltere'de türünün en eski ve en büyük örneklerinden olan Ely Katedrali'nin (Cambridgeshire) panoramik görünümü.*

YENİ BİR ESTETİĞE DOĞRU

Claude-Joseph Vernet, Richard Wilson ve William Gilpin gibi manzara ressamları, genç Turner'ın resimleri üzerinde büyük bir etki sahibiydiler. Ancak Turner'ın kişisel yaşamındaki esas etkiye arkadaşı John Danby'nin ölümü neden olacaktı.

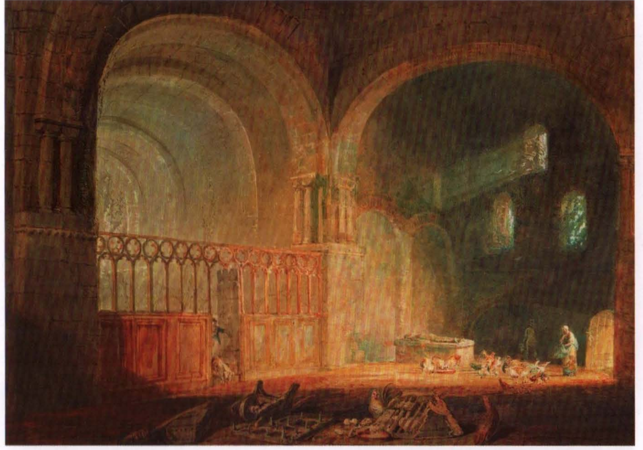
Akademi üyeliği peşinde koşan Turner, diğer manzara resimlerini daha ayrıntılı incelemeye ve topografiyi aşan yeni bir estetik benimsemeye başladı. 1796'da, Akademi'nin kurucu üyelerinden olan ve İngiliz manzara resminin topografinin ötesine geçmediği düşüncesine meydan okuyan Richard Wilson'ın (1714-82) eserlerini çalışmaya başladı.

WILSON VE VERNET SERİSİ

Wilson, 1750'lerdeki İtalya ziyaretinin ardından, Roma'nın hemen dışında çalışmış Claude Lorrain'in manzara resimlerine kapılmıştı. Turner, Wilson'ın, aynı estetik kaygıları İngiltere ve Galler manzaralarına uygulayarak Claude'un şiirsel ve duygusal resimlerini yeniden yorumladığını fark etmişti. Wilson'ın resimleri üzerinde hevesle çalışan Turner eskiz defterini, ileride suluboya eserlerinde kullanmak üzere yüzden fazla çalışmayla doldurdu. Turner'ın incelediği diğer bir sanatçı Wilson'ın çağdaşı Claude-Joseph Vernet (1714-89) idi.

BİR DİĞER ESTETİK KAVRAMI

"Pitoresk" kavramı, ilk olarak 1782'de Rahip William Gilpin (1724-1804) tarafından ortaya atılan estetik bir ülküydü. Buna göre gezginler, Aydınlanmacı ussallık kuramlarına meydan okuyarak çevrelerini incelemeli ve güzellik kavramını deneyim ve hisler üzerinden değerlendirmeliydi. Bu durum, İngiltere'de ortaya çıkan ve birçoğu Turner'ın potansiyel müşterisi olan zengin kesimle yakından ilişkiliydi. Bu kişiler, Avrupa Büyük Turu'nun yerine bir İngiliz "Büyük Turu"na çıkmaya yönlendiriliyorlardı. İngiliz turunda karşılaşılacak estetik unsurlar, yıkıntılar, eğri büğrü ağaçlar ve hırpani insanlar olacaktı. Harap olmuş manastırlar ve doğanın bunların gotik unsurlarını yeniden biçimlendirmesi böyle bir anlayışın ortaya çıkmasında etkiliydi. *Fountains Manastırı'nın Yatakhanesi ve Transepti*'nde bu durum ustalıkla gösterilir.

Yukarıda: Ewenny Manastırı'nın Transepti, Glamorganshire, *kalem üzerine suluboya, 1797.*

AKADEMİYE BAŞVURU

William Gilpin'in sanatçı kardeşi Sawrey Gilpin (1733-1807) Turner'ın Akademi'ye yardımcı üyelik başvurusunu desteklemişti. Turner muhtemelen gerekli şartları sağlamadığı için reddedildi; en az 24 yaşında olması gerekiyordu ve buna daha bir senesi vardı. Gilpin de yalnızca iki yıl önce tam

Sağda: Roma: Richard Wilson'dan Esinle, *kalem ve suluboya, 1797. Resimde Tiber üzerindeki bir köprü görülür.*

Yukarıda: Fountains Manastırı'nın Yatakhanesi ve Transepti, Yorkshire *(suluboya, 1798) pitoresk estetiğin tipik bir örneğidir.*

üye olduğundan henüz nüfuz sahibi değildi. Yine de kısa bir süre için de olsa Turner'daki değişim fark edilebiliyordu. Gilpin'in daha kasvetli bir suluboya paleti kullanması gerektiğini söylediği "Manzara Resmi Üzerine Mektup"undan etkilendiği belliydi.

Mayıs 1798'de, Turner'ın yakın arkadaşı müzisyen John Danby (1757-98), hamile eşi Sarah'yı ve üç çocuğunu ardında bırakarak öldü. Turner, müziği çok seviyordu ve komşusu olduğu Danby ailesine karışmıştı. Başarılı bir müzisyen olan ve dini müzikler besteleyen John, muhtemelen bir felç sonrası yaşadığı kısa bir hastalık döneminin ardından hayatını kaybetmişti. Birkaç ay içinde Sarah, Turner'ın sevgilisi oldu.

Turner, 1798 yazında yine Narraway'lerle Bristol'de kalırken, Galler'i güneyden kuzeye kat etmek üzere bir midilli edindi. Hereford üzerinden geri döndüğünde yanında beş yüzden fazla çizim ve beş defteri dolduracak küçük suluboya resimler vardı. Bunlardan birçoğunu suluboya ve yağlıboya resimler olarak tamamlayarak ertesi yılki Kraliyet Akademisi sergisine sundu. *Twgwyn Vapuru'ndan Harlech Kalesi, Yaz Akşamı Alacakaranlığı* ve *Abergavenny Köprüsü, Monmouthshire* bu resimler arasındaydı.

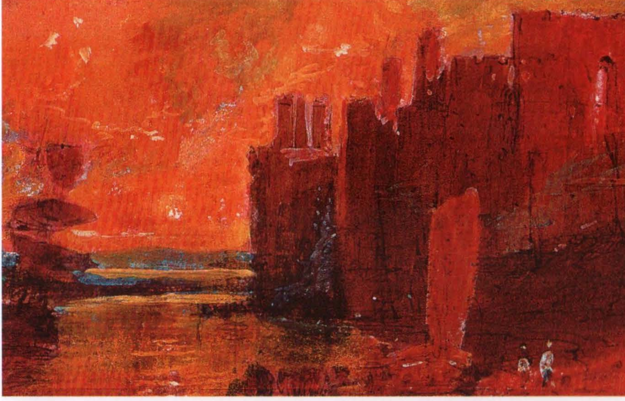
Turner o dönemdeki eskiz defterlerine, muhtemelen kaybettiği arkadaşı Danby'nin anısına, bazı şarkılar için söz yazmıştı.

Sağda: At Arabalı Adam Taşocağına Girerken, *grafit ve gri lavi, 1797.*

ROMANTİZM

Kültürel anlamda bir hiçlik ortamında sanatsal çaba gerçekleştirilemez. Diğer büyük sanatçılar gibi Turner da kendi döneminin anlayışına (romantizm) yakın bir estetik yaratmıştı. Walter Scott ve Lord Byron'ın edebiyat için yaptığını o resimde gerçekleştirdi.

19. yüzyıl boyunca ve sonrasında etkisini gösteren düşüncelerin kaynağı romantizm, 18. yüzyılın sonunda karmaşık bir sanatsal akımdı. "Pitoresk" estetik, ussal Aydınlanma'ya karşı insan duygusunu koyan karşı-ussal akımın bir parçasıydı.

ROMANTİK ESTETİK ANLAYIŞI

Kentleşmenin önünü açmak için tarım arazilerinin boşaltıldığı Sanayi Devrimi ortamında romantizm, ilerlemeyle ilişkilendirilen sorunlardan bir tür kaçış, ortaçağa ait kavramlar ile düşsel, çoğunlukla da egzotik "ötekiliği" kucaklayan bir zamana dönüş imkânıydı. Bu düşünceler en güçlü ifadelerini, Phillip James de Loutherbourg'un (1740-1812) resimlerinde, Ludwig van Beethoven'ın (1770-1827) müziğinde, Lord (George Gordon) Byron'ın (1718-1824) şiirlerinde bulmuş, Turner'ın estetiği için önemli bir etki ve esin kaynağı oluşturmuştu.

Sağda: Aeneas'ın Pallantium'a Gelişi *(detay), Claude, tuval üzerine yağlıboya, 1675. Bu resim, klasik manzara geleneğinin tipik bir örneğidir. Claude'un tarzı, Turner için esin kaynağı olmuştur.*

Yukarıda: Günbatımında Caernarvon Kalesi, *suluboya, 1798. Bu resim, aynı yıl Kraliyet Akademisi'nde sergilendi.*

1798 VE 1799 SERGİLERİ

Kraliyet Akademisi'ndeki yeni kurallar sayesinde 1798'den sonraki yıllık sergilere sunduğu eserlerine atıflar ekleyebilen Turner, adını romantik sanatçı olarak duyurabildi. Turner'ın o yıl sunduğu eserler arasında, Milton'ın *Kayıp Cenneti*'nden bir alıntı eklediği yağlıboya resmi *Coniston Tepeleri* de vardı. Turner altı suluboya resimden dördünde de James Thomson'ın "Mevsimler" şiirlerinden dizelere yer verdi. Yılın sonunda Richard Colt Hoare, Turner'a Richard Wilson'ın resmini tamamlayıcı nitelikte, *Aeneas ve Sibylla*'nın öyküsünün anlatılacağı bir çalışma sipariş etmişti. Sonuçta Turner, Claude, Pussin ve Wilson'ın resimleriyle benzer, ilk klasik manzara resmini yaptı. Ertesi yıl Turner, Ağustos 1798'de Lord Nelson'ın zaferiyle sonuçlanan ve Fransız amiral gemisi *L'Orient*'in imha edildiği şiddetli deniz savaşı sahnesini tasvir eden *Nil Muharebesi* adlı resmini sergiledi. Böylesine açık bir vatanseverlik gösterisi, Kraliyet Akademisi üyeliği peşindeki Turner'ın zihninde çok daha öncesinde yer etmiş olmalıdır. Turner bu resmine de Milton'ın *Kayıp Cennet*'inden dizeler ekledi.

YAYINCILIK

Turner, yeteneklerini daha fazla insana duyurabileceği ve daha fazla para

kazanabileceği bir yol buldu: Resimlerini gravür baskı olarak yayımlayacaktı. 1798'de Clarendon Yayınevi, 1799'dan 1811'e dek bütün üniversitelere dağıtılan yıllık *Oxford Almanack*'ta kullanılmak üzere Turner'a bir resim sipariş etmişti. Lancaster rahibi ve antikacı olan Dr. Thomas Dunham Whitaker (1759-1821) da Turner'a on suluboya resimden oluşan bir seri siparişi verdi. Whitaker, sanayileşme sonucu yayılan kent dokusuyla kuşatılmış Lancashire'daki kırsal mahallelerden birini anlattığı *Whalley'nin Tarihi* adlı eserini yazıyordu. Turner, bu küçük siparişi gerçekleştirmesi için antika koleksiyoncusu Charles Townley (1737-1805) tarafından Whalley'den 12 km uzaklıkta olan Burnley'deki Townley Hall'a davet edilmişti. Sanatçı, işe

Yukarıda: Coalbrookdale'de Bir Kireç Ocağı, *panel üzerine yağlıboya, 1797. Turner'ın sanayi devrimi romantizmi ve bunun manzara üzerindeki etkilerine duyduğu hayranlık açıkça görülür.*

sonradan dahil edilen Browsholme Hall adlı büyük arazinin sahibi Thomas Lister Parker'la (1779-1858) tanıştı. Daha sonra Turner'ı, en önemli hamilerinden Walter Ramsden Fawkes ve Sir John Fleming Leicester'la tanıştıracak olan da Parker'dı. Bu dönemde Turner, gelecekteki sanatsal üretiminin ve gelirinin büyük bir bölümünü oluşturacak baskı-resim dünyasına adım atıyordu.

Solda: Fırtınada At Arabası, *Phillip James de Loutherbough, mukavva üzerine yağlıboya, 1799. Sanatçı, romantik resmin önde gelen isimlerinden biriydi.*

YARDIMCI AKADEMİ ÜYESİ

Turner'ın bir siparişle ilgili teklifinin reddedilmesiyle kötü başlayan 1799 yılı iyi sona erecekti. Kraliyet Akademisi'ne öğrenci olarak kabul edilmesinin on yıl ardından Turner, izin verilen en küçük yaşta yardımcı Akademi üyeliğine kabul edildi.

Turner, bir önceki yıl Kraliyet Akademisi'ne yaptığı yardımcı üyelik başvurusunun reddedilmesinin ardından, Osmanlı İmparatorluğu'nda İngiliz elçiliğine getirilen Yedinci Elgin Kontu Thomas Bruce'un Yunanistan'a, ardından Türkiye'ye yapacağı seyahatlerde ona eşlik etme önerisini muhtemelen uygun bulmamıştı. Bruce, Turner'dan yol boyunca bir dizi manzara resmi yapmasını istemiş, ancak resimler haricindeki masraflar için Turner'a 400 sterlin ödemeyi reddetmişti. Sonuçta Lord Elgin, bu iş için İtalyan sanatçı Giovanni Lusieri'yi görevlendirdi.

Aşağıda: Francis Egerton, Üçüncü Bridgewater Dükü, *E. Scriven (1775-1841), taşbaskı, y. 1835. Bridgewater Dükü, sanayi devrimi sırasında önemli bir ulaşım şekli olan Manchester Kanalı'nın inşasından sorumluydu.*

AKADEMİYE İKİNCİ BAŞVURU

Bir önceki yıl üyeliğe seçilmeyen Turner, 1799'daki başvurusu için elinden gelenin en iyisini yapmaya kararlıydı. Turner, Akademi sergisine elbette en iyi eserlerini sunacaktı. Bir yandan da Akademi üyeleri ressam Joseph Farington (1747-1821) ve daha sonra British Museum'u tasarlayacak mimar Robert Smirke'ün (1780-1867) desteğini de almaya karar verdi. Genç George Dance (1741-1825) gibi bazı eski kafalıların da kendisini desteklediğini biliyordu. Üstelik *The Times* da "itibarını desteklemeye devam eden kusursuz eserlerine" atıfta bulunarak Turner'ın sergiye sunduğu eserlere ilişkin olumlu haberler yapmıştı.

TAŞINMA

1799'un sonunda Turner, resmi olarak Kraliyet Akademisi yardımcı üyeliğine seçilmişti. Maiden Lane'deki ikametgâhı sorun olmaya başlamıştı. Öncelikle, büyük boy tarihsel resimler de yapan bir Akademi üyesi olacaksa mevcut atölyesi yeterli değildi. İkinci olarak burası, gözü yükseklerde bir sanatçı için uygun bir muhit değildi. Akademi üyesi Joseph Farington'a da danıştıktan sonra Turner, varlıklı ve nüfuzlu insanların yeni yapılmış büyük evlerde yaşadığı Harley Sokağı'ndaki 64 numaralı eve yerleşti. Zengin bir muhitte bir eve ve Maiden Lane'deki loş atölyesinin aksine temiz, modern ve bol günışığı alan bir atölyeye sahip olmasıyla Turner akıllıca bir hamle yapmıştı. Turner, sevgilisi Sarah Danby ile dört çocuğunu da yeni evinin yakınlarındaki Upper John Sokağı'na yerleştirdi.

Turner'ın, bir süredir akıl hastalığından mustarip olan annesi 18. yüzyılın son ayında özel bir akıl hastanesine yatırıldı. Bir yıl sonra ise, Nisan 1804'te hayatını kaybedeceği Bethlem Hastanesi'ne nakledildi. Turner'ın babası da 1800 yılında Maiden Lane'den ayrılmış, oğlunun ev ve atölyesiyle ilgileneceği Harley Sokağı'na taşınmıştı.

YÜZYILIN BAŞI

Turner, 19. yüzyıla yardımcı Akademi üyesi olarak başladı ve ilk yılında Bridgewater Dükü'nden bir sipariş aldı: Hollandalı bir ressamın eserine eşlik eden bir resim yapacaktı. Resmin ücreti 250 İngiliz altınıydı ve sanatçının tek bir resim için o güne kadar aldığı en yüksek

Yukarıda: Elgin Mermerleri'nden bir parça, *British Museum, fotoğraf.*

Solda: Joseph Mallord William Turner'ın Portresi, *Sir John Gilbert (1817-97), tuval üzerine yağlıboya, y. 1845. Bu resim, Gilbert'in ikinci Turner çalışmasıydı.*

ücretti. Sonuçta ortaya çıkan, 1801'de tamamlanan ve yakaladıkları balıkları tekneye çekmeye çalışan balıkçıların betimlendiği *Fırtınada Hollanda Tekneleri* adlı resimdi.

Bu tarihten itibaren böylesine incelikli adlar Turner'ın birçok resminin ayırıcı niteliği oldu. Kraliyet Akademisi sergisine sunduğu resimlere eklediği alıntılarla birlikte bu yaklaşımı, Claude Lorrain tarzındaki klasik resimlere yönelik samimi gayretinin bir göstergesiydi.

Sağda: Sanatçının Yirmi Üç Yaşındaki Portresi *(otoportre), tuval üzerine yağlıboya, 1799. Bir centilmene yakışır şekildeki özenli giyim, hamilerin ilgisini çekmek için Turner'ın o dönemdeki önemli toplumsal çevrelerle kaynaşma isteğini simgeler.*

MANZARA RESMİNDE YÜCELİK

Klasik, usçu, Aydınlanmacı estetikten uzaklaşarak ussal olmayan romantik "yüceliğe" doğru ilerleyen Turner, çalışkanlığı ve meslek hayatındaki faydacılığını ardında bırakmadan İskoçya manzaralarının büyüsüne kapıldı.

Solda: Lord Rockingham ile Edmund Burke'ün Portresi, *Sir Joshua Reynolds, tuval üzerine yağlıboya, y. 1766. Bu tamamlanmamış çalışmada, dönemin başbakanı Lord Rockingham (solda) kararsız doğasıyla, Edmund Burke ise bir filozof olarak yüceltilmiş şekilde görülür.*

Turner'ın 1801'deki İskoçya seyahati, ilk kez Galler seyahatlerinde karşılaştığı "yücelik" estetiğinin çeşitli yönlerini kavramaya yönelikti. Turner, romantik düşüncenin bir parçası olarak, resimlerindeki vurguyu salt topografiden, manzaranın daha ruhani yönlerini içerecek şekilde değiştirmeye başladı.

ESTETİK BİR KAVRAM

Akademi üyeliğini henüz elde etmiş olan Turner, yeni yüzyılın başında eser yelpazesine yücelik estetiğini ve klasik manzarayı da katmak istedi. Phillip James de Loutherbourg gibi sanatçıların eserlerinde yüceliğin bazı yönleri görülse de, Loutherbourg'un resimlerindeki figürler, yaklaşan felaketten daima güvenli bir uzaklıkta görünür. Buna karşılık Turner'ın figürleri, "dehşet"in doğal bir parçası gibidir. Yüce kavramı, izleyiciye zarar vermeyecek korkutucu bir manzaranın doğurduğu keyiftir. Turner, yüce kavramını resimlerine 1800'de sergilenen *Mısır'ın Beşinci Belası* adlı resimle dahil etmeye başlamış ve zirve noktasına, 1842 tarihli *Kar Fırtınası: Limanın Ağzındaki Buharlı Gemi* adlı resimle ulaşmıştı. Sanatçı, yüceyi aramaya yönelik yolculuğuna, 1801'deki İskoçya seyahatiyle başladı.

İSKOÇ MANZARASI

Turner, 1801 Haziran'ında İskoçya seyahatine çıktığında, sevgilisi Sarah Danby kızları Evelina'yı dünyaya getirmişti. Önce York'a giden Turner, Berwick-upon-Tweed'den geçerek Temmuz'un ilk haftası Edinburgh'a vardı. Öncesinde Kirkstall ve Helmsley ile Guisborough kıyı şeridinde üç yüzden fazla çizim ve eskiz yapmıştı. Edinburgh'da da yüzü aşkın çalışmayı tamamlayan Turner, gelecekte resimlerinde kullanmayı dilediği eskizleri "İskoç Figürleri" adlı defterinde topladı. Giysileri dolayısıyla bu figürler, İngiliz figürlerinden elbette farklı olacaklardı. Turner, daha sonra "İskoç Kara

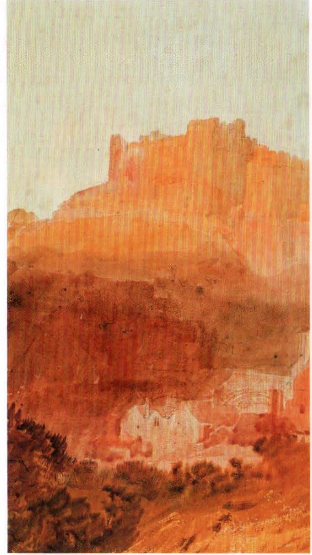

Sağda: Lomond Gölü, *suluboya, 1803. İskoç göllerinin en bilinen ve sevileni olan Lomond, Büyük Britanya'daki en büyük göldür.*

YÜCE NEDİR?

Aslen 17. yüzyıla ait bir kavram olan yüce, doğanın görkemini ussal ya da bilimsel olmayan bir yolla açıklama çabasıdır. Edmund Burke'ün (1729-97) *Yüce ve Güzel Kavramlarımızın Kaynağı Hakkında Felsefi Bir Soruşturma* (1756) adlı incelemesinde yücenin fizyolojik etkilerine odaklanılarak doğanın gök gürültülü fırtına, çığ ya da büyük çağlayanlar gibi yönleriyle karşılaştıklarında insanların duydukları korku ve huşu gibi ikili duygularla nasıl baş ettikleri tartışılmıştır. Burke'e göre, yüce bir nesneyle karşılaşıldığında, "zihin tamamen nesnesiyle dolduğundan başka hiçbir şeye yer yoktur" ve bundan "keyif" alınır. Yüce kavramı, düzenli ve çoğu zaman huzur dolu olan klasik manzara resmindeki eğilimlerle ters düşer.

Kalemler" olarak adlandırılan bir dizi çizim gerçekleştirdi. Manzaraların topografisine ve fiziksel özelliklerine ilişkin ayrıntılı bilgi vermesinden dolayı stüdyosunda çalışırken bu büyük ölçekli eskizlere sıklıkla başvurdu. Edinburgh'tan kuzeybatıya ilerleyerek, Lomond Gölü'ne, Inveraray'e ve son olarak da Highlands'teki Tummel Köprüsü'ne gitti. Arazi koşulları ve kimi zaman hiç yol olmaması nedeniyle bu yolculuk hayli zorlu olmalıydı. Turner, yolculuğunu ilk olarak, kendisine güzergâhla ilgili tavsiyeler veren ve bilhassa "pitoresk görünümler" için uygun noktaları söyleyen Joseph Farington'la konuşmuştu. Yolculuğun çetinliğine rağmen Turner, beş yüzden fazla çizim yapmayı başardı. En dikkate değer olansa "İskoç Gölleri" eskiz defteriydi.

Yukarıda: Durham Kalesi, *suluboya, 1801. 11. yüzyılda inşa edilmiş bu Norman kalesi savunma amaçlıdır.*

Aşağıda: Tummel Köprüsü, Perthshire, *panel üzerine yağlıboya, y. 1801-3. Tummel, İskoçya'nın Highlands bölgesinin merkezindeki bir köydür.*

AKADEMİYE SEÇİLME

Turner'ın, Kraliyet Akademisi'ne katılma yönündeki uzun zamanlı isteği gerçekleşmek üzereydi. Nüfuzlu üyelerin övgüleriyle birleşen şans ve doğru zamanlama üyeliğin yolunu açtı. Ancak Turner'ın bu yükselişi, Akademi'nin en çalkantılı dönemlerinden birine denk gelecekti.

Akademi'nin yalnızca iki yıldır yardımcı üyesi olan Turner, 1801 sonbaharında tam üye olmaya kararlı bir şekilde Londra'ya döndü.

SEÇİM

Geleneksel olarak Akademi'nin, belirli bir bölümü mimar ve heykeltıraş olması gereken, geri kalanı da ressam ya da baskı ustası olan 80 üyesi vardı. Boş kontenjan ve aday sayısına bağlı olarak seçim, üyelerce şubat ayında yapılırdı. 1802 seçimleri öncesinde iki üyenin ölümü Turner'ın seçilme ihtimalini kuvvetlendirmişti. Sonuçta, mimar John Soane (1753-1837) ve heykeltıraş Charles Rossi (1762-1839) ile birlikte Turner da üyeliğe seçildi. Turner'ın o dönemdeki ana destekçilerinden Joseph Farington, İngiliz resim okulunun geleceğini temsil eden genç bir sanatçıyı Akademi'ye dahil etmekte kararlıydı. Bu durum, Turner'ın saygınlığının yüksek makamlarca onayı niteliğindeydi.

KRALİYET AKADEMİSİ'NDEKİ SIKINTI

Turner'ın üyeliğe kabul edildiği dönemde Akademi'nin başkanlığını Anglo-Amerikan kurucu üye Benjamin West (1738-1820) yürütüyordu. Kral III. George'un izniyle kurulan Akademi fikrini ilk ortaya atan isimler Sir William Chambers ve West'ti. 1768'de kurulan Akademi ilk yıllarında kraliyet himayesindeydi. İlk başkan Sir Joshua Reynolds'ın 1792'de ölmesinin ardından yerine West seçildi. Saray ressamı olan West, sadakat konusunda kral ve Akademi arasında bocalıyordu. Pek çok kişi kralın Akademi'nin işleyişine müdahale ettiğini düşünüyordu ve bu da üyeler arasında ayrılıklara neden oluyordu.

Turner, 1803'te konsey üyesi oldu. Ancak West'in tarafını tutan Turner ortamın hayli gergin olmasından dolayı Mayıs 1804'ten itibaren toplantılara katılamadı.

West, kariyerinin başlangıcında Turner'a iyi davranmıştı. John Constable (1776-1837) gibi bazı ressamlar da zaman zaman Turner'a kılavuzluk etmişti. 1805'ten itibaren mesleki olarak düşüşe geçen West başkanlıktan ayrıldı.

Aşağıda: Ludlow Kalesi, *kâğıt üzerine suluboya, 1800. Bir Midlands seyahatinde yaptığı bu resim 1829'da elden geçirilerek gravür olarak çoğaltılmıştır.*

Yukarıda: Kraliyet Sanat Akademisi, *Paul Sandby, gravür, 1795.*

Ertesi yıl, arkadaşları başkanlığı tekrar kabul etmesini isteyince o da 1820'deki ölümüne dek bu görevi sürdürdü. Akademi'de yeniden sükûnet sağlanmıştı.

Aşağıda: Kraliyet Akademisi Başkanı Benjamin West'in (1738-1820) Portresi, *Josi Christian (ö. 1828), gravür, 1794.*

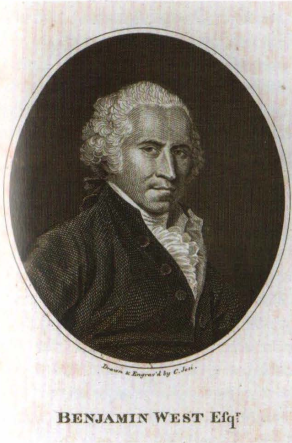
ATÖLYE ASİSTANI

Yoğun iş yükü nedeniyle Turner, astarlanması ve hazırlanması da gereken büyük tuvallerini gerecek bir atölye asistanına ihtiyaç duyuyordu. O ana dek Turner, bu işlerde, Sir Joshua Reynolds için de zeminler hazırlamış, boya satıcısı Sebastian Grandi'yle çalışmıştı. Grandi'nin işliği, yine Covent Garden'da, Maiden Lane'e çok da uzak olmayan Long Acre'daydı. Turner'ın resimlerinin yüzeyleri aşırı emiciydi ve fazlasıyla hazırlık gerektiriyordu. Turner'ın menajerliğini de yapan babası, Grandi'nin yöntemlerini yakından izlemiş, sonra bu işi kendi yapmayı denemiş ve sonuçta oğlunun asistanı olmuştu.

TURNER'IN FAYDACILIĞI

Turner resim yapmayı işi olarak gördüğünden her şeyden önce resminin ticari boyutunu önemserdi. Tuvallerini babasına yaptırarak ve hazırlatarak, hem zamandan hem de paradan tasarruf edebilirdi. Bu tuvallere, Kraliyet Akademisi üyesi olarak yapacağı ve yıllık sergide yer alacak ilk çalışmalarını resmedecekti. Büyük beğeni toplayan *Mısır'ın Onuncu Belası*, bu resimlerden biriydi.

Aşağıda: Mısır'ın Onuncu Belası (Liber Studiorum*'dan, William Say'in gravürü, 1816). Bu gravür, Turner'ın 1802'de Kraliyet Akademisi'nde sergilenen muazzam tarihsel resimden yapılmıştır.*

İLK KITA AVRUPASI SEYAHATİ

Amiens Antlaşması'nın ardından Britanyalılar, yeniden Kıta Avrupası'na gidebilirdi. Turner da bu fırsattan yararlanarak Fransa ve İsviçre'yi ziyaret etti. Dönüş yolunda Paris'e uğrayarak Louvre'daki sanat koleksiyonunu inceledi.

Turner'ın Akademi üyeliğini takip eden ay, Fransa ile İngiltere arasında Amiens Antlaşması imzalandı. Böylece Fransa ile İngiltere arasında, Fransız Devrim Savaşları olarak bilinen uzun süreli husumet sona ermişti.

AMIENS ANTLAŞMASI

Savaş devam ederken Britanyalılar Fransa'ya seyahat edememişti. Düşmanlığın son bulmasıyla varlıklı bazı İngiliz vatandaşları Paris'e akın etti. Turner'ın aklında başka bir plan vardı; Alplerin "yüce" yönlerini keşfetmek istiyordu. Ancak antlaşma kısa ömürlü oldu. Bir yılın ardından yeniden başlayan düşmanlıklar pek çok Britanyalının 1815'teki Waterloo Savaşı'nın sonuna kadar Fransa'dan ayrılamamasına neden oldu. Turner daha şanslıydı; Ekim 1802'de, Paris üzerinden İngiltere'ye döndü.

Yukarıda: Amiens Barışı, 25 Mart 1802, *Dominique Doncre, tuval üzerine yağlıboya, 19. yüzyıl.*

Yukarıda: Napoléon Alpleri Geçerken, *Jacques-Louis David, tuval üzerine yağlıboya, 1800. Turner, siyasetin içindeki bu devrimci ressamla Paris'te karşılaşmıştı.*

ALPLER

1802 Temmuz'unda Turner, "Kıta Avrupası'nda Büyük Ustalar'ın eserlerini incelemek" amacıyla üç aylık bir yolculuk için Fransa'ya yelken açtı. Aralarında Yarborough Lordu'nun da bulunduğu üç hami tarafından desteklenen bu seyahatte sanatçıya Newby Lowson (1773-1853) adında taşralı bir beyefendi de eşlik etti. Manş Denizi'ni berbat bir havada geçtiler ve Turner, bunu Küçük Calais İskelesi Eskiz Defteri'ne kaydetti. Çizimlerden birine şu notu eklemişti: "Calais'ye çıkışımız. Neredeyse batacaktık." Turner, bu eskizlerden yola çıkarak en önemli yağlıboya resimlerinden biri olan *Denize Çıkmaya Hazırlanan Fransız Balıkçılarla Calais İskelesi: Bir İngiliz Posta Gemisi Geliyor*'u ertesi yıl Kraliyet Akademisi'nde sergileyecekti. Turner ve Lowson, önce at arabasıyla Paris'e, ardından dört günlük bir yolculukla Lyon'a gitti. Turner, buradan bir günlük uzaklıkta, güneydeki Grenoble civarında şimdiye dek gördüğü, "yücelik" bakımından en büyük ve en müthiş nesneyle karşılaştı: La Grande Chartreuse adıyla bilinen dağ sırası. Buradan Chamonix'e giden Turner, devasa Mont Blanc'ı ve onun kuzey yüzündeki kötü şöhretli Mer de Glace'ı gördü. Turner, böylesi geziler için daima hazırlıklıydı; bu kez Paris'te kiraladığı İsviçreli bir rehberle yola çıkmıştı. Daha önceki seyahatlerinde olduğu gibi, çok sayıda not ve çizim eşliğinde sayıları dört yüzü bulan eskiz yaptı. Ayrıca, daha sonra kaynak olarak kullanacağı ve bazıları renkli olan yaklaşık seksen "İsviçre figürü" çizimini de gerçekleştirdi.

LONDRA, 1802

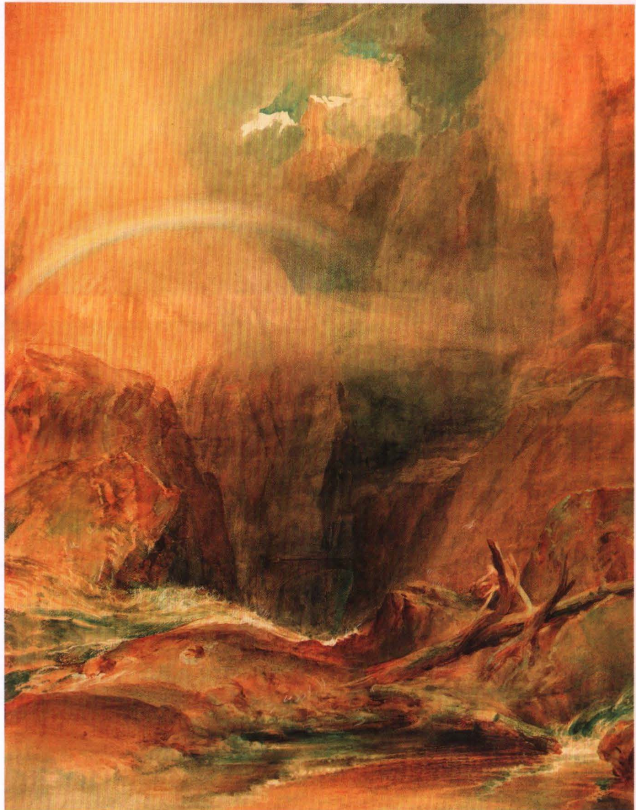
Zengin bir kaynak malzemeyle Londra'ya dönen Turner, o zamana kadarki en iddialı çalışmalarını gerçekleştirmeye koyuldu. 1803'te Akademi'de sergilenen *D'Aoust Vadisi'nde St. Hughes, Courmayeur'ün Çobanına İntikamını İlan Ediyor* adlı resmin de dahil olduğu, İsviçre temalı ve büyük ölçekli bir dizi suluboya resim yaptı. Turner ayrıca, Claude Lorrain'in üslubuna öykündüğü, büyük yağlıboya tablo *Macon'da Bağbozumu Başlangıcı Festivali*'ni yaptı. Gençliğinden beri tanıdığı ve henüz 27 yaşındayken muhtemelen astımdan ölen arkadaşı Thomas Girtin'in cenaze törenine de katıldı. Turner, "Tom Girtin yaşasaydı, ben aç kalırdım," demiştir.

Yukarıda sağda: St. Michael Şatosu, Bonneville, Savoy, *tuval üzerine yağlıboya, 1803. Bu resim, aynı konuyu işleyen iki yağlıboya resimden biridir.*

LOUVRE, PARİS

Turner, varış noktası Paris için Fransa'ya geçmeden önce, dönüş yolculuğunu Ren boyunca yaptı. Fransız Devrimi'nin ardından yalnızca on yıldır halka açık olan Louvre Müzesi'nde Farington ve diğer bazı Kraliyet Akademisi üyeleriyle buluştu. Louvre, Napoléon'un İtalya'daki koleksiyonlardan getirdiği ve aralarında Tiziano Vecellio ile Paolo Veronese'nin çalışmalarının da bulunduğu önemli sanat eserlerine ev sahipliği yapıyordu. Paris'te iki hafta geçiren Turner çalışmalarını, Büyük Ustalar'ın yüzden fazla eskizine yer verdiği Louvre Eskiz Defteri'ne kaydetti. Venedik ekolünün canlı renk kullanımına bilhassa dikkat etti. Claude Lorrain resimlerinin yanı sıra, Turner'ın da üzerinde çalıştığı bazı Poussin resimleri Louvre koleksiyonunun birer parçasıydı.

Sağda: Şeytan Köprüsü, Gotthard Geçidi, *suluboya ve beyaz mum, 1804.*

SANATÇI MI TOPOGRAFYACI MI?

Turner, Akademi'nin ve basının tutucu üyelerinin aleyhte yorumlarına maruz kaldı. Başta etkili bir isim olan George Beaumont olmak üzere renk kullanımı ve resimlerinin verdiği "tamamlanmamışlık" hissi nedeniyle eleştiriliyordu.

Sir George Beaumont (1753-1827) 1782'de çıktığı Avrupa Turu deneyimleriyle kendine özgü bir beğeni geliştirmiş amatör bir sanatçıydı. İngiltere'ye döndüğünde Büyük Ustalar'ın resimlerinden bir koleksiyon oluşturdu. Bunlar arasında Claude Lorrain'in *Hacer ve Melekle Bir Manzara* adlı çalışması en sevdiği resimdi.

Çağdaş kültürle ilgili olarak Beaumont pitoresk estetiğe ilgi duyuyordu. Şair William Wordsworth ile yakın arkadaştı. 19. yüzyılın başında, resimlerin Akademi tarzında nasıl üretilmesi gerektiğine dair dogmatik görüşleri nedeniyle kendisine "sanat çalışmalarının en büyük diktatörü" yakıştırması yapılmıştı. Bu geleneği takip eden Reynolds ve diğer sanatçıların destekçisiydi ve aynı gelenekten gelen genç sanatçı John Constable'ın hamisi oldu. Aralarında dört Claude ve iki Canaletto (Giovanni Antonio Canal) resmi de olmak üzere Beaumont'un koleksiyonunun büyük bir kısmı 1824'te açılan National Gallery'ye verildi.

TURNER'A ELEŞTİRİ

Muhafazakâr düşünce yapısına sahip olan Beaumont, Turner'ın birçok resmine eleştirel yaklaştı. 1803 tarihli *Macon'da Bağbozumu Başlangıcı Festivali* üzerine "konusu Claude'dan alınmış, ancak renkler unutulmuş" demişti. Beaumont Turner'ın ön planlarının neredeyse "lekeler" şeklinde olduğunu iddia ederek resimlerindeki "bitişi" de eleştiriyordu.

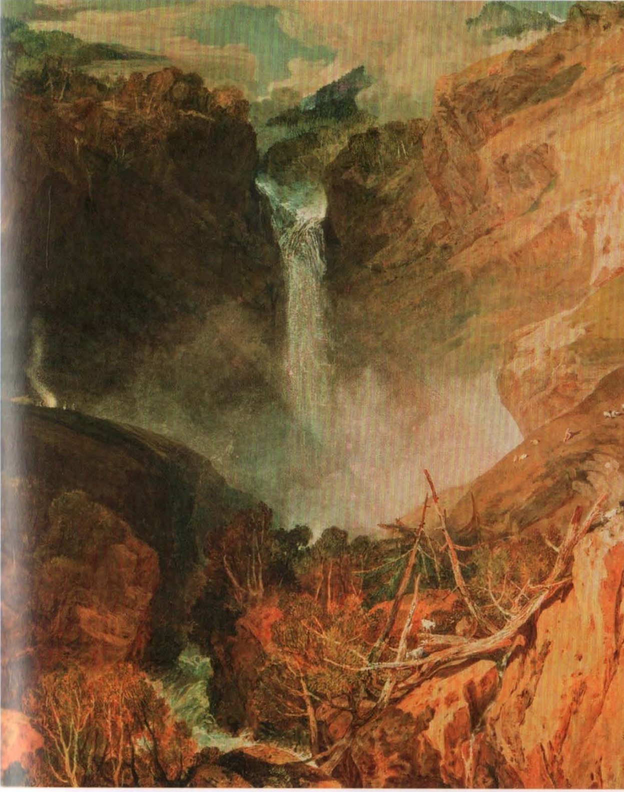
1809'da "beğeniyi yanlış yönlendirerek diğer sanatçılardan çok daha fazla zarar veren" Turner'a tam anlamıyla cephe aldı. Beaumont, Turner'ın, yağlıboya resimlerinde suluboya yönteminden alınmış kaplama tekniğini kullanarak resmin bazı bölümlerinin "bitişini" yok etmesinden genç sanatçıların etkilendiğini iddia ediyordu. Turner misilleme olarak,

Üstte: Hacer ve Melekle Bir Manzara, *Claude Lorrain (y. 1600-82), tuval üzerine yağlıboya, 1646. Bu resmin ilk sahibi Sir George Beaumont idi.*

Yukarıda: Pembroke Kalesi, Fırtınadan Sonra Beliriyor, *suluboya, 1806. Bu manzarada Turner'ın, Claude tarzıyla ışık kaynağına bakışı görülür.*

(1758-1810) ve Joseph Farinton'dan da Turner'a yöneltilmişti. Basın da *Calais İskelesi* resminde denizin "sabun ve tebeşire" gökyüzünün de "mermer dağına" benzediğini söyleyerek bu sert eleştiriye katıldı.

Turner, doğayı yalnızca coğrafi özellikleriyle değil ruhuyla betimleme arayışıyla Akademi üyesi olmadan önce renk ve biçim denemeleri yapmaya başlamıştı. Manzara resminin topografinin ötesinde bir amaca sahip olması ve etkili olabilmesi için doğanın bir kuvvet olarak ifade edilmesi gerektiğine inanıyordu. Bu nedenle tartışmalar büyümüştü. Bir resim, manzaranın yalnızca topografik bir görünümümü müdür yoksa onun ruhunu mu ifade etmelidir? Yeni yüzyıl, maddi kaygıların sanat anlayışının önüne geçmesine izin vermediği yeni hamilik biçimlerinin müjdecisi olmalı mıdır?

TURNER'IN YANITI

Turner, genellikle onun aristokratik alıcılarına yakıştırılan sosyal inceliklerden uzak olduğu bir geçmişe sahipti. Müşterilerine karşı küstah, çoğu zaman da kaba olan yaklaşımı Akademi üyesi olduktan sonra daha da sertleşti. Joseph Farington, "Farazi ve küstah tavırlarından büyük bir tiksintiyle bahsedilirdi," demişti. Turner tüm bunlara resimleriyle yanıt verdi.

Yukarıda: Reichenbach Şelaleleri, *suluboya, 1804. Resmin büyük boyutu, sanatçının suluboyayı yağlıboya kadar önemsediğini ortaya koyar.*

Beaumont'un 1810'da *Blythe Kumsalında Balık Avı* adlı resmi alma isteğini reddederek resmi atölyesinde kedi kapısı olarak kullandı.

ÖNEMLİ TARTIŞMALAR

Beaumont eleştirilerinde Turner'ın doğanın gerçekçiliğini yansıtmak yerine duygusallaştırdığını söylüyordu. Bu eleştiri Akademi'deki diğer muhafazakâr kişilerden, örneğin John Hoppner

Sağda: Yorkshire'da Kale ve Köprü ile Akşam Manzarası, *suluboya, 1799. Bu resimde ruh hali, topografyadan daha önemlidir.*

MİT VE TÜR

Akademi'ye toplumsal farkındalığı daha yüksek yeni bir başkanın atanmasıyla toplumsal yorumlar yapan tür resmi revaç buldu. Turner kendisini eleştirenlere, önemli klasik eserler kadar yetkin tür resimleri de yapabileceğini göstererek yanıt verdi.

Solda: Ekho ile Narkissos, *tuval üzerine yağlıboya, Nicolas Poussin, 17. yüzyıl. Turner, benzer başlıklı çalışmasına esin kaynağı olacak bu resmi muhtemelen 1802'de Paris'te görmüştü.*

Beaumont'a ve üslubunu eleştiren diğerlerine bir tepki olarak Turner, mitolojik ve tarihsel konulara eski usulde yer veren bir dizi yağlıboya resim yapmaya girişti.

ELEŞTİRİLERE KARŞI SAVUNMA

Turner, 1804 öncesinde de tarihsel ve mitolojik konulara dayalı resimler yapmış olsa da, *Narkissos ve Ekho,* Turner'ın Louvre'daki koleksiyonu gördükten sonra ürettiği muhtemelen ilk yağlıboya resimdi. Turner'ın resmi üslup ve konu olarak Poussin'i anımsatır; nitekim bu resmin bir örneği de Louvre'dadır. Ancak Turner, aynı konudaki Claude yorumunu Kıta Avrupası seyahatinden önce görmüş olabilir.

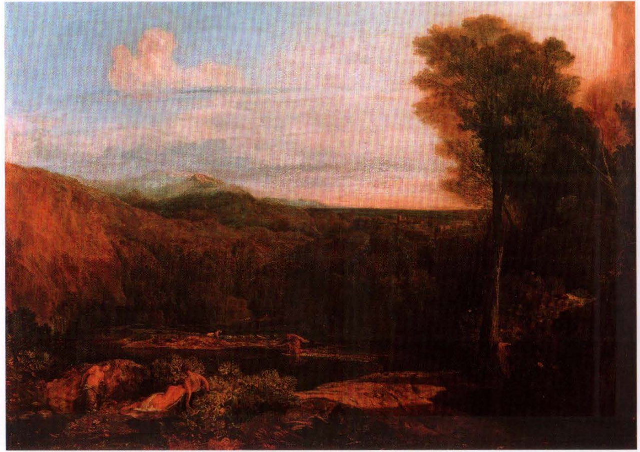
Turner, bu konuyu "tamamlanmış" bir halde resmetmeyi seçti ve Kraliyet Akademisi sergisinde, bu resme Ovidius'un *Dönüşümler*'inden dizeler ekledi. Bu durum Turner'ın –eğer isterse– Akademi tarzında da resimler yapabileceğini ve sınırlı da olsa klasik nesir bilgisini göstererek Beaumont'un eleştirilerine yanıt vermeye çalıştığını düşündürür.

SANAYİ DEVRİMİ

19. yüzyılın başında İngiltere'de sanayi ve tarım devrimleri başlamıştı. Aşamalı bir sürecin parçası olan 1801 tarihli Çitleme Yasası, yoksulların hayvanlarını otlatmak ve tarım yapmak için kullandıkları sözde ortak arazilerden onları mahrum bırakıyordu. Artık çitle çevrilmiş araziler, düzenli tarım yapan ve bir zamanlar kendine yeten çiftçileri, onları sömüren ücretlerle çalıştıran zengin arazi sahiplerine aitti. Haklarından mahrum edilen işçiler için bir diğer seçenek de imalat mallarına olan büyük talebi karşılamak üzere açılan sayısız fabrikanın olduğu kasabalarda iş aramaktı. Ancak, zengin arazi ve fabrika sahipleri çoğunlukla aynı kişilerdi.

Sağda: Köy Siyasetçileri, *David Wilkie, gravür, 19. yüzyıl. Bu çalışma parlamento reformu temasını işler.*

Sağda: Narkissos ve Ekho, *tuval üzerine yağlıboya, 1804. Resmi, Lord Egremont satın almıştır.*

Turner'ın da içinde bulunduğu bir grup sanatçı, bu ve benzeri toplumsal kaygıları resimlerinde yansıttı. Örneğin Turner, *Narkissos ve Ekho* resminde, Arkadya manzarasını ironik bir şekilde yeniden yaratmıştır. Bir diğer örnek de dönemin güncel kaygıları üzerine genellikle açık bir şekilde yorumda bulunan tür resmidir. Tür resmi, onu onaylamayan Sir Joshua Reynolds'ın 1792'deki ölümünün ve toplumsal farkındalığa sahip halefi Benjamin West'in göreve gelmesinin ardından daha görünür olmuştu.

Tür resminin yükselen değerlerinden biri de David Wilkie (1785-1841) idi. Turner gibi Wilkie de genç yaşta şöhrete kavuşmuş, önce Edinburgh'ta daha sonra da Kraliyet Akademisi okullarında eğitim almıştı. Kendisinin 1806'daki ilk Akademi sergisinde, anlatıya dayalı tür resminin eksiksiz bir örneği olan *Köy Siyasetçileri* adlı çalışmasını sergiledi. Serginin yıldızı olan bu çalışma Turner'ın bir yağlıboya, bir de suluboya çalışmasından oluşan donuk resimlerini gölgede bıraktı. Beaumont, Wilkie'nin büyük ölçüde "tamamlanmış" çalışmasını beğenmiş, ertesi yıl Kraliyet Akademisi'nde sergilenecek *Kör Kemancı* adlı çalışmayı sipariş etmişti.

Turner'ın yanıtı, *Taşra Demircisi, Demir Fiyatları ve Nallanan Atı için Kasapla Ücreti Tartışıyor* isimli resmi oldu. Olumlu tepkiler alan resim tamamlanmış olsun ya da olmasın Turner'ın herhangi bir şeyi resmedebileceğini göstermişti. Genel anlatıya dayalı bir sahneyi resmeden Wilkie'nin tersine Turner, döneminin önemli meseleleriyle ilgilenerek resimlerinde siyasal ve toplumsal yorumlar yapabileceğini de göstermişti. Turner'ın tür resmine devam etmek yerine ruhani manzaralara dönmesi, onun konu seçimindeki kararlılığını gösterir.

Aşağıda: Holmes Yönünden Lincoln Katedrali, *kalem ve suluboya, 1802-3. Magna Carta'nın dört kopyasından birine ev sahipliği yapan kale ve katedralin panoramik görünümü.*

SERGİ SAHNESİ

Turner'ı eleştiren ve kötüleyen birçok kişi olsa da sanatçının olağanüstü yeteneğinin farkında olan destekçileri de vardı. Bu dönemde Turner, Avrupa'daki savaş nedeniyle İngiltere'de kaldı. Kıyısında düşüncelere dalmaktan keyif aldığı Thames Nehri en büyük ilgi alanıydı.

Resimleri sergileme olanakları arttıkça, Turner çalışmalarını daha fazla kişiye ulaştırabilmek amacıyla sıra dışı bir adım attı.

TURNER'IN GALERİSİ

Belki de Kraliyet Akademisi içindeki tartışmalar ve husumetler sonucunda Turner, 1805 sergisine katılmama kararı aldı ve ertesi yıl da yalnızca iki resmini sergiledi. Turner, yeni bir Akademi üyesinden beklenmeyecek şekilde, 1803 yılında aldığı bir kararı uygulamaya koyuldu: Kendi galerisini açacaktı. Harley Sokağı'ndaki evini genişleterek 55,74 metrekarelik bir galeri mekânı oluşturdu. Galeri kapılarını Nisan 1804'te, Turner'ın 1803'te yaptığı büyük İsviçre suluboya çalışmaları sergisiyle açtı. Turner ertesi yıl da yeni hamisi Sir John Fleming Leicester (1762-1827) tarafından satın alınan *Deniz Kazası* adlı resmini sergiledi.

Turner, 1806'dan sonra Akademi'deki sergilere tekrar katılmaya başlasa da, 1815'te genişletilmek ve elden geçirilmek üzere kapatılana kadar çalışmalarını kendi galerisinde de sergilemeyi sürdürdü.

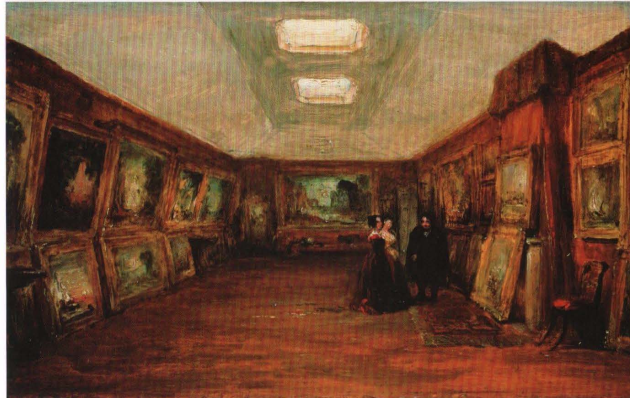

Yukarıda: Abingdon, Oxfordshire, *suluboya, 1805. Geçmişi Roma işgalinden öncesine dayanan küçük Abington kasabasını gösteren hoş bir suluboya resim.*

DİĞER SERGİLER

Suluboya Ressamları Cemiyeti 1804'te kuruldu ve ilk sergisini 1805'te açtı. Akademi üyesi olmasından dolayı, 1870'e kadar yürürlükte olan bir kurala göre Turner bu cemiyete dahil olamasa da, kurucu üyelerden bazıları Turner'ın arkadaşıydı. Bu isimlerden biri, birlikte eskiz gezilerine çıktığı ve Kent'e gittiğinde Knockholt'taki evinde kaldığı William Wells (1762-1836) idi. Cemiyetin ilk başkanı, savunduğu pitoresk estetik anlayışıyla Turner'a güç veren Rahip William Gilpin'in yeğeni William Gilpin'di.

1806'da ilk sergisini açan bir başka yeni topluluk da İngiliz Güzel Sanatları Geliştirme Kurumu'ydu. Bu saygın yapı, bir Ulusal Galeri kurmak ve İngiliz resim okulunu geliştirmek isteyen bir grup uzman tarafından kurulmuştu. Turner'la birlikte birçok Akademi üyesi, Sir George Beaumont'un da aralarında bulunduğu sözde uzmanların sadece kendi beğenilerine uygun sanatçılara destek olmak istedikleri ortaya çıkana

Solda: Turner'ın Galerisi: Sanatçı Resimlerini Gösteriyor, *George Jones, yağlıboya, y. 1852. Uzaktaki duvarda Turner'ın önemli eseri* Dido Kartaca'yı İnşa Ediyor *görülür.*

Sağda: Weybridge'de Thames, *tuval üzerine yağlıboya, y. 1807-10. Bu yağlıboya resim muhtemelen Turner'ın galerisinde 1806'da sergilenmiş ve Lord Egremont tarafından satın alınmıştı.*

kadar 1806'daki ve sonraki sergilere katıldı. Augustus Wall Callcott (1779-1844) isimli bir sanatçının da söylediği gibi, "Onlar sanatçıların hamileri değil; kendi istedikleri türde sanatçılar yetiştiren kişilerdi".

İLK THAMES SERİSİ

Amiens Antlaşması'nın son bulduğu 1803 ile Napoléon'un son yenilgisini aldığı 1815 yılları arasında Britanyalılar bir kez daha Kıta Avrupası'na gidemiyordu. Turner, Britanya manzaralarıyla yetinmek zorunda kaldı; uzun ve telaşlı yolculuklardan kaçınarak İngiltere manzaralarını tercih etti. Turner'ın biyografi yazarı James Hamilton'ın da belirttiği gibi sanatçının bu dönemde yenilikleri keşfetmek yerine düşünmeye gereksinimi vardı. Bunun için Thames Nehri'nin sessiz kıyıları birebirdi.

1805'te Isleworth'ta Sion Ferry House'u kısa dönemliğine kiraladı. Bir kayık satın alarak *Walton Köprüsü Yakınlarında Thames* gibi su seviyesinde resimler yaptı. Hemen su kenarındaki ev, arka plandaki birkaç ev ve kiliseyle mükemmel bir estetik dekor oluşturuyordu. Tamamlanmamış tuvallerden de görülebileceği üzere bu, Turner için deneysel bir dönemdi. Turner, Thames'e bir tema olarak tutulmuş, 1806 sonlarında Hammersmith'teki başka bir eve taşınmıştı. Ertesi yıl Twickenham'da bir arazi satın alarak 1812'de nehir kıyısında kendi tasarladığı eve yerleşti.

Aşağıda: Suluboya Ressamları Cemiyeti, *Thomas Rowlandson, akuatint, 1808.*

TRAFALGAR VE SONRASI

HMS *Victory* gemisinin Sheerness'e varışının ardından Turner, gemiyi ziyaret etti ve mürettebatın bir kısmıyla görüşerek tarihte önemli bir dönüm noktası olan, İngiliz donanmasının kazandığı büyük zaferin anısına yaptığı *Trafalgar Savaşı* resmine başladı.

Amiens Antlaşması'nın bozulmasının ardından Napoléon, İngiltere'yi işgal etmek için hazırlıklar yaptı. Bunun için denizlere hâkim olması gerektiğini düşünen Napoléon, İngiliz donanmasıyla İspanya'daki Trafalgar Burnu açıklarında 1805'te karşı karşıya geldi. İngiliz donanması, Fransa ve zorunlu müttefiki İspanya'nın müşterek donanmasını bozguna uğrattı. İngilizler hiç kayıp vermeden yirmi iki gemiyi yok etmişti. Ancak muharebenin kahramanı Amiral Horatio Nelson (1758-1805) donanmayı yönetirken, bir Fransız keskin nişancı tarafından öldürüldü. Nelson'ın naaşı, kahramanlara yaraşır nitelikteki resmi cenaze töreni için amiral gemisi HMS *Victory*'yle İngiltere'ye getirildi. Törenin yapılacağı Londra'ya hareket etmeden önce gemi, Thames ve Medway nehirlerinin halicinde bulunan Sheerness'te demirledi.

HMS *VICTORY* ZİYARETİ

Sheerness'te demirliyken gemiyi ziyaret eden Turner, Nelson Eskiz Defteri'ne üniformalar, insanlar ve geminin ayrıntılarını resmetti ve birçok not aldı. Örneğin, bir denizci çiziminin yanına "kırmızı ceketli üniforma; süslü kırmızı gömlek" diye yazmıştı. Bu notlar önemliydi, çünkü Turner, 1806'da kendi galerisinde sergilediği *Trafalgar Savaşı, Victory'nin Mizana Sancak Çarmığından Göründüğü Şekliyle* adlı resimle savaşı tüm ayrıntılarıyla aktaracaktı. Donanma komutanı Kaptan Adair gibi bazı karakterler bile resme dahil edilmişti. Ne yazık ki resim tamamlanmadan sergilendiğinden çok eleştiri aldı. İki yıl sonra tamamlandığında Kraliyet Akademisi'nde sergilendi.

Ölümcül yarasını aldığı anı betimlemesiyle resim Nelson'ın

Aşağıda: Rüzgârlı Bir Gün, *tuval üzerine yağlıboya, 19. yüzyıl. Büyük dalgalarıyla tipik bir Turner deniz manzarası resmi.*

Solda: Lord Nelson'ın Cenaze Töreni Geçidi, Greenwich'ten Görünüm, *renkli gravür, J. Clark ve H. Marke, 1806.*

kahramanlığına bir saygı niteliğindeydi. Turner, Napoléon'un uzun süreli tehdidine karşı kazanılan bu zaferi kutlayarak vatanseverlik duygularını kendi çıkarına kullanmıştı. Turner bu temaya 1822'de yeniden döndü. Londra'daki St. James Sarayı'na asılmak üzere Trafalgar Savaşı'nı IV. George için yeniden yorumlaması istenmişti.

Aşağıda: Vikont Horatio Nelson, *William Beechey, tuval üzerine yağlıboya, 1801.*

DİĞER DENİZ RESİMLERİ

Bu dönemde Turner birkaç hareketli deniz resmi daha yaptı. 1805 tarihli *Deniz Kazası* ile başlayan süreç aynı tarihli *Su Baskını* ve 1807 tarihli *Sheerness ve Sheppey Adası ile Thames ve Medway'in Kesişimi, Nore'dan Görünüm* ile devam etti. Sanatçı, Manş Denizi üzerinden işgale açık bir ada ülkesi için denizlerin önemli olduğunu fark etmişti. Bu deniz resimleri, Turner'ın tüm eserleri arasında önemli bir rol daha oynayacaktı. Sanatçının, *Fırtınalı Havada Rüzgâraltı Kıyıdaki*

Balıkçılar gibi erken dönem deniz resimleri bir ruh halini ve atmosferi yansıtırken *Deniz Kazası* resmiyle Turner, izleyiciyi resmin merkezine çeken, kompozisyona bağlı bir girdap yaratarak hareketlilik hissi vermeyi başardı. Hareket hissini güçlendirmek için verilen dalgalar ve ana geminin yan yatması dairesel bir kompozisyon oluşturuyordu. Beğeni toplayan resim, sanatçının asıl gravür sanatçısı olan Charles Turner (akrabalığı yok) tarafından 1806'da gravüre dönüştürüldü. Turner'ın eserlerinin daha bilinir olmasını sağlayan çalışma, kitap resimlemesi olarak özellikle sipariş edilmemiş resimlerin gravüre dönüştürülmesi için de örnek teşkil etti. Her biri 2 İngiliz altını olan gravürler, yaptığı resmi bir kez satabilen sanatçı için ek bir gelir kaynağıydı. Turner, resimlerini artık daha büyük ölçekte yayımlamasının zamanı geldiğine inanıyordu.

Aşağıda: Trafalgar'dan Dönen *Victory, tuval üzerine yağlıboya, 1806. Turner,* Victory'yi *Sheerness'te, Medway'e girerken resmetmişti. Gemiyi arka planda Wight Adası'yla betimlerken, muhtemelen uzaktaki beyaz tepeleri kullanarak çarpıcı bir etki yaratmak istemişti.*

LIBER STUDIORUM

Turner, manzara tarzının farklı üsluplarını araştırır ve eserlerini tanıtmaya çalışırken bir yandan da "manzara kompozisyonlarına örnek teşkil edecek" bir gravür baskı serisi olması düşüncesiyle *Liber Studiorum*'u oluşturdu.

Turner'ın, *Deniz Kazası* resmini yaptığı dönemde, manzara resmi üzerine bir inceleme hazırlama konusunda arkadaşı William Wells'le konuşmuş olması muhtemeldir. Claude Lorrain'in *Liber Veritatis*'indeki (Hakikat Kitabı) Richard Earlom'un gravürlerini temel alan *Liber Studiorum* bu konuşmaların ürünüydü.

İLK TASLAK

Turner'ın çalışmasını, 18. yüzyılda ve 19. yüzyılın başlarında büyük bir itibara

Yukarıda: Liber Studiorum - Berry Pomeroy Kalesi, *gravür, 1816. Raglan Kalesi olarak da bilinen görsel, 1816 tarihli 12. Bölüm'de yer almıştı.*

Sağda: Liber Studiorum - ön sayfa, *asit oyma, 1812.* Liber'*in ön sayfası için Turner'ın kendi tasarımıdır.*

Yukarıda: Liber Studiorum: Fransız Sahili'nden Bir Sahnenin Gravürü, *gravür, 1807. "Fransız Sahili Manzarası" olarak da bilinen bu çalışma* Liber'in *1807'de yayımlanan ilk bölümünde deniz temasını temsilen yer almıştır.*

sahip Claude'un eseriyle eş tutması, kendini bir sanat dehası olarak gördüğünün kanıtıdır. Wells'in *Liber Studiorum*'a dahil olduğunun kanıtıysa kızı Clara'nın, babası işi kabul edinceye kadar Turner'ın uzun uzun dil döktüğünü yazdığı 1853 tarihli mektubudur. Ekim 1806'da Turner, ailesiyle birlikte Knockholt'ta kalıyor, Wells evine dönmeden önce anlaştıkları üzere ilk taslaklar üzerine çalışıyordu. Levhalar, dolasıyla da manzara üzerine inceleme pastoral, mimari, tarih, deniz ve dağ olmak üzere temalara ayrılacaktı. Claude'un *Liber Veritatis*'inde olduğu gibi sepya basılacaktı. Bir inceleme olmasına rağmen çalışmada metne yer verilmedi. Sanat öğrencilerinin konu, kompozisyon, çizgi ve ton meselelerini inceleyebileceği bir çalışma olması hedeflenmişti.

GRAVÜRLERİN YAPIMI

Her bölümde beş baskı olmasına karar veren Turner, *Liber Studiorum*'un birinci bölümünü hazırladı. Öncelikle kahverengi mürekkep ve lavi tekniğiyle konuyu hazırlayan Turner, gravürleri oluşturuyor, mezzotint kopyalar üretmesi için bunları Charles Turner'a gönderiyordu. *Liber Studiorum*'dan önce manzara resimlerinde mezzotint kullanılmamıştı; ancak Turner'ın asit oyma ve gravür bilgisi, baskıları oluştururken adaşıyla sorunsuz çalışmasını sağladı. Sonraki bölümlerde asit oymadan vazgeçildi.

Haziran 1807'de basılan birinci bölüm 15 şiline (bugün yaklaşık 50 sterlin) satışa çıktı. Turner, yalnızca kendisi ya da gravür ustasının üzerinden temin edilebilen ilk bölümü el yazısıyla hazırlanmış bir broşürle galerisinde duyurdu. Şubat 1808'de ikinci bölüm yayımlandıktan sonra mezzotint baskılar, *Review of Publications in Art* adlı yayında tanıtıldı. Ancak bu yayın, projenin kulaktan kulağa yayılması dışındaki tek tanıtım olarak kaldı. Turner, *Liber Studiorum*'u oluşturacak yüz görsel yayımlamayı planlamıştı; fakat proje, on dördüncü bölümün yayımlanmasıyla 1819'da sonlandı.

SONUÇ

Projeye yalnızca yetmiş çalışma dahil edilebilmiş olsa da başka görseller de yapılmış, fakat kullanılmamıştı. Turner, özgün görseller ile kendisine ait on iki mezzotint levha kullanarak 1826'da *Küçük Liber Studiorum* adlı çalışmayla yeniden projeye döndü. Özgün *Liber Studiorum* projesi hem iyi hem kötü sonuçlar doğurdu.

Turner'ın kimliği ve üslubunun kamuoyunca bilinir hale gelmesi ve Kraliyet Akademisi'nde perspektif profesörü olduğunda Turner'ın bu malzemeyi kullanması projenin olumlu yanlarıydı.

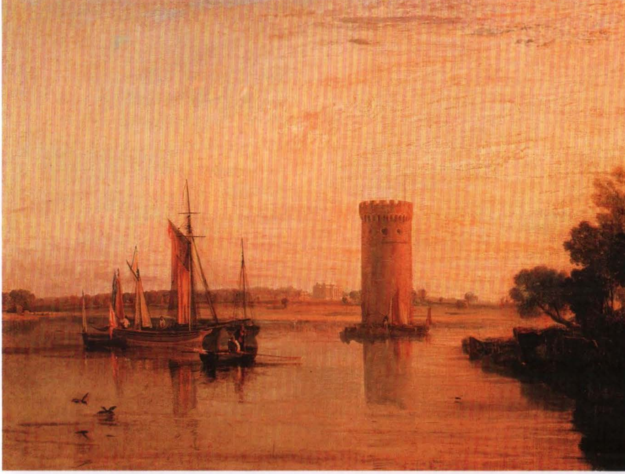
Projenin olumsuz yanlarıysa Turner'ın koleksiyoncuların gözünde kötü bir itibar oluşturması ve zarar etmesiydi. Turner öldüğünde, satılamamış beş bin baskı hâlâ evinde bulunuyordu.

Sağda: Merkür ve Apollon ile Manzara, *Claude Lorrain, kalem ve lavi, 1673. Turner'ın* Liber Studiorum'*u böylesi çalışmalara dayanmaktaydı.*

PERSPEKTİF PROFESÖRÜ

Kasım 1807'de Turner, Kraliyet Akademisi'nde Perspektif Profesörü olarak görevlendirildi. Bu konum, *Liber Studiorum* gibi farklı mecralarda ifade etmeye başladığı fikirlerini yaymak için ideal bir platformdu.

Solda: Tabley, Baron Sir JF Leicester'ın Yurtluğu: Durgun Sabah, *tuval üzerine yağlıboya, 1809.*

Turner, iyi bir öğretmen değildi ve fikirlerini etkili biçimde iletmekte zorluk çektiğini biliyordu. Bu nedenle kendine bir hareket planı oluşturdu.

ÖN HAZIRLIK

Turner ilk olarak, perspektif üzerine bolca okumayı düşünüyordu. Rönesans kuramcılarından Leon Baptista Alberti (1404-72) ve onun *Della Pittura* adlı eseri ile Joshua Kirby'nin (1716-74) daha yakın bir tarihte, 1755'te yazdığı ve perspektif öğrencilerinin ders kitabı niteliğindeki *Dr. Brook Taylor'ın Teori ve Uygulamada Kolaylaştırılmış Perspektif'i* başlıca ilgi alanlarıydı.

Turner Ekim 1809'da Akademi'ye yazarak, mevcut şartlar iyileştirilmeden perspektif üzerine ders vermeye başlayamayacağını bildirdi ve mimar John Soane'la birlikte bir öneri sundu. Ortalama 40 dakikalık altı dersten oluşacak ve ertesi Ocak ayında başlayacak bir eğitim programı önerdi. Ancak derslerin bir yıl ertelenmesi Turner'a hazırlanmak için daha çok zaman tanıdı.

DERSLER

Akademi'de gerekli düzenlemelerin yapılmasının ardından Turner, ilk derslerini 1811'in Ocak ve Şubat aylarında verdi. 10 sterlin (bugün yaklaşık 500 sterlin) olan ders ücretinden anlaşılabileceği gibi Akademi öğrencilerinin yanı sıra varlıklı uzmanların da gelmesi hedefleniyordu. Turner'ın yaptığı hazırlıklar sayesinde dersler beğenilmiş, fakat tuhaf ders verme tarzı nedeniyle öğrenci sayısı yavaş yavaş azalmıştı. Bu durumun değişmemesi üzerine Turner eleştirilmeye, hatta zaman zaman alay konusu olmaya başladı. Dersleri aralıklı olarak yapılıyor olsa da Turner, 1828'e kadar her yıl aynı dönemde derslere devam etti. Profesörlük görevini ise 1837'e kadar sürdürdü.

İKİ YENİ HAMİ

Deniz Kazası adlı resmi 1805'te satın alan Sir John Fleming Leicester, Turner'dan Knutsford, Cheshire yakınlarındaki Tabley House adlı evinin

Sağda: Fonthill Abbey'nin Perspektif Görünümü, Güneybatıdan, *suluboya ve guvaş, 1799. Yeni perspektif profesörü Turner, karmaşık mimari motifleri resmederek yeteneklerini göstermek istiyordu.*

SIR JOHN SOANE

Soane, Turner'la aynı zamanda, 1802'de Kraliyet Akademisi üyeliğine seçilmişti. John Soane, daha 1788'de İngiltere Bankası mimarı olduğunda adını duyurmuştu. 1792-1796 arasında banka binasını neoklasik tarzda yeniden tasarladı. Kraliyet Akademisi okullarında eğitim görmüş, birincilikle mezun olmuş ve 1776'da bursla İtalya'ya gitmişti.

Soane'un mimari çalışmaları, arı ve açık klasik biçimleri ve özellikle binalardaki doğal ışık kullanımıyla kendini belli eder. Mimar Soane'un, 1817'de açılan Dulwich Resim Galerisi halen modern galeriler için bir kıyas noktası olarak görülür. Neoklasik üsluba sahip olsa da fikirlerinin genellikle pitoresk estetiğe dayanması Soane'u Turner'a yakınlaştırmıştır. Sir John Soane 1806'da, Kraliyet Akademisi'nde mimarlık profesörü olarak görevlendirildi.

iki yağlıboya resmini yapmasını istedi. 1808 yazında Turner, Tabley House'da kalarak eskizleri yaptı ve siparişi 1809'daki Kraliyet Akademisi sergisine yetiştirdi. 1808'de edindiği bir başka önemli hamiyse, Turner'ın aynı yaz, Leeds'teki Farnley Hall'daki evinde misafir olduğu Walter Ramsden Fawkes'tu. Turner'ın pek çok yazını Farnley Hall'da geçirmesi yakın çevrede önemli resimler üretmesini, bir yandan da Fawkes'la 1825'teki ölümüne dek sürecek sağlam bir dostluk kurmasını sağladı.

Yukarıda: Sir John Soane'un Portresi, *Thomas Lawrence, tuval üzerine yağlıboya, 1829. Soane da Akademi üyesiydi.*

Aşağı solda: St. Hughes, Courmayeur'ün Çobanına İntikamını İlan Ediyor, *suluboya, 1803. 1803'teki Kraliyet Akademisi sergisinde yer alan bu resmi Sir John Soane satın almıştı.*

PERSPEKTİF

Düz bir yüzeyde yanılsamalı mekân yaratma düşüncesi, 15. yüzyılın ortasında İtalya'da geliştirilmiş ve Yüksek Rönesans resminin ana ilkelerinden biri olmuştu. Yanılsamalı perspektif, 19. yüzyıl ortalarına kadar İngiltere ve Kıta Avrupası'ndaki akademik gelenek için bir mihenk taşı olan İtalyan sanatçı Raffaello Santi ile zirvesine ulaştı. Turner'ın ölümünden yalnızca üç yıl önce Ön-Raffaellocular bu geleneklere karşı çıktı.

SAĞLAMA ALMA DÖNEMİ

Resim satışları ve akıllıca yürüttüğü emlak işleri sayesinde Turner varlıklı biri olmuştu. 1810 yılının sonunda hem kişisel hem de profesyonel anlamda konumunu sağlama alma kaygısı taşıyordu.

Turner'ın ressamlık konusundaki muazzam kabiliyetine dair şüphe yoktu. Bir sanatçı olarak olgunlaştıkça, kendisini yazılı olarak da ifade etmeye başladı.

ŞİİR TUTKUSU

1798'den beri Turner, Akademi'de sergilenen birçok resmine şiirsel atıflar ekliyordu. Başlangıçta, Milton'dan ve gözde şairi James Thomson'dan dizeler kullanmıştı. 1809'dan sonraysa, o dönemki melankolik ruh halini yansıtan ve hayal kırıklıklarından beslenen kendi şiirlerini kullanmaya başlamıştı. Turner'ın şiire olan bu eğilimi, Tabley'de bulunduğu sırada balık avlarken kaleme aldığı dizelerle başladı. 1809'da kendi galerisinde sergilenen *Thomson'ın Rüzgâr Arpı* adlı resmine, Thomson'a olan saygısını gösteren dizesi eşlik etmişti.

YENİ BİR ATÖLYE

Turner, 1806'dan beri çeşitli mülkler satın alıyordu. İlk olarak, Buckinghamshire, Great Missenden'da arazi ve bir sayfiye evi, ardından babası ve kendisi için bir malikâne inşa etmeyi düşündüğü Twickenham'da bir arazi satın almıştı. Turner'ın Harley Sokağı'nın arkasındaki galerisi başarılı olmuş ve sanatçı 1810 Mayıs'ında Queen Anne Sokağı 47 numarada başka bir yer edinmişti. Mevcut galerinin hemen arkasındaki bu yer, Turner'ın, daha kullanışlı bir girişi olan daha büyük bir galeri oluşturmasını sağlayacaktı. Böylece Turner, Hammersmith'te yaşamayı sürdürürken, Harley Sokağı'ndaki yerini de Benjamin Young adlı bir dişçiye kiraladı. Turner'ın, Queen Anne Sokağı'ndaki yeni galerisindeki (ve evindeki) değişiklikler, 1810 sonbaharı ile galerinin yeniden açıldığı 1812 Mayıs ayı arasında gerçekleştirildi. Kendi kayıtlarına göre Turner, bu dönemde 12-13 bin sterlinlik (bugünün 700.000 sterlini) bir gelir elde etmişti. Böylesine büyük bir miktar, devam eden resim satışlarının ve akılcı mülk yatırımlarının bir sonucu olmalıydı. On yıl sonra sanatçı, Londra'daki evi ve galerisi için planladıklarını hayata geçirmek amacıyla Harley Sokağı'nda başka evler de satın aldı.

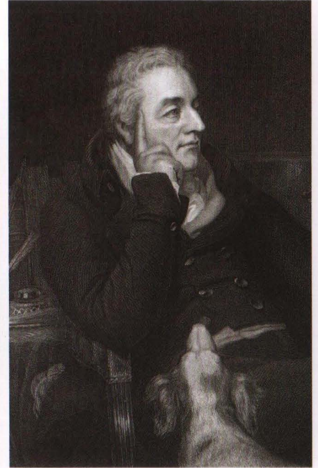
PETWORTH

Turner, Sussex'deki Petworth'a, birçok resmini satın almış ve en önemli hamilerinden olan Lord Egremont'un evine ilk ziyaretini 1809 yılının yaz aylarında gerçekleştirdi. Egremont, Turner'dan, Petworth'taki ve sanatçının yazın sonunda ziyaret edeceği Cumbria'da bulunan Cockermouth Kalesi'ndeki evlerinin resimlerini yapmasını istedi. Turner, bu dönemde Lonsdale Kontu'ndan da iki resim siparişi aldı.

Aşağıda: Petworth, Sussex, Egremont Kontu'nun Yurtluğu: Çiyli Sabah, *tuval üzerine yağlıboya, 1810.*

Aşağıda: Üçüncü Egremont Kontu George Wyndham'ın Portresi, *Thomas Phillips, gravür, 1835.*

EVDEKİ DÜZENLEMELER

1809 yılının başında Turner, sevgilisi Sarah Danby'nin kızlarıyla birlikte yaşadığı Norton Sokağı'ndaki evini sattı. Turner'ın kızı Evelina da burada yaşıyordu. Joseph Farington'ın güncesine yazdığına göre, "Bir müzisyenin dul eşi Bayan Dandy, şimdi Turner'la yaşıyordu". İddialara göre ikili, Turner'ın Harley Sokağı'ndaki asıl konutunda kalıyordu. Danby'nin, Turner'la birlikte ya da ikinci kızları Georgiana doğduğunda Harley Sokağı'ndan ayrıldıkları zaman yakınlarda yaşayıp yaşamadığı bilinmemektedir. Turner, kişisel yaşamına ilişkin çok ketumdu. Ancak görünen o ki, Sarah'yla hiçbir zaman bir yuva kurmamıştı; düzenli bir ilişkileri yoktu. Sarah'nın yeğeni Hannah Danby, Turner'ın 1851'deki ölümüne dek kâhyalığını yapacağı Queen Anne Sokağı'ndaki eve muhtemelen bu dönemde taşınmıştı.

Yukarıda: Windsor'daki Thames Havuzu Yakınlarında, *tuval üzerine yağlıboya, 1809. Thomas Lawrence, bu resmi gördükten sonra arkadaşına "Avrupa'nın tartışmasız ilk manzara ressamı" olan Turner'ın bir "dâhi" olduğunu yazmıştı.*

Solda: Tabley, Baron Sir JF Leicester'ın Yurtluğu, Rüzgârlı Gün, *tuval üzerine yağlıboya, 1809. Turner resimlerinde ışık, bulut ve denizi büyük bir hünerle kullanırdı.*

PİTORESK GÖRÜNÜMLER

1811'de yeni bir yayıncı Turner'dan İngiltere'nin güney kıyılarının pitoresk görünümlerini resmetmesini istedi. Bu, sanatçının dahil olduğu birkaç büyük projenin ilkiydi.

Solda: Saltash, *suluboya ve guvaş, 1825.* Güney Kıyıları *serisinin yayımlanan son bölümünde (1826) kullanılmıştır.*

Turner'ın *Liber Studiorum* projesinde karşılaştığı sorunlardan biri, gravürlerden ve bakır klişelerden sınırlı sayıda baskı üretilebilmesiydi. William ve George Cooke kardeşler gibi becerikli gravürcüler sayesinde artık resim kalıbı olarak adlandırılan yeni bir gravür tekniği kullanılabilirdi.

ÖNERİ

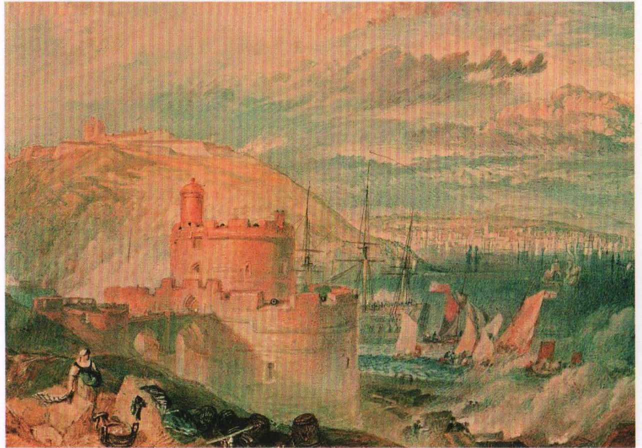
1811'de Cooke kardeşler, *İngiltere'nin Güney Kıyılarının Pitoresk Görünümleri* adında ve Turner'ın da içinde bulunduğu birtakım sanatçıların röprodüksiyonlarına yer verilecek topografik bir baskı serisi tasarısını Turner'a iletti. Turner, çizim başına yaklaşık 7 sterlin 10 şilin (bugünün 400 sterlini) alacak, ilk dört bölümün ardından toplamda 10 İngiliz altını kazanacaktı. Turner alacağı ücret haricinde, yeni tekniğin daha fazla mimari ayrıntıya olanak tanıması ve çizgilerin, mezzotinteki yumuşak hatlardan daha belirgin ve sert olması nedeniyle, projeye dahil olma konusunda çok hevesliydi.

SEYAHATLER

1811 yazında Turner, dönüşünü Stonehenge ve Salisbury üzerinden yapacağı bir Devon ve güney İngiltere seyahatine çıktı. O dönemde, 30.000 kilometreyi bulan paralı yollarla İngiltere'de seyahat etmek kolaylaşmıştı. Turner, tarifeleri ve seyahat sürelerini gösteren bir *İngiliz Yolcu Rehberi* satın aldı.

Turner, bazıları renkli olan altı yüzden fazla eskiz ve çizim yaptı. Bunların dört yüz elli tanesi, Devonshire Sahili Eskiz Defteri'ndeydi. Bu eskizlerden yapılan suluboya resimlerin bazıları, ertesi yıl Mayıs ayında, Turner'ın, Queen Anne Sokağı'ndaki yeni galerisinde sergilenecekti.

Turner, Cooke kardeşlerin *Devon Nehirleri* adında başka bir siparişi üzerine 1813 yazında yeniden İngiltere'nin güneyindeki seyahatlerine başladı. Ancak proje, büyük oranda tamamlanamadı. Gazeteci Cyrus Redding (1785-1870), Plymouth merkezli seyahatinde Turner'a eşlik etti. Sanatçı, bu kez yedi yüz kadar çizim ve eskiz yaptı. Turner'ın birkaç yıl önce ilk Thames serisiyle başladığı bir çalışma pratiği olan yağlıboya eskizler de bunun bir parçasıydı. Redding, bir grup

Sağda: Falmouth, *suluboya ve kazıma, 1825. 1856'da yayımlanan* İngiltere'nin Limanları *serisinde yer verilmiştir.*

Yukarıda: Colchester, Essex, *suluboya ve guvaş, 1826. Uzakta Colchester Kalesi görülebilse de, kullanılan sınırlı palet Turner'ın topografiden ziyade tonlamaya önem verdiğini düşündürür.*

insanla birlikte yaptıkları bir piknikte Turner'ın herkese çizimlerini gösterdiğini aktarır. Turner'ın artan güveninin de bir işareti olan bu durum, sanatçının bazı şeyleri değiştirmeye başladığını gösterir.

TURNER GRAVÜRCÜLERE KARŞI

Turner'ın yedi levhasının yer aldığı *Güney Kıyıları* serisinin ilk dört bölümü, 1814'te yayımlandı ve seri 1826'ya kadar aralıklarla yayımlanmaya devam etti. Cooke kardeşler serinin tanıtımını 1822'deki bir resim sergisinde yapsa da, Turner, girişimin kötü yönetilmesinden dolayı çoktan düş kırıklığına uğramıştı. Görsellerin doğru bir şekilde kopyalanması gerektiğini düşünen Turner, yayıncılarla genellikle ters düşmüş ve prova kopyaları üzerine sayısız notlar düşmüştü. Hatta kimi zaman kendi gravür çizgilerini eklemişti. Ona göre "İngilizce nasıl Yunanca ya da Latincenin kopyalama sanatıysa gravür de bir resim kopyalama sanatı" olmalıydı. 1826'da Cooke kardeşlerle daha fazla devam etmek istemeyen Turner, John ve Arthur Arch'tan projeyi tamamlamalarını istedi. Bazı Cooke gravürlerini de kullanan ikili, 39'u Turner'ın olmak üzere toplam 48 levhadan oluşan seriyi farklı gravürcülerle çalışarak tamamladı.

SONRASI

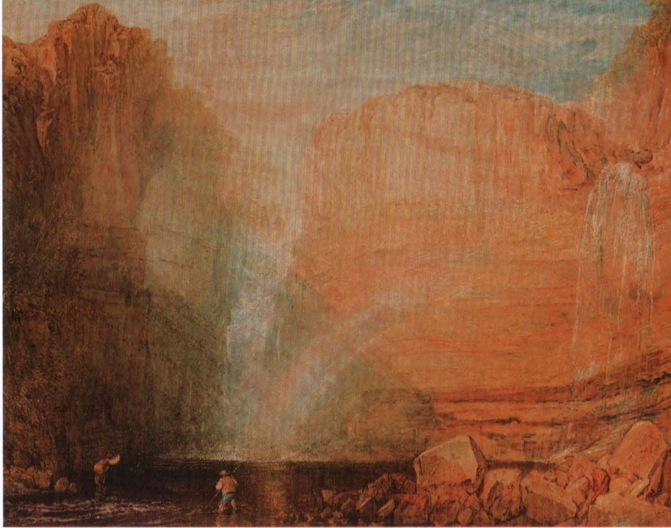
Turner, Cooke kardeşlerden ayrılmadan önce, daha tatminkâr projeler üzerinde başka yayıncılarla da anlaştı. Sanatçı, bu farklı mecranın –yetenekli bir gravürcünün ellerinde– eserleri için yeni fırsatlar sunduğunu görmüştü.

Yukarıda: Edgcumbe Dağı'ndan Plymouth Rıhtımı, *gravür, 1814. Bu bölgeye 1824'te Devonport adı verilmiştir.*

Modern Bir Estetiğe Doğru

Siyasal karışıklıkların ve reformların yaşandığı bir dönemde Turner, toplumsal eşitsizlikten duyduğu hoşnutsuzluğu ifade ettiği tür resmine yöneldi. Diğer yandan da Akademi'ye daha fazla müdahil olan Turner, yeni naip prensten kraliyet hamiliği arayışına girişti. 1819'da İtalya'ya yaptığı ilk seyahatin ardından ışığın etkilerini araştırmaya başlaması ve bunları yücelik estetiğinin yeni biçimleriyle ifade etmesiyle birlikte üslubu da değişti. Turner'ın, "ışığın ressamı" olma yolunda yeni renklerin ve açık renkli zeminlerin kullanımına yönelmesiyle resim tekniği de değişti.

Yukarıda: High Force, Ağaçların Düşüşü, Yorkshire, *suluboya, 1816.*
Solda: Moselle Köprüsü, Koblenz, *grafit ve suluboya, y. 1842.*

WALTER RAMSDEN FAWKES

1803'ten beri koleksiyoncu olan Fawkes, Turner'ın başlıca hamilerinden biri oldu. Fawkes, 1808'de Turner'ı evinde kalmaya davet etti. Pek çok yaz tekrarlanacak bu birliktelik uzun süreli sağlam bir dostluğun kurulmasını sağladı.

Bir dönem Whig partisinden parlamento üyesi ve Yorkshire'ın yöneticisi olan Walter Fawkes (1769-1825), tam anlamıyla bir beyefendi ve varlıklı bir arazi sahibiydi. Asıl evi ve yurtluğu, Yorkshire'da, Leeds yakınlarındaki Farnley Hall'da bulunuyordu. Fawkes, köle ticaretinin kaldırılmasını ve oy kullanma imtiyazını genişleten parlamento reformunu destekleyen bir siyasetçiydi. Yorkshire'ın parlamento üyesi olan Fawkes kendini, daha önce bu görevi üstlenen ve 17. yüzyıldaki parlamento reformu için İngiliz İç Savaşı'nda Oliver Cromwell'le birlikte savaşmış Sir Thomas Fairfax'a yakın hissediyordu.

Koleksiyoncu Fawkes, Fairfax'a ait çok sayıda eşyayı Farnley Hall'da gururla sergiliyordu. Yorkshire'daki evinin yanı sıra, Londra'da büyük bir Regency konutunun da sahibiydi. Zenginliğine ve nüfuzuna rağmen Fawkes'un trajik bir aile yaşamı olmuştu. En büyük oğlu ve varisi olan Walter henüz 16 yaşındayken 1811'de intihar etmiş; ilk eşi Maria 1813'te, en küçük oğlu Richard da 1816'da bir kaza kurşunuyla ölmüştü. Yine de Fawkes, güler yüzlü bir adam ve iyi bir dosttu; Turner'ın tam kafa dengiydi.

Yukarıda: Rivaulx Manastırı, Liber Studiorum*'dan, asit oyma, 1812. Turner, North Yorkshire'dan bu görünüm de dahil, seyahat ettiği her yerden temalar kullanarak* Liber Studiorum*'u geliştirmeye devam etti.*

TURNER VE FAWKES AİLESİ

1812'deki Farnley ziyareti sırasında Turner rahatsızdı. Ateş ve baş ağrısıyla birlikte "Malta Vebası" dediği Malta hummasından mustaripti. Turner'ın rahatsızlığı, beslenme biçiminden ve çok çalışmasından kaynaklanıyordu. Tedaviye yönelik olmasa da Farnley Hall'da kalmak Turner'a soluklanma imkânı sağladı. Turner'ın dehasının farkında olan ve onun sosyal eksikliklerini görmezden gelerek sanatçıyı büyük bir konukseverlikle

Solda: Uzakta Barden Kulesi ile Wharfe Nehri, *suluboya, y. 1815. Turner'ın, Fawkes'la birlikte kalırken, Yorkshire Dales civarındaki kırsal bölgeye ilişkin yaptığı çok sayıda suluboya resimden biri.*

FAWKES'UN ETKİSİ

Turner, Farnley Hall'un içi için bazı resimler yaptı. Walter Fawkes'un *Farnley Kuşlar Kitabı* çalışması için de 20 kuş resminden oluşan bir seri üretti. Ancak Fawkes'un düşüncelerinin ve gündeminin asıl etkilerinin görüldüğü yer, Turner'ın siyasal resimleriydi. 1806'dan beri tür resimlerinde siyasal yorumlara yer vermiş, 1810'dan itibaren de bu düşüncesini, *Kar Fırtınası: Hannibal ve Ordusu Alpleri Geçiyor*'da olduğu gibi ima yoluyla vermeye başlamıştı. *Dondurucu Sabah* ve *Northampton* (1830) adlı eserlerinde olduğu gibi Turner'ın 1813'ten sonraki resimlerinde siyasal düşünceler daha açıktı.

Aşağıda: Turner ve Fawkes Farnley Hall'da, *J.R. Wildman, suluboya, y. 1820. Pek tanınmayan Wildman, sanatçı ve hamisi arasındaki farkı ortaya koyabilmişti.*

ağırlayan Fawkes ile Turner ilk andan itibaren yakın arkadaş oldular. İkilinin dostlukları, toplumsal adaletsizliğe ve reform gereksinimine yönelik ortak anlayışları üzerine kurulmuştu. Turner, Yorkshire'ı, özellikle de Dales'e hâkim konumuyla Farnley Hall ve civarındaki bölgeyi çok sevdi. Bölgeyi bir resim teması olarak kullanmanın yanında sık sık balık avına, hatta bir keresinde Fawkes'un arazisinde keklik avına çıktı.

Turner'a, konuk olduğu evde resim yapabileceği bir oda verildi. Büyük bir sevgiyle "Hawkey" şeklinde seslendiği evin oğullarından Hawksworth'la da arkadaş olmuştu. Bir akşam Turner, "Hawkey"i bir fırtınayı izlemek üzere yanına çağırarak o anda şahit olduklarını, yapmayı planladığı resimde göreceğini söyledi. Bu resim, *Kar Fırtınası: Hannibal ve Ordusu Alpleri Geçiyor*'du. Hawksworth'un doğa tarihiyle ilgilenen küçük kardeşi Richard için de bir dizi kuş resmi yapmaya başladı.

Yukarıda: Sülün, Farnley Kuşlar Kitabı*'ndan, mürekkep ve suluboya, 1815. Turner'ın Fawkes için yaptığı birçok kuş çalışmasından biri.*

WHARFEDALES

Turner, Farnley civarındaki bölgenin birçok suluboya resmini yaptı. Evinin önünden görülebilen Wharfe Nehri ve Dales isimlerinden yola çıkarak Fawkes, bu bölgeye "Wharfedales" adını vermişti.

YÜCELİĞİN ZİRVESİ

Fransa'yla savaşın ve ülkede siyasal kargaşanın sürdüğü bir ortamda Turner, yücelik estetiğini, manzara resmine bir yorum getirmenin yanı sıra bu tür resmin itibarını artırmaya çalışmak için kullandı.

Turner, *Liber Studiorum* incelemesinde "Pastoral" bölümünün altında "Yüceltilmiş Pastoral" olarak adlandırdığı bir bölüm daha oluşturdu. Bu alt bölümde ilki *Mısır'ın Beşinci Belası* olan büyük ölçekli manzara resimlerine yer vermek niyetindeydi. Kraliyet Akademisi Sir Joshua Reynolds'ın etkisi altındayken, ne Richard Wilson'ın ne de Thomas Gainsborough'nun başaramadığını başarmak, manzara resminin en az tarihsel resimler kadar itibar görmesini sağlamak istiyordu. Estetik bir konu olarak üzerinde uzun zamandır tartışılan yücelik, 18. yüzyıldan 19. yüzyıla geçerken artık ahlaki boyutu da olan bir kültürel düşünceler bütünüydü. İngiltere'nin hâlâ Fransa'yla savaş halinde olduğu bu dönemde ülke içi siyasette parlamenter reform en büyük öncelikti.

Napoléon Savaşları, İngiltere'de zorlu bir ekonomik iklim yaratmıştı. Bu durum, sonuçta sürgüne ya da idama mahkûm edilen "Luddite" (tekstil işçileri) gibi grupların isyanına neden olan bir etmendi. Yücelik estetiğinin içkin bir gücü vardı: korku verme, esir etme ve sonuçta kontrol gücü. Gücün hem siyasal hem de toplumsal denetimle ilişkili olması, Turner'a estetiği yorum için kullanma fırsatı sunuyordu.

ESTETİĞİ KULLANMA

Turner'ın yüceliği siyasal bağlamda kullanmasının ilk örneklerinden biri, iyi İngiltere ve Napoléoncu kötü Fransa güçlerini simgeleyen aydınlık ve karanlık alanlar arasında bir tezat oluşturduğu *Apollon ve Python* adlı resmidir. Bu basitleştirilmiş biçim, daha sonra yerini daha incelikli biçimlere bıraktı. Bunun ilk örneği çağdaş bir analojiye yer verilen tarihsel resim *Kar Fırtınası: Hannibal ve Ordusu Alpleri Geçiyor* adlı çalışmadır. Turner, dönemin siyasal, askeri ve toplumsal isyanlarıyla ilişki kurarak, yücelik resimlerinin ayırıcı özelliği olacak "girdap" kompozisyonunu geliştirdi. *Nakliye Gemisi Kazası* adlı resminde Turner, sürgün yolculuğunun acısını ve çilesini yansıtacak şekilde yine bu ayırıcı özelliği kullanmayı başardı. Turner, ahlaki bir doğruluk estetiği olarak yerleşen yüceliği, çağdaş konular üzerinde toplum bilincini harekete geçirmek için kullandı. Yine bu yolla

Yukarıda: Mısır'ın Beşinci Belası, *asit oyma ve mezzotint, 1808.* Liber Studiorum*'dan bir çalışma. Mezzotintin verdiği güçlü ton kontrastlarıyla özgün resimdeki hareketliliğin korunduğu görülür.*

Solda: Nisyan Suyunu Arayan Sadak, *John Martin, tuval üzerine yağlıboya, 1812. Martin'in de dahil olduğu birçok sanatçı yücelik estetiğini kullanmıştır.*

Yukarıda: Gibside, County Durham, Kuzeyden Görünüm, *suluboya, 1817. Yücelik estetiği her zaman dramatik değildi. Bu resimde olduğu gibi abartılı bir bakış açısı kullanarak da elde edilebilirdi.*

çağdaş konularla analoji kurarak manzara resmine yeni bir yer açtı. Turner ölümüne dek "siyasal" resimlerinin çoğunda yücelik estetiğini kullanmaya devam etti. Bunun en açık örnekleri *Parlamento Binası Yangını* (1834) ve *Savaş: Sürgün ve Kaya Midyesi* (1842) adlı resimlerdir.

YÜCE ŞİİR

Kültürel değişimlerin resimde temsili her zaman başka mecralarla kol kola yürür ve kendiliğinden ortaya çıkıvermez. 18. yüzyılda itibar kazanan eski dönemlerin düşüncesi *ut pictura poesis*, yani "şiir resim gibidir", şiirin resme yönelik bilgece yaklaşımdan mahrum edilmemesini söyler. Dolayısıyla Horace gibi Turner için de şiir ve resim "kardeş sanatlar"dı.

Hannibal, 1812'de sergilenirken Turner kendi yazdığı ve birçok çalışmasında kullandığı "Umudun Yanılgısı" adlı şiirden aldığı dizeleri resme ekledi:

Geçmiş zamanın haşin okçusu
Şiddetli saldırılarla İtalya'nın perdahlı
barikatlarında iz bırakırken
Her bir geçit, boş yere ölülerle kana
bulandı
Ya da kaya parçaları, muazzam bir
tahribatla yuvarlandı

Hakkında çok az şey bilinen bu şiirde Turner'ın John Langhorne'un (1735-79) şiirinden etkilendiği söylenebilir. *Savaş: Sürgün ve Kaya Midyesi* gibi daha sonraki resimlerinde de Turner'ın, Lord Byron'ın "Napoléon'a Övgü" şiirindekine benzer bir estetik anlayışı vardır: "Kim güneşin yüksekliğine uçar, böyle yıldızsız bir gecede batmak için."

Aşağıda: Nakliye Gemisi Kazası, *tuval üzerine yağlıboya, 1810. Sürgün kolonilerine gönderilen mahkûmların maruz kaldığı kötü muameleye dair güçlü bir çalışma.*

ETKİLİ MOTİFLER

Waterloo Savaşı ve Avrupa'nın özgürleşmesinin arifesinde, birbirinden ayrı gibi görünen iki konu –Kartaca efsaneleri ve Turner'ın esin kaynağı nehir– birleşerek Turner'a muhtemelen en iyi çalışması için ilham verdi.

1807'de Twickenham'daki araziyi satın alan Turner, 1812'de kendisi ve babası için bir ev inşa ettirmeye başladı. Temmuz 1813'te tamamlanan eve Turner, kendi başına resim yapabileceği bir yer olması isteğiyle Solus Lodge adını verdi. Bu her ne kadar doğru olsa da, kayıtlar Turner'ın burada konuklarını ağırladığını da gösterir.

SANDYCOMBE LODGE

Solus Lodge adı Turner tarafından yalnızca bir kez, 1813 Kraliyet Akademisi sergisinde kullanıldı. Evin adı daha sonra Sandycombe Lodge olarak değiştirildi. Ev, Turner'ın Akademi'den arkadaşı ve inşasında danışmanlık da yapan John Soane'un kullandıklarını andıran klasik oranlarla tasarlanmıştı. İnşaat sırasında, Alexander Pope'un yakınlardaki evinin yıkılması büyük bir infial yarattı. Sandycombe Lodge, Pope'un evinin daha küçük ve mütevazı bir benzeriydi.

Turner'ın zemin kattaki atölyesi sabah ışığını en iyi alan yerdi. Birinci kattaki geniş yatak odasından Turner, o dönemden sonra sürekli kullanacağı bir tema olan güneşin doğuşunu izleyebiliyordu. Thames'e yakın ve yüksek konumda olmasına rağmen evden nehir görülmüyordu. Turner için artık temanın kopyalanması önemini yitirmişti. Gerçek görünüşten ziyade zihninde kalanlarla çalışmayı yeğliyordu.

Yukarıda: Strawberry Hill'in Güney Cephesi, *Paul Sandby, mürekkep ve suluboya, 18. yüzyıl. Gotik tarzdaki zarif Strawberry Hill House yazar Horace Walpole için yaptırılmıştı.*

KARTACA EFSANELERİ

Turner, Thames yakınlarında yaşarken, Troia ve Kartaca savaşları gibi antik dünya hikâyelerini okudu. Vergilius'un *Aeneis*'ini büyük bir hevesle inceledi. Muhtemelen İngilizlerin Napoléon'a karşı koyma konusundaki kararlılığının da etkisiyle Kartaca efsanelerine hayran kaldı. 1814'te, en bilinen ve belki de en iyi resmi *Dido Kartaca'yı İnşa Ediyor*'u yaptı.

Dido, Kuzey Afrika kıyısında (Tunus) bir liman kenti olan şehri inşa ettiren efsanevi kraliçeydi. Romalılar, MÖ 146'daki Kartaca Savaşları'nda şehri yok etmeden önce muhtemelen Akdeniz'in en büyük ve en zengin limanı

Solda: Figürlerle Klasik Manzara, *Gaspard Poussin Dughet, tuval üzerine yağlıboya, y. 1672-75. 18. yüzyıl İngiliz pitoresk estetiğini daha önceden ortaya koyan bir Fransız pastoral manzara.*

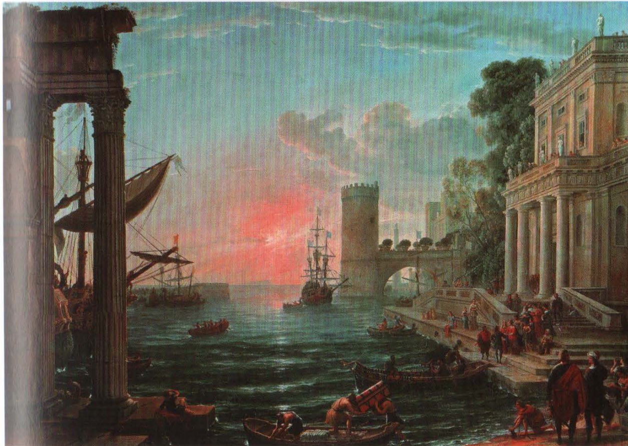

olan şehrin zenginliği ticaretten kaynaklanıyordu. Klasik literatürde Kartaca, zulmün olmadığı, demokratik işbirliğine dayalı bir uygarlığın temsilcisiydi. "Parlayan Şehir" olarak bilenen yer, Turner'ı etkileyecek şekilde homojen yapıda, huzurlu ve hepsinden öte umudun hâkim olduğu bir yerdi. Sanatçı başyapıtında, Claude'un *Seba Melikesinin Gemiye Binişi ve Liman* adlı resminden, çalışmaya ruhunu veren parlak güneş ışığı temasını aldı. Turner, *Dido*'yu 1815'te Kraliyet Akademisi'nde sergilediğinde resim beğeniyle karşılandı. Resme sarı arka plan hâkimdi. Akademi üyelerinin eleştirileri üzerine Turner, vernisaj günlerinde tonu biraz açtı.

Yukarıda: Alexander Pope'un Twickenham'daki Evi, *Turner'dan esinle, gravür, 1811.*

THAMES NEHRİ

Nehrin bu kısmı, 17. yüzyıldan beri zenginlerin rağbet ettiği ve Turner'ın zamanında da bu ilginin devam ettiği bir yerdi. Saray ressamı Sir Godfrey Kneller (1646-1723) Twickenham'da yaşamış, Turner'dan yaklaşık 50 yıl önce Horace Walpole (1717-97) gotik evini inşa ettirmişti. Turner'ın komşuları arasında sürgüne gönderilmiş Fransız Kralı Louis-Philippe ve Northumberland Dükü de bulunuyordu. Bu bölgenin bir özelliği de sakinlerine, tıpkı Claude ya da Poussin manzaralarında olduğu gibi, metropolün koşuşturmacasından kaçabilecekleri huzurlu bir yaşantı sunmasıydı.

Solda: Seba Melikesinin Gemiye Binişi ve Liman, *Claude Lorrain, tuval üzerine yağlıboya, 1648. Bu eser Turner'ın ışığa yaklaşımını derinden etkilemiştir.*

YENİDEN İNGİLTERE MANZARASI

Turner, biri ne yazık ki yarım kalan iki yeni yayın siparişine başladı. Sorumlukları artmış ve Kraliyet Akademisi'nde yeni açılan Resim Okulu'nda "Misafir Üye" olarak görevlendirilmişti. Bir yandan da yardım amaçlı bir kurumu hayata geçirmek için büyük çaba sarf ediyordu.

1815 yazında, Waterloo Savaşı'nın hemen ardından Turner, Sussex'in eski parlamento üyesi John Fuller'ın (1757-1834) siparişi üzerine Sussex Manzaraları serisine başladı. Fuller varlıklı ancak tuhaf bir kişiydi; Avam Kamarası'nda yaşanan bir arbedenin ardından parlamento üyeliğinden istifa etmek zorunda kalmıştı. Fuller, Royal Instution'ın maddi destekçisiydi. 1833'te oluşturduğu Fuller kimya profesörlüğü sayesinde de Michael Faraday'ın çalışmalarına ilk başından itibaren destek oldu. East Sussex'teki Heatfield yakınlarında bulunan Brightling'de bir gözlemevi kurdu. Turner açısından asıl önemlisi, Fuller'ın bir sanat hamisi olmasıydı. Brightling'deki evi Rose Hill için sipariş ettiği çalışmalar da dahil olmak üzere 1810 ile 1818 yılları arasında kendisinden 13 suluboya ve 2 yağlıboya resim satın almıştı. Fuller ayrıca, evi Rose Hill'e de yer verilecek bir Sussex serisi oluşturmak istiyordu.

Turner 1815'te büyük bir azimle işe koyuldu. Ertesi yıl Kasım'da, 300 eskizden 13 suluboya çalışmayı tamamladı. Bu çalışmalardan, biri Rose Hill Park olmak üzere yalnızca 7 gravür üretildi.

FARNLEY 1815-16

Ağustos 1815'te Turner, tam keklik avı zamanında Farnley'de Walter Fawkes'u ziyaret etti. Ertesi yıl yeniden gelerek yazın büyük bir kısmını burada geçirdi. Turner, Fawkes'un siparişi "Wharfedale" serisinin üzerinde çalışmanın yanı sıra, Longman yayınevi için, Rahip Thomas Whitaker'dan yeni aldığı *Yorkshire'ın Tarihi* siparişiyle ilgili malzeme toplamak amacıyla Fawkes'la kısa bir seyahate çıktı. Yapacağı 120 çizim karşılığında 3000 İngiliz altını

Yukarıda: Saka Kuşu, Farnley Kuşlar Kitabı*'ndan, suluboya, 1816. Turner'ın Farnley Hall'da yaptığı "Kuşlar" serisinden bir diğer çalışma.*

Solda: Dereyi Geçerken, *suluboya, 1815, Devon'dan bir görünüm.*

(bugün yaklaşık 200.000 sterlin) alacaktı. 1816 yazının boğucu havasına rağmen Turner, Farnley Hall'u üs olarak kullanıp bu proje için binin üzerinde eskiz ve çizim üretti. Ağustosta yine keklik avı döneminde, Fawkes'un en küçük oğlunun kaza kurşunuyla öldüğü sırada da Farnley Hall'daydı. Kederli ailenin yanından ayrılarak kötü havaya rağmen bir eskiz gezisine daha çıktı ve Farnley'e Eylül'de döndü. Çok sayıdaki çizim ve eskize rağmen, yalnızca ilk bölümdeki 20 gravür tamamlanarak *Richmondshire Tarihi* cildi oluşturuldu. Bu durumun başlıca nedeni Whitaker'ın 1821'de ölmesiydi.

AKADEMİ'DE MİSAFİR

1819 ve 1820'deki düzenlemeler öncesinde Turner'ın kendi galerisindeki son sergisi 1815'te açıldı. Turner aynı yıl, Kraliyet Akademisi'nde yeni açılan Resim Okulu'nda Misafir Üye olarak görevlendirildi. Akademi okullarında geçmişte daha çok teknik ressamlık üzerinde duruluyordu, ancak artık resmin ayrı bir disiplin olarak kabul edilmesi gerektiğine inanılıyordu. Bir ders saati içinde ana hatlarıyla bir resim ortaya çıkarabilen Turner, örnekler üzerinden ders verebilecek ideal bir adaydı. Turner, zor durumdaki sanatçılara ve ailelerine yardım amacıyla 1810'da kurulan Sanatçılara Yardım Kurumu'nun da kurucu üyesiydi. 1818'de kurumun başkanlığına getirildi. Görevini ciddiye alıyor, zamanının ve parasının çoğunu buraya ayırıyordu. Kaynakların kullanımıyla ilgili kurul üyeleriyle fikir ayrılığına düştüğü 1830'a kadar başkanlık görevini sürdürdü. Yine de mirasının bir bölümünü kuruma bıraktı.

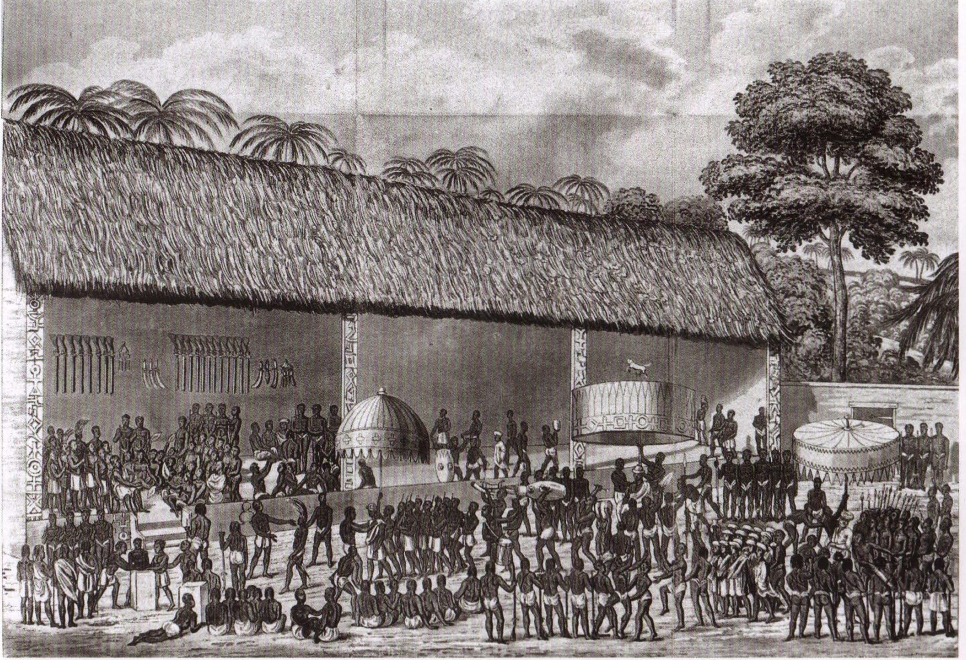
Yukarıda: Farnley Yolu, Farnley Hall, *tebeşir, suluboya ve guvaş, 1815. Turner burada farklı malzemeleri bir arada kullanmıştır.*

Solda: J. Fuller, *Henry Singleton, mezzotint, 1808. Charles Turner tarafından gravüre dönüştürülen bu portre, John Fuller'ın tuhaf kişiliğiyle çelişir.*

YENİ AVRUPA SEYAHATİ

Avrupa'nın kapıları bir kez daha açılmıştı. Turner, Waterloo'ya gittikten sonra Durham'a döndü. Kızı bir diplomatla evlendi. Turner bu evliliği onayladığını söylese de vasiyetinde yaptığı değişiklikler ilişkilerinin pek de sıcak olmadığını gösterir.

Yukarıda: Asanti Kralının Sarayında Adai Ayini, *Joseph Dupuis, taşbaskı, 1824. Turner'ın damadı Dupuis'nin kendisi de başarılı bir sanatçıydı. Buradaki sahne* Journal of a Residence in Ashantee'*de yayımlanmıştı.*

1815'te Napoléon'un nihayet yenilgiye uğratılması ve St. Helena adasına sürgün edilmesi İngiltere'de vatansever bir coşku yarattı. İngiltere ve Fransa'nın, 1802'deki kısa ara dışında 1793'ten beri sürekli savaş halinde olması İngilizlerin Avrupa'ya seyahat etmesinin önünde bir engeldi. On üç yıl boyunca Avrupa'ya gidememiş olan Turner, 1817 yazında Waterloo savaş alanını ziyaret etti.

WATERLOO

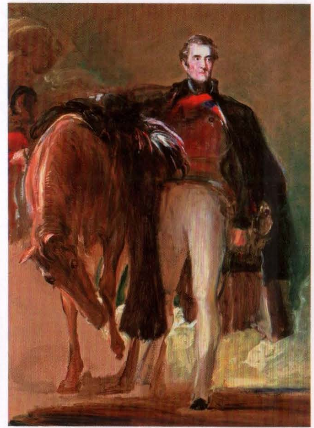
Turner 10 Ağustos 1817'de Margate'den denize açılarak karşı kıyıdaki Oostende'ye vardı. Ayın 16'sında, Avrupa'nın kaderini belirleyen savaştan iki yıl sonra Waterloo Köyü'ne ulaştı. Geçen dönemde savaşla ilgili her türlü ayrıntı İngiltere'de yayıldığından oradakilerle bu konuda görüşmek muhtemelen bir işe yaramayacaktı. Turner, Waterloo'da kaldığı çok kısa süre içinde savaş alanın yaklaşık elli eskizini yaptı. Bunlardan yaptığı yağlıboya çalışma ertesi yıl sergilendiğinde genel olarak olumlu tepkiler aldı. Byron'ın yeni yayımlanan şiiri *Childe Harold*'dan dizeler de resme eşlik etmiş, şiirin aldığı övgüler genç romantik şairin itibarını daha da artırmıştı.

DURHAM

1817 sonbaharında Turner, Darlington Kontu'nun evi Raby'ye gitti. Buradaki kalenin resmini yapmak üzere eskizlerini çizdi. Tarihi 14. yüzyıla dayanan kale güçlü ve etkili Nevill Ailesi'ne aitti. Ancak ailenin İngiltere tahtından indirilen İskoç Kraliçesi Mary'nin tarafını tutması bu duruma son vermişti. İngiltere İç Savaşı'ndan sonra Vane Ailesi kaleyi satın almış ve Henry Vane, 1754'te Birinci Darlington Kontu ilan edilmişti. Turner'a resmi sipariş eden, Üçüncü Kont ve daha sonra Birinci Cleveland Dükü olan William Vane (1766-1842) idi. Ertesi yıl Kraliyet Akademisi'nde sergilenen resimde,

Yukarıda: Dondurucu Sabah, *tuval üzerine yağluboya, 1813. Turner'ın en sevdiği ve satmak istemediği resimlerinden biri.*

Yukarıda sağda: Wellington Dükü ve Savaş Atı "Copenhagen", *David Wilkie, tuval üzerine yağlıboya, y. 1815.*

Turner'ın muhtemelen Kuzey Avrupa'da yaptığı yaz seyahatleri sırasında eserleriyle tanıştığı Peter Paul Rubens (1577-1640) etkileri görülür.

Raby Kalesi'nden Turner'ı alan Lord Strathmore (1773-1846), onu önce Durham'a, sonra da başka bir sipariş için Newcastle'a götürdü. Antika meraklısı Robert Surtees (1179-1834) dört ciltlik *Durham Tarihi*'nin yapılmasını istemişti. Bu sipariş için tamamlanan bazı çizim ve suluboyalar, 1827'de başlanan *İngiltere ve Galler'in Pitoresk Görünümleri* yayın serisinde de kullanılacaktı.

HAYIRSEVER

Sanatçılara Yardım Kurumu'ndaki çalışmalarının yanı sıra Turner kendisinden daha zor durumda olan sanatçılara yardım elini her zaman uzatmak istemişti. Bu amaçla, "erkek sanatçılar" için bir düşkünlerevi kurmaya karar verdi ve Ağustos 1818'de Sandycombe Lodge'a 3 km uzaklıkta bir arsa satın aldı. Turner'ın bir süre sonra hazırladığı vasiyetine göre, düşkünlerevi yalnızca ailesinin meşru çocuğu olan, erkek ve İngiliz manzara ressamlarına açık olacaktı. Turner vasiyetiyle, bazı haklardan mahrum bıraktığı kızlarını gücendirdi. Nitekim kızları, Turner'ın ölümünün ardından vasiyetini mahkemeye taşıdı.

KAYINPEDER

Turner'ın en büyük kızı Evelina, 1820'den sonra İngiltere'nin Asanti konsolosu olan diplomat Joseph Dupuis'le Piccadilly St. James Kilisesi'nde 1817'de evlendi. Evlilik, görünüşte "babasının izni ve onayıyla" gerçekleşmiş olsa da, özellikle Turner'ın Sarah Danby'yle olan ilişkisinin çoktan bitmiş olmasından dolayı sanatçı ile kızı arasında o dönemde yakın bir ilişki yok gibidir.

Sağda: Raby Kalesi, Darlington Kontu'nun Yurtluğu, *tuval üzerine yağlıboya, 1818. Turner, Raby'yi ziyareti sırasında şahit olduğu bir tilki avını resmetmişti.*

REN VE İSKOÇYA

Ren boyunca yaptığı yolculuk Turner'a bol bol yaratıcı malzeme sağladı. Ancak her zamanki çalışma yönteminden, işbirliğiyle yapılan büyük çalışmalardan uzaklaşması onun istenmeyen bir yönünü ortaya çıkardı. Meslektaşları Turner'ı itici ve sadece parayı düşünen biri olarak görüyordu.

Waterloo ziyareti ardından Turner Ağustos 1817'de, Köln'e at arabasıyla giderek Orta Yukarı Ren Vadisi'ni keşfe çıktı.

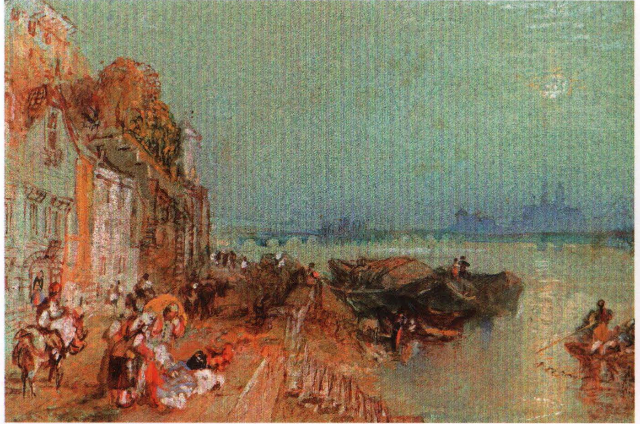
REN

Turner, Ren Nehri boyunca Köln'den Mainz'e ilerleyerek Remagen, Sankt Goar ve Koblenz kasabalarını ziyaret etti. Dik yamaçlar ve tepelerin üzerine kurulu kaleleriyle yüce ve pitoresk manzaraların eşlik ettiği bu bölge, hayatının geri kalanında sanatçıya yetecek kadar kaynak malzemesi sağlayacaktı.

Antwerp ve Amsterdam üzerinden yaptığı dönüş yolculuğu da dahil olmak üzere Turner, seyahati boyunca beş yüze yakın eskiz ve çizim yaptı. Dönüşte, Peter Paul Rubens ve Rembrandt'ın resimlerini görme fırsatı da yakaladı.

Turner, Dordrecht Limanı'nı ziyaret ederek limandaki bir posta gemisinin birkaç eskizini yaptı. Daha sonra bu eskizlerden yola çıkan sanatçı, kasabanın yerlisi Hollandalı sanatçı Aelbert Cuyp'a (1620-91) açık bir saygı niteliğindeki yağlıboya resmi *Dordrecht: Rotterdam'dan Gelen Hareketsiz Kalmış Posta Gemisi* adlı çalışmayı tamamladı.

İngiltere'ye dönünce önce Durham'a, ardından Walter Fawkes'la birlikte kalacağı Farnley Hall'a gitti. Ren'in elliden fazla renkli çalışmasını yaparak bunları arkadaşına 500 sterline sattı. Turner, WB Cooke ve JC Allen tarafından gravüre dönüştürülecek 36 Ren manzarası için Şubat 1819'da bir anlaşma imzaladı. Çizim başına 17 İngiliz altını alacaktı, ancak proje basım aşamasına geçemedi.

Yukarıda: Andernach, *suluboya ve mürekkep, 1817. Almanya'daki en eski kasabalardan Andernach'ı komşusu Koblenz'le birlikte Romalılar kurmuştu.*

SIRA DIŞI BİR SİPARİŞ

Olağan çalışma tarzından farklı olarak Turner'dan, James Hakewill'in (1778-1843) *camera lucida* (optik çizim yardımcısı) kullanarak hazırladığı taslaklardan İtalya'dan 10 manzaranın suluboya resmini yapması istendi. Hakewill, mimarlık üzerine yazılar yazan bir sanatçıydı. Çalışma 1818'de tamamlandı ve çizim başına Turner'a 20 İngiliz altını ödeyen John Murray tarafından 1820'de basıldı.

İSKOÇYA

Turner, 1818 yazında Avrupa'ya gitmedi. Aynı yılın Ekim ayında Sir Walter Scott'ın (1771-1832) İskoçya tarihi üzerine yazılarından oluşan *İskoçya Taşrası Eski Eserleri* koleksiyonu için kaynak malzemesi toplamak üzere İskoçya'ya gitti. Turner, çalışmaya katılacak başlıca sanatçılardan biriydi. Scott ve Turner, yayıncı ve diğer

Solda: Ren ve Lahn Birleşiyor, *suluboya, 1817. Lahn Ren'le Koblenz yakınlarında birleşir.*

Yukarıda: Ren Üzerindeki Bruderburgen, *suluboya, 1817. 1817'deki seyahati sırasında Turner'ın yaptığı Ren bölgesi suluboya serisinden bir çalışma.*

sanatçılarla riski paylaşmak adına girişime ortak olmaya karar verdiler. Baskılar, 1819 ile 1826 arasında birkaç cilt halinde yayımlandı. Turner'ın her resim için aldığı 25 İngiliz altını diğer sanatçıların ücretinin iki katıydı; Turner adı eserlerin satılmasını kolaylaştırıyordu. Turner daha çok Edinburgh çevresine yoğunlaşırken Bass Rock, Dunbar, Roslin ve Linlithgow'a kısa yolculuklar yaptı.

Projede yer alan diğer sanatçılar da Turner'a bu yolcuklarında eşlik ettiler. Ancak Turner'ın eskizlerini ve çalışma yöntemini gizlemesi eleştiri konusu oldu. Turner'ı konuk eden pek çok kişiye göre o, kibarca söylemek gerekirse çekingen ama aslında kaba biriydi: "Öylesine burnu havda biriydi ki, onu arkadaşlarımızla tanıştırma mutluluğunun, çekilen zahmete ve masrafa değmediğini düşündük." Scott ile Turner arasındaki ilişkiye en iyi ihtimalle samimi denebilirdi. Şair daha sonra şöyle yazmıştı: "Turner'ın parmakları ne kadar marifetliyse avucu da o kadar kaşınıyordu. Bana inanın, Turner para olmadan kılını kıpırdatmaz para içinse her şeyi yapardı. Turner, tanıdığım dehalar arasında paragöz olan neredeyse tek kişidir."

Solda: Roslin Kalesi, *suluboya ve guvaş, 1820. Pitoresk görünümlü bu harap kale, Turner ve Sir Walter Scott'a esin kaynağı olmuştur.*

KRALİYET AKADEMİSİ KONSEYİ

Turner, 10 Aralık 1818'de Kraliyet Akademisi Konseyi'ne tekrar seçildi. Yeni Akademi üyesi Francis Chantrey (1781-1841) de konseydeki bir diğer isimdi.

HAMİLER VE SERGİLER

İtalya seyahati öncesinde Turner'ın önemli hamilerinden Sir Fleming Leicester ve Walter Fawkes, sanatçının birkaç resminin de olduğu "modern İngiliz resimlerini" Londra'daki galerilerinde sergilediler.

Turner o dönemde, İtalya'ya yapacağı ilk büyük seyahati tasarlıyordu. Bir yandan da galerisini genişletmek amacıyla Londra'da daha fazla mülk edinmeye karar vermişti.

TURNER'IN GALERİSİ

1818 yılı boyunca Turner, Harley Sokağı'ndaki 65 ve 66 numaralı konutlarla birlikte, Queen Anne Sokağı'nda kiraladığı 47 numarayı teminat altına aldı. Özetle Turner, 64 numaradaki kiracısı Benjamin Young'ın etrafını sarmış durumdaydı. 1821'deki St. Michael yortusu öncesinde Turner, mülk sahibi Portland Estates ile mevcut binaların yıkılarak yerine yenisinin yapılması konusunda anlaştı. Yeni ve daha geniş galerisini 1822'de açmak istiyordu. O İtalya'dayken binaların yıkılması ve yeni temellerin atılması için gerekli talimatları verdi.

SIR JOHN FLEMING LEICESTER

Sir John Fleming Leicester, İngiliz sanatı koleksiyonunu 1819 Mart'ında, Londra Mayfair'deki evinde sergiledi. Ölüm ilanında Leicester için "Adamızın bugüne dek sahip olduğu yerli resim okulumuzun en büyük hamisi," yazılmıştı. Doğru olsun olmasın, Leicester, Turner da dahil birçok sanatçının en önemli hamisiydi ve resimlerini Londra ve Cheshire'da bulunan konutlarında, özel olarak inşa edilmiş galerilerde sergiliyordu.

Evlerin yalnızca arkadaşlarına değil, bir giriş ücreti karşılığında kamuya açılması 19. yüzyılın başlarında gerçekleşti. Kraliyet Akademisi'nin yıllık sergisi ve diğer iki cemiyetin sergileri dışında, İngiliz okulu eserlerini görmek pek mümkün değildi. Leicester'ın sergisi amacına ulaştı. Bir eleştirmen şöyle yazmıştı: "Saygın ustaların en güzel

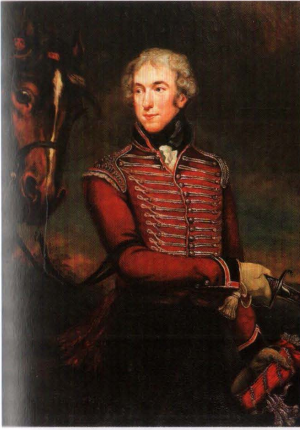
Yukarıda: Orman Yolu, Farnley Hall, *grafit ve suluboya, 1818. Yorkshire'daki Farnley Hall, Fawkes'a aitti.*

Aşağıda: Isis Nehri, Liber Studiorum*'dan, gravür, 1819. Serinin 1819'da basılan son bölümünde yer verilmişti..*

BÜYÜK TUVAL

Fawkes'un sergisi sürerken Turner, Kraliyet Akademisi'ne o zamana dek yaptığı en büyük tuvallerden birini verdi: *İngiltere: Naip Prensin Doğum Gününde Richmond Hill.* Boyut ve konu itibarıyla resmin kraliyet hamiliğini ve şövalyelik unvanını hedeflediği açıktı. Turner ilk hedefe ulaşsa da, naip prens ertesi yıl kral olduğunda bile şövalye ilan edilmedi.

Yukarıda: Sir John Fleming Leicester'ın Portresi, *James Northcote, tuval üzerine yağlıboya, 1802. Resim, Tabley House'da bulunmaktadır.*

üretimleri. Sergi, İngiliz sanatının yaratıcılığını en yüksek düzeyde sunuyor." Sergilenen eserler arasında, Leicester'ın bir önceki yıl Kraliyet Akademisi'nde satın aldığı Turner çalışması *Buğunun İçinden Doğan Güneş* de vardı.

BİR DİĞER SERGİ

Turner'ın o dönemdeki diğer hamisi Walter Fawkes, belki de Leicester'ın sergisinden esinlenerek aynı yılın Nisan ve Haziran ayları arasında Londra'daki evinde bulunan galeriyi açtı. Ancak Fawkes, yaklaşık 70 tanesi Turner'a ait olan suluboya resimleri sergilemeyi tercih etmişti. Kraliyet Akademisi'nde daha çok yağlıboya resimlere yer veriliyordu ve bu denli çok sayıda suluboya resmin sergilenmesi o dönem için alışılmadık bir durumdu. Yüzyılın başında Suluboya Ressamları Cemiyeti'nin (şimdiki Kraliyet Suluboya Cemiyeti) kurulması, bu malzemenin önemini vurgulamıştı; ancak suluboyanın asıl ustası Akademi üyesi olmasından dolayı Turner'ın bu işlerini sergilemesi mümkün değildi. Turner da saygınlık ve satış değerleri nedeniyle Akademi'de yağlıboyalarına ağırlık vermeyi seçti.

Fawkes'un sergisinde Turner'ın "Wharfedale" serisini de içeren eserleri sergilenirken cemiyet üyelerinin resimleri de birlikte asıldı. Turner'ın başlıca hamilerinden Fawkes, hem sergiye hem de Turner'ın katılımına atfettiği önemi vurgulamak için kapağı Turner tarafından tasarlanmış bir katalog bastırmıştı. Serginin kapanışında Fawkes, olumlu gazete yazıları ve "dostluk teklifi" şeklindeki kendi ithafıyla birlikte özel basım bir katalog hediye etti. Fawkes şöyle yazmıştı: "Ortaya koyduğunuz yetenek ve cemiyetinizin verdiği mutluluk, yaşamımın büyük bir bölümünü keyifle doldurdu."

Aşağıda: Sir John Leicester'ın Galerisi, *John Buckler, kalem ve lavi, 1806. Pitoresk olarak bilinen resim asma tarzı: Merkezi bir odak noktasında bir resim ve etrafına simetrik olarak ikili yerleştirilmiş diğer resimler. Bu tarz, 18. yüzyılda benimsenmiş, 19. yüzyılda malikânelerde kullanılmaya devam etmiştir.*

İTALYA'YA İLK SEYAHAT

Turner 1819'da, hazırlıklarını çok önceden yaptığı kapsamlı bir İtalya seyahatine çıktı. Önemli şehirlerden Venedik, Floransa ve Roma'yı ziyaret etmeyi planlıyordu. Seyahati toplam altı ay sürdü.

1819'da Kraliyet Akademisi sergisi kapanırken Turner da olağanüstü yayın siparişlerini tamamlamış, o zamana kadarki en iddialı macerası, bir süredir planladığı kapsamlı İtalya seyahatine çıkmaya hazırdı. Ağustos'tan ertesi yılın Ocak ayına kadar süren bu altı aylık seyahatte Turner, 1829'da İtalya'ya tekrar gelene kadar atölye çalışmalarında kendisine yetecek yaklaşık üç bin eskiz ve çizim yaptı.

Dover'dan Calais'ye geçtikten sonra Turner'ın yolu Paris, Lyon, Grenoble üzerinden Alpleri geçtiği Mont Cenis'ye uzandı. Torino'yu ve Como'yu ziyaret ettikten sonra Verona'ya ve yaklaşık iki hafta kalacağı Venedik'e doğru hareket etti. Turner daha sonra, Chantrey ve yakın zamanda şövalye ilan edilmiş olan Sir Thomas Lawrence (1769-1830) gibi kendi ülkesinden kişilerle buluştuğu Roma'ya gitti. Raffaello'nun resimlerini görmeye gelen Sir Humphrey Davy (1779-1829) gibi sanat dünyasının dışından kişilerin de yer aldığı bu sosyal çevre onu çok mutlu etti.

Roma'dan ayrılarak, henüz 1794'te patlamış olan Vezüv Dağı'nı görmek üzere Napoli'ye gitti. Yüksek suç oranı nedeniyle Napoli'de çalışmak tehlikeliydi. Turner da kendini sapına kılıç saklanmış bir şemsiyeyle koruma altına aldı. Pompeii ve Paestum'u ziyaret ettikten sonra Vezüv Dağı'nın harika bir görünümünü sunan Sorrento'ya geçerek Napoli Körfezi'ni karşıdan resmetti. Dönüş yolunda, muhtemelen Noel'i de geçirdiği Floransa'ya uğradı.

Yukarıda: Vezüv Dağının Patlaması, *Joseph Wright, tuval üzerine yağlıboya, y. 1774-6. Yücelik etkisinin görüldüğü bu çalışmadaki tema Turner'ı derinden etkilemişti.*

TURNER'IN TEPKİLERİ

Turner'ın İtalya manzaraları hakkındaki bilgisi, aralarında Claude Lorrain'in de olduğu bazı sanatçıların resimlerine dayanıyordu. Hatta Umbria tepelerindeki Loreto'dayken, eskiz defterindeki bir çiziminin yanına "Claude'dan ilk parça" diye yazmıştı. Ancak Turner'da en çok yer eden, ışığın, özellikle de Venedik'teki niteliği, şiddeti ve renk üzerindeki etkisiydi. Eskiz defterine renkler ve "ışık kitlesine" dair yazılar yazdı. Gondolların eskizini yapıp nasıl çalıştıklarını not etti. Karşılaştığı renkler ve kimi zaman temaları görünmez kılan güçlü ışık, suluboya çalışmalarında soyut form oyunlarını beraberinde getirdi. Turner, lagün boyunca özellikle sabahları görünen sisten de etkilenmiş, eskiz defterine bile olsa muhteşem ruhani etkileri yansıtmıştı.

Solda: San Pietro'dan Roma, *kâğıt üzerine suluboya, 1820.*

Ekim ayının sonunda Roma'ya vardığında, Turner'ın aklında bir düşünce daha vardı: Derslerinde resim yapısının ustası olarak sıkça bahsettiği Raffaello'nun çalışmalarını incelemek. Bu incelemenin ürünü İngiltere'ye döner dönmez yaptığı büyük yağlıboya bir çalışmaydı: *Vatikan'dan Roma: Yanında La* Fornarina *ile Birlikte Raffaello, Loggia'nın Dekorasyonu için Resimlerini Hazırlıyor.* Napoli'de Turner, Claude'un manzaralarında örneklenmiş Kartaca ve diğer eski uygarlıkları yansıttığını düşündüğü Baiae Koyu'ndan büyülendi. O dönemde koy, 1820'de *Batı Rüzgârına Övgü* adlı eserinde buradan bahseden Percy Bysshe Shelley gibi romantikler için adeta kutsal bir yerdi. Ancak Turner'ın resimlerine asıl yeni bir yön veren, İtalyan ışığının alışılmadık niteliği ve renkler üzerindeki etkisiydi. 1820'den sonra Turner'ın sanatı, yeni keşfettiği bu deneyimleri yansıtmak üzere değişti.

Yukarıda: Colosseum, Roma, *kâğıt üzerine suluboya, 1820. Kraliyet Akademisi'nde perspektif hocası olan Turner, bu resmi teknik ressamlık derslerinde kullanmış olabilir.*

YENİ RENKLER

1820'lerden sonra yeni renk pigmentleri Turner'ın sanatındaki değişimlerin bir diğer kaynağıydı. Turner, 1814'te ilk çıktığında krom sarısını kullanmış olsa da, bu rengin İtalya'daki ışık yoğunluğuyla büyük bir uyum sağladığını görerek 1820'den sonra bu rengi daha canlı bir şekilde kullandı. 1826'ya gelindiğinde, bir eleştirmene göre, "reçine sarısı ışığın yazarıydı".

Solda: Albano Gölü, *suluboya, 1828. Turner'ın İtalya'ya ilk ziyaretinde yaptığı resimler ve eskizler sanatçıya yaşamı boyunca esin vermişti.*

YENİ SİPARİŞLER

İngiltere'ye dönüşte Turner'ı yeni yayın fırsatları ve galerisinin tekrar açılışı gibi işler bekliyordu. Kraliyet Akademisi'nin yeni bir statü verdiği sanatçı, Kral IV. George'tan da yeni bir sipariş aldı.

Turner İtalya'dan dönmeden üç gün önce kral ölmüş ve naip prens, Kral IV. George olarak tahta çıkmıştı. Sanatçı, eski rejimde kraliyet hamiliğinden yararlanamamıştı; şimdiyse yeteneklerinin takdir edileceğini umuyordu.

KRAL

1822 yazında Turner, yeni kralın Edinburgh'a yaptığı ve düzenlemeleri Sir Walter Scott'ın üstlendiği resmi ziyarete tanıklık etmek için İskoçya'ya gitti. Bu seyahat Turner'a *İskoçya Taşrası Eski Eserleri* serisine yaptığı yatırıma sahip çıkması için de bir fırsat sunuyordu. Sanatçı, kraliyet desteğini kazanmak için büyük boyutlu yağlıboya resimlere dönüştürmek üzere kralın katıldığı tören ve ziyafetlerin küçük eskizlerini yaptı.

Turner, Londra'ya dönünce eskizlerinden dört resme başladı, fakat hiçbirini tamamlamadı. Yine de yılın sonlarında St. James Sarayı için *Trafalgar Savaşı* adlı resim siparişini aldı. Ölçüleri

Yukarıda solda: Kral IV. George'un Portresi, *Thomas Lawrence, tuval üzerine yağlıboya, 1822. Lawrence, III. George'un baş saray ressamı olmuş ve Avrupa tahtlarındaki pek çok kişiyi resmetmişti.*

Yukarıda: Hastings'in Denizden Görünümü, *suluboya, 1822. 1822'de Cooke kardeşler tarafından sergilenen bu resim, diğer birçok resmiyle birlikte sanatçının ölümünden sonra yayımlanmıştı.*

ve karmaşıklığı nedeniyle resmin tamamlanması bir yılı buldu. Resim önce saraya asıldı, ardından da bugün hâlâ bulunduğu Greenwich'e taşındı. Turner, ayrıntılarında hatalar olduğu gerekçesiyle resmi eleştiren kralın kardeşiyle tartıştı. Muhtemelen bu tartışma, kraliyet hamiliğine ve şövalyeliğe mal olmuştu.

KRALİYET AKADEMİSİ

Turner, Akademi'nin 1821-1823 arasındaki sergilerine az sayıda eserle

Aşağıda: İngiltere'nin Limanları, *mürekkep ve lavi, 1825. Turner'ın kitabın baş sayfası için tasarladığı çalışma.*

katılsa da, Francis Chantrey ve John Soane ile birlikte 1823'te Akademi'ye denetçi olarak seçilmesi farklı bir itibar anlamına geliyordu. 1820'de Sir Thomas Lawrence, Benjamin West'in yerine Kraliyet Akademisi başkanı olmuştu. Lawrence, Turner'ın olağanüstü yeteneklerinin farkındaydı ve *Trafalgar* resmi için sanatçıyı krala öneren de muhtemelen oydu. 22 yıl boyunca üstleneceği denetçilik, kendi işinde oldukça titiz olan Turner için gerçekten çok uygun bir işti.

NEHİRLER VE LİMANLAR SERİSİ

Turner, *İngiltere'nin Güney Kıyılarının Pitoresk Görünümleri* serisinde Cooke kardeşlerin gösterdiği beceriksizlikten duyduğu rahatsızlığa rağmen, 1822'de onlar için yeni resimler (*İngiltere'nin Nehirleri*) yapmayı kabul etti.

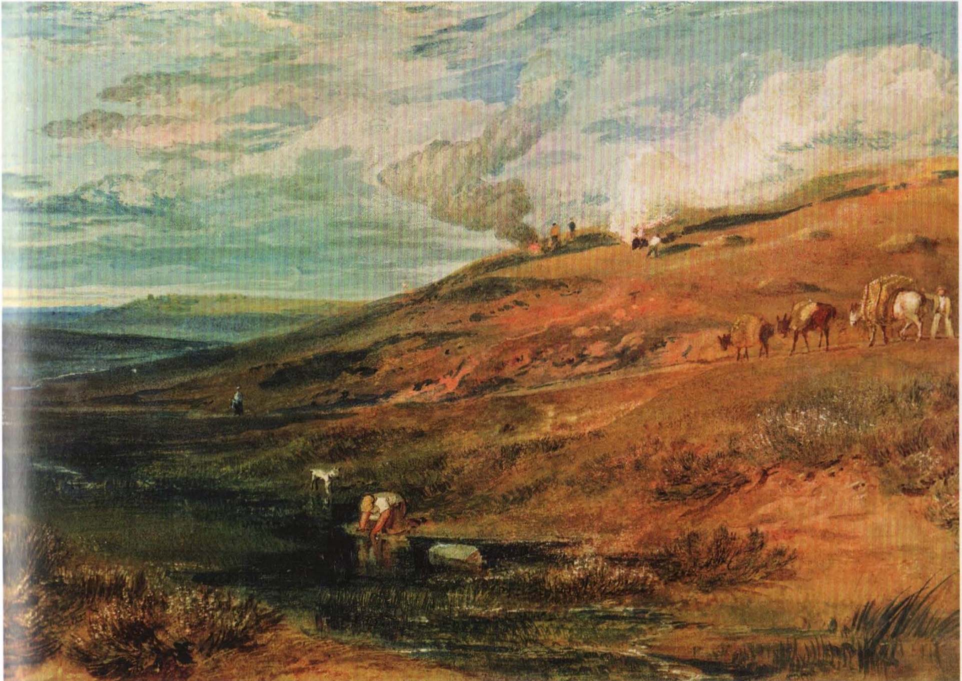
Turner sonbaharda Thames ve Medway civarında seyahat etti. Ancak sonrasında kullandığı çizimlerin çoğu zaten mevcut olan materyallerdi. Aslında Turner, suluboya çalışmalarında topografik ayrıntıdan çok ruh haline odaklandığı bu dönemde giderek daha çok hafızasına güveniyordu.

1823 ile 1827 yılları arasında yayımlanan seride Turner'ın çalışmalarından yapılmış 12 levha yer aldı. Turner, Thomas Lupton adlı bir diğer yayıncıya *İngiltere'nin Limanları* olarak bilenecek seri için 15 suluboya hazırladı. Birçok yayıncısıyla olduğu gibi Lupton'la da para yüzünden tartıştı ve bu nedenle 1826 ile 1828 yılları arasında 12 çalışmasından yalnızca altısı gravür olarak basıldı. Diğerleri ancak Turner'ın ölümünün ardından yayımlanabildi.

Aşağıda: Dartmoor, Tamar ve Torridge'in Kaynağı, *kâğıt üzerine grafit üzerine suluboya ve guvaş, 1813.* İngiltere'nin Nehirleri *serisinde kullanılmasa da WB Cooke bu resmi küçük bir gravür olarak bastı.*

TURNER'IN YENİ GALERİSİ

Turner'ın galerisi, üç yıl süren tadilatlar sonrasında Nisan 1822'de yeniden açıldı. Turner, İngiliz resim okulunun seçkin bir Akademi üyesi olduğunu müşterilerine yansıtan bir ortam yaratması gerektiğini düşünüyordu. Hizmetçisi Hannah Danby ziyaretçileri karşılıyor, zarif döşeli ve doğal ışıkla aydınlatılmış alanlara götürüyordu. Duvarları açık bordo rengine boyanmış ferah galeri bir tavan penceresiyle aydınlatılıyordu. Galerinin hemen yanında, ufak bir gözetleme deliğinden görülebilen ve Turner'ın ziyaretçileri görmek istemediği sürece dışarı çıkmadığı atölyesi vardı. Öncekinden farklı olarak Turner'ın yeni galerisi yıllık sergiler için değil satılmamış işlerinin sergilenmesinde kullanılan bir mekândı.

DEĞİŞİM ZAMANI

Muhtemelen en yakın arkadaşı olan Walter Fawkes'u yitirdikten kısa bir süre sonra Turner'ın yeni bir hamisi oldu. İddialı bir yayın girişimini kabul etti, Felemenk ülkelerine gitti ve başka bir eve taşındı.

1825'te ölümcül bir hastalığa yakalanan Walter Fawkes Ekim ayında yaşamını yitirecekti. Fawkes, Londra'da yaşıyordu ve diğer sorunlarının yanı sıra bir de 70 bin sterlin (bugünün 3 milyon sterlini) borcu vardı. Turner'dan aldığı 3000 sterlin gibi bu paranın bir kısmı şahsi borçlardı.

Görünüşe göre Turner borcun geri ödenmesi konusunda hiç ısrarcı olmamıştı. Hatta Fawkes'un ölümünün ardından kendisine ve ailesine duyduğu saygıdan ötürü borcu sildi. Farnley Hall, Fawkes'un artık evli olan oğlu Hawksworth'un sorumluluğundaydı. Turner Hawksworth'la yazışmaya devam etse de eve bir daha gitmedi.

HUGH MUNRO

Hiçbiriyle Fawkes'la olduğu kadar samimi bir ilişki içine girmese de, Turner'ın çevresinde John Soane, Francis Chantrey ve George Jones gibi, keyifli arkadaşlıklar sürdürdüğü insanlar vardı. 1826'da Turner, Hugh Andrew Johnstone Munro'yla (1797-1864) tanıştı.

Munro 1809'da İskoçya'daki aile gayrimenkullerini miras almış, sonrasında amatör bir sanatçı ve uzman olmuştu. Büyük Ustalar'ın ve John Constable ile David Wilkie gibi çağdaş ressamların eserleri yanında Turner'ın birçok resmini de satın aldı. Tıpkı Turner gibi Munro da çekingen ve kimi zaman suratsızdı; fakat birçok eskiz gezisine birlikte çıkan ikili iyi arkadaş oldu.

YENİ GİRİŞİM

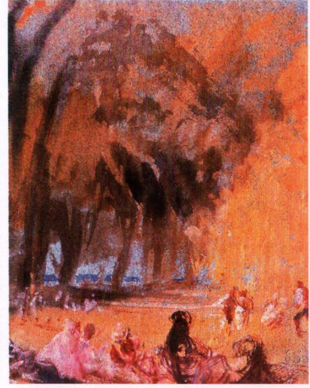
1825'te Turner, kendi resimlerinin gravürlerine yer verdiği bir yayın işine girişti. *Küçük Liber Studiorum* olarak adlandırılan çalışma için 12 mezzotint üretti. 1826'daki Kraliyet Akademisi sergisinde Turner, parlak sarı sevgisinin açıkça görüldüğü ve "krom sarısının özgürce kullanıldığı" eleştirisi alan *Köln* adlı yağlıboya resmini sergiledi. İleride buna yönelik pek çok eleştiri alacaktı.

Aşağıda: Exeter, suluboya ve kâğıt üzerine Arap zamkı, 1827.

Solda: Ruysdael Limanı, *tuval üzerine yağlıboya, 1826.*
Aşağıda: Petworth Park, *guvaş, 1827.*

Munro, sanatçının 1833 ve 1844 yıllarında Venedik'e yaptığı seyahatleri mali olarak destekledi, hayır işlerini yürüttü ve vasisi oldu. Munro, ilk Turner resmini 1830'da almıştı.

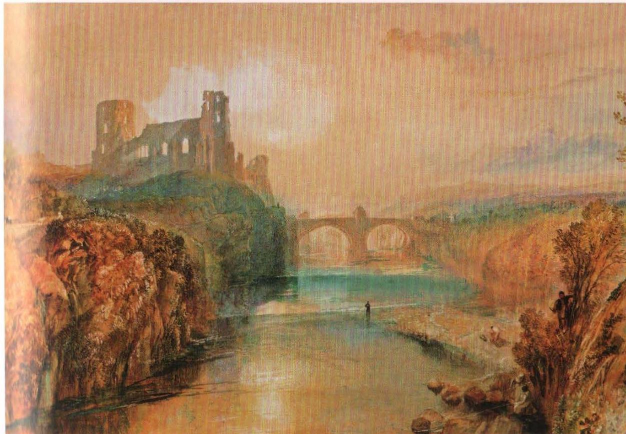
İNGİLTERE VE GALLER MANZARALARI

Gravürcü ve yayıncı Charles Heath 1825'te, *İngiltere ve Galler'in Pitoresk Görünümleri* serisi için Turner'a 120 suluboya resim siparişi verdi. Bu, Turner'ın o zamana kadarki en iddialı yayıncılık projesiydi. Henüz birinci yılda 12 çalışmanın tamamlanması, sanatçının büyük heyecanının kanıtıydı. İlk gravürler, 1827 Mart'ında yayımlandı. İş 1838'de sona erdiğinde Turner'ın 96 resminden gravürler üretilmişti.

Resimlerinin yeniden çoğaltıldığı tüm işlerde olduğu gibi Turner, suluboya resimlerdeki özgün renklerin gravürlere doğru tonlarla aktarılması konusunda müşkülpesent ama yine de yardımseverdi.

FELEMENK ÜLKELERİ VE EV

Altı yıldır yurtdışına seyahat etmeyen Turner, 1825 yazında Felemenk ülkelerine giderek Delft, Amsterdam, Utrecht, Köln, Antwerp ve Ghent'te bulundu. Bir ay sonra Brugge ve Oostende üzerinden İngiltere'ye döndü. Sandycombe Lodge'tan ayrılarak artık 80 yaşındaki hasta babasıyla birlikte Queen Anne Sokağı'ndaki yenilenmiş evine taşınmaya karar verdi. Turner ertesi yıl Lodge'u sattı.

Yukarıda: Katanya, Sicilya, *mezzotint, 1826.* Küçük Liber'den.

Solda: Barnard Kalesi, *suluboya, 1825.* İngiltere ve Galler'in Pitoresk Görünümleri'*nde kullanılmıştır.*

1826-27 SEYAHATLERİ

Turner'ın hayli yaratıcı olacağı bir dönem kapıdaydı. Çağrışımlar yapan üslup ve teknik denemelerini merakla bekleyen varlıklı hamiler ve dönemin en etkili mimarlarıyla olan dostlukları ona büyük fırsatlar sundu.

Turner 1826'daki Akademi sergisine, on bir yılın en zengin katılımıyla 4 resim sunduktan sonra yine Avrupa seyahatlerine başladı.

AVRUPA NEHİRLERİ

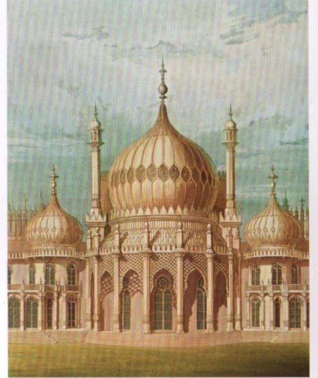
Turner ilk seyahatlerini, *Avrupa'nın Nehirleri* adlı yeni serisi için yola çıktığı, ancak 1833'te *Turner'ın Yıllık Turları* adıyla yalnızca bir parçası hayata geçen çalışması için malzeme toplama amacıyla gerçekleştirdi. Calais'ye varmasının ardından, Fransa'nın kuzey kıyılarında, oradan da Meuse, Moselle ve Loire nehirleri boyunca dolandı. Paris üzerinden geri dönerken Ren Vadisi'ni yeniden ziyaret eti. Bu gezisinde Turner, daha kolay taşınabilen, dolayısıyla gelecekteki Avrupa yolcukları için de uygun olan ciltsiz bir eskiz defteri kullandı.

PETWORTH

Turner ertesi yıl, Akademi sergisine yine hatırı sayılır bir katkıda bulunduktan sonra, yazı geçirmeyi tasarladığı Wight Adası'na gitmeden Lord Egremont'u Petworth'ta ziyaret etti. 1813'ten beri Egremont, Turner'dan hiç resim satın almadığı için önceki yıllarda sanatçının hamisiyle pek ilişkisi olmamıştı.

Bu buluşmanın sonucunda Turner, Petworth'taki yemek odasını süsleyecek küçük yağlıboya resimler için sipariş aldı. Resimleri yerinde yapmak için atölyesiyle birlikte misafir olacağı 1828 yazında geri dönecekti. Sonuçta ortaya, aralarında *Chichester Kanalı*, *Brighton'ın Denizden*

Aşağıda: Carisbrooke Kalesi, Wight Adası, *suluboya, 1828. Resim, 1830 tarihli* Pitoresk Görünümler*'de kullanılmıştı.*

Yukarıda: Salon'un Dışı, Brighton Kraliyet Köşkü Görünümleri*'nden, John Nash, baskı, 1826.*

Görünümü ve Petworth'taki gölün iki resminin de bulunduğu, Turner'ın en etkileyici eserleri ortaya çıktı.

JOHN NASH

Pitoresk mimarinin ustası John Nash (1752-1835), Londra'da bir tür şehir planlaması uygulayan ilk İngiliz mimardı. Nash'in asıl hamisi daha sonra Kral IV. George olacak naip prensti. Nash, onun için Londra ve Brighton'daki Kraliyet Köşkü'nü, Cumberland Terrace'taki evlerle birlikte Regent's Park'ı ve pitoresk düzenlemesiyle St. James's Park'ı yaptı. Nash, gotik tarzdaki kendi evi East Cowes Kalesi'ni de tasarladı. Yapımına 1789 yılında başlanan bina 1960'larda yıkıldı.

Cowes'daki tekne yarışlarının iki resmini yapmasını isteyen John Nash Turner'ın, etkinlikleri izlemek üzere 1827 yazında evine davet etti. Bu dönemde Turner, mürekkep ve beyaz tebeşirle yaptığı resimler için arka plan olarak gri ve mavi kâğıtlar kullanmaya başlamıştı. Tıpkı Petworth'ta olduğu gibi, rahatsız edilmeden çalışıyordu. Nash, kalede çalışabilmesi için kendisine bir atölye tahsis etti. Çoğunlukla bahçede ya da müzik odasında oldukları anlarda Nash ailesinin bazı üyelerinin ve evin konuklarının da resmini yapma fırsatı buldu.

Yukarıda: Loire Manzarası, *suluboya, 1830. John Ruskin'e göre, "Loire serisinin en iyisi" olan bu resimde, onun söylediğinin aksine gurup anı değil gündoğumu betimlenmiştir.*

WIGHT ADASI

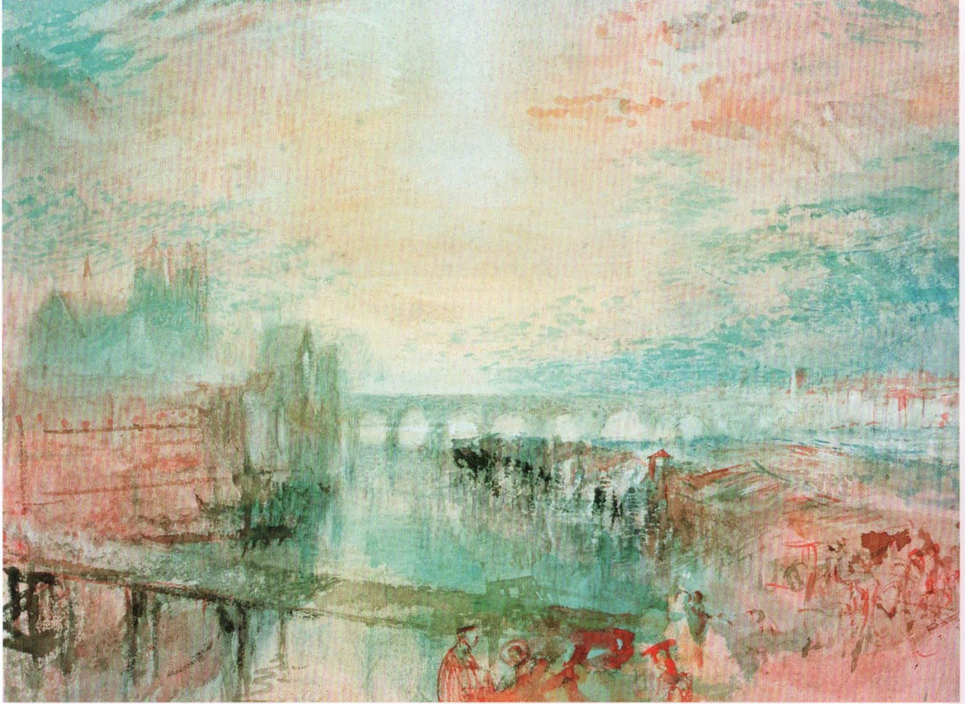
Turner Wight Adası'na ilk ziyaretini 1795'te gerçekleştirmişti. Sonrasındaki 1796 tarihli Carisbrooke Kalesi resmi, toprak renklerinde yapılmış eksiksiz bir topografik çalışmaydı. Aynı konuyu 1828'de yeniden ele aldığı resme ise, tam tersine, o dönemde kullandığı ve kaleyi içeriden gelen bir ışıkla parlıyormuş gibi gösteren parlak sarılar hâkimdi. "İçerideki" ışık kaynağı, East Cowes Kalesi'nin arka plan olarak yer aldığı *Boccaccio, Kuş Kafesi Hikâyesini Anlatıyor* adlı resimde de kullanıldı. Bir grup hazcının tasvir edildiği ve bir anlamda Watteau pastişi niteliğindeki resim, ertesi yıl Kraliyet Akademisi'nde sergilendi.

Aşağıda: Göl, Petworth, Günbatımı, Dövüşen Geyikler, *tuval üzerine yağlıboya, 1829. Lord Egremont bu resmi, halen durmakta olduğu Petworth House'un "oymalı" yemek odası için sipariş etmiştir.*

İKİNCİ İTALYA SEYAHATİ

1827'de hem Turner hem de babası sağlık sorunlarından mustaripti ve sanatçı, kendini evdeki işlerle sınırladı. 1828 yazında Turner ertesi kışa kadar sürecek Avrupa seyahatine çıktı.

Yukarıda: Lyon Manzarası, *kâğıt üzerine suluboya, y. 1846. Resmin tarihi kesin olmamakla birlikte Turner'ın, topografiden ziyade ışığın ruhani etkilerine yoğunlaştığı olgunluk döneminden olduğu açıktır.*

1827 yılının Ocak ayında Turner, Kraliyet Akademisi'nde perspektif profesörü olarak sondan bir önceki ders serisine başladı. Turner'ın ve özellikle de menajerlik görevini artık sürdürmeyen babasının sağlığının kötülemesi sonucu ancak dört ders yapılabildi.

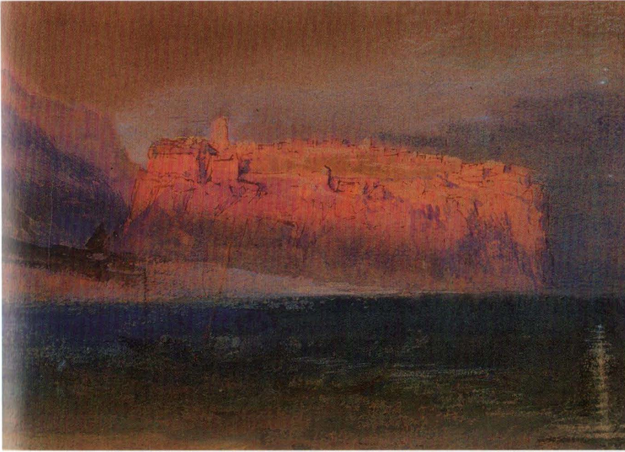
HASTALIK

O yılki kış çok sert geçti. Turner şöyle yazmıştı: "Zavallı babam, hiç bu kadar üşümemişti." James Holsworthy'ye yazdığı mektubunda Turner şöyle devam ediyordu: "Şu dünyada gerçekten yalnız olduğumu düşünmeye başladım, ancak acıların da geçmişte kaldığına inanıyorum. Fakat babam çok sarsıldı ve ben de yıprandım." Aşırı çalışmanın ve babasının durumunun getirdiği stres nedeniyle o dönemde Turner da iyi değildi. Çok kilo kaybetmişti ve kalbiyle ilgili bir rahatsızlık yaşadığı düşünülüyordu. Resimlerindeki doğal olmayan renk kullanımının deli işi olduğu yönündeki basın eleştirilerinin sürmesi Turner'ın hastalığını daha da kötüleştirmiş olabilir. Babasının durumu düşünüldüğünde, tüm bu olaylar Turner'a acı vermiş olmalıdır.

Turner'ın en önemli hamilerinden Lord Tabley (eski adıyla Sir JF Leicester) Temmuz ayında hayatını kaybetti. Ölümü ardından düzenlenen müzayedede, Turner kendi resimlerinin bazılarını satın aldı.

İTALYA SEYAHATİ

Turner, *Pitoresk* serisi içi o yıl yapacağı işleri tamamlamasının ardından, Ağustos 1828'de, *Terra Pictura* (tüm güzelliklerin diyarı) olarak nitelediği İtalya hedefiyle bir kez daha Avrupa yollarına düştü. Roma'da, Charles Eastlake'in (1793-

1865) kendisine bir atölyenin de tahsis edileceği evinde kalacaktı. Eastlake 1816'dan beri Roma'da yaşıyordu ve İtalya'da yaşayan İngiliz şair, yazar ve sanatçılara yer verdiği resimleriyle klasik ve pitoresk manzara ressamı olarak adını duyurmuştu. Turner, Paris'ten Eastlake'e yazarak birkaç tuval hazırlamasını istedi. Eskiz defterlerine göre Turner, Paris'ten Orleans'a, oradan da Avignon ve Marsilya üzerinden Lyon ve Nice'e gitti. Cenova, La Spezia,

Yukarıda: Korsika, *kahverengi kâğıt üzerine suluboya, 1828. Belki de gizliden bir alay maksadıyla Turner, Napoléon'un doğduğu Korsika'yı tasvir etmişti.*

Floransa ve Siena'ya uğrayarak Ekim ayının başında Roma'ya vardı. Gidiş ve dönüş yolculuklarında binden fazla eskiz ve çizim yaptı.

ROMA'DAKİ SERGİ

Turner, Eastlake'in evinde geçirdiği iki ayda 10-12 resim üzerinde çalıştı. *Orvieto Manzarası*, *Medea* ve *Regulus* adlarında, büyük boyutlu üç tuval tamamladı. Aralık'ta, Quattro Fontane'de tuttuğu mekânda bu üç resmi sergiledi. Binden fazla kişinin gördüğü resimler farklı tepkiler aldı. İngiliz olmayan sanatçılar "hiçbir şey anlamamıştı." Belki de Eastlake'in klasik resimlerine daha aşina olduklarından İngilizler ise yargılarında çok daha sertti. Yine de Eastlake'in de yazmış olduğu gibi pek çoğu "taklit etmeye cesaret edemeyecekleri bu resimlere hayran olmuştu". Eastlake, serginin ardından İngiltere'ye gönderilecek resimlerin, deniz yolculuğunda nemden etkilenmemesi için muşambayla kaplanmasını önerdi. Turner'ın "Nem resimleri berbat eder," şeklindeki cevabı da, resimlerin tamamlanmadan sergilendiğini düşündürmektedir. Resimler İngiltere'ye geç ulaşınca, Turner çalışmalarını o yılki Akademi sergisine yetiştiremedi.

Aşağıda: Sir Charles Locke Eastlake'in Portresi, *John Jabez Edwin Paisley Mayall, gravür, 1860.*

Aşağıda: San Miniato Yakınlarından Floransa, *suluboya ve guvaş, 1828. Aynı temaya ait birkaç suluboya resimden biri.*

GELECEK KUŞAKLAR İÇİN

Turner'ın babasının ölümümünün ardından hazırladığı vasiyeti, bir yandan onun cömertliğini diğer yandan da soğukkanlı faydacılığını ortaya koyar. Bu arada, Akademi'de birbiri ardınca siyasal hüsranlar yaşanmıştı. Turner ise kazançlı siparişler almayı sürdürüyordu.

Oğlunun hem atölyedeki asistanı hem de diğer tüm konulardaki yardımcısı olan Turner'ın babası 21 Eylül 1829'da hayatını kaybetti ve 29 Eylül'de Covent Garden'daki St. Paul Kilisesi'nde defnedildi. Bir süredir sağlığı pek de iyi olmayan babası öldüğünde 84 yaşındaydı.

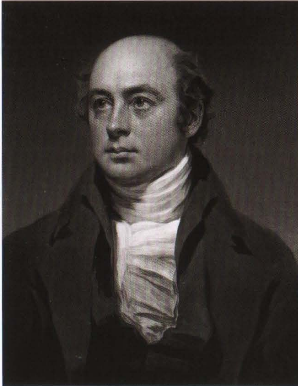
William Turner, başta resimlerini berber dükkânında sergileyerek, ardından da asistanlığını yapmak üzere onun yanına taşınarak yaşamı boyunca oğlunu desteklemişti. Oğlunun bakımlı olması ve önemli bir Akademi üyesine yakışır şekilde görünmesi de eski berberin sorumluluklarındandı.

TURNER'IN İLK VASİYETİ

Babasının cenazesinin ertesi günü Turner kendi vasiyetini hazırladı. Babasının kaybı ona kendi ölümlülüğünü, oradan hareketle de sanatsal mirasını düşündürtecekti. Turner yeteneğinin farkındaydı; *Dido Kartaca'yı İnşa Ediyor* ve *Kartaca İmparatorluğunun Çöküşü* (daha sonra bunun yerine *Buğunun İçinden Doğan Güneş*) adlı iki çalışmasını halka bağışlama niyetindeydi. Turner'ın tek şartı, resimlerin National Gallery'de, Claude'un *Liman: Seba Melikesinin Gemiye Binişi* ve *Manzara: İshak ve Rebeka'nın Evliliği* resimlerinin yanına asılmasıydı. Sarah, Hannah Danby ve

Aşağıda: Otoportre, *Thomas Lawrence, tuval üzerine yağlıboya, 1787-8. Turner'ın otoportresindeki kendine güvenli pozu anımsatır.*

Üstte: Mısır Salonu'nun Görünümü, Piccadily, *Thomas Ackerman, gravür, 1815. Salonun diğer adı da "Bullock Müzesi"ydi.*

Yukarıda: Sir Francis Chantrey'nin Portresi, *Sir Henry Raeburn, mezzotint, 1843. Chantrey, Turner'ın vasilerindendi.*

kızlarına çok küçük bir miras bırakmıştı. Bununla birlikte, manzara resmi kürsüsü kurulması ve iki yılda bir verilecek Turner madalyası için mirasının bir bölümünü Kraliyet Akademisi'ne bıraktı. Turner, muhtaç sanatçılar için Twickenham'de düşkünlerevi kurulmasını da istemişti.

KRALİYET AKADEMİSİ'NDEKİ MESLEKTAŞLAR

10 Şubat 1829'da, Turner'ın hemen hemen çağdaşı olan manzara ressamı John Constable, 10 yıllık yardımcı üyelik döneminin ardından Akademi'ye tam üye oldu. Turner, George Jones ve Constable o akşamı birlikte kutladılar.

Aynı yılın Ekim ayında George Dawe (1781-1829) adlı Akademi üyesi öldü. Dawe, Napoléon Savaşları sırasında, daha çok Rusya'da çalışmış bir portre ressamıydı. Turner, Dawe'in St. Paul Katedrali'ndeki cenaze töreninde tabutu taşıyanlar arasındaydı. Ocak 1830'da Akademi başkanı Sir Thomas Lawrence hayatını kaybetti. Cenaze törenine katılan Turner, "zihninde kalanlarla" büyük bir suluboya resim yaptı. Boşalan mevkiye Turner da talip olabilirdi. Ancak Kral IV. George'un hasta olduğunu ve yerine, daha önce tartıştığı kardeşi William'ın geçeceğini bildiğinden bunun uygun olmayacağını düşünüyordu. Çünkü Akademi halen kraliyet desteğine ihtiyaç duyuyordu. Ocak 1830'da, Lawrence'ın yerine İrlandalı portre ressamı Sir Martin Archer Shee (1769-1850) seçildi. Shee'nin başkanlık yaptığı ilk toplantı Şubat'ta gerçekleşmiş, Eastlake'in üyeliği konuşulmuştu.

YENİ YAYIN SİPARİŞLERİ

1829 yılı Haziran ve Temmuz ayları boyunca, Turner'ın *İngiltere ve Galler'in Pitoresk Görünümleri* serisinde kullanılan suluboya resimleri Mısır Salonu'nda sergilendi. Sergi, sürmekte olan programı tanıtım amacıyla Charles Heath tarafından düzenlenmişti. Samuel

Yukarıda: Manzara: İshak ve Rebeka'nın Evliliği, *Claude Lorrain, tuval üzerine yağlıboya, 1648. Turner vasiyetinde iki çalışmasının, National Gallery'de bu ve bir diğer Lorrain resmiyle birlikte sergilenmesini şart koşmuştu.*

Rogers'ın *İtalya* adlı şiiri, Turner'ın çalışmayı resimleyen 25 vinyetiyle 1830'da yeniden basıldı. İlk baskı ticari anlamda tam bir hüsrandı, ancak Rogers'ın azmi, Turner'ın resimlerinin satılabilirliğini de göstererek yeni baskının büyük bir başarı yakalamasını sağladı. 1834'te Turner, Rogers'ın *Şiirler*'inin yeni bir cildini resimlemek üzere sipariş aldı. Sanatçı, 1831'de de ilki Walter Scott'ın *Şiirsel Yapıtlar*'ının yeni baskısı, diğeri de Lord Byron'ın *Yapıtlar* adlı kitabını resimlemek üzere iki sipariş daha almıştı. Bu kitaplar ertesi yıl basılacaktı.

İSKOÇYA VE PETWORTH

Yaşanan siyasal çalkantılar nedeniyle 1830-1 yıllarında Avrupa'da seyahat etmek tehlikeliydi. Turner, Avrupa yerine İskoçya'ya giderek öncelikle ülkenin batı kıyılarını ve kuzeyini dolaştı.

Turner'ın İskoçya'daki görevi, Sir Walter Scott'ın *Şiirsel Yapıtlar*'ının yeni baskısı için malzeme toplamaktı. Sussex'teki Petworth'ta konuk olarak kalacağı uzun süreli ziyaretlerin ilkini de bu dönemde gerçekleştirdi.

İSKOÇYA

Turner'a bazı eskiz gezilerinde Scott'ın biyografi yazarı John Gibson Lockhart (1794-1854) da eşlik etti. Turner seyahatlerine, Scott'ın evinin bulunduğu sınır bölgesindeki Abbotsford'dan başladı. Bu dönemde Scott'ın sağlığı kötüydü; yine de yakın çevrede Turner'la birlikte yolculuk ederek resimlerinde yorumlayabilmesi için şiirlerini açıkladı. Turner Abbotsford'da, özellikle de Lockharts'ların evinde çok iyi ağırlandı. Scott'ın en bilinen şiirsel mekânlarından biri, batı kıyısındaki Fingal Mağarası'ydı. Scott kötüleyen sağlığı nedeniyle ona katılamasa da, Turner bu seyahati gerçekleştirme konusunda kararlıydı. Fort William, Inverness ve Elgin'i de ziyaret etti. Dönüş yolunda büyük olasılıkla Hugh Munro'ya uğradı.

Bir avukatın oğlu olan Scott Edinburgh'ta doğmuştu. Çok küçük yaşlarından itibaren, şehri ve çevresini incelemek ona büyük keyif verdi. Yine çok küçükken okumayı öğrendi ve henüz 12 yaşındayken, şair Robert Burns ile tanıştığı Edinburgh Üniversitesi'nde klasik eğitimi almaya başladı. Scott, babasını izleyerek hukukçu olmak istese de, 25 yaşına geldiğinde çoktan yazmaya başlamıştı.

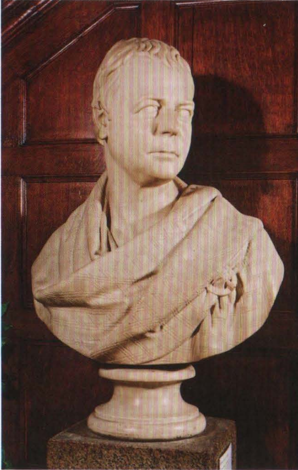
1797 yılında Scott, Margaret Charpentier adında Fransız bir kadınla evlendi ve çiftin beş çocukları oldu. Sonraki on yıl boyunca Scott, kendisine ün getiren birçok şiirini yayımladı. Ancak onu edebi bir kahraman yapan, *Ivanhoe* gibi romantik romanlarıydı. Scott, Turner'la *Şiirsel Yapıtlar*'ının yeni baskısı üzerinde çalıştıktan bir yıl sonra, Eylül 1832'de öldü.

TURNER'IN VASİYETİNE EK

Scott'ın hastalığı ve ölüm döşeğinde olması, Turner'ı vasiyetine bir ek yapmaya sevk etti. Paranın, tıpkı arkadaşı Sir John Soane'un Lincoln's Inn'deki evi için yaptığı gibi, Queen Anne Sokağı'ndaki evi ve galerisini gelecek nesiller için korumak üzere kullanılmasını istiyordu.

YENİDEN PETWORTH

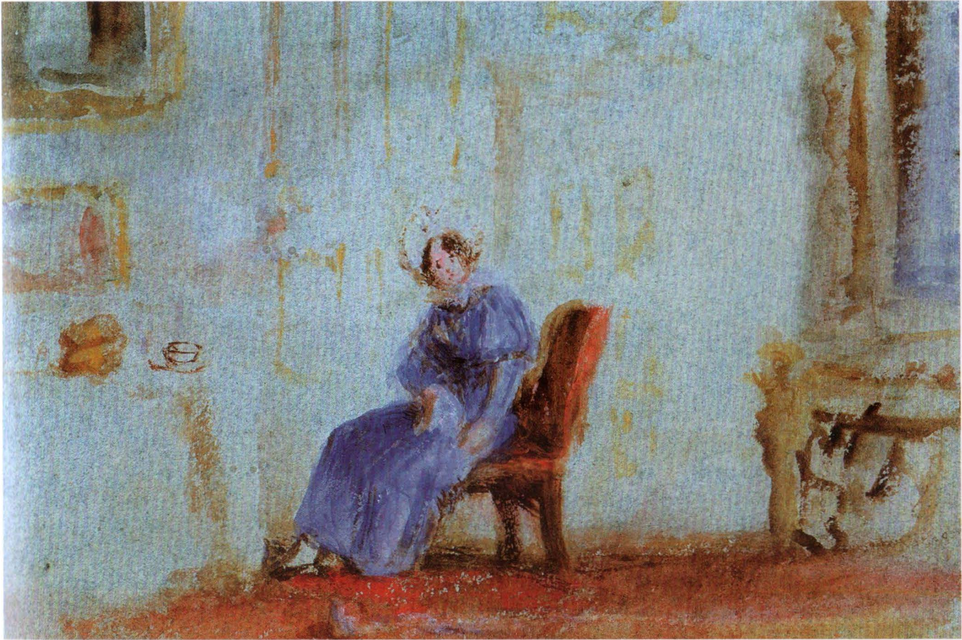
1830 ile 1837 arasında Turner, birkaç Noel'i Petworth'ta geçirdi. Evin konukları arasında John Constable (1776-1837), Francis Chantrey (1781-1841) ve tür ressamı Charles Leslie (y. 1835-90) de bulunuyordu. Yine de

Aşağıda: Sir Walter Scott'ın Büstü, *Francis Chantrey, mermer, y. 1820. Chantrey, heykeltıraş olarak adını duyurmuş, Lord Nelson, Wellington Dükü ve Kral III. George gibi önemli kişilerin büstlerini yapmıştı.*

Aşağıda: Çocuklar Atlı Araba Oynarken, *Charles Robert Leslie, tuval üzerine yağlıboya, y. 1830. Petworth'u ziyaret eden ve Lord Egremont'un hamiliğini yaptığı sanatçılardan Leslie, Turner'ı etkilemiş olabilecek bir tür ressamıydı.*

bu tutucu olmayan geniş aile içerisinde kendini en rahat hisseden Turner gibiydi; evin içinde rahatça geziniyor, aile üyelerini boş zamanlarında doğal halleriyle resmediyordu. Petworth ziyaretleri boyunca, gri kâğıt üzerine yaklaşık 100 renkli eskiz yapmıştı. Bunlardan ikisi, Turner'ın atölye olarak kullandığı şapelin üzerindeki Eski Kütüphane'ye aitti.

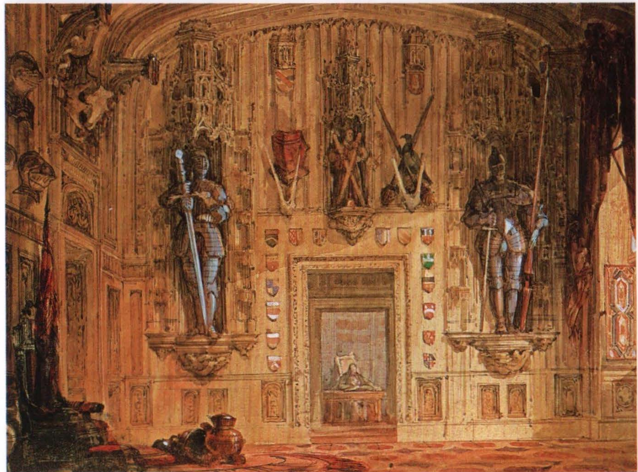
Artık seksenli yaşlarındaki Lord Egremont "benzersiz ve keskin idrak gücüyle olabildiğince dinçti". Egremont çok zengindi ve tüm konuklarına karşı –özellikle de sanatkâr bir mizaca sahiplerse– yardımseverdi.

Turner çoğu zaman hasta olsa da, kendisini de şen ve yardımsever kılan Petworth'taki bu ortama kayıtsız değildi. Evin bir diğer konuğu George Jones, Petworth'ta bir kaza sonucu yaralanmıştı. O günleri şöyle hatırlıyordu: "Turner benimle, bir ebeveynin çocuğuyla ilgilendiği gibi ilgilendi. Beni rahat ettirmek için elinden geleni yaptı... arkadaşlarına neredeyse kadınsı bir şefkat gösteriyordu."

Lord Egremont 1837'de öldüğünde, Turner Sussex'teki cenazeye katılmış ve Egremont'un hamiliğini yaptığı ve çoğu Petworth'ta konuk olarak kalmış sanatçılarla birlikte kortejde yürümüştü.

Yukarıda: Dökülmüş Süt, Petworth, *suluboya ve guvaş, 1828. Turner'ın yaptığı tür resimlerinin nadir örneklerinden biri.*

Aşağıda: Abbotsford, Salon, *David Roberts, suluboya, 1834. Scott'ın* Şiirsel Yapıtlar'*ının ön sayfası için resmedilmiştir.*

NATIONAL GALLERY

1832'de Turner'ın da bir parçası olduğu kurulda, yeni bir ulusal galeri kurulması ve Kraliyet Akademisi'nin yeni binasına ilişkin kararlar görüşülüyordu. Turner, Londra'daki sorunlardan uzakta, Margate'deki bir pansiyona sığınmıştı.

1824 yılı Nisan ayında parlamento, John Julius Angerstein'ın (1735-1823) koleksiyonunu, müteveffa koleksiyoncunun Pall Mall'deki evinde kurulacak ulusal bir galeriye temel oluşturması için satın almaya karar verdi. İki yıl sonra, Sir George Beaumont da yeni binaların bulunması kaydıyla koleksiyonunu galeriye bağışlayacağını söyledi.

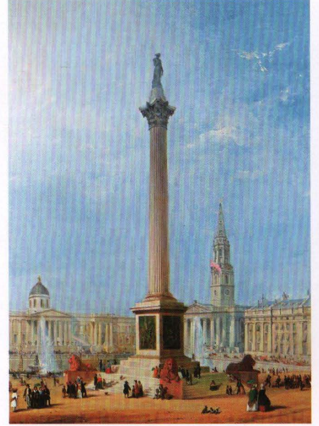
Tüm toplumsal sınıflardan insanların kolayca ulaşabileceği konumu nedeniyle, yeni düzenlenmiş Trafalgar Meydanı'nın bu iş için çok uygun olduğu düşünülüyordu. Akademi üyesi William Wilkins'ın (1778-1839) tasarladığı bina üzerindeki çalışmalar 1832'de başladı ve altı yıl sonra galeri halka açıldı. Başka bağışçıların resimlerine de yer verilen galeri 1850'lere kadar büyük oranda Rönesans resimlerinden oluşan oldukça tutucu bir koleksiyona sahipti. 1851'de galeri yöneticiliğine getirilen Eastlake (artık Sir Charles adını almış olan Kraliyet Akademisi başkanı) koleksiyonu genişletti.

Aşağıda: John Julius Angerstein'ın Portresi, *Thomas Lawrence, tuval üzerine yağlıboya, y. 1820.*

KRALİYET AKADEMİ BİNASI

Kraliyet Akademisi 1771'den bu yana faaliyetlerini, kuruluşundan üç yıl sonra yerleştiği Somerset House'da sürdürmüştü. 1832'de Akademi'nin National Gallery'yle aynı binayı paylaşmasına karar verildi. Turner 1833 yazında, resimlerin yanı sıra sanat koleksiyonlarının bulunduğu binaları da incelemek üzere Avrupa'ya gitti. Muhtemelen Berlin Müzesi yöneticisiyle de tanıştığı Almanya'ya, ardından Viyana ve Prag'a uğradı. Galeri ve müze binalarında daha çok klasik mimari tarzın tercih edildiğini kurula bildirdi. Yeni binalardaki ilk Akademi sergisi Nisan 1837'de, iki ay sonra hayatını kaybedecek Kral IV. William tarafından açıldı. Son yıllarda maruz kaldığı sert eleştirilerin önüne geçmek isteyen Turner, yalnızca bu sergide geleneksel resimler sergiledi. Belki de, kralın ölümü sonrasında yeni hanedandan bir kraliyet hamiliği beklentisi içindeydi. Kraliyet Akademisi 1868'de, bugün de faaliyetini sürdürdüğü Burlington House'daki kendi binasına taşındı.

Yukarıda: Trafalgar Meydanı'nın Öngörülen Görünümü, *George Andrews, panel üzerine yağlıboya, 1844.*

Yukarıda: Altes Museum ve Berlin Katedrali, *LE Luetke, taşbaskı, 1845. Turner, 1833'te Berlin'deki sanat müzelerini ziyaret etmiş, ardından düşüncelerini National Gallery kuruluna aktarmıştı.*

Yukarıda: Margate, *suluboya, 1822. Turner, Margate'de teselli bulmuştu.*

BAYAN BOOTH

1830'ların başlarında Turner, her yıl sezon dışında bir ya da iki haftasını John ve Sophia Caroline Booth'un Marate'deki pansiyonunda geçirmeye başladı. Evin iskeleyi ve denizi gören konumu Turner'ın çok hoşuna gitmişti. Londra'nın geriliminden uzaktaki bu ev, Turner'ın daima keyif aldığı bir sığınak olmuştu. Artık hasta babası için endişelenmesine gerek yoktu ve sanat çevresinin dışındaki Booth'ların arkadaşlığıyla teselli bulmuştu. John Booth'un 1833'te ölmesiyle Turner Margate'ye daha sık gitmeye başladı. Sağlığı pek iyi değildi. Londra'nın kirliliğinden uzaktaki bu deniz havası muhtemelen ona iyi gelmişti. Şiddetli rüzgârda çalışması gerektiği *Rüzgâraltı Kıyıda Kırılan Dalgalar* (1835) gibi, muhteşem yağlıboya resimler üretebildiği Margate, Turner için harika bir tema kaynağıydı. Turner, 1840'ta sergilenmiş *Yeni Ay; ya da "Teknemi Kaybettim, Sen de Çemberini Alamazsın"* gibi gündelik yaşamı yansıtan karakterlerin görüldüğü sakin sahneleri resmetmekten de benzer bir mutluluk duyuyordu. Turner, birkaç yıl daha Margate ziyaretlerini sürdürmüş olsa da, Bayan Booth 1846'da Chelsea'de başka bir ev kiraladı. Bayan Booth ve Turner, sıkça birlikte görünmeye başlamıştı. Bu nedenle daha uygun olacağı düşüncesiyle Turner kendini Bay Booth, bazen de Amiral Booth olarak tanıtıyordu. Turner, daha önce de yapmış olduğu gibi, Bayan Booth'la ilişkisini de herkesten gizledi.

SERGİLER VE MÜZAYEDE

Egemen çevrelerden gelen olumlu eleştiriler ve giderek daha fazla saygı görmesi, Turner'ın büyük bir projede inanılmaz bir mali fiyasko yaşamasına engel olamadı. Yine de yılmayan Turner, resimleri için yüksek fiyatlar talep etmeye devam etti.

Turner, 1833'teki Kraliyet Akademisi sergisinde, Venedik konulu yağlıboya resimlerini ilk kez sergiledi.

KRALİYET AKADEMİSİ 1833

Turner sergiye, ikisi Venedik manzarası olan altı yağlıboya resimle katıldı. Resimler, önceki yıllardakilerden daha küçüktü, fakat Turner yine de, "Önemli resimler yerine böylesi ufak parçalara sahip olmak istiyorlarsa, bedelini ödemeliler," diyerek resimler için yüksek ücretler talep etti. Bu resimlerden biri olan *Palazzo Ducale ve Gümrük Evi, Venedik: Canaletti Resmi*, koleksiyonunu National Gallery'ye miras bırakmayı düşünen, İngiliz resimleri koleksiyoncusu Robert Vernon'a satıldı. Yılın ilerleyen dönemlerinde, Kraliyet Akademisi okullarındaki dört "Yaşam Boyu Misafir Üye" mevkiinden biri Turner'a verildi.

SONRAKİ SERGİ

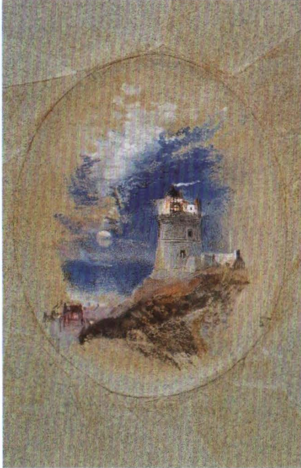
Aynı yılın Haziran ve Temmuz aylarında Moon, Boys and Graves adlı galeri, Pall Mall'da Turner'ın resimlerinden oluşan bir "Özel Sergi" düzenledi. Bu galeri, *İngiltere ve Galler'in Pitoresk Görünümleri* adlı resim serisinin sorumluluğunu, 1830'da mali sıkıntılar yaşayan Charles Heath'ten devralmıştı. Yeni yayın girişiminin büyük ortağı Francis Moon'du.

1832'de Moon, seriye ait 60 levhayı, Hannibal Evans Lloyd'un metniyle birlikte kitap halinde yayımladı. Serinin tanıtımını yapmak için *Pitoresk Görünümler*'in yapımında kullanılan 65 suluboya resim ve Scott'ın *Şiirsel Yapıtlar*'ında kullanılan resimlerle birlikte toplamı 90'ı bulan çalışma galeride sergilendi. Galeri, Thomas Griffith'in sahibi olduğu bazı eserleri de sergi için ödünç aldı ve o dönemde Turner'ın resimlerinin satışını üstlendi.

Sergide, gravürlerin satışı için bir abonelik defteri de bulunuyordu. Yüzü aşkın kişi isimlerini yazdırsa da, bunların çoğu yükümlülüklerini yerine getiremedi. Serginin lehindeki değerlendirmelere karşın, beklentileri karşılayamayan *Pitoresk* serisi sonuçta mali bir felakete neden oldu.

Yukarıda: Büyük Kanal, Venedik, *William Miller, gravür, 1838. Bunun gibi büyük ölçekli Venedik baskıları çok popüler olmuş, Turner'ın eserlerinini daha geniş kesimlerce tanınmasını sağlamıştı.*

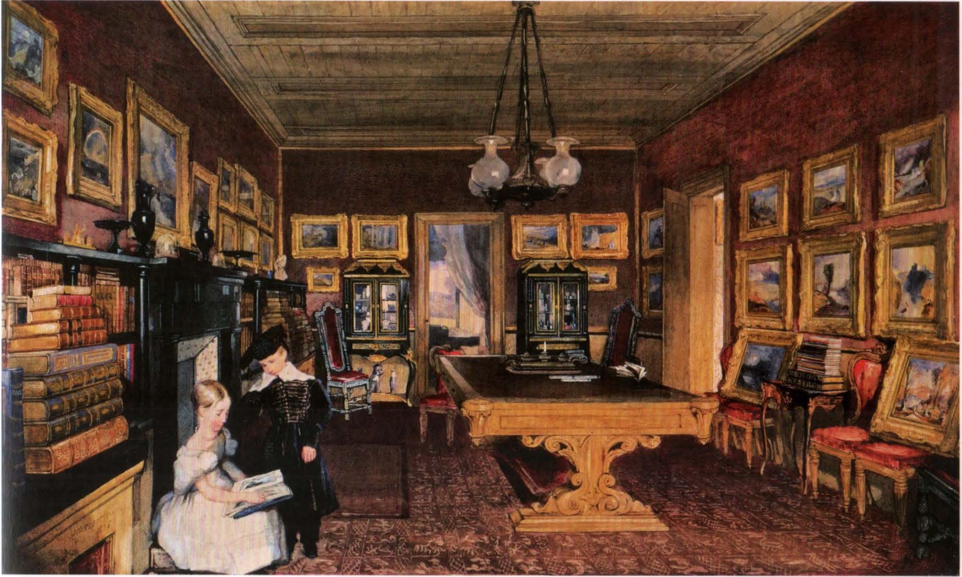

Solda: Lowestoffe Deniz Feneri, *mavi kâğıt üzerine guvaş, 1832. Bu vinyet 1834'te yayımlanan, George Crabbe'nin* Şiirler*'inde kullanılmıştı.*

MÜZAYEDE

Moon, Boys and Graves'deki sergiden kısa bir süre önce, Turner'ın akıl hocası ve annesinin hekimi olan Dr. Monro yaşamını yitirmişti. Temmuz ayında, Dr. Monro'nun malvarlığı bir müzayedeyle satışa çıkarıldı. Bazıları Thomas Girtin'le birlikte yapılmış çok sayıda Turner eseri de müzayedenin bir parçasıydı. Turner, De Loutherbourg'un eserleri ve Rembrandt'a atfedilen iki resimle birlikte kendisinin 13 resmini satın aldı.

Yine bu dönem, Arnold'ın *Magazine of the Fine Arts* dergisinde, Turner'ın "renkte meteor gibi ortaya çıkan" bir sanatçı olduğunu belirten olumlu bir eleştiri yayımlandı. Makale imzasızdı, ancak anlaşılan eleştirmenler, Turner'ın neler yapabileceğini sezmeye başlıyordu.

Yukarıda: Benjamin Windus'un Tottenham'daki Kütüphanesi, *John Davis, suluboya, 1835. Turner'ın, bazıları bu resimde görünen iki yüzden fazla çalışmasını toplayan Benjamin Windus, sanatçının sonraki hamilerinden biriydi.*

BİR DİĞER SERGİ

1833 sonbaharında, İngiliz Sanatçılar Cemiyeti'nin ikinci sergisi, Londra'daki Suffolk Sokağı'nda düzenlendi. Turner sergide, Sir Watkyn Williams Wynn'den iki suluboya resmi ve Bay Carpenter'dan *Denizden Margate Falezleri* adlı yağlıboya tablosu alınarak temsil edildi. Ertesi yıl Turner, Lord Egremont'a ait iki resimle yer aldı. Cemiyet, Akademi'ye alternatif bir mekân olması düşüncesiyle 1823'te kurulmuştu. Akademi üyesi olması nedeniyle Turner kendi çalışmalarını Cemiyet'te sergileyemezdi; bu nedenle ödünç alınan resimler kullanılmıştı.

Sağda: St. Anselm Şapeli, Canterbury Katedrali, *suluboya, 1794.*

YÜCELİK DENEYİMİ

İngiliz siyasetinin kalbindeki yıkıcı bir yangına tanık olan Turner, bu durumu siyasal düşüncelerini ifade edeceği bir metafor olarak kullandı. Sanat çevrelerinden gelen saldırılar ise, sanatçıya yönelik desteği körüklemekten başka bir işe yaramadı.

16 Ekim 1834'te Lordlar Kamarası'nın bodrum katındaki bir ocaktan yayılan yangın, Westminster Sarayı olarak da bilinen Parlemento Binası'na büyük ölçüde zarar verdi.

PARLAMENTO BİNASI

Saray, Aziz Edward'ın 11. yüzyıldaki hükümdarlığından bu yana İngiltere krallarının evi olmuştu. 1547'de, Saray alanı içindeki St. Stephen Şapeli sekülerleştirilerek Eski Saray'da toplanan Avam Kamarası ve Lordlar Kamarası üyelerine açılmıştı. Yangından geriye sadece, yeniden inşa edilmiş Parlamento Binası'nın önünde bugün de görülebilen, ortaçağa ait Westminster Salonu kaldı.

Yangının, Walter Fawkes ve diğerlerinin, 1832 tarihli Reform Yasası öncesinde dikkat çektiği eski ve yozlaşmış sistemi fiziksel anlamda temizlediği ve sonucunda "tam, özgür ve işlek bir Parlamento" kurulduğu söylenir. Turner da yangını böyle değerlendirmiş olmalıdır.

Turner'ın resimleri, yangının yarattığı yoğun ısıyı hissettiren ve manzaranın yüceliğini özetleyen eserlerdir. Turner, Thames'ın kıyısından ve nehirdeki bir tekneden olmak üzere, alevleri yaklaşık 60 eskizle resmetti. Ertesi yıl, olaya ilişkin iki yağlıboya resmini British Institution sergisine gönderdi. Turner, 18 yıl aradan sonra Enstitü'ye resim göndererek, eski düzenin artık geçersiz olduğu yönünde bir siyasal saptama yapmak ister gibidir. Resmin farklı bir yorumu, 1835'te Kraliyet Akademisi'nde sergilendi.

VİNYETLER

1830'larda kitapların resimlenmesinde bakır levhalara oranla daha fazla kopya üretilebilen çelik levhalar, tercih edilir oldu. Turner, sert olmaları nedeniyle levhaların daha belirgin hatlara olanak tanıdığını ve çizimlerinden daha fazla ayrıntının aktarılabildiğini fark etti. Edebiyat yayıncılarının siparişleri üzerine Turner, 1830'larda son derece ayrıntılı 150 suluboya vinyet yaptı. Sanatçının üzerinde çalıştığı siparişler arasında, Scott'ın *Şiirsel Yapıtlar*'ı (1833-34) ile Milton'ın *Şiirsel Yapıtlar*'ının (1835) John Macron baskısı da vardı. Turner, son vinyet çalışmasını 1839'da, Thomas Moore'un *Epikurosçu* adlı eseri için yaptı.

Aşağıda: Parlamento Binası Yangını *(eskiz), suluboya, 1834.* Andaç *adlı cep kitabında yer alan bir vinyet.*

Yukarıda: John Ruskin'in Portresi, *Francis Holl, gravür, y. 1840. İlk sanat eleştirilerinden birini yazan Ruskin, John Eagles'ın iğneleyici yazısına yanıt verdiğinde 17 yaşındaydı.*

KITA AVRUPASI SEYAHATLERİ

Turner, 1834 ve 1836 yılları arasındaki yaz mevsimlerinde, Kıta Avrupası'nda seyahatler yaptı. 1834 Temmuz'undaki ilk seyahat, Turner'ın Belçika'dan başlayıp, Meuse ve Moselle nehirlerini izleyerek Ren üzerinden döndüğü 1826'daki gezinin bir tekrarıydı. Turner'ın, "Avrupa'nın Nehirleri" adlı

talihsiz tasarı için halen malzeme arayışında olması muhtemeldir. Yine de ruhani ve güzel bazı suluboya resimler bu dönemde ortaya çıkmaya başladı.

1836 yazında, Chamonix ve Val d'Aosta'yı da kapsayan İsviçre eskiz seyahatinde Turner'a Hugh Munro da eşlik etti. Munro'nun arkadaşlığına karşılık olarak Turner da 1824'te Farnley Hall'a yaptığı son ziyarette kullanmış olduğu eskiz defterini armağan etti. Munro, ikisi 1836'daki Kraliyet Akademi sergisinden olmak üzere Turner'ın birkaç resmini satın almıştı.

Yukarıda: Brüksel: Uzaktan Görünüm, *suluboya, 1833. Turner bu küçük suluboya resmi 1834'teki seyahatinden önce yapmıştı.*

Sonbaharda, popüler muhafazakâr dergi *Blackwood's Edinburgh Magazine*'de, "yanlış İngiliz Sanat Okulu"nu hedef alan iğneleyici bir yazı yayımlandı. Makalenin yazarı, bilhassa Akademi'ye göndermiş olduğu *Juliet ve Mürebbiyesi* adlı resmi nedeniyle Turner'la alay eden Rahip John Eagles'tı.

O zamanlar 17 yaşında olan yazar John Ruskin, makaleye öylesine öfkelenmişti ki eleştirmenleri ve daha geniş kesimleri aydınlatmaya yönelik büyük bir kampanyaya girişti. Turner'ın en ateşli hayranlarından biri olan Ruskin, onun çalışmalarını ve resimde geleneklerden ayrılabilme özgürlüğünü sadakatle savundu. Ruskin'in sadakati Turner'ın ölümüne dek sürecekti.

Solda: Büyük Yangın, Lozan, *suluboya, 1835. Bu resim muhtemelen, 1809'daki Ratisbon Savaşı'na bir göndermedir.*

VICTORIA DÖNEMİ BAŞLIYOR

Sanayi devriminin modern ve açık fikirli beğenilere sahip, yeni zenginleri, Turner'a yepyeni bir hamilik ve zenginlik kazandırdı. Tahta yeni bir kraliçenin geçmesi ise daha büyük onurların habercisi gibiydi. Ancak ne yazık ki bunların hiçbiri gerçekleşmeyecekti.

Turner 1837 yılında bazı arkadaşlarını kaybetti. Turner ve çevresindekiler için yeni başlangıçların yaşanacağı bir döneme giriliyordu.

HİMAYEDE DEĞİŞİM

1820'lerin sonunda Turner ve diğer sanatçılar hamilik konusunda bazı değişiklikleri yaşamaya başlamıştı. Lord Tabley ve Sir Richard Colt Hoare gibi aristokrat toprak sahiplerinin yerini 1830'ların başında Turner'ın eserlerini satın almaya başlayan imalatçı John Sheepshanks (1787-1863) gibi sanayi çağının yeni isimleri almaya başlamıştı. Turner'ın önemli aristokrat hamilerinden sonuncusu Lord Egremont 1837'de öldü. Lord Egremont, özellikle Turner söz konusu olduğunda, büyük çoğunluğu tutucu beğenilere sahip diğer aristokratların aksine, açık fikirli bir estetik anlayışına sahipti. Turner'ın renk denemeleri, önceki nesillerin bağlı kaldığı estetik anlayışına pek de itibar etmeyen tüccar sınıfınca takdir görmeye başlamıştı.

KRALİÇE VICTORIA

Kral IV. William ve IV. George'un yeğeni olan Victoria'nın tahta geçmesi beklenmiyordu. Ancak kralların yaşayan bir varisi olmadığından Victoria, 18. doğum gününden kısa bir süre sonra kraliçe ilan edildi. 63 yılla en uzun süre tahtta kalan isim olan Victoria belki de Britanya'ya tarihinin en müreffeh yıllarını yaşattı.

Sol üstte: Kral IV. William'ın Portresi, *Henry Dawe, taşbaskı, 1835. William'ın çocuğu olmadığından, 1837'de öldüğünde yeğeni Victoria tahta çıktı.*

Yukarıda solda: Sir Augustus Wall Callcott, *John Linnell, panel üzerine yağlıboya, 1847. Kraliçe Victoria, 1837'de tahta çıktığında Callcott da şövalyelik unvanı aldı.*

Yukarıda: Kraliçe Victoria'nın Taç Giymesi, *George Hayter, panel üzerine yağlıboya, 1838. Hayter, yeni kraliçenin en önemli portre ve tarih ressamıydı.*

RESİM TACİRİ

1837'ye gelindiğinde Turner artık 60'lı yaşlarındaydı ve sağlığı son yıllarda pek de iyi değildi. Bu dönemde Turner, resim taciri Thomas Griffith'le temasa geçti. Turner ticari düşünen biriydi ve o yaşta eserlerini, farklı ortamlardaki olası müşterilerine ulaştırmakta zorlanacağının bilincindeydi. Üstelik Turner da artık kabul görmüş bir "Büyük Usta"ydı ve resimleri piyasada sürekli el değiştiriyordu. Griffith, resimlerin birçoğunu satışa sunmak amacıyla satın aldı. Turner'ın güvenini kazandıktan sonra da hazırlık çizimlerini, yeni siparişler almak üzere müşterilere göstermeye başladı. Griffith, 1840'lı yıllarda Turner'ın hem resim taciri hem de arkadaşıydı

Aralarında mimar Sir John Soane ve yaklaşık çağdaşı manzara ressamı John Constable'ın da olduğu bazı arkadaşları, 1837'de yaşama veda ettiler. Haziran ayında Kral IV. William'ın ölümü sonrası yeğeni Victoria'nın tahta çıkışı da yeni bir dönemin kapısını araladı. Uzun Victoria dönemi böylece başlamış oldu.

GELMEYEN ŞÖVALYELİK

Yeni hükümdarın, yeni şövalyeler ilan etmesi adettendi, fakat Turner yine düş kırıklığına uğrayacaktı. Sir Francis Chantrey (1835) ve kendisinden on yaş küçük Sir David Wilkie (1836) gibi çevresindeki bazı sanatçı arkadaşları daha önce onurlandırılmıştı. Yeni kraliçe, yaraya tuz basarcasına, ressam Augustus Wall Callcott ile Turner'ın çağdaşı heykeltıraş Richard Westmacott'ı şövalye ilan etti. Her iki sanatçı da Kraliyet Akademisi üyesiydi.

KRALİYET AKADEMİSİ 1837

Akademi'nin, Trafalgar Meydanı'ndaki yeni yerindeki ilk sergisinde Turner seçim kurulundaydı. Turner, klasik geleneğe bağlılığını gösteren Claude'un temalarına geri dönerken bir yandan da kendi mat tarzına yer verdiği dört yağlıboya resmini sergiledi. Nesir parçaları eklediği resimleriyle daha geleneksel bir tarza yönelmesi, şövalyelik beklentisiyle yapılmış bir hamle gibiydi. Turner yılın sonunda, perspektif profesörü görevinden şövalyelik unvanından yoksun olarak ayrıldı. Turner önceki yıl, Akademi'nin işleyişiyle ilgili bir hükümet soruşturması açılmasını sağlayan hırçın sanatçı ve yazar Benjamin Haydon'ın (1736-1846) ağır eleştirilerine maruz kalmıştı. Turner'a yönelik suçlamalardan biri de neredeyse on yıldır perspektif dersi vermemesiydi.

Yukarıda: Gökyüzü - Günbatımı, *John Constable, kâğıt üzerine yağlıboya, 1821. Turner'ın aksine Constable, İngiltere'de resim yapmayı tercih etmişti. Gökyüzünü, değişen ışık ve atmosfer etkileriyle resmetmeyi seviyordu.*

RESİMDE YENİ DÜŞÜNCELER

Turner, yaşamının sonlarına doğru yeni çalışma yolları geliştirdiği, resimlerinde yeni siyasal meseleleri ve görsel konuları ele aldığı ve yeni estetik ve felsefi düşünceleri araştırdığı sürekli bir yaratıcılık içindeydi.

Solda: Salisbury Katedrali, *suluboya, 1828. Ön planda ailesiyle bir çobanın, uzakta bir katedralin yer aldığı bir kırsal yaşam tasviri.*

Turner kariyerinin sonlarına doğru, öldüğünde tamamlanmadan kalacak birçok resme başladı. Bu resimlerin sayısı neredeyse iki yüzü buluyordu. Bazıları büyük ölçekli olan bir dizi tuval üzerinde aynı zamanda çalışıyordu. Tuvallerini neredeyse sıfırdan başlayarak beş vernisaj günü içinde tamamlarken, onu "Büyük Yaşlı Adam" olarak adlandıran Akademi'deki arkadaşları hayretler içinde kalırdı.

GOETHE'NİN RENK KURAMI

Bilgin, yazar ve şair Johann Wolfgang von Goethe (1749-1832), *Zur Farbenlehre* adlı incelemesini 1810'da yayımlamıştı. Turner'ın Akademi'den arkadaşı Charles Eastlake bu kitabı, *Renk Kuramı* adıyla 1840'ta tercüme etti. Genel hatlarıyla Goethe, Newton'ın saf bilimsel kuramlarına karşı çıkarak gözün algıladığı şekliyle rengin, karanlık ve aydınlık arasında dinamik bir karşılıklılık olduğunu öne sürmüştü. Newton kadar analitik olmasa da, Goethe rengin psikolojik bir boyutu olduğunu ve karşıt renklerin uyum içinde kullanılabileceğini belirtmişti. Dahası Goethe, kırmızı ve sarının izleyici üzerinde olumlu, mavinin ise tam tersi bir etkiye sahip olduğu düşüncesiyle renklerin aslında iyileştirici bir özelliği olduğunu ilk öne süren kişiydi. Yüzyılın sonuna doğru bu düşünceler, özellikle izlenimci ve ard izlenimci birtakım sanatçılar tarafından kabul edilecekti. Goethe, düşüncelerini açıklamak için birincil, ikincil ve üçüncül renkler arasındaki ilişkileri gösteren bir renk çemberi ile renk üçgeni geliştirmişti.

TURNER'IN YANITI

Turner açıklamalı bir *Renk Kuramı* nüshasına sahipti. Kitap üzerindeki notlar Turner'ın, Goethe'nin kuramını, rengin göz üzerinde etkin olduğu kadar edilgin de bir etkiye sahip olduğu şeklindeki kendi kuramını desteklemek için

Sağda: Batık Şamandırası, *tuval üzerine yağlıboya, 1807-49. 1807 tarihli özgün resimden yeniden üretilmiştir.*

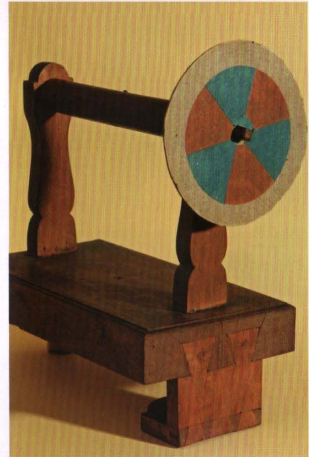
Yukarıda: Köle Tüccarları, Ölüleri ve Can Çekişenleri Denize Atıyor *(ayrıntı), tuval üzerine yağlıboya, 1840. Doğanın yüceliğini ve insanın zalimliğini tasvir etmeye yönelik renk kullanımı, bu resimde zirveye ulaşmıştır.*

kullandığını gösterir. 1840 yazında Turner, Venedik'e son kez seyahat etti. Merkezinde ışık yayan puslu ve parlak bir güneşin bulunduğu resimler yaptı. Turner, bu durumu "kuşatıcı havanın geniş eğrisi" olarak adlandırdı. Goethe'nin düşüncelerine olan yakınlığını, 1843 yılındaki bir sergide yer alan *Gölge ve Karanlık - Tufan Akşamı* ile *Işık ve Renk (Goethe'nin Kuramı) - Tufandan Sonraki Sabah* adlı iki resminde tam anlamıyla gösterdi.

SON DENİZ MANZARALARI

Turner, denizi hep çok sevmiş olsa da, 1830'ların sonlarında Margate'ye yaptığı sık ziyaretler, kötümser bir hava yaratmış gibidir. Muhtemelen Turner'ın kendi ölümüyle ilgili hislerinden kaynaklanan bu durum, 1840'tan sonra yaptığı birçok deniz manzarasında yer bulmuştur. Bu resimlerden en etkili olanıysa, Turner'ın Londra'daki kölelik karşıtı konferansa rast gelecek şekilde yaptığı ve 1840'ta sergilediği *Köle Tüccarları, Ölüleri ve Can Çekişenleri Denize Atıyor - Tayfun Yaklaşıyor ("Köle Gemisi")* adlı, kölelerin yaşadığı korkunç zulümlerin kasvetli bir tasviri olan resimdir. Parlak kırmızı ve sarı renkli gökyüzü altında bir kontrastlar bütünüdür. Aynı sergide, bu resimle karşıtlık oluşturan, parlak mavi arka planlı *Buharlı Gemileri Sığ Suya Karşı Uyarmak için Fişekler ve Mavi Işıklar* adlı deniz manzarası resmi de sergilenmiştir.

Turner'ın pek çok resmini almış sonraki hamilerinden biri de balina avcılığı işindeki varlıklı girişimci Elhanan Bicknell (1788-1861) idi. 1840'larda Turner, balina gemilerine de yer verdiği bir deniz manzarası serisi üretti.

Yukarıda: Renk Kuramını Açıklayan Ekipman, *Johann Wolfgang von Goethe, ahşap ve mukavva, tarihi bilinmiyor.*

JOHN RUSKIN

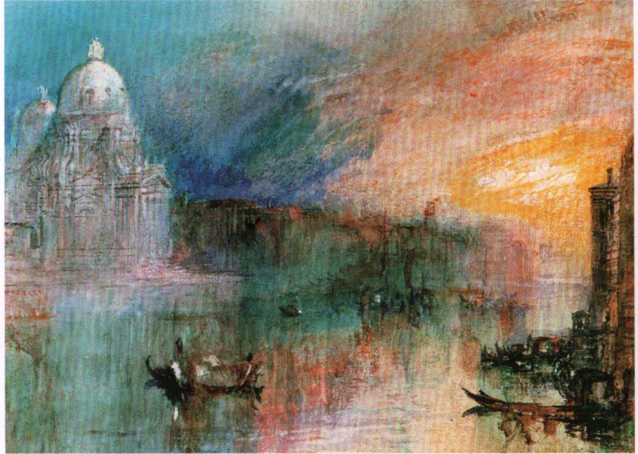
19. yüzyıl sanat yazarlarından belki de en belagatlisi, Turner'la da yakın arkadaş olan John Ruskin'di. Ruskin 24 yaşındayken, Turner'ın savunucusu oldu ve 1843'te ressamın erdemlerini övdüğü *Modern Ressamlar* adlı eserini yayımladı.

1837 ile 1840 yılları arasında Oxford Üniversitesi'nde gördüğü eğitimin ardından Ruskin, Avrupa'yı gezdi ve 1841'de İngiltere'ye döndü. Ruskin, bu gelişim yıllarında mimarlık üzerine yazılar yazmış ve bir şiir ödülü kazanmıştı.

JOHN RUSKIN (1819-1900)

Tanışmalarından önce Ruskin, Turner'ın çalışmalarını Akademi sergilerinden ve sanatçının yeni tüccar hamilerinden Benjamin Windus'un koleksiyonundan gayet iyi biliyordu.

Turner'ın resimlerine yönelik neredeyse takıntılı hayranlığının kaçınılmaz olarak sürüklediği eleştirmenlik hayatı sonucu Ruskin, sanat ve mimari üzerine yazan en etkili 19. yüzyıl yazarı oldu. Önemli eserlerinden ilki olan *Modern Ressamlar* yazar adı belirtilmeden 1843'te yayımlandı. Bu çalışmada Ruskin, popüler basında giderek daha fazla yer alan iğneleyici eleştirilere karşı Turner'ı savundu.

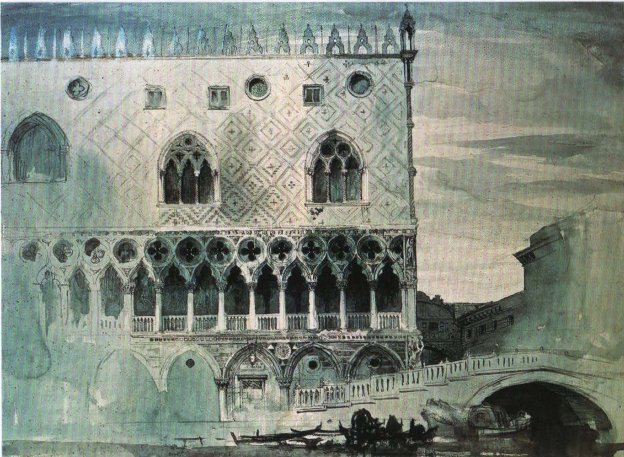

Yukarıda: Venedik: Büyük Kanal ile Santa Maria della Salute, *kalem ve suluboya, 1840. Venedik, Turner için ışık araştırmalarının esin kaynağı, Ruskin için ise gotik tarzdaki mimarisine âşık olacağı bir şehirdi.*

Turner'ın ölümünden çok sonra bile Ruskin onun çalışmalarını savunmaya devam etti. Ancak yüzyılın ikinci yarısında Ön Raffaelloculuğun da önemli savunucularından biri oldu. İnandığı sosyalist ilkeler ve estetik duyarlılığını şekillendiren Arts and Crafts hareketi yanı sıra İngiliz mimarisinde de büyük etkiye sahip Venedik gotik üslubunun da destekçisi oldu.

TURNER VE RUSKIN

Ruskin Turner'la, sanatçının temsilcisi Thomas Griffith'in evinde, 1840 Haziran'ında tanıştı. Ruskin, buluşmayla ilgili günlüğüne düştüğü notta Turner'dan "çağın en büyük insanı" diye bahsetmişti. Turner, bu gencin dört yıl önce, Eagles'ın iğneleyici saldırısına karşı "JR esq" mahlasıyla yazan kişi olduğunu anlamamıştı. Ruskin, *Modern Ressamlar* kitabının ilk cildinde hayranlıkla anlattığı ve "Turner'ın resmettiği en asil deniz"

Solda: Palazzo Ducale'nin Dışı, Venedik, *John Ruskin, kâğıt üzerine mürekkep ve lavi, tarihi bilinmiyor. Ruskin, Venedik gotik tarzına hayrandı.*

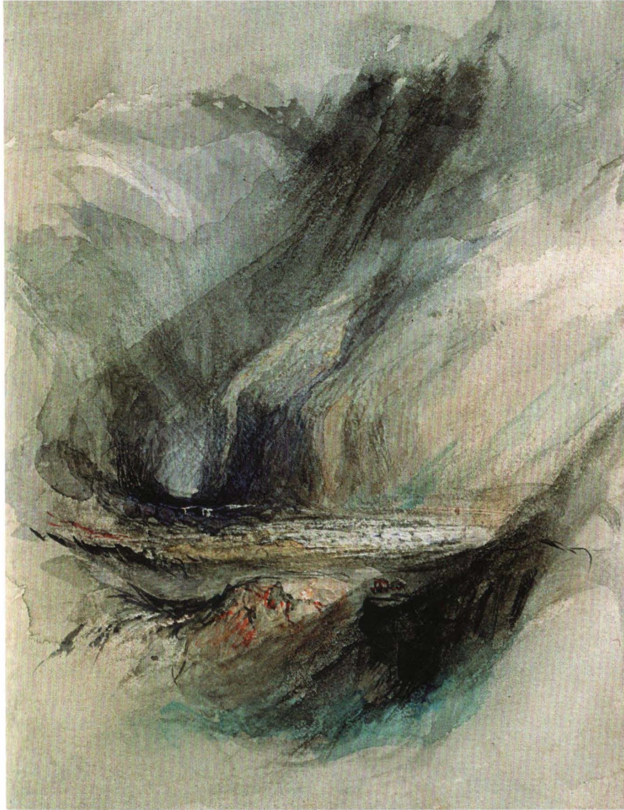
şeklinde atıfta bulunduğu *Köle Gemisi* adlı resmi satın alması için babasını ikna etti. Kitabının yayımlanmasından önce Ruskin, Turner'ı Queen Anne Sokak'ta sık sık ziyaret ediyordu. Hatta sanatçının içsel mabedi olan atölyesine bile davet edilmiş olabilir. Ruskin, kendisi için "Resimlerimde, benim yaptığımdan daha fazlasını görüyor," diyen Turner'a daima hürmet etti ve Turner'ın misafirperverliğine onu evine davet ederek yanıt verdi.

MODERN RESSAMLAR

Ruskin'in ilk sanat eleştirisi eseri olan *Modern Ressamlar*, yalnızca yazarının "Oxford mezunu" olduğu belirtilerek yayımlandı. Neredeyse tamamı Turner'a ayrılan ilk cilt, kökleri dönemin romantizminde bulunan resmin ruhsal yönlerine dayalı yaklaşımıyla oldukça yenilikçiydi. Ruskin'e göre Turner sanatının zirvesindeydi. "Doğaya sadakat" ilkesine bağlılığı nedeniyle "döneminin en iyisi" olarak gördüğü Turner'ın resimlerinin biçimsel niteliklerini incelemişti. Ruskin, sonraki yıllarda yazım hayatının farklı yönleriyle bu öğretinin savunucusu olacaktı.

Ruskin'in sanat eleştirisi doğa gözlemlerine bağlı olduğundan *Modern Ressamlar*, konusu itibarıyla anlaşılması zor bir metindir. Ruskin'e göre, romantik dönemde –bilhassa Turner tarafından– yapılan manzara resimleri, ruhsal bir boyutla dolu olmaları dolayısıyla daha bütünlükçüydü ve bu nedenle öncellerinden üstündü. Bu boyutundan arındırılmış bir resim anlamsızlaşacaktı.

Ruskin, sonuncusu 1860'ta olmak üzere, *Modern Ressamlar*'ın dört cildini daha yayımlandı. Aynı ateşli coşkunun görülmediği sonraki ciltler daha çok, o dönemde daha fazla seyahat eden Ruskin'in gözlemlediği Avrupa sanatıyla ilgiliydi.

Yukarıda: Tepelerdeki Geçitler, *John Ruskin, kalem ve suluboya, 1843.* Modern Ressamlar'*ın dördüncü cildinden.*

Sağda: John Ruskin'in Karikatürü, *Cecioni, baskı, 1872. John Ruskin'in 1872'de* Vanity Fair *dergisinde çıkan resmi.*

SON AVRUPA SEYAHATLERİ

Ne yaşı, ne sağlık durumu ne de yakın arkadaşlarının kaybı Turner'ı yaratıcı arayışlarından alıkoyabilirdi. İsviçre seyahatlerine devam etti. İlk defa bir kralla tanıştığı yer ise muhtemelen Twickenham'daki eviydi.

Turner altmışlı olmasına ve sağlığının kötülemesine rağmen 1841'de, İsviçre'ye dört yıl üst üste yapacağı uzun ve kimi zaman tehlikeli yaz seyahatlerinin ilkini gerçekleştirdi.

İSVİÇRE

Ren kıyısı boyunca gerçekleşen bu seyahatlerde Turner eskiz defterlerini, her zamanki çalışma tarzını hâlâ koruduğunu gösteren 600 çizim ve eskizle doldurdu. Rulo eskiz defterlerinden birkaçını da yanına alarak, kaldığı yerlerde akşamları yaptığı 150 zarif suluboya çalışmayı tamamladı.

1842'de ikinci yolculuğuna çıkmadan önce temsilcisi Thomas Griffith'ten, suluboya çalışmalarından 15 tanesini örnek olarak alıp, her biri için 80 İngiliz altını alacağı büyük boy 10 resimlik bir sipariş ayarlamasını istedi. Griffith 9 tablo için sipariş alabildi. Resimlerin beş tanesini Hugh Munro ve ikişer tanesini de John Ruskin ve Elhanan Bicknell alacaktı. 1843'te Turner yine aynı girişimde bulundu. Ancak bu kez dördü Munro'ya, ikisi Ruskin'e olmak üzere toplamda yalnızca 6 resim satabildi. Ruskin'e göre Turner bu resimlerle suluboya çalışmalarının zirvesine ulaşmıştı.

1844'te İsviçre'ye son seyahatini yaptığı dönemde, *Modern Ressamlar* Turner'ın satışlarını artırmaya başlamıştı. Kalem üreticisi Joseph Gillott (1799-1872) ve 1830'da Akademi'de ilk kez sergilendiğinden beri hiç satılamayan *Palestrina - Kompozisyon* adlı çalışmayı alan Bicknell gibi yeni hamileri vardı.

Yukarıda: Kraliçenin Vagonunun İçi, *Edouard Pingret, taşbaskı, 1844. Kraliçe Victoria ve Prens Albert ile Kral Louis-Philippe'in görüşmesini resmeden bu görsel Jules David tarafından gravüre dönüştürülmüştür.*

LOUIS-PHILIPPE'LE TANIŞMA

Fransız Kralı Louis-Philippe (1773-1850) ilki, Napoléon Savaşları sırasında 1800 ile 1815 arasında; ikincisi ise 1848 Devrimi'nden sonra olmak üzere iki kez İngiltere'de sürgünde yaşadı. Louis-Philippe geçiş döneminde, Fransa kralı

Solda: Kussnacht, Luzern Gölü, İsviçre, *suluboya ve guvaş, 1843. 1307'de Wilhelm Tell acımasız Habsburg rejiminin yöneticisi Gessler'i bu küçük köyde öldürmüştür.*

Yukarıda: Palestrina - Kompozisyon, *tuval üzerine yağlıboya, 1830. Turner "görünüm" sözcüğünü kullanmamıştır, çünkü bu hayali bir manzaradır.*

İKİ ARKADAŞIN ÖLÜMÜ

Sir David Wilkie, Orta Doğu'ya yaptığı bir gezide sıtmaya yakalandı ve dönüş yolunda olduğu 1841 Haziran'ında gemide yaşamını yitirdi. Wilkie'nin naaşının denize bırakılması üzerine Turner, olayın anısına *Huzur-Denizde Cenaze* adlı çalışmasını tamamlayıp ertesi yılki Akademi sergisine gönderdi. Arkadaşı Sir Francis Chantrey'nin Kasım 1841'deki ölümü Turner'ı daha derinden etkiledi. Daha önce Chantrey, *Palazzo Ducale, Dogano ile San Georgio'nun Bir Bölümü, Venedik* adlı çalışmayı Akademi sergisinde satın almıştı. Çocukları olmayan Chantrey, devlete 100.000 sterlin (bugün yaklaşık 7 milyon sterlin) bağışta bulunarak İngiliz sanatçılara ait ya da yabancı sanatçılar tarafından İngiltere'de yapılmış "en nitelikli sanat eserlerinin satın alınmasını" istemişti.

olarak 1830'da taç giydi. İlk sürgün döneminde, Thames Nehri kıyısındaki Twickenham'da, Turner'ın evinin yakınlarında yaşadı. İkilinin burada tanıştığına dair hiçbir kayıt olmasa da, 1830'dan önce tanıştıkları bilinmektedir. 1844 sonbaharında Turner, Louis-Philippe'in resmi ziyaret için Portsmouth'a gelişini izleyerek bu sahneyi resmetti. Ertesi yıl Turner Normandiya'dayken, Louis-Philippe sanatçıyı Eu'daki şatosuna yemeğe davet etti.

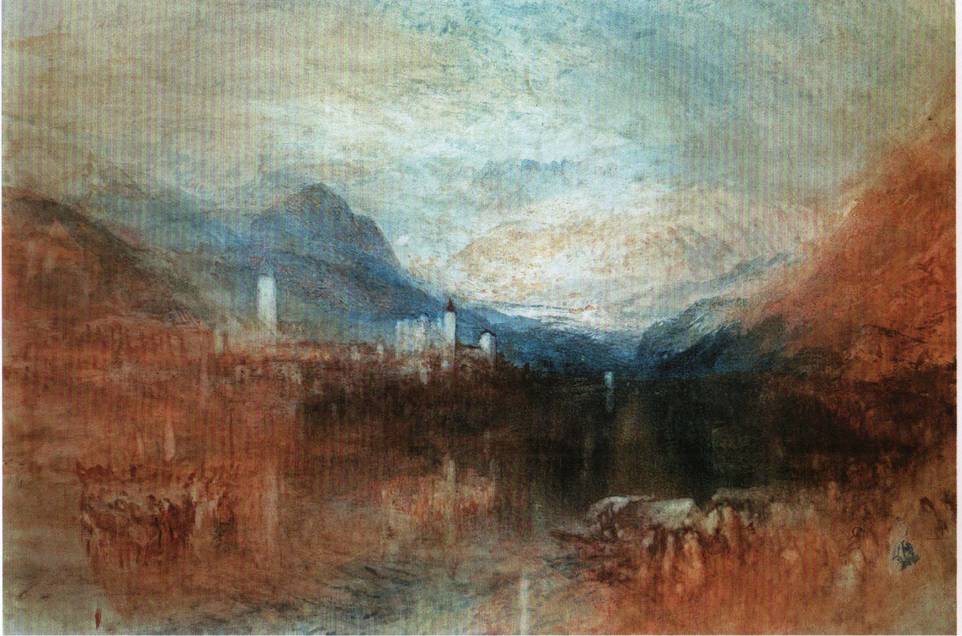
Bu, Turner'ın son Avrupa seyahati olacaktı. Turner'ın seyahat boyunca yaptığı incelikli 20 suluboya resim Eu ve Tréport Eskiz Defteri'ni oluşturdu.

Aşağıda: Tell'in Şapel'i, Luzern Gölü, *suluboya, 1841. Turner, efsanevi romantik halk kahramanı Wilhelm Tell'e ilgi duymuştu.*

SON YILLAR

1846'da Turner, Bayan Booth'la birlikte başka bir ev kurdu. Sağlığının iyice kötülediği dönemlerde Bayan Booth, kendisine Chelsea'deki evinde baktı. Sağlık durumuna rağmen Turner son günlerine kadar çalışmayı sürdürdü.

Yukarıda: Pallanza, Maggiore Gölü (1848-50), *suluboya. Turner'ın çalışmalarının özünü huzurlu bir topografik manzarayla yansıtan suluboya çalışma. Ömür boyu süren çalışmalar için uygun bir kitabe.*

Turner düzenli olarak Margate'ye gitmeye devam etse de, 1846 sonbaharında Sophia Booth'un Chelsea'de kiraladığı, Thames Nehri'ne bakan bir eve taşındı. Burada Bay ve Bayan Booth olarak yaşıyorlardı.

CHELSEA'DE BİR EV

Chelsea'nin Londra'nın dışında küçük bir köy olduğu dönemde, Turner evin terasından nehrin sakin bir bölümünü görebiliyordu. Turner atölyesini kurdu ve 1848'de Francis Sherrell (1826-1916) adlı bir atölye asistanı tuttu. Turner hizmetlerinin karşılığında asistanına resim dersleri verecekti.

Son ana kadar Turner, Akademi'deki arkadaşlarına karşı özel yaşamı konusunda ketumdu. Bir yandan da Ruskin ve Bicknell aileleriyle kalmaya başladığından bu sırrı tutmakta zorlanmadı. Sanatçı, o dönemlerde viraneye dönmeye başlayan Queen Anne Sokak'taki evde çok az vakit geçiriyordu. Galerinin tavan penceresi kırılmış, evin içine dolan yağmur suyu bazı eserlere zarar vermişti. Turner'ın hizmetçisi Hannah Danby hâlâ orada yaşıyordu ve ev sahibinin uzun süreler evde olmamasına alışkındı. Danby'nin bir hastalık nedeniyle enfeksiyon kapan yüzü onu olduğundan çok daha yaşlı gösteriyordu. Bir ziyaretçi şöyle demişti: "İnsan ne hissedeceğini bilemiyor, korkmalı mı yoksa acımalı mı?"

KRALİYET AKADEMİSİ

Kötüleşen sağlığı ve ilerleyen yaşına rağmen Turner, Chelsea'de resim yapmaya ve Akademi sergilerine çalışmalarını göndermeye devam etti. En son 1850 sergisine katılsa da, hayatını kaybettiği ertesi yıl, Vernisaj Günleri'ne katılabilmiş, arkadaşlarına tavsiyelerde bulunmuştu. Turner, Kraliyet Akademisi başkanlığına getirilmemiş olsa da, 1845'te Shee'nin hastalığı sırasında görevi vekâleten sürdürdü, sonrasında arkadaşı George Jones tarafından başkan yardımcılığına atandı. Turner, 1846'nın sonuna kadar sürdürdüğü bu göreviyle birlikte denetçilikten de istifa etti. Turner'la aynı

zamanda Akademi üyesi seçilenlerin sonuncusu olan Shee 1850'de öldü ve yerine Eastlake atandı.

HASTALIK

Turner, yetişkin hayatının büyük bir kısmında, özellikle de kış aylarında sık sık hastalanmıştı. 1848 sonbaharında ülkeyi saran kolera salgınının mağdurlarındandı. O dönemde Chelsea'de, lağım sularının karıştığı Thames'den kaynaklanan taşkınlar yaşanıyordu. Sophia Booth, yeniden sağlığına kavuşabilmesi için Turner'ı Kent kıyısındaki Deal'a götürdü. Burada, Margate'den tanıdıkları Dr. David Price'ın gözetimi altındaydı. Ancak tam olarak iyileşmesini Bayan Booth'un bakımına ve güçlü bünyesine borçluydu.

Çift, 1850 yazında Turner'ın büyük ölçekli suluboya çalışmalar ürettiği Margate'ye döndü. Yaşamının son yılında, dişleri çekilmiş, yalnızca süt ve rom içer olmuştu. Dr. Price, Turner'a Chelsea'de sık sık uğradı. 500 sterline ulaşan doktor ücretini Turner ölümüne dek ödememişti. Tüm bu olumsuz koşullara rağmen Turner, 1850'de Londra Hyde Park'taki Crystal Palace inşaatını görmeye ve iki ressam arkadaşını ziyarete gidebilecek kadar hareketliydi.

ÖLÜM

Mayıs 1851'de gerçekleşen Kraliyet Akademisi yemeğinde Turner son kez insanların arasına karıştı. Yaz geldiğinde artık evinden çıkamayacak kadar zayıf düşmüştü ve tek ziyaretçisi, yaşamının son üç ayında onu her hafta görmeye gelen Dr. Price'tı. Turner, kendisini son kez selamlayan kış güneşini yatağından izlerken 19 Aralık'ta öldü.

Yukarıda: Dünya Sergisi, 1851: Princes Gate Yakınlarından Crystal Palace'ın Güney Cephesi, *Brannon ve Picken, taşbaskı, y. 1851. Etkinliğin popülerliği sonucu pek çok taşbaskı üretilmiştir.*

Yukarıda: Turner'ın Katafalktaki Naaşı, *George Jones, mukavva üzerine yağlıboya, 1852. Dost ve meslektaşlarının son kez saygılarını sunduğu Turner'ın naaşı Queen Anne'deki galerisinde katafalka konmuştu.*

Sağda: St. Paul Katedrali'nin Bodrumunda Turner'ın Defni, *George Jones, mukavva üzerine yağlıboya, 1852. Turner'ın naaşı, 30 Aralık'ta galerisinden alınarak Sir Joshua Reynolds'ın yanına defnedileceği St. Paul Kathedrali'ne götürüldü.*

MİRAS VE İTİBAR

Turner'ın ölümü, büyük resim koleksiyonu ve hayırsever emelleri, ailesi ile sanatçı arkadaşları arasında tartışmaların yaşanmasına neden olarak vasiyetinin yerine getirilmesinde büyük sorunlara yol açtı.

30 Aralık 1851'deki cenaze merasimini takiben Turner'ın vasiyeti, avukatı Henry Harpur, Hugh Munro, Thomas Griffith ile Akademi'den arkadaşları Philip Hardwick ve George Jones'dan oluşan vasilere Queen Anne Sokağı'nda açıklandı. Diğer bir vasi olan Turner'ın eski dostu Henry Scott Trimmer ise bu toplantıya katılmadı.

Yukarıda: İzlenim Gündoğumu, *Claude Monet, tuval üzerine yağlıboya, 1872. Bu resim, "izlenimcilik" teriminin kullanılmasına yol açmıştır. İzlenimciliğin izleri onlarca yıl önce Turner'ın birçok eserinde görülebilir.*

TURNER'IN VASİYETİ

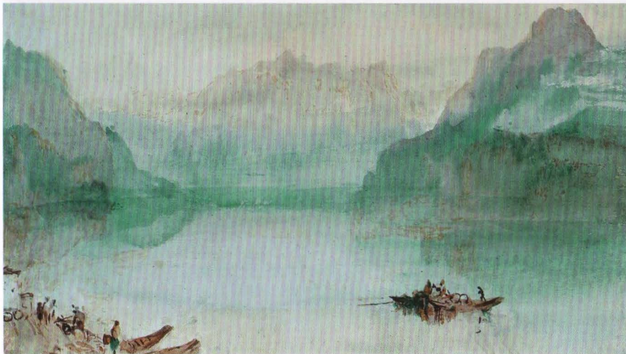
Turner, 1831'de ikinci vasiyetini yazdıktan sonra birtakım eklemeler yapmıştı. Sanatçı dostlarını ailesi olarak gördüğünü belirterek, Sarah Danby ile kızları yararına olan bir maddeyi 1839'da iptal etmişti. Turner, Hannah Danby'yi resimlerinin tek vasisi kılmış ve 1840'lı yıllarda "düşkün ve yoksul sanatçılar için" düşündüğü Twickenham'daki arazisindeki düşkünlereviyle ilgili eklemelerde bulunmuştu. Turner, resimlerinin National Gallery'ye ek olarak sergilenebileceği kendi adında bir galeri kurulmasını da istemişti. Ailesi, Turner'ın akıl sağlığının yerinde olmadığı gerekçesiyle vasiyete itirazda bulundu. 1856'ya kadar süren dava sonucunda Turner'a ait 140 bin sterlinlik (bugünün 12 milyon sterlini) para ve malvarlığının kontrolü aileye devredildi.

Aralarında, sanatçının çeşitli tamamlanmışlık düzeyinde ve durumda yaklaşık 300 yağlıboya resminin, 20.000'e yakın desen ve suluboyasının, 300 eskiz defterinin bulunduğu çalışmaları, "Turner'ın Mirası" adıyla halka bağışlandı. Bugün Turner'ın eserlerinin büyük bölümü, Londra'daki Tate Britain'da bulunan Clore Galerisi'ndedir. İkisi Claude Lorrain resimlerinin yanına asılan Turner'a ait 9 önemli resim de National Gallery'de sergilenmektedir.

Turner'ın hayırsever emelleri gibi, Kraliyet Akademisi'nde bir manzara resmi kürsüsü yaratma arzusuzu da hayata geçmedi.

SANATÇININ MİRASI

Ruskin, Turner'ın vasisi olarak belirlenmiş olsa da, yaşanacak tartışmaları öngörerek bu görevi üstlenmeyi reddetti. Yine de, meseleler çözümlendikten sonra sanatçıya ve eserlerine desteğini sürdürdü. Ruskin, Turner'ın resimlerini gönüllü olarak düzenledi ve katalogladı. Şubat 1857'de, Londra'daki Marlborough House'da, 100 kadar suluboya ve bir o kadar da yağlıboya resmin sergilendiği geçici bir Turner Galerisi oluşturuldu. Yılın sonlarına doğru sergi

Solda: Uri Körfezi, Brunnen'den Luzern Gölü, *suluboya, 1833. Turner'ın sonraki kuşak sanatçılar üzerindeki etkisi, bu resimde örneklendiği şekliyle, "ışığın ressamı" olarak özetlenebilir.*

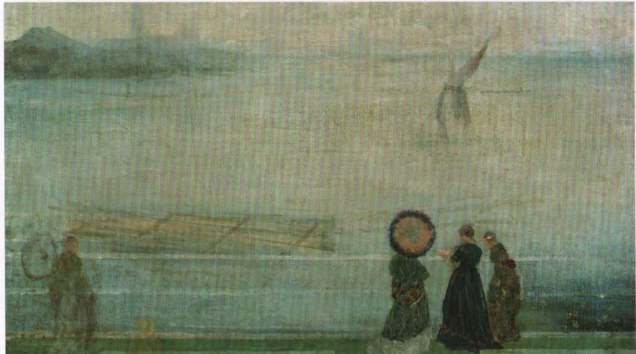
Yukarıda: Fişekler ve Mavi Işıklar, *renkli taşbaskı, 1855. Turner'ın resimleri ölümünün ardından da çoğaltılmaya devam etti. Bu çalışma, 1840'ta yapılmış ve sergilenmiş özgün halinin önemini yansıtırcasına büyük ölçeklidir.*

Manchester'da açılırken Ruskin, Marlborough House'da sergilemek üzere daha fazla resim seçmişti.

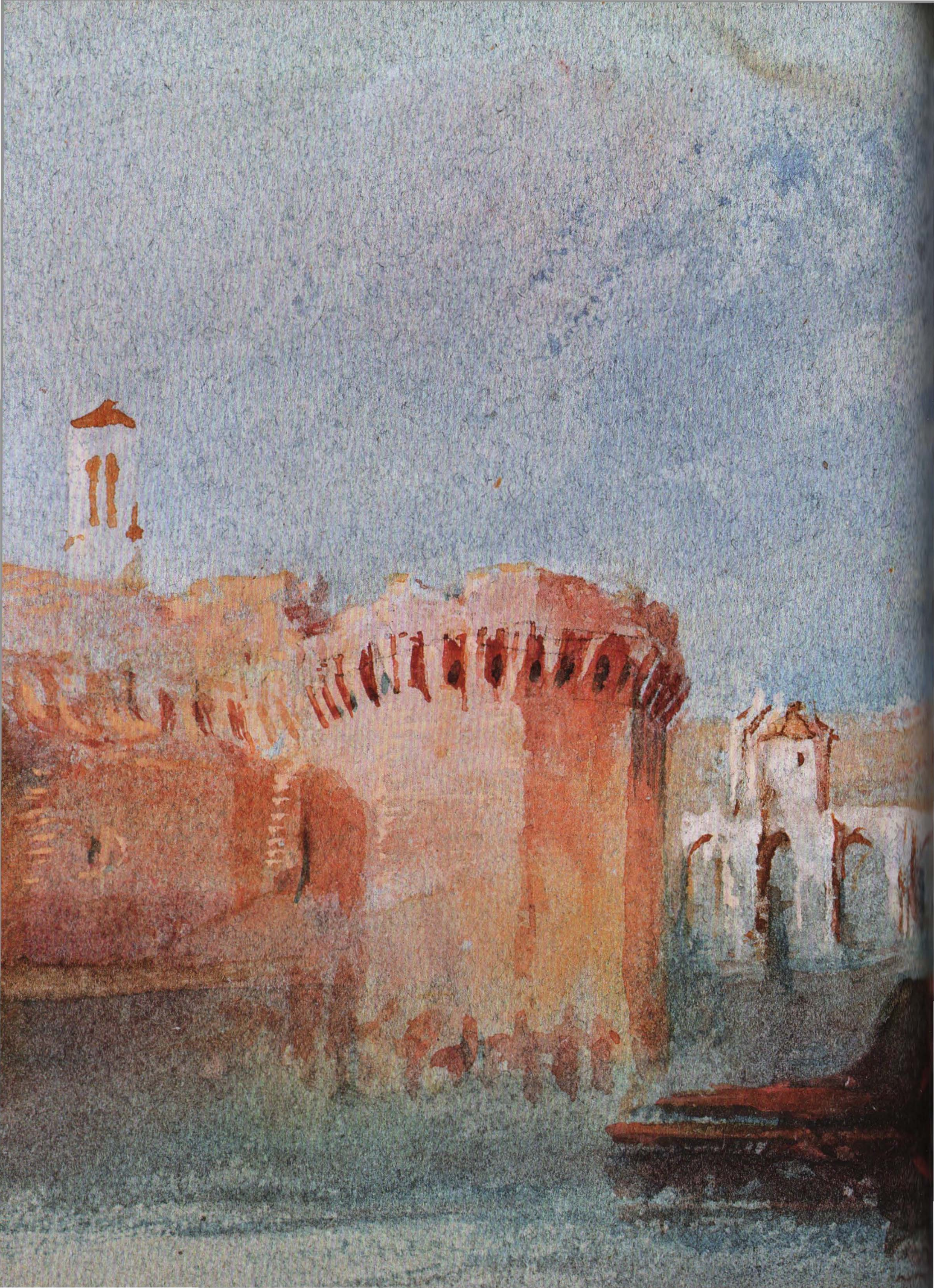
Turner'ın Marlborough House'daki çalışmaları, 1859'da South Kensington Müzesi'nde açılan İngiliz Okulu Galerileri'ne taşındı. Bazı resimler ise önce National Gallery'ye ardından Tate Galeri'ye yerleştirildi. Turner'ın birçok deseni ve suluboya resmi, 1928'deki sel baskınında zarar gördü ve bugün de oldukları British Museum'a taşındı. 1987'de, Turner'ın resimlerine ev sahipliği yapmak üzere Tate'de Clore Galerisi açıldı.

ETKİ

Tıpkı Claude Lorrain'in kendisi üzerinde olan etkisi gibi Turner'ın da sonraki kuşak sanatçılarını doğrudan ya da dolaylı etkilediği tartışmasızdır. Yakın zamanda, Turner'ın, James McNeill Whistler ve Claude Monet üzerindeki doğrudan etkisine ilişkin bir sergi ve panel düzenlenmiştir. Turner, Akdeniz'in benzersiz ışığına kayıtsız kalmayan Kuzey Avrupalı bir diğer sanatçı Vincent van Gogh gibi diğerlerini de dolaylı olarak etkilemiştir. Turner, renklerin, resimsel temsil kadar duygu ve soyut kavramları da iletebildiğini göstererek, rengin sırf renk olarak kullanımına kafa yoran ilk sanatçı olmasıyla da Vasily Kandinsky'nin en az 70 yıl sonraki doğaçlamalarını öncelemiştir. Buna rağmen 20. yüzyılda da Turner pek çok eleştiriye maruz kalmıştır. Onun dehasını ancak son dönemlerde yeniden takdir etmeye başladık.

Sağda: Lindsay House'dan Battersea, *J.M. Whistler, tuval üzerine yağlıboya, 1864-71. Thames üzerindeki sis ve pus, Whistler'a esin vermiş; Whistler da kendisinden önce Turner'ın yaptığı gibi ışığın ruhani etkilerini tasvir etmiştir.*

Galeri

Kitabın ikinci bölümünde, Turner'ın, Kraliyet Akademisi okullarında öğrenciyken başladığı resimlerinden, Chelsea'de kendi üstüne düşündüğü son günlerinde yaptığı resimlere kadar birçok önemli eseri kronolojik olarak inceleniyor. Galeri, *Yağmur, Buhar ve Hız* gibi sanatçının en çok bilinen resimlerinin yanında daha az bilinen, fakat diğerleri kadar büyüleyici olan birçok resmini de içeriyor. Turner özellikle erken dönem resimlerinde topografyayı ön planda tutarken diğerlerinde, izleyicide karşılığını bulacağı inancıyla manzaranın ruh halini yeniden yaratmaya çalışmıştır. Yaşamında olağanüstü bir etkiye sahip olan manzarayı sevgiyle kucaklaması ise tüm resimlerinin ortak özelliğidir.

Solda: Angers: La Trinité Kilisesi'nin Kulesi ile Doutre'ın Surları, *guvaş ve suluboya, 1826-28. Şehir savunmasında önemli bir yere sahip olan muhteşem surlar, bu suluboya resimde öne çıkarılmıştır.*

1800 Öncesi Erken Dönem Eserleri

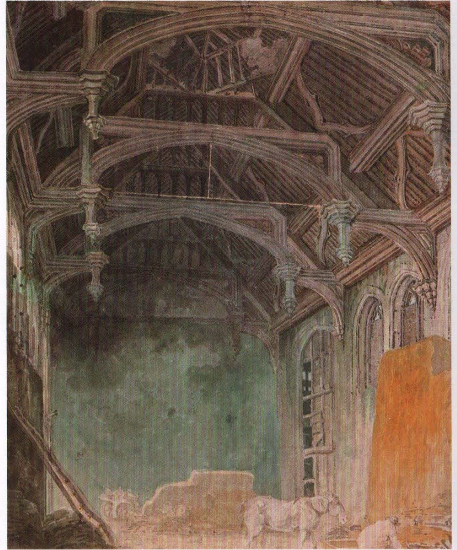
1800 öncesindeki eserlerinin çoğu esas itibarıyla topografya eksenli suluboya çalışmalar olsa da Turner, aynı mecrada eserler üreten diğer çağdaş sanatçılar gibi, resimlerinde pitoresk estetiği benimsemiştir. 18. yüzyıldan 19. yüzyıla geçilirken Turner, bu estetik anlayışta ustalaşmış ve yağlıboya kullanan romantik resmin farklı yönlerine ilişkin denemeler yapmaya başlamıştı. Kraliyet Akademisi'nin bir üyesi olmayı istiyorsa, yağlıboyada da ustalaşması gerekiyordu. Bu bölümde, Turner'ın Kraliyet Akademisi okullarındaki öğrenciliği ile bu saygın kurumda yardımcı üyeliğe kabul edilişi arasındaki, tüm zamanların en büyük ressamlarından biri olma yolunda meslektaşlarının ve Büyük Ustalar'ın etkilerini kendine bir temel olarak benimsediği dönem incelenmektidir.

Yukarıda: Bonneville, Mont Blanc ile Savoy, *tuval üzerine yağlıboya, 1803. Turner, bu temanın ilk tasvirlerinde, görünümü tam anlamıyla topografya özellikleriyle resmetmeyi seçmiştir.*
Solda: Cilgerran Kalesi, tuval üzerine yağlıboya, 1798-9. Turner'ın büyük hayranlık duyduğu ve 1796'dan sonra ton üslubunu benimsemeye başladığı Richard Wilson'ın çalışmalarını çağrıştıran erken dönem yağlıboya resmi.

***Başpiskoposun Sarayının Bir Görünümü, Lambeth,* 1790, kalem ve suluboya, Indianapolis Museum of Art, ABD, 27 x 38 cm**

Turner'ın arkadaşları John ve Sarah Danby St. Mary Kilisesi'nde (orta mesafede görünen) evlenmişlerdi. Muhtemelen konu seçiminde, ön planda el ele yürüyen çift anıştırmasıyla ifade bulan geçmiş duygusu etkilidir. Bu, Turner'ın 1790'da Kraliyet Akademisi'nde sergilenen ilk suluboya resmiydi. Sergide satılmayan resmi 1797'de Edward Lascelles satın aldı.

***St. John Sarayının İçi, Eltham,* 1793, grafit ve suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 33 x 27 cm**

İngiltere'deki en büyük ahşap kirişli çatılardan birine sahip bu salonun tarihi 15. yüzyıla kadar uzanır. Salonun parçası olduğu bu büyük ortaçağ kraliyet sarayı İngiliz İç Savaşı'nda yağmalanmış ve 1930'larda restore edilinceye dek kaderine terk edilmiştir. Turner, salonun doğaya teslim olmuş harap halini pitoresk tarzda resmetmiştir.

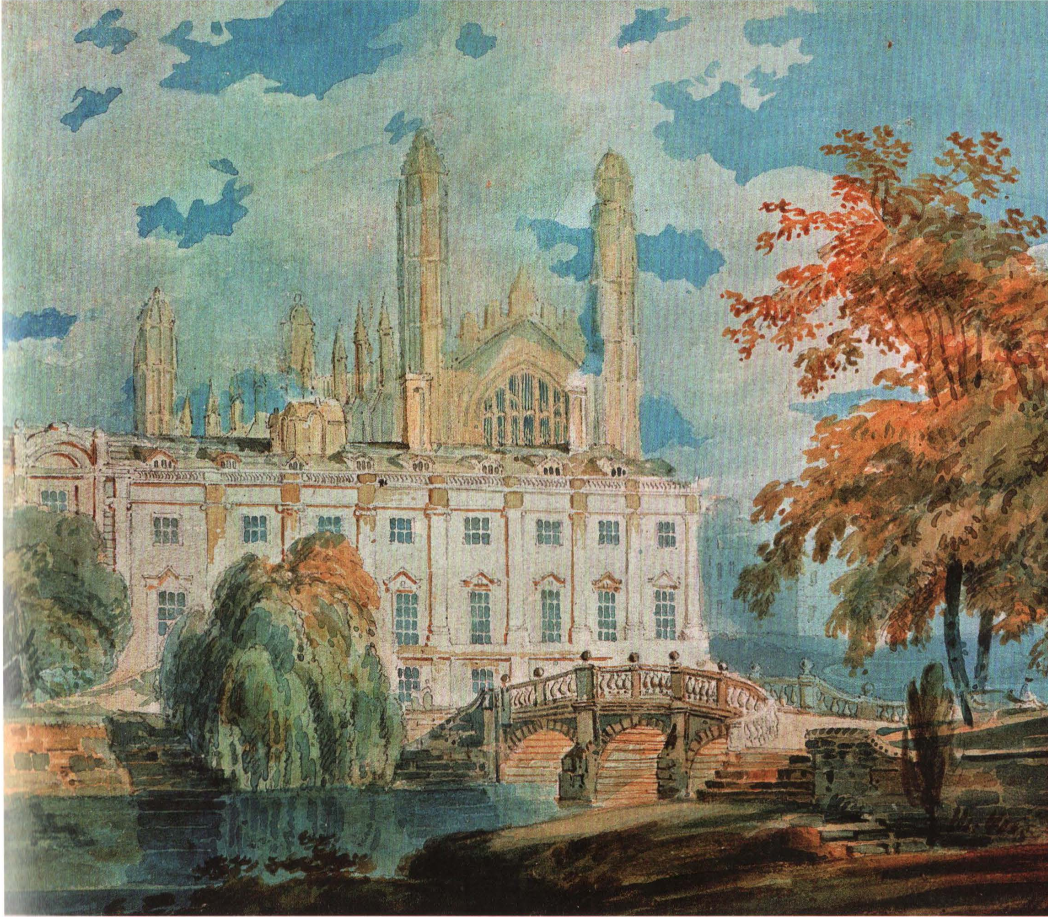

***Wrexham, Denbighshire,* 1793, suluboya, Victoria and Albert Museum, Londra, İngiltere, 24 x 32 cm**

Turner'ın doğduğu dönemde bir pazar kasabasından biraz daha büyük olan Wrexham'ı Turner 1792'de ziyaret ettiğinde sanayi devriminin öncü kasabalarından biriyle karşılaşmıştı. Ancak Turner, belki de hızlı ilerleme temposuna bir itiraz olarak, bu enfes suluboya resminde pazar meydanının ortaçağ özelliklerini öne çıkarmayı seçmiştir.

***Clare Hall ve Kings College Şapeli'nin Batı Kanadı, Cambridge*, 1793, kalem ve suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 20 x 27 cm**

Ardında Kings College Şapeli'yle Clare Hall'un (sonraki adıyla Clare College) bu alışılmadık görünümü, Turner'ın bir temaya farklı yollardan yaklaşma yeteneğini gösterir. Erken dönem klasik oranlara sahip Clare Hall ile geç dönem ortaçağ gotik özelliklere sahip şapelin ilginç birlikteliği, 16. ve 17. yüzyıllarda İngiliz mimarisinde yaşanan değişimleri gözler önüne serer.

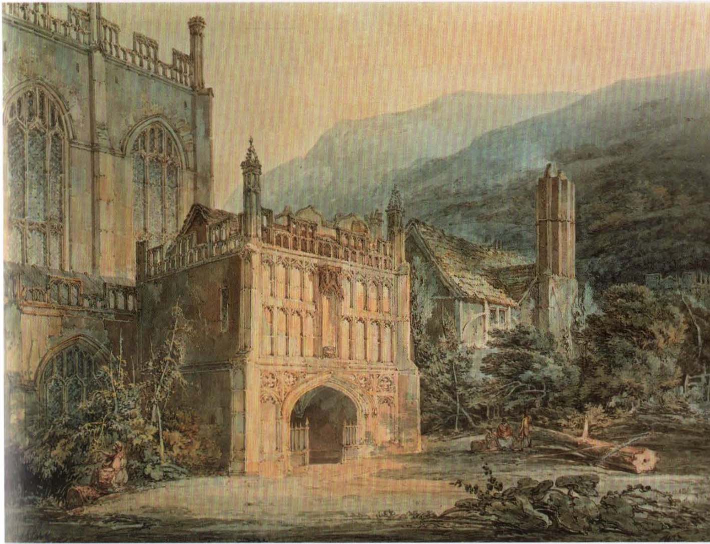

***Klontal Gölü, John Robert Cozens'den esinle* 1794-7, kalem ve suluboya, Leeds Art Gallery, İngiltere, 24 x 37 cm**

Birçok sanatçı gibi Turner da "çıraklık" döneminde ustaları taklit etti. Bu resmin esin kaynağı, suluboya ressamı John Robert Cozens'in (1752-97) bir çalışmasıdır. Cozens; Turner, Girtin ve kendisine "manzara dehası" diyen Constable üzerinde derin bir etkiye sahipti. Turner bu resmi muhtemelen, tutkulu bir Cozens koleksiyoncusu olan Dr. Thomas Monro'nun evinde görmüştü. Monro, kısa yaşamının son yıllarında akli dengesini yitiren Cozens'e bakmıştı.

***Christ Church*, Oxford, 1794, grafit ve suluboya, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 40 x 32 cm**

Bu suluboya resimde Turner, Oxford'daki Kolej'in merkezinde yer alan Christ Church Katedrali'ni tasvir etmiştir. Önceleri bir manastır kilisesi olan katedrali, Reform döneminde VIII. Henry daha üst bir statüye yükseltirken Kolej'i de Christ Church adıyla yeniden kurmuştur. Christ Church, bugün de Oxford Üniversitesi'nin en büyük koleji durumundadır.

Great Malvern Manastırı Sundurması, 1794, suluboya, Whitworth Art Gallery, Manchester Üniversitesi, İngiltere, 23 x 43 cm

Turner, 1793 yazında Great Malvern'e gitmişti. Ancak bu ziyarete ait hiçbir eskiz defteri bulunmamaktadır. Ertesi yıl Kraliyet Akademisi'nde sergilenen bu suluboya resim, dağlık bir arka plan önünde görkemli gotik yapı ile mütevazı bir köy evini yan yana getirerek pitoresk bir estetik sunmaktadır. Ön plandaki insanlar, büyüklükler açısından bir ölçü niteliğindedir.

Matlock, Derbyshire, 1794, kalem ve suluboya, Indianapolis Museum of Art, ABD, 11 x 17 cm

1794 yazında Turner, John Walker'ın *Copper Plate Magazine* adlı çalışması için malzeme arayışıyla Peak bölgesini gezmişti. Matlock Eskiz Defteri'ne bölgenin yaklaşık 40 çizimini yapmış olsa da, kasabanın yalnızca bir suluboya resmini tamamlamış gibidir. Walker, ertesi yıl bu suluboya resmi bir gravür için kullanmıştı.

***Oltacı*, 1794, suluboya ve grafit, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 23 x 16 cm**

Turner, pitoresk görünümün şekilsiz gövdelere sahip ağaçlarla sağlandığı bu resimde, en sevdiği zaman geçirme etkinliklerinden oltayla balık tutmayı tasvir etmiştir. Bu küçük esere ilişkin çok az şey bilinmektedir. Sanatçının yaşamı boyunca hiç sergilenmemiş olması, çalışmanın zevk için muhtemelen orada yapılmış olduğunu akla getirir. Resmin başlığı ve konumun belirtilmemiş olması, söz konusu düşünceyi destekler.

Warwick Şatosu ve Köprü, **1794, kalem ve suluboya, Whitworth Art Gallery, Manchester Üniversitesi, İngiltere, 43 x 53 cm**

Turner'ın kompozisyon yeteneğini gösteren köprü, uzaktaki ortaçağ şatosunu hoş bir şekilde çerçeveler. Sonraki birçok çalışmasına benzer şekilde, şatonun uhrevi görünümüyle tezat oluşturan köprüdeki taş işçiliğinin belirginliği bu etkiyi kuvvetlendirir. Turner, sonraki resimlerinde sıklıkla kullanacağı suyun yansıtıcı özelliğini yakalayarak yeteneğini gözler önüne serer.

Ardında Nehir Vadisi ve Engebeli Tepelerle Tohum Eken Çiftçi, **1795, suluboya, özel koleksiyon, 13 x 20 cm**

Belirli bir yere ait olmayan bu resim Turner'ın topografya manzaralarından farklıdır. Sanatçı, muhtemelen tarım devriminin sorunlarını vurgulamak amacıyla çiftçiye odaklanmıştır. Çiftçi, makineleşmeyi reddederek tohumlarını eliyle ekmekedir. Arkadaki "engebeli tepeler", Parlamento'da görüşülen Çitleme Yasası'na bir muhalefet niteliğinde olabilir.

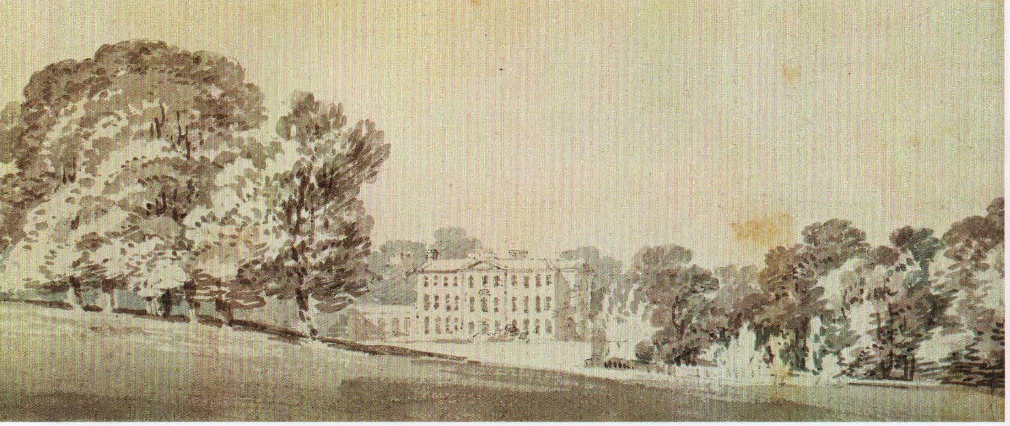

Sir William Hamilton'ın Malikânesi, 1795, **kalem ve suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 17 x 24 cm**

Sir William Hamilton (1730-1803), Napoli'deki İngiliz elçisiydi. Hamilton, Napoli Kralı IV. Ferdinando'ya koruma sağlayan Horatio Nelson'la tanışmıştı. Nelson'ın, Hamilton'ın yeni eşi Lady Emma'yla tanışmasıyla tarihteki en iyi belgelenmiş aşk ilişkilerinden biri başlamıştı. Turner, Napoli'ye ilk kez 1819'da gittiğinden başka bir sanatçının çalışmasını kaynak olarak kullanmış olmalıdır.

Parktaki Üç Katlı George Dönemi Evi, **y. 1795, grafit üzerine lavi, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 11 x 28 cm**

1790'lar boyunca Turner, bir tür saplantı halinde ev ve binaların resimlerini yapmıştı. Künyesi belirlenemeyen bu klasik bina benzeri büyük mimari yapılarda olduğu kadar geleneksel binalarda da başarılıydı. Parkın düzenlemesi, Petworth House'un da dahil olduğu çok sayıda kır evini tasarlayan Lancelot Brown'un pitoresk üslubuyla yapılmıştır.

Pazar Mandırası, Winchester, **y. 1795, suluboya, Whitworth Art Gallery, Manchester Üniversitesi, İngiltere, boyutları bilinmiyor**

Turner için bu yapı, Winchester'ın ahşap çerçeveli evleri arasındaki konumu ve tarihçesi dolayısıyla, Wessex civarındaki seyahatleri sırasında büyüleyici bir keşif olmalıdır. Bir zamanlar pek çok ortaçağ kasabasının pazar meydanlarında, süt ürünleri ticaretinin yapıldığı bu tür korunaklı yapılar vardı. İngiltere'nin antik başkenti olarak önemini göstermesi açısından Winchester'daki pazar mandırası daha da dikkat çekicidir. Yapı üzerindeki heykellerden biri 9. yüzyıldaki Wessex Kralı Büyük Alfred'e aittir.

Balıkçı Kulübesi, Dover, **y. 1790, kalem ve gri lavi, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 14 x 20 cm**

Bu küçük ve özlü çalışma, kariyerinin başlarında dahi Turner'ın suluboya lavi tekniğini ustaca kullandığının harika bir örneğidir. Ne zaman yapıldığının bilinmemesi, resmin sergilenmek amacıyla değil lavi tekniğini çalışmak için yapıldığını akla getirir. Turner, tüm yaşamı boyunca bu tür denemelere devam etmiştir.

Santa Lucia, Caserta Yakınlarında Bir Rahibe manastırı, **1795, kalem ve suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 15 x 24 cm**

Cozens'in yaptığı ve Turner'ın, Dr. Monro'nun evinde görmüş olabileceği, Avrupa manzaralarından bir örnek. Turner, 1819'a kadar İtalya'yı ziyaret etmemiş, Avrupa Turu yapmış ustaların resimlerini kopyalamıştı. Caserta, kraliyet sarayıyla ünlü, büyük bir kasabaydı. Ancak Cozens, güzel bir konumdaki daha mütevazı rahibe manastırını seçmişti. Turner'ı çeken, muhtemelen resmin bu yönüydü.

Ağaçlı ve Figürlü Manzara, 1796, suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 32 x 43 cm

Turner'ın suluboya ressamı olarak gelişimiyle çelişen bu resim, sanatçının teknik ressamlık ve sınırlı boya kullanımında yaptığı bir alıştırmadır. Soğuk renkler, Turner'dan bir kuşak önce yaşamış sanatçı Francis Towne'yi anımsatır. Londra çevrelerinde bilinen bir isim olmasına rağmen Towne, Kraliyet Akademisi üyeliğini elde edememiştir. Resmin yapıldığı dönemde Turner, halen zanaatini öğrenme aşamasında, yardımcı üyelikten ise yalnızca beş yıl uzaktadır.

***Norbury Park, Surrey,* y. 1796, kalem ve suluboya, Leeds Art Gallery, İngiltere, 18 x 26 cm**

Norbury Park, Normanların İngiltere'yi fethetmesinin ardından, I. William tarafından Bayeux Piskoposu'na verilerek 1085 tarihli tapu kayıtlarına işlenmiştir. 20. yüzyıla kadar Merton College'ın mülkiyet ve yönetiminde olan arazi, tarım için ve otlak olarak kullanılmıştı. Turner, bu yeri, 19. yüzyılın ortalarında demiryolunun ulaşmasıyla büyük bir kent olmasından önce tasvir etmişti.

Büyük Bir Ağaç, 1796, kalem ve suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 25 x 39 cm

Bu suluboya resim, eskiz defteri ölçeğinden daha büyük yapılmıştır. Sergilenmediği düşünülen çalışma muhtemelen doğal topografya üzerine bir alıştırmadır. Alışıldık üslubuna yakın görünse de bu dönemde Turner, daha az kalem kullanmakta ve ayrıntıları daha çok suluboyayla vermekteydi. Nereye ait olduğu bilinmeyen resim, muhtemelen Galler eskiz defterlerinden birinde yer alıyordu.

Newark-upon-Trent, 1796, grafit ve suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 31 x 43 cm

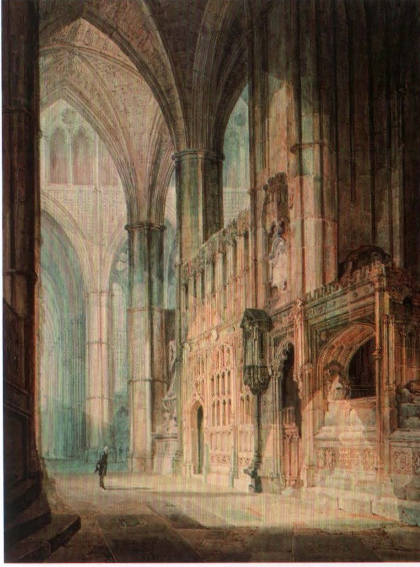
Newark kasabası, İngiltere tarihinde etkili bir rol oynamıştır. 12. yüzyılda inşa edilmiş Norman kalesi, Kral John ile baronları arasındaki çarpışmaya sahne olmuştu. Kralın hayatını kaybedeceği savaş sonrasında Magna Carta imzalanmıştı. Kale, Güller Savaşı ve İngiliz İç Savaşı sırasında da kullanılmıştı.

Arno Kıyısındaki Salviati Villası, 1796-7, kalem ve suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 18 x 24 cm

Salviati Villası, Arno Nehri üzerindeki Floransa'nın hemen dışındaki Cionfo köyünde bulunan bir ortaçağ kalesinin arazisine inşa edilmiş, 15. yüzyıla ait bir villadır. Kimliği bilinmeyen bir sanatçı tarafından yapılmış bu resimde uzakta görülen Toskana tepeleri eksiksiz bir arka plan oluşturur. Ressamın, İtalya'da bolca seyahat etmiş Francis Towne ya da Robert Cozens olması muhtemeldir.

***Psikopos Islip'in Şapeli'nde Aziz Erasmus*, kalem ve suluboya, British Museum, Londra, İngiltere, 55 x 40 cm**

Tudor şapeli, aralarında İtirafçı Edward'ın da bulunduğu bazı İngiliz krallarının mezarlarının yakınlarındaki önemli yapı Westminster Abbey'in apsisinde yer alır. Turner'ın zemindeki bir isim levhasına kendi adını yazmış olması, daha o dönemde önemli bir İngiliz olarak kabul göreceğine olan inancının bir işaretidir. Güney transeptten gelen ışık, sahnenin dramatik etkisini güçlendirir.

***Bath Manastırı'nın Batı Cephesi*, 1796, suluboya, Victoria Gallery, Bath, İngiltere, 24 x 28 cm**

Bath Manastırı, düşey gotik tarzdaki dev pencereleri nedeniyle "Batının Feneri" olarak bilinir. Turner, sağ taraftaki Roma Hamamı Pompa Odasını'nın klasik cephesinin yanında hayli küçük kaldığı gotik manastırın ihtişamını yakalamıştır. Alçak bakış açısı heybetli yapıyı daha da yüceltir.

Grindewald Yakınları, y. 1796, mavi ve gri lavi ile grafit, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 18 x 24 cm

Turner Kıta Avrupası'na ilk kez 1802'de gittiğinden, bu alıştırma için başka bir sanatçının eserini kullanmış olmalıdır. Grafit, Göller Bölgesi'nde iki yüz yıl önce bulunmuş olmasına rağmen, niteliği ve kolay tedarik edilebilmesi sayesinde 18. yüzyılda siyah tebeşirin yerini alana kadar yaygın kullanılmamıştır.

Grantham Kilisesi'nin Kuzeydoğu Görünümü, Lincolnshire, **1797, grafit ve suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 13 x 18 cm**

Bu resmin yapıldığı dönemlerde Turner, muhtemelen Sir Richard Colt Hoare'nin verdiği Salisbury görünümleri siparişinin etkisiyle sürekli katedral ve kilise tasvirleri yapıyordu. Katedral ölçeğindeki bu muhteşem kilise Aziz Wulfram'a adanmış ve 12. yüzyılda yeniden inşa edilmiştir. Kilisenin 13. yüzyıla ait çan kulesi, Salisbury Katedrali'ne unvanını kaptırana kadar İngiltere'deki en uzun kuleydi.

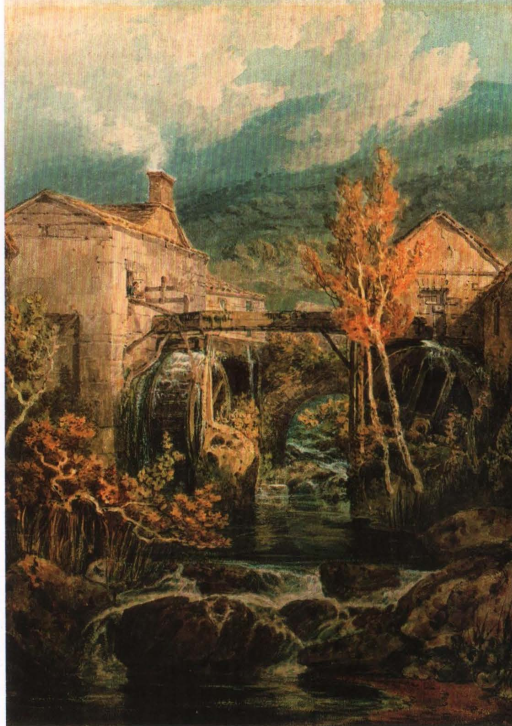
Buttermere Gölü ve Cromackwater'ın Bir Bölümü - Sağanak, **1798, tuval üzerine yağlıboya, Tate Britain, İngiltere, 89 x 119 cm**

Turner, James Thomson'ın *Bahar II* adlı şiirinden dizeler eklediği bu resmiyle 1798 Akademi sergisine katılmıştı. İlk kez bir çalışmasında gökkuşağına yer vermiştir. Resmi, Akademi'de gören bir arkadaşı, Turner'ın "girişimden korkan ürkek bir adam" olduğunu söylese de, çalışma yücelik estetiğine yönelik bir deneme niteliğindedir.

Aziz Augustine Kapısı, Canterbury, y. 1797, kalem ve suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 34 x 49 cm

İngiltere'nin güneyinin Hıristiyanlıkla tanıştığı MS 598 civarında Aziz Augustine'in kurduğu bir manastırın giriş kapısı görülür. VIII. Henry, sonrasında küçük bir kraliyet sarayı olarak kullandığı bu manastır da dahil olmak üzere 16. yüzyılda pek çok manastırı lağvetti. Şimdi olduğu gibi Turner'ın zamanında da, sarayın büyük bir kısmı sağlam kalmış, ancak manastır kilisesi yıkılmıştı.

Ambleside Değirmeni, Westmorland, 1798, Liverpool Üniversitesi Sanat Galerisi ve Koleksiyonu, İngiltere, 25 x 37 cm

Pitoresk estetiğe uygun olarak mükemmel bir biçimde yapılmış bu resim, 1798 Kraliyet Akademisi sergisinde yer almıştı. Ortaçağdan kalan değirmen, Göller Bölgesi'nin bu kısmındaki çeşitli değirmenlere de güç veren 20 metrelik Stock Ghyll Force şelalesine çok yakındı. Turner'a esin kaynağı olan bölge, yakınlarda yaşayan romantik şair William Wordsworth'u da etkilemişti.

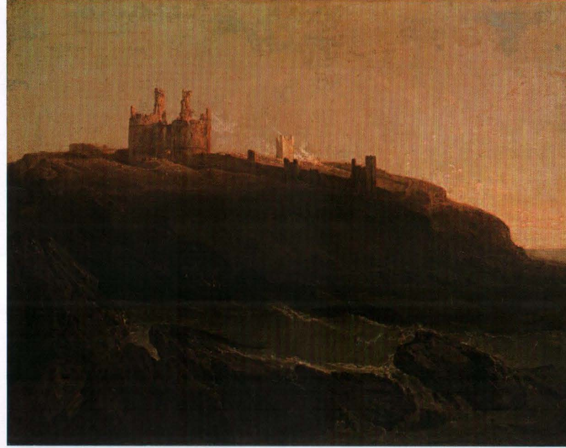
***Thames'in Richmond'dan Görünümü*, 1796-8, suluboya, özel koleksiyon, boyutları bilinmiyor**

Thames Nehri, Turner'ın eserlerinde önemli bir role sahipti. Londra ve Brentford'da geçen çocukluğundan, Chelsea'deki son günlerine kadar Thames'ten hiç uzakta kalmayan Turner için nehir bir esin kaynağıydı. Bu huzur verici suluboya resmin, 1796'daki nekahet döneminde yapılmış bir tefekkür çalışması olması muhtemeldir.

Norham Kalesi: Yaz Sabahı, **1798, kalem, suluboya ve guvaş, Cecil Higgins Art Gallery, Bedford, İngiltere, 51 x 74 cm**

İlk kez bu suluboya çalışmada resmettiği Norham Kalesi, Turner'ın gözde temalarından biri olmuştu. İngiltere ile İskoçya arasında doğal bir sınır olan Tweed Nehri üzerindeki kale, iki ülke arasında ortaçağda yaşanan savaşlarda stratejik bir öneme sahipti. 16. yüzyılın sonunda harabeye dönen kale Turner'ın resmi için pitoresk bir arka plan sağlamıştı.

Dunstanborough Kalesi, Fırtınalı Gecenin Ardından Gündoğumu, **1798, tuval üzerine yağlıboya, National Gallery of Victoria, Avustralya, 92 x 123 cm**

1797 yazında Turner, Dunstanborough'yu da kapsayan bir Kuzey İngiltere seyahatine çıkmıştı. 1798'deki Kraliyet Akademisi sergisinde beğenilen bu resim üslup açısından, bir eleştirmenin de belirttiği gibi Richard Wilson'dan uzak değildir. Kalenin bu görünümü, Turner'ın 1808 tarihli *Liber Studiorum*'unda gravür olarak yer alır.

Kirkstall Manastırı'nın Yemekhanesi, **1798, suluboya, Sir John Soane Museum, Liverpool, İngiltere, 45 x 65 cm**

Turner 1798'deki Kraliyet Akademisi sergisinde, bu harap manastırla birlikte Hıristiyanlıkla ilgili mekânları tasvir ettiği birkaç suluboya resim sergilemişti. Kendine güveni artan sanatçı, suluboyaları için daha büyük kâğıtlar kullanmaya, mimari ayrıntı ve ışık etkilerini örnekleyen çalışmalar üretmeye başlamıştı. Akademi üyesi arkadaşı John Soane'un eşi, bu resmi 1804'te satın almıştı.

Usk Üzerindeki Köprü, Monmouthshire, y. 1799, suluboya, Victoria and Albert Museum, Londra, İngiltere, 41 x 76 cm

Bu huzur dolu suluboya çalışma, Usk Nehri üzerine kurulu ortaçağdan kalma taş köprünün hâkim olduğu resimde zar zor görünen küçük Usk kasabasının önemini yansıtmamaktadır. Bir zamanlar Roma yerleşimi olan bu kasaba ve kale, Galliler ile İngilizler arasındaki çatışmalarda stratejik bir mevkiiydi. Turner, suların çekildiği, yürüyerek geçilebildiği bir zamanı tasvir etmiştir.

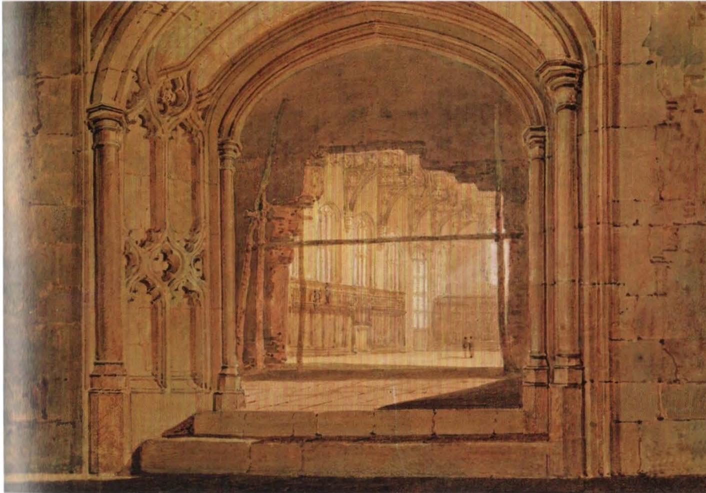
Taşocağından Fonthill'in Görünümü, 1799, suluboya ve mürekkep, Leeds Art Gallery, İngiltere, 30 x 45 cm

1799 yazında Turner, Fonthill Abbey'nin inşaatına, varlıklı sahibi Wiliam Beckford için bir dizi çizim ve resim yapmak üzere davet edilmişti. Büyük, neo-gotik tarzdaki kır evi 1813'te tamamlanmış ve Beckford 1822'ye kadar burada yalnız yaşamıştı. 1825'te kulenin hasar görmesinin ardından bina yıkıldı.

Twgwyn Vapurundan Harlech Kalesi: Yaz Akşamı, Alacakaranlık, **1799, tuval üzerine yağlıboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 87 x 119 cm**

1799'da Akademi'de sergilendiğinde bir eleştirmen resmin, Turner'ın sanatsal kahramanlarından Claude Lorrain ve Richard Wilson'ın resimlerine benzediğini hemen fark etmişti. Bu çalışma, Milton'ın epik şiiri *Kayıp Cennet*'ten dizelerle birlikte sergilenmişti. Turner daha sonra bir dersinde, "Şairlerin yardımı olmadan iyi ressamlar yaratamayız," demişti.

Christ Church Salonu, Oxford, **1800, suluboya, Leeds Art Gallery, İngiltere, 22 x 32 cm**

Turner'ın bu çalışmada tasvir ettiği Tudor tarzı kapı, Oxford'daki Christ Church Koleji'nin büyük yemek salonuna açılır. Kardinal Wolsey bu salonu, 1529'da Cardinal Koleji'ni kurduğunda inşa ettirmiş, ancak kraliyetin gözünden düşünce, VIII. Henry, Wolsey'in tüm mülküne el koyarak, burayı 1546'da Christ Church adıyla tekrar kurmuştu.

Akademi Üyesi 1800-1810

Turner, Akademi'nin yardımcı üyeliğine seçilince, bugün başyapıtları arasında sayılan birkaç deniz manzarasının da dahil olduğu büyük ölçekli yağlıboya resimler yapmaya başladı. Yalnızca iki yıl sonra tam üyeliğe yükseltilmesi, çağdaşlarının Turner'ı İngiliz Resim Okulu'nun bir parçası olarak kabul ettiklerini gösteren saygının bir yansımasıdır. Turner, ilk yurtdışı seyahatlerini bu dönemde gerçekleştidi. Resimlerini baskı yoluyla çoğaltarak maddi kazanç elde edebileceğini ve çalışmalarını tanıtabileceğini de yine bu dönemde fark etti.

Yukarıda: Linlithgow Sarayı, İskoçya, *kalem ve suluboya, 1801.*
Kalenin özellikle vurgulandığı kısmen tamamlanmış bu çalışma Turner'ın çalışma yöntemini gösterir. Saray, II. James yanlılarının 18. yüzyıl ortalarındaki isyanları sırasında Cumberland Dükü tarafından büyük oranda tahrip edildi. Harap durumuna rağmen Turner, yapının görkemli siluetini yansıtmıştır.
Solda: Mısır'ın Beşinci Belası, *tuval üzerine yağlıboya, 1800. 1800'de Akademi'de sergilenen resim, Turner'ın o zamana kadarki en imgesel çalışmasıydı.*

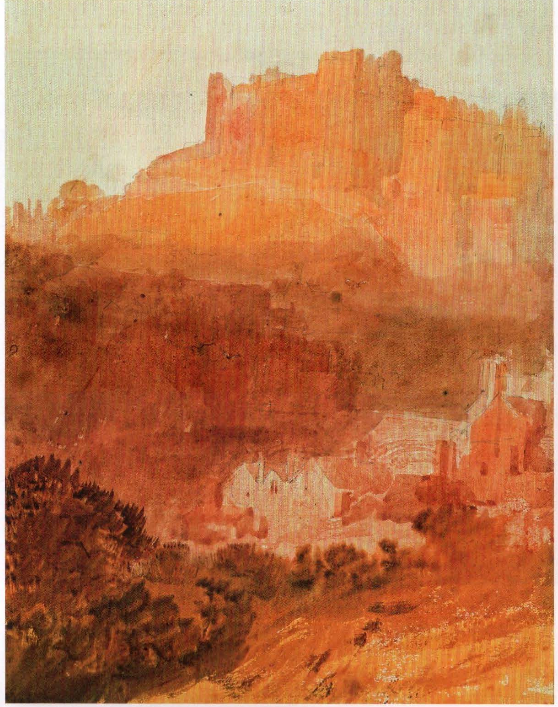
***Gemiler Rüzgârda Demir Atıyor (Egremont Deniz Resmi)*, 1802, tuval üzerine yağlıboya, Petworth House, Sussex, İngiltere, 119 x 180 cm**

Egremont Kontu, satın alacağı Turner çalışmalarından ilki olan bu resme, 1802'deki Akademi sergisinde sahip olmuştu. Turner resmi yaparken, muazzam ayrıntıları kaydettiği ve başyapıt niteliğindeki bu deniz manzarasına gösterdiği özenin görüldüğü Calais İskelesi Defteri'ndeki eskizlerden yola çıkmıştı. Resim bugün de Petworth House'daki yerindedir.

***Denize Çıkmaya Hazırlanan Fransız Balıkçılarla Calais İskelesi: Bir İngiliz Posta Gemisi Geliyor*, 1803, tuval üzerine yağlıboya, National Gallery, Londra, İngiltere, 172 x 240 cm**

Bu resim, Turner'ın 1802'de Fransa'ya ilk ziyareti sırasında, Manş Denizi'ni geçtiği ilk deniz yolculuğunun görsel bir özetidir. Resim, ertesi yıl Akademi'de sergilendiğinde genel olarak olumlu karşılanmıştır. Bir eleştirmen, sanatçının "doğanın ve sanatın güzelliklerini görmek için bir göze, duyumsamak için de bir zihne" sahip olduğunu belirtmiştir.

Durham Kalesi, **1801, suluboya, Leeds Art Gallery, İngiltere, 40 x 25 cm**

Turner'ın, katedrali görüşünün dışında bırakmış olması, topografya özelliklerinden ziyade puslu sabahtaki ruhani ışık etkisiyle ilgilendiğini düşündürür. Dikkatin ufuk çizgisine odaklanması ve sınırlı paletteki ton kullanımı da ön plandaki evlerin ayrıntılarını gizlemiştir.

Fırtınalı Havada Rüzgâraltı Kıyıdaki Balıkçılar, **1802, tuval üzerine yağlıboya, Southampton City Art Gallery, İngiltere, 92 x 122 cm**

Artık Akademi'nin tam üyesi olan Turner, o yılki sergi için ilk resimlerini büyük bir dikkatle seçmişti. Bu resim, ikisi tarihi ikisi de deniz manzarası olmak üzere tümü bir şekilde ölümcül tehlikelere atıfta bulunan dört çalışmadan biriydi. Turner resimlerini, yeni konumunu yansıtacak şekilde, William yerine JMW şeklinde imzalamıştı.

Macon'da Bağbozumu Başlangıcı Festivali, **1803, tuval üzerine yağlıboya, Sheffield Galleries and Museums, İngiltere, 146 x 238 cm**

1802'de Paris'te yaptığı Louvre ziyareti Turner'a, o zamana dek Claude'dan en çok esinlendiği bu çalışmayı yaptırmıştı. Hatta bir eleştirmen, Turner'ın "resmin bazı bölümlerindeki zenginlik ve biçimler ile ustayı geçtiğini" belirtmişti. Turner'ın başlıca eleştirmeni Sir George Beaumont ise bu belirgin benzerliğe şüpheyle yaklaşmıştı.

Sahilde Balık Pazarı, 1802-4, **tuval üzerine yağlıboya, özel koleksiyon, 45 x 59 cm**

Turner'ın yaşamı boyunca sergilenmemiş olmasına ve mütevazı boyutuna rağmen *Sahilde Balık Pazarı*, erken dönem tür resimlerine iyi bir örnektir. Resmin kaynağı muğlaktır; Turner'ın erken dönem hamilerinden ve ilk Avrupa seyahatini destekleyen varlıklı şarap tüccarının oğlu Sir John Boyd, muhtemelen resmin sahibidir.

Conway Kalesi, **1803, tuval üzerine yağlıboya, özel koleksiyon, 104 x 140 cm**

Bu büyük resim, alışılmışın aksine Kraliyet Akademisi sergisine sunulmamıştır. Resim, Turner'ın aynı konulu iki suluboya resmine sahip olan ve sanatçıya bu yağlıboya resmi de sipariş etmiş olabilecek William Leader tarafından satın alınmıştı. Turner'ın ölümünden sonra ilk olarak 1855'te British Institution'da, ardından 1877'de Kraliyet Akademisi'nde sergilenmiştir.

Buzul ve Mer de Glace'a Uzanan Arveron'un Kaynağı, **1803, suluboya, grafit ve kazıma, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 71 x 104 cm**

Turner suluboyalarında "kazıma" olarak adlandırılan ve kâğıda katmanlar olarak uygulanan boyanın belirli alanlarda kazınarak alttan beyaz kâğıdın ortaya çıkarıldığı bir yöntem kullanmıştır. Karla kaplı dağlar gibi beyaz alanları vurgulamak için kullanışlı bir yöntemdir. Parlak beyaz guvaş uygulama tekniğine kıyasla daha güçlü ve dramatik bir etki sağlanır.

Haack Kumulu'nda Karaya Oturan **Minotaure, y. 1805-10, tuval üzerine yağlıboya, Gulbenkian Vakfı, Lizbon, Portekiz, 173 x 241 cm**

Bu resim, daha çok *Nakliye Gemisi Kazası* adıyla bilinir, ancak Turner'ın ölümünün ardından farklı adlarla birçok kez sergilenmiştir. Çalışma, muhtemelen sanatçının 1805-6 yılları arasında tuttuğu Deniz Kazası Eskiz Defteri'ndeki (1 numara) ayrıntılardan oluşturulmuştur. Resmin yalnızca iki sahibi olmuştur. İlki, resmi sipariş eden ve Turner'a resim için 300 sterlin ödeyen Lord Yarborough; ikincisiyse, 1920'de Yarborough mülkünden satın alan, zengin işadamı Calouste Gulbenkian'dır.

Eski Margate İskelesi, **1804 ahşap panel üzerine yağlıboya, Agnew and Sons, Londra, İngiltere, 25 x 41 cm**

Turner'ın galerisinin açılış sergisinde hangi resimlerin yer aldığına dair bir kayıt olmasa da, bu resmin onlardan biri olduğu düşünülür. Samuel Dobree bu küçük resme hayran olmuş, Turner da resmi, Dobree'nin satın aldığı büyük boyutlu resimlerle birlikte hediye etmiştir.

Balıkçıların Bir Tekneyi Kıyıya Çektiği Sahil Sahnesi (Iveagh Deniz Resmi), **1804, tuval üzerine yağlıboya, Kenwood House, Londra, İngiltere, 91 x 122 cm**

Bu çalışma sıklıkla, daha erken tarihli *Fırtınalı Havada Rüzgâraltı Kıyıdaki Balıkçılar* isimli eserle karıştırılır. İki resim de bankacı Samuel Dobree tarafından satın alınmış ve resimlerin kaderleri birleşmiştir. Önce bira üreticisi Sir Edward Guinness, ardından da 1888'de Lord Iveagh resmi satın almıştır. Iveagh mirasının bir parçası olarak bugün de bulundukları, Iveagh'ın Londra'daki evi Kenwood House'a yerleştirilmişlerdir.

Kilise Avlusu Geçidi, Salisbury, **1802-5, grafit ve suluboya, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 32 x 46 cm**

Bu resim, varlıklı bankacı Richard Colt Hoare'nin sipariş ettiği Salisbury Görünümleri için yapılan son çalışmalardandır. Tarihi 14. yüzyıla dayanan geçit ilk zamanlarda ıslahevi olarak kullanılmıştır. Burası aynı zamanda, geceleri ana kapıyı kilitleyen görevlinin de eviydi.

***Deniz Kazası*, 1805, tuval üzerine yağlıboya, Tate Britain, Londra, İngiltere, 171 x 242 cm**

Napoléon Savaşları'nın yaşandığı ve Fransa'nın İngiltere'yi işgal etmekle tehdit ettiği dönemde Turner, felaket kavramına ilişkin denizcilikle ilgili bir dizi resme girişmişti. Böylesi bir imgeye halkın hazır olduğunu düşünen sanatçı, *Deniz Kazası*'nın 1807 tarihli büyük ölçekli mezzotint baskısını üretmek için gravürcü Charles Turner'la birlikte çalıştı.

***Thames'den Windsor Şatosu*, y. 1805, tuval üzerine yağlıboya, Petworth House, Sussex, İngiltere, 86 x 122 cm**

Bu çalışmayı "JMW Turner, Isleworth" şeklinde imzalaması, Turner'ın resmi Sion Ferry House'da yaşadığı dönemde yaptığının bir işaretidir. İşin ilginci, Yuvarlak Kule'yi ağaçların ardına gizleyerek Windsor Şatosu'nun tipik görünümünden uzak durduğu bu resimde Turner, topografik bir temsilden ziyade klasik bir kır manzarasını tasvir etmekle ilgilenmiş gibidir.

Sanatçının Atölyesi, 1809, mürekkep ve suluboya, British Museum, Londra, İngiltere, 19 x 30 cm

Alaycı bir karikatür benzeri bu çalışmada görülen, mütevazı da denebilecek atölyedeki sanatçının kimliği belirsizdir. Yine de Turner bir atölyedeki kaotik ortamı, kendisininkinden çok da farklı olmayan verimli ve hızlı çalışma yöntemine işaret eden marifetli üslubunu kullanarak yansıtmıştır.

Cenevre Gölü ve Mont Blanc, 1802-5, suluboya ve mürekkep, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 73 x 114 cm

Turner, klasik anlayıştaki bu pastoral manzarayı, 1802'de Avrupa'ya yaptığı ilk seyahatinde oluşturduğu eskiz defterinden yapmıştır. Resim, Turner'ın, yöreye özgü olması gerekmeyen fiziksel özellikleri, tıpkı romantik dönem ressamlarının yaptığı gibi belirli bir etki yaratmak üzere bir araya getirmedeki becerisini gösterir. Turner'ın hayranlık duyduğu İngiliz ressam Richard Wilson'ın etkileri görülebilir.

***Buğunun İçinden Doğan Güneş: Balık Temizleyen ve Satan Balıkçılar*, 1807, tuval üzerine yağlıboya, National Gallery, Londra, İngiltere, 135 x 179 cm**

1818'de Sir John Leicester'a satılmış olan bu resmi Turner, 1827'deki müzayedede satın almıştı. Sanatçı bu resmin öneminin farkındaydı ve 1831 tarihli ikinci vasiyetiyle *Kartaca İmparatorluğunun Çöküşü* adlı resim yerine bu çalışmayı National Gallery'ye miras bırakmıştı.

Kadın ve Tef, **1808, asit oyma ve mezzotint, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 19 x 26 cm**

Liber Studiorum'un ilk bölümü, manzaraların farklı yönlerini gösteren beş levha halinde Haziran 1807'de yayımlandı. Beşli serinin ikincisi olan bu levha, "Yüceltilmiş" ya da "Epik Pastoral"i (EP) temsil eder. Sanatçı bu çalışmayı, "EP Köprü" ve "Claude EP" olarak adlandırmıştır. Sonraları Ruskin, daha olumsuz yorumlarda bulunmuş, çalışmanın ahmakça olduğunu söylemiştir.

Windsor Yakınlarında Thames, Akşam: Kıyıda Ağları Çeken Adamlar, **1807, tuval üzerine yağlıboya, Petworth House, Sussex, İngiltere, 89 x 119 cm**

19. yüzyıl erken dönem sanatçılarının temalarında önemli bir kaymanın örneği olarak, Turner bu resimde manzara ve tür resmini bir arada uygulamıştır. Yine de resim, Akademi geleneğiyle uyumlu klasik resmi andıran, romantik ve idealize edilmiş bir çalışmadır. Windsor Şatosu, 1822'de yenilenen Windsor Köprüsü'nün ardında belli belirsiz görülebilir.

Hampton Court'un Görünümü, Herefordshire, Güneydoğu Yönünden, **1806, grafit ve suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 20 x 31 cm**

Londra dışındaki aynı isimli sarayla karıştırılmaması gereken ve Agincourt Savaşı'nda V. Henry'nin yanında savaşmış Sir Rowland Lenthall tarafından yaptırılmış bu kale biçimli taşra evinin tarihi 15. yüzyılın başlarına dayanır. Ev, 19. yüzyılda John Arkwright tarafından satın alındıktan sonra değiştirilmiştir.

Newark Manastırı, **1807, tuval üzerine yağlıboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 92 x 123 cm**

Bu çalışmanın 1807'de Turner'ın galerisinde sergilenip sergilenmediği belirsizdir. Eğer öyleyse bu, Turner'ın mülkiyetinde olduğu dönemde resmin sergilendiği tek durumdur. Resim ilk önce Sir John Leicester tarafından satın alınarak kendi galerisinde sergilenmiş, Leicester'ın ölümünün ardından bir müzayedede, saray ressamı Sir Thomas Lawrence'a satılmıştır. Çalışma daha sonra da defalarca el değiştirmiştir.

Orta Mesafedeki Köprü, **1808, asit oyma ve mezzotint, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 21 x 29 cm**

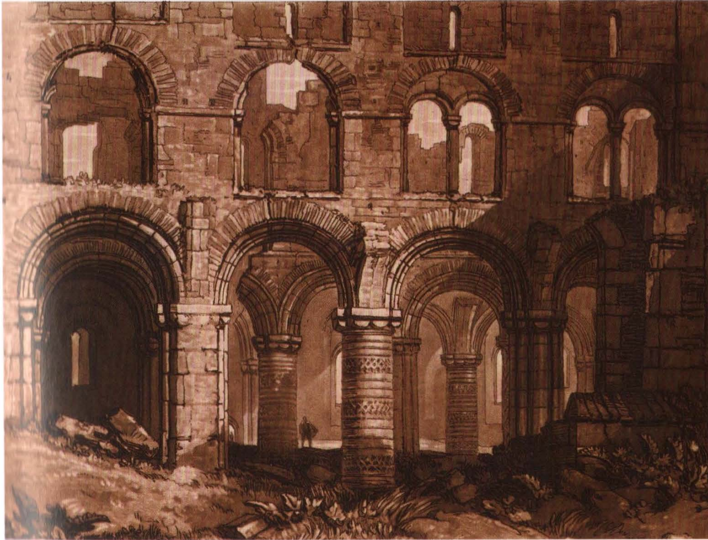
Turner'ın *Liber Studiorum*'unda kullanılan bu levhadaki köprü, gözde temalarından Thames üzerindeki Walton Köprüsü'dür. Turner yakın bir zamanda nehrin kıyısında, üzerine ev yaptıracağı bir arazi satın almıştır. Turner daha sonraki bazı önemli eserlerinde de köprüye yer vermiştir. Buradaysa köprü, Turner'ın "Epik Pastoral" olarak tanımladığı Claude tarzı bir manzaraya arka plan oluşturmaktadır.

***Eton'da Thames*, 1808, tuval üzerine yağlıboya, Petworth House, Sussex, İngiltere, 60 x 90 cm**

Lord Egremont, Turner'ın 1808'deki galeri sergisinden bununla birlikte dört resim satın almıştı. Bir önceki yazı Thames vadisinde geçiren Turner, Eton ve Windsor Eskiz Defteri'ne bölgenin eskizlerini yapmıştı. Resimde, nehir manzaralarıyla tanınan 17. yüzyıl Felemenk ressamı Jan van Goyen'in etkileri görülür.

***Kutsal Ada Katedrali, Liber Studiorum*'dan, 1808, asit oyma, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 21 x 29 cm**

Turner'ın başlattığı *Liber Studiorum* çalışması, manzara resmi kompozisyonunu örneklemek ve sınıflara ayırmak amacıyla, Claude Lorrain'in *Liber Veritatis* ya da "Hakikat Kitabı"ndan esinlenilen iddialı bir yayın projesiydi. 1807'de yayımlanan ilk bölümdeki beş levha, kır, mimari, tarih, deniz ve dağ manzarasına ayrılmıştı. Charles Turner, bu imgeyi ikinci sayı için üretmiştir.

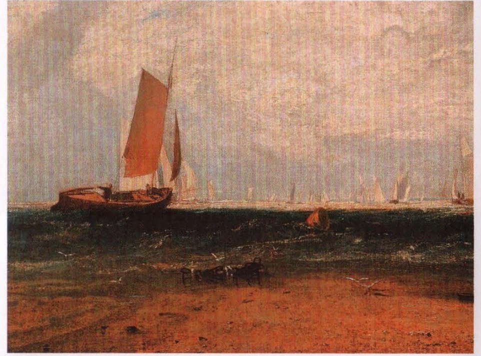

***Margate*, 1808, tuval üzerine yağlıboya, Petworth House, Sussex, İngiltere, 90 x 121 cm**

Lord Egremont'un 1808'de Turner'ın galerisinden satın aldığı bu resim, ya isimsizdi ya da daha sonra ismi değiştirilmiştir. Resmin yerine ilişkin tek yazılı kaynak, biraz kuşkulu olsa da, John Landseer'in *Review of Publications in Art*'ıdır. Tekneye ilişkin dolaylı deliller de yer konusunda bilgi verir. Ayrıntılı ön plan ile puslu şehir manzarasının kontrast biçimleri, sahneye dinamik bir anlatım katar.

***Blythe Kumsalı'nda Balık Avı, Sular Yükselirken*, 1809, tuval üzerine yağlıboya, Tate Britain, Londra, İngiltere, 89 x 119 cm**

Turner hayattayken, Akademi de dahil olmak üzere pek çok yerde sergilenen bu eser, hiç satılmadı ve 1856'da mirasının bir parçası oldu. Turner'ın eski hasmı George Beaumont, resmi satın almak istemiş, fakat Turner daha önce sergilenen bazı resimlerine yönelik keskin yorumlarından dolayı "mağrur bir hazla" resmi satmayı reddetmiştir.

***Bere Ormanı*, 1808, tuval üzerine yağlıboya, Petworth House, Sussex, İngiltere, 89 x 119 cm**

Bir zamanlar bu ormanlık bölge, Lord Egremont'un mülkünün bir parçasıydı. Ön planda güçlükle görülen figürler, Egremont için tabaklama işinde çalışmış kişiler olabilirler. Turner, Egremont'un resmi satın alacağını muhtemelen tahmin etmişti. Nitekim Egremont'un 1808'de topluca aldığı resimlerden biri de buydu.

Bolton Manastırı, Yorkshire, **1809, suluboya, Liverpool Üniversitesi, İngiltere, 28 x 39 cm**

Turner'ın bu eserinde, daha önceki klasik manzara ressamlarının etkileri hemen fark edilebilir. 16. yüzyılda yıkılmış, harap durumdaki pek çok manastır kilisesinden biri, idealize edilmiş bir kır manzarasında tasvir edilerek pitoresk bir estetik yakalanmıştır. Turner, muhtemelen bu bölgeyi 1808 yazında arkadaşı Walter Ramsden Fawkes ile Farnley Hall'da ilk kez kaldığında ziyaret etmişti.

***Buğunun İçinden Doğan Güneş*, y. 1809, tuval üzerine yağlıboya, Birmingham Üniversitesi, İngiltere, 69 x 102 cm**

Walter Fawkes, bu resmi doğrudan Turner'dan satın almıştır. Hazırlık çizimleri, 1807 tarihli Spithead Eskiz Defteri'nde yer alsa da, resmin yapılış tarihi belli değildir. 1809'da Turner'ın kendi galerisinde sergilenmiş olması olasıdır, ancak yine de Turner hayattayken sergilenip sergilenmediği bilinmemektedir. Daha önce *Zafer* adlı resmi alan Fawkes tarafından sipariş edilmiş olabilir.

***Brienz Gölü*, 1809, suluboya, British Museum, Londra, İngiltere, 39 x 56 cm**

Turner, dağları, kır yaşamına ilişkin toplumsal sahnelere arka plan olarak kullanarak daha önceki Alp resimlerinde kullandığı yücelik estetiğinden uzaklaşmıştır. Turner'ın bu yönelimi, 1803'te Fransız birliklerinin çekilmesinin ve Napoléon'un imzaladığı Aracılık Yasası'na bağlı olarak İsviçre Konfederasyonu'nun kurulmasının ardından bölgenin kavuştuğu huzuru yansıtmak amaçlı gibidir.

***Southall Değirmeni Yakınlarında Büyük Bağlantı Kanalı*, 1810, tuval üzerine yağlıboya, özel koleksiyon, 92 x 122 cm**

17. yüzyıl Felemenk manzara resimlerini anımsatsa da, Turner'ın ayırt edici özelliği olan renkli akşam göğü dikkat çeker. Turner'ın bu resmi bir akşamüstü, arkadaşı Henry Scott Trimmer'ın artık mevcut olmayan değirmenin yakınlarındaki evinden dönerken yaptığı söylenir. *Yel Değirmeni ve Kanal Havuzu* gibi, bu resim de 1811'de *Liber Studiorum*'un altıncı baskısında yayınlamıştır.

***Sahilde Balık Pazarı, Hastings*, 1810, suluboya, özel koleksiyon, 28 x 39 cm**

Herhangi bir nirengi nokta olmadan bu resmin yerinin tespit edilmesi zordur. Ancak Turner, 1810 yazında Sussex'i ziyaret etmiş ve Hastings Eskiz Defteri'ne birçok çizim ve eskiz kaydetmiştir. Turner, yine şehri belirleyebilecek bir ipucu olmasa da, Hastings'te olduğu düşünülen benzer bir sahnenin yağlıboyasını da yapmıştır. Dolayısıyla izleyici, bu harika tür resmiyle kendi ilişkisini kurmak durumundadır.

***Linlithgow Sarayı*, 1810, tuval üzerine yağlıboya, Walker Art Gallery, National Museums, Liverpool, İngiltere, 91 x 122 cm**

Cumberland Dükü'nün birlikleri tarafından 18. yüzyıl ortalarında II. James yanlılarının ayaklanması sırasında yıkılan saray, resmin yapıldığı dönemde harabe durumdaydı. Edinburgh ve Stirling kaleleri arasındaki uygun konumu nedeniyle saray, daha önceleri İskoç kraliyet ailesince kullanılmıştır. İskoç Kraliçesi Mary 1542'de bu sarayda doğmuştur.

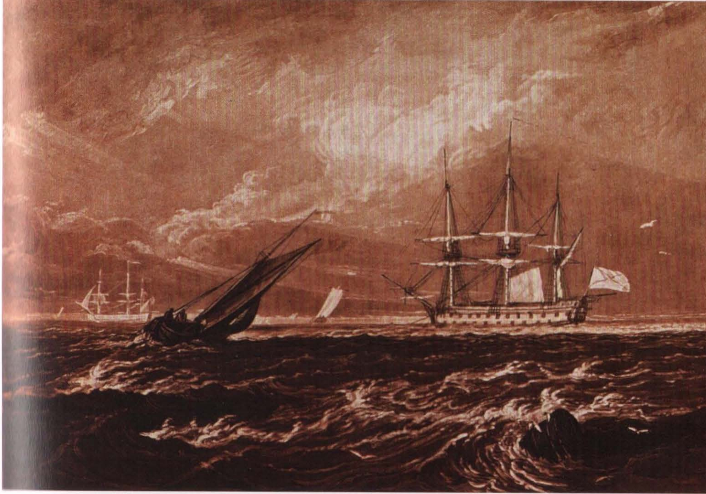
***Scarborough Kasabası ve Kalesi: Sabah, Yengeç Yakalayan Çocuklar*, y. 1810, suluboya, Art Gallery of South Australia, Adelaide, Avustralya, 69 x 102 cm**

1811'de Akademi'de sergilenen bu suluboya resim, Turner'ın arkadaşı ve uzun süreli hamisi Walter Fawkes tarafından satın alınmıştır. John Buckler'ın, Fawkes'un konuk odasını tasvir ettiği 1819 tarihli resminde *Scarborough*, hamisinin Turner'a verdiği itibara bir kanıt teşkil edecek şekilde, birkaç küçük çalışmanın arasında en yüksek yerde kolayca görülebilir.

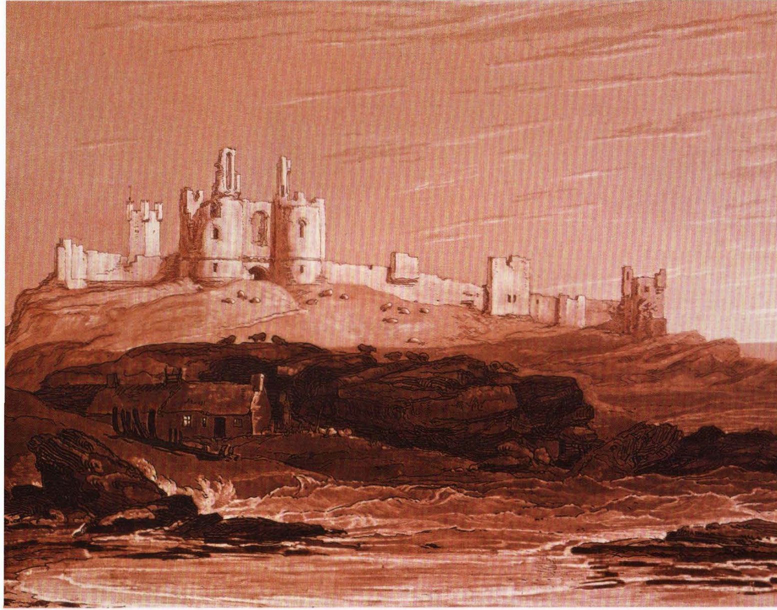
***Mısır'ın Beşinci Belası*, 1806-10, mürekkep ve lavi, British Museum, Londra, İngiltere, 19 x 26 cm**

1800 tarihli büyük boyutlu yağlıboya resmin yeniden yapımı olan bu çalışmada Turner, aynı temayı monokrom boya kullanımında bir alıştırma olarak tekrarlamıştır. Charles Turner bu örneği, *Liber Studiorum*'un üçüncü basımındaki tarihsel manzara kompozisyonu bölümü için gravüre dönüştürmüştür. Turner, beşinci değil yedinci belayı tasvir ettiğinden resim olgusal anlamda hatalıdır.

***Leader Deniz Resmi*, y. 1809, gravür ve mezzotint, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 18 x 26 cm**

William Leader için 1807 ile 1809 yılları arasında yapılmış ve bugün kayıp olan özgün resimden Turner'ın hazırladığı çalışma, Charles Turner tarafından *Liber Studiorum* için gravüre dönüştürülmüştür. Özgün resmin varlığına dair kanıt gravür üzerindeki şu kayıttır: "W. Leader için yapılmış resmin özgün eskizi." Buradaki gravür daha sonraki bir baskıdandır.

***Dunstanborough Kalesi*, 1808, asit oyma, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 21 x 29 cm**

Liber Studiorum'un üçüncü bölümü, manzara resmi geleneğinin içinde mimariyi göstermek için kullanılan bu levhayla birlikte Haziran 1808'de yayımlandı. Ancak Turner, resimdeki keskin kontrastlara da dikkatleri çeker. Solgun gökyüzü ve güneş ışığıyla aydınlanan kalenin düzenli biçimi ile düzensiz biçimiyle öne çıkarılan karanlık ve belirsiz deniz keskin bir kontrast oluşturur.

***Aziz Agatha Manastırı, Easby*, 1800, suluboya, Whitworth Art Gallery, Manchester Üniversitesi, İngiltere, 63 x 89 cm**

Kısaca Easby Manastırı olarak anılan yapı, İngiltere'deki diğer manastırlar gibi VIII. Henry tarafından lağvedilmiş ve kaderine terk edilmiştir. Neyse ki, 7. yüzyıla ait Kelt "Easby Haçı" kurtarılmıştır ve şimdi Londra'daki Victoria and Albert Museum'da görülebilir. Swale Nehri kıyısındaki harabeyi gösteren Turner'ın tasviri, pitoresk estetiğin muhteşem bir örneğidir.

Kayın Koruluğu ve Ateş Etrafında Oturan Çingeneler, 1799-1801, panele tutturulmuş kâğıt üzerine yağlıboya, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 19 x 28 cm

Bu koruluğun nerede olduğu ve eserin tarihi belli değildir. Bu belirsizlik, yer ve tarihin Turner için önemsiz olduğunu düşündürür. Turner, koruluğu, kâğıt üzerine yağlıboya denemesi olarak çalışmış olabilir. Kâğıdın sonradan ahşaba tutturulmuş olması, sanatçının sonuçtan memnun olduğunu ve eseri saklamak istediğini gösterir.

Conway Kalesi, 1802-3, kalem ve suluboya, Whitworth Art Gallery, Manchester Üniversitesi, İngiltere, 43 x 63 cm

1798'de Kuzey Galler ve Hereford seyahatlerinde Turner, Hereford Court Eskiz Defteri'ni, içlerinde Conway Kalesi'nin de birkaç eskizi bulunan iki yüzü aşkın çizimle doldurdu. Sanatçı bu çizimlerden, aralarında bu eserin da olduğu birkaç suluboya resim üretti. Turner, harabe bir kale, eski bir köprü, bir kulübe ve bir nehir gibi doğru bileşenlerle yine pitoresk estetiğe başvurmuştur.

Kahramanlık Dönemi 1811-1820

Kendini kabul ettirmiş bir Akademi üyesi olarak Turner, İngiltere'nin Napoléon'a karşı kazandığı zaferlerden esinlenerek yaptığı *Dido Kartaca'yı İnşa Ediyor* gibi epik mitoloji sahneleri resmetmeye başladı. Toplumsal eşitsizliklerle ilgilenmeye başlamış, sıradan halkı idealize eden tür resimleri yapmıştı. Bu resimlerin çoğu, gravür olarak toplu üretimle çoğaltılmış, politik mesajlarını daha da güçlendirmişti. Napoléon Savaşları'nın sona ermesiyle artık Turner Avrupa'ya gidebilir, Alpler bölgesinin yüce estetiğinin izlerini sürebilirdi.

Yukarıda: Tamar'daki Hurda Gemiler, *y. 1812, tuval üzerine yağlıboya. Turner, Devon ve Cornwall sınırındaki bu bölgeyi, yakın zamanda verilen* İngiltere ve Galler'in Pitoresk Görünümleri *siparişi için 1811 yazında ziyaret etti.*
Solda: Mer de Glace, Chamonix, *1812, asit oyma ve mezzotint. Manzara resminde "dağlar" bölümüne örnek olması için onuncu basımda kullanılmış bu çalışma gibi,* Liber Studiorum *imgelerinden bazılarını Turner kendi gravüre dönüştürmüştü.*

Yorkshire Sahili, 1811, _Liber Studiorum_'dan asit oyma, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 21 x 30 cm

Bu asit oyma ve mezzotint çalışma, Turner'ın 1806-7 tarihli monokrom bir suluboya resminden yola çıkılarak *Liber Studiorum* için üretilmiştir. Sonradan *Liber* için yapılan gravür, sanatçının akademideki perspektif profesörü konumunu yansıtacak şekilde,"Turner RAPP" olarak imzalanmış ve beşinci basımda yer almıştır. Turner'ın zamanında balina gemilerinin ana limanı olan Whitby resmedilmiştir.

Koru Manzarası, **y. 1811, suluboya, özel koleksiyon, 23 x 28 cm**

Korunun yeri belirsizdir, ancak Turner'ın önceki yaz dönemini geçirdiği, Lord Egremont'un Sussex'teki Petworth ya da Cumbria'daki Cockermouth evlerinden birinde olması muhtemeldir. Turner topografik doğruluk peşinde değildi; "işten" bir müddet uzaklaşmak istiyordu ve keyfi için bu küçük suluboya resimleri üretti.

***Monte Mario'dan Roma*, 1818, kalem ve suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 14 x 22 cm**

Turner, James Hakewill'in bir çiziminden yola çıkarak Longman için *Pitoresk İtalya Turu* adlı bir dizi İtalya sahnesi resmetti. Monte Mario, şehri çevreleyen tepelerden en yükseğidir ve ismini burada villası olan bir 16. yüzyıl kardinalinden alır. Monte Mario, Roma'nın üzerine kurulduğu yedi tepeden biri değildir.

Greenwich'ten Londra, 1811, gravür, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 21 x 29 cm

Greenwich'in bu görünümü, 1809 tarihli resimden yola çıkılarak *Liber Studiorum*'un beşinci basımı için manzara kompozisyonunu mimari açıdan göstermek üzere gravüre uygulanmıştır. Merkezde Kraliyet Donanma Hastanesi ile arka planda St. Paul Kathedrali ve diğer kiliseler görülebilir. Tüm bu binaları Sir Christopher Wren tasarlamıştır.

Weymouth, 1811, suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 17 x 22 cm

Bu suluboya resim, *İngiltere'nin Güney Kıyılarının Pitoresk Görünümleri* siparişini veren ve gravürleri yaparak 1814'te yayımlayan Cooke kardeşler tarafından çoğaltılmıştır. Turner bu seri için 1811'de işe koyulmuş, uygun görünümler bulmak için Dorset, Devon ve Cornwall'a gitmiş ve 1826'da Cooke kardeşlerle yayının yönetimi konusunda tartışana kadar seriyi geliştirmeye devam etmiştir.

St. Catherine Tepesi, Guilford, Surrey, 1811, asit oyma, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 21 x 29 cm

Harap durumdaki şapel, *Liber Studiorum*'da "Yüceltilmiş Pastoral"i göstermek için kullanılan bu çalışmaya pitoresk bir arka plan oluşturuyor. Efsaneye göre Catherine ve Martha adlı iki kız kardeş, bu şapeli ve St. Martha Tepesi'ndeki bir diğerini kendi elleriyle inşa etmişlerdir. Buradaki şapel 13. yüzyıldan kalmadır ve Guildford'daki St. Nicolas Kilise'nin papazı tarafından yaptırılmıştır.

Prokris ve Kephalos, 1812, asit oyma ve mezzotint, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 22 x 29 cm

Liber Studiorum için tasarlanmış bu çalışma, Sir Joshua Reynolds'a göre resimde manzaranın en önemli kullanımı olan tarihsel resmi temsil eder. Avcı Kephalos'la evli Prokris'in ölümü resmedilmiştir. Prokris çalılardan çıkıp kocasına sürpriz yapmak isterken, onu vahşi bir hayvan sanan kocası tarafından yanlışlıkla öldürülür.

***Campagna Manzarası*, 1812, asit oyma, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 21 x 29 cm**

Şubat 1812'de *Liber Studiorum* serisinin bir parçası olarak basılmış bu imge, manzara resminde "Yüceltilmiş Pastoral"i temsil eder. Bu gravür için kullanılan suluboya resim 1808'de yapılmıştı ve muhtemelen "Hindu Arınması" olarak adlandırılmıştı. Turner, gravürü yapan William Say'e atfen esere "Say'ın Uzun Ağacı" adını verdi. Çalışmada, Claude Lorrain'in pastoral manzaralarının etkisi büyüktür.

***Kar Fırtınası: Hannibal ve Ordusu Alpleri Geçiyor*, 1812, tuval üzerine yağlıboya, Tate Britain, Londra, İngiltere, 146 x 238 cm**

İstediği yüksekliğe asılmaması durumunda resmini geri çekeceği yönünde meslektaşlarını uyaran Turner, muhtemelen o güne kadarki en önemli resmi olan bu çalışmayı Akademi'de sergilemesinin iyi bir etki bırakacağını düşünüyordu. Turner'ın sonraki birçok çalışmasında önemli bir motif oluşturan yeni kompozisyon düzeni, merkezi girdap kullanılmıştır.

Poole, Dorset ve Uzakta Corfe Kalesi, 1812, suluboya ve guvaş, özel koleksiyon, 14 x 22 cm

Poole Körfezi ve uzaktaki Corfe Kalesi'nin bu suluboya resmi, *İngiltere'nin Güney Kıyılarının Pitoresk Görünümleri* serisinin bir parçasıdır. Bazı bölümleri 11. yüzyıldan kalmış olan kale, İngiliz İç Savaşı'nda parlamento yanlılarınca kuşatılmış ve tahrip edilerek bugünkü harap haline getirilmişti. Turner bu görünümü pitoresk estetik açısıyla ele almıştır.

Rüzgârsız Hava, 1812, _Liber Studiorum_'dan asit oyma, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 21 x 30 cm

Liber Studiorum için yaptığı orijinal yumuşak zemin asit oymadan yola çıkarak akuatint ve mezzotint üretiminini bizzat Turner yapmıştır. *Liber*'deki deniz kompozisyonunu muhtemelen en güçlü şekilde veren bu resimde sanatçı, rüzgârsız hava etkisini yakalamak için eseri on dört aşamada tamamlamıştır. Sanatçının tarzı, çok beğendiği 17. yüzyıl Felemenk deniz ressamlarını anımsatır.

Teignmouth Limanı, Devon, **1812, tuval üzerine yağlıboya, Petworth House, Sussex, İngiltere, 90 x 121 cm**

Turner, Corfe'den Dartmouth'a Eskiz Defteri'nden Teignmouth'un iki resmini yapmıştı: *İngiltere'nin Güney Kıyılarının Pitoresk Görünümleri* serisi için yapılmış bir suluboya ve Turner'ın kendi galerisinde sergilenip 1812'de Lord Egremont'un satın aldığı bu yağlıboya resim. Bir eleştirmenin "sıra dışı meziyet ürünü" yorumunu yaptığı eser büyük beğeni toplamıştı.

Winchelsea, **1812, asit oyma ve mezzotint, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 18 x 26 cm**

J. C. Easling tarafından gravüre dönüştürülen bu imgeye, *Liber Studiorum*'un Nisan 1812'de yayımlanan dokuzuncu baskısında manzara resminin pastoral unsurlarını göstermek amacıyla yer verildi. Resimdeki asker, Napoléon Savaşları'nda yaşadıklarını anlatıyor gibidir. Bir istila hareketine karşı koymak için savunma kanalı inşa ettikleri limandaki alayına dönüş yolunda olabilir.

Avernus Gölü: Aenias ve Cumae'li Sibylla, **1814-15, tuval üzerine yağlıboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 72 x 97 cm**

Esere 150 İngiliz altını ödeyen Sir Richard Colt Hoare'nin siparişi üzerine yapılan bu resim, 20. yüzyılın ortalarına kadar sergilenmedi. Turner, resmin daha önceki bir örneğini Hoare'nin verdiği bir eskize dayanarak 1798'de yapmıştı. Ancak bu ilk örneği Hoare reddetmiş olabilir. Eser sanatçının himayesinde kalmış ve 1856 mirasının bir parçası olmuştur.

Dido Kartaca'yı İnşa Ediyor: Kartaca İmparatorluğu'nun Doğuşu, **1815, tuval üzerine yağlıboya, National Gallery, Londra, İngiltere, 156 x 230 cm**

İngiltere'nin Fransa'yla yirmi yılı aşkın bir süredir savaş halinde olduğu, ülkenin neredeyse iflas ettiği ve yeniden dünyanın başlıca ekonomik güçlerinden biri olmaya çalıştığı bir dönemde Turner, resmin konusunun dokunaklı olmasına özen göstermiştir. Resme, doğan güneşle simgeleştirilen bir iyimserlik hâkimdir. Herkesin iyiliği için birlikte çalışmış eski bir uygarlığın hikâyesini anlatır.

***Tintagel Kalesi*, 1815, suluboya, özel koleksiyon, 16 x 24 cm**

Tepedeki harap kale, Turner'ın yücelik estetiği unsurlarını kapsayan romantik deniz manzarası için mükemmel bir arka plan oluşturmuştur. Azametli Atlas Okyanusu'na bakan ve küçük bir toprak parçasıyla Cornwall anakarasına bağlı olan Tintagel neredeyse bir ada gibidir. Devasa dalgalarıyla gemiler için tehlikeli olan bu suları Turner çok iyi yakalamıştır.

***Balıkçıl Kafası*, y. 1816, mürekkep ve suluboya, Leeds Art Gallery, İngiltere, 25 x 29 cm**

Turner, tutku derecesinde kuşbilimiyle ilgilenen Walter Fawkes'un evi Farnley Hall'u ziyaret ettikten sonra doğa tarihine büyük bir ilgi duymaya başladı. Fawkes, *Farnley Kuşlar Kitabı* için sanatçıya yirmi suluboya resimden oluşan bir seri sipariş etti. Turner'ın ilgisi, o dönemde ve sonrasında yaptığı manzara resimlerinin bazılarında kendini gösterir.

***Kızılgerdan*, y. 1816, kâğıt üzerine kalem ve suluboya, Leeds Art Gallery, İngiltere, 14 x 18 cm**

Bu suluboya resim, bir av kazasında ölen, Walter Fawkes'un en küçük oğlu Richard adına derlenen *Farnley Kuşlar Kitabı*'nın bir parçasıdır. Turner'ın sevgiyle "Hawkey" şeklinde seslendiği, Richard'ın ağabeyi Hawksworth, sanatçının atölyesine girerek onu çalışırken görebilen sayılı insanlardan biriydi.

Ok ve Yay Kalesi, Portland Adası, **y. 1815, ahşap panel üzerine yağlıboya, Liverpool Üniversitesi Sanat Galerisi ve Koleksiyonları, İngiltere, 15 x 23 cm**

Arka plandaki harap kale 11. yüzyılda Kral II. William (Rufus) tarafından yaptırılmıştır ve ismini, okçuların kullandığı pencerelerin tarzından alır. Yapı kimi zaman Rufus Kalesi olarak da anılır.

Eski Patterdale Kilisesi, **1810-15, suluboya ve grafit, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 28 x 40 cm**

1810 ile 1815 arasında Turner her yıl, Walter Fawkes'un yanına Yorkshire'a gitti. Sabahları Farnley Hall'dan çıkarak resmedebileceği manzaralar arardı. Bu resim de böyle bir gezintinin sonucudur. Patterdale'deki eski kiliseyi arka planda İngiltere'nin en yüksek zirvelerinden Ingleborough'yla resmetmiştir.

Soufrière Yanardağı Patlaması, St. Vincent Adası, 30 Nisan 1812 gece yarısı, **1815, tuval üzerine yağlıboya, Liverpool Art Gallery, İngiltere, 80 x 105 cm**

Hugh Keane tarafından olay yerinde yapılmış bir eskizden ve patlamayla ilgili basında çıkan haberlerden yola çıkan Turner, Derby'li Joseph Wright'ın yücelik estetiğinden esinlenerek yanardağın gücünü yansıtmıştır. Resim 1815'te Akademi'de sergilendiğinde beğeniyle karşılandı ve aynı yıl Charles Turner resmin bir mezzotint baskısını yayımladı.

Steeton Malikânesi, **y. 1815-18, suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 11 x 16 cm**

Turner'ın, yakınlardaki Farnley Hall'da Walter Fawkes'la kalırken yaptığı alışılmadık bir tür resmidir. Bazı bölümleri 15. yüzyıldan kalan malikânenin, Turner bu resmi yapmadan kısa süre önce kapsamlı bir tadilat geçirmesi Turner'ın resmi sipariş üzerine yaptığını düşündürür. Yüksek Victoria döneminin duygusal kırsal sahnelerini andıran bir kompozisyon göze çarpar.

Issız Vadi, Wharfedale, **y. 1815, suluboya, Leeds Art Gallery, İngiltere, 28 x 40 cm**

Turner, bu yansımalı suluboya resmi Walter Fawkes'la Yorkshire'da kalırken yapmıştır. Turner, 1815 ile 1818 arası Farnley Hall'da kaldığı dönemlerde, Yorkshire çevresinden altı eskiz defteri dolduracak malzeme toparlamıştı. Resmin orijinal adındaki "Dell" sözcüğü eski İngilizcede "küçük vadi" anlamına gelir. Wharfedale de Yorkshire'daki küçük vadilerden biridir.

Thun Kasabası, **1816, asit oyma ve mezzotint, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 18 x 26 cm**

12. yüzyıldan kalma kalesiyle dikkat çeken Thun, aynı isimli gölün kıyısında, gölün Aere Nehri'yle buluştuğu noktada yer alan bir kasabadır. Zähringen Dükü V. Bertold tarafından Kutsal Roma İmparatorluğu'nda stratejik amaçlarla kurulmuştur. Thomas Hodgetts bu imgeyi, on ikinci *Liber Studiorum* serisi için mimariyi göstermek üzere gravüre dönüştürmüştür. Hodgetts'in mezzotint çalışması, doku özellikleriyle önceki örneklerden ayrılır.

Inveraray Kalesi, 1816, asit oyma ve mezzotint, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 21 x 29 cm

Liber Studiorum'un sondan bir önceki serisi için Charles Turner'ın yaptığı ve manzara resminde deniz temasını işleyen bu imge, İskoçya'nın batısındaki kıyı şeridini betimler. Uzakta, kasaba ve yaklaşık elli yıl önce Argyll dükleri için yapılmış kale görülür. Kasaba kalenin etrafında geliştiğinden Turner'ın zamanında hayli yeni bir görünüme sahipti.

Leeds, 1816, suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 29 x 43 cm

Turner bu suluboya resmi, Leeds'ten Liverpool'a uzanan 204 km'lik kanalın 1816'da tamamlanması onuruna yapmış olabilir. Resmin ana konusu sanayidir. Değirmenler ve fabrikalarla dolan Leeds'in 18. yüzyılın sonunda 30.000 olan nüfusu 1840'ta 150.000'e çıkmıştır.

Dumblain Manastırı, 1816, asit oyma, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 21 x 29 cm

Mimari öğelere vurgu yapmak isteyen Turner, *Liber Studiorum*'da harabe halindeki bu ortaçağ manastırına yer vermiştir. Binanın heybetiyle kontrast oluşturması ve bir ölçüt imkânı sağlaması amacıyla kompozisyona nehir kenarında çamaşır yıkayan kadınlar dahil edilmiştir. Turner'a daha sonra *İngiltere'nin Limanları* serisini sipariş eden Thomas Lupton resmi gravüre dönüştürmüştür.

Iupiter Panellenius Tapınağı: Restore Edilmiş, 1816, tuval üzerine yağlıboya, özel koleksiyon, 46 x 70 cm

Turner 1816 Akademi sergisine, bu resim ve Aegina'daki harabe haldeki tapınağın görüldüğü tamamlayıcı bir diğer resimle katıldı. Tapınağın restore edilmiş hali, eski ile yeni Yunan kültürleri arasında ilginç bir kontrast oluşturur. Bu resme, romantik şair Lord Byron'ın arkadaşı Henry Gally Knight'ın verdiği bir çizim kaynaklık etmiştir.

Ashburnham Vadisi, **1816, suluboya, Liverpool Üniversitesi Sanat Galerisi, İngiltere, 36 x 55 cm**

Bu suluboya resimde görülen Ashburnham Place, bir zamanlar Ashburnham kontlarının eviydi. Bina, ailenin masraflarını karşılayamaması nedeniyle 1950'lerde yıkılmıştır. Bölgeyle ilgili daha sonra yayımlanacak bir serinin parçası olan eseri, parlamentodaki Sussex temsilcisi Fuller sipariş etmişti.

Lahn ve Ren Birleşiyor, **1817, suluboya ve guvaş, özel koleksiyon, 20 x 31 cm**

Napoléon Savaşları sırasında, Prusya'nın bu bölgesi Fransa topraklarına katılmıştı, ancak 1814'teki Viyana Kongresi sonucunda Ruslar tarafından işgal edildi. Resmin yapıldığı sırada Napoléon'un Waterloo'da yenilgiye uğratılmasında katkıları olan Prusyalılar topraklarının çoğunu geri almıştı. Turner'ın resmi, bu huzur ve istikrarı yansıtır.

Remagen ve Linz, 1817, suluboya ve guvaş, Indianapolis Museum of Art, ABD, 18 x 32 cm

Remagen ve Linz, Ren Nehri üzerindeki komşu şehirlerdir. İyi işlenmiş bu suluboya resim, bölgenin turistlere çekici gelen yönünü gösterir. Turner, resmin sağ alt bölümüne bir grup turisti yerleştirerek, izleyiciyi bu olağanüstü manzarayı paylaşmaya davet eder.

Patlayan Vezüv, 1817, suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 29 x 40 cm

Vezüv Dağı, geçmişte ve günümüzde dünyadaki en aktif yanardağlardan biridir. Turner'ın yaşadığı dönemde, 1794'teki çok şiddetli olmak üzere pek çok kez patlayan Vezüv sık sık haberlere konu olurdu. Turner bu suluboyayı yaptığında henüz İtalya'ya gitmemiş olsa da, Derby'li Joseph Wright'ın 1774-76 tarihli resmi gibi, kullanabileceği pek çok görsel malzeme vardı.

***Rheinfels'ten Katz'a Doğru*, 1817, suluboya ve guvaş, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 20 x 37 cm**

Kısa bir süre önce, 1794'te Fransızlar tarafından yıkılmış harap durumdaki kalenin bulunduğu bu bölge pitoresk bir görünüm sunarken bir yandan da Turner'ın somon avlayabileceği bir yerdi. Ren, ünlü Lorelei Kayası'nı dolandığı bu noktada normal genişliğinin üçte birine inerek tekneyle yol almanın tehlikeli olduğu bir nehre dönüşür.

***Uzakta Bacharach'la Burg Sooneck*, 1817, gri kâğıt üzerine suluboya ve guvaş, British Museum, Londra, İngiltere, 22 x 36 cm**

Turner'ın, hamisi Sir John Swinburne'ün Rhineland manzaralar siparişinin bir parçası olarak 1820'de bu sahneyi daha büyük boyutlu olarak tekrar üretmesi resmi çok sevdiğinin bir göstergesidir. Sir John'ın oğlu Edward, Turner'ın arkadaşı olmuş ve ondan çizim dersleri almıştır. Resmin buradaki küçük boyutlu örneğini Walter Fawkes satın almıştır.

***Hochkreuz ve Godesberg*, 1817, suluboya ve guvaş, özel koleksiyon, 20 x 30 cm**

Bu dingin suluboya resme bakıldığında, bugün bu bölgenin Almanya'nın Bonn şehrinin bir parçası olduğunu hayal etmek zordur. Turner'ın resmi, bugün hâlâ ayakta olan iki önemli öğeye odaklanır: Hochkreuz'daki Kelt anıtı ve Godesberg kalesi yıkıntıları.

Terni Şelalesi, **1817, suluboya, Blackburn Museum, İngiltere, 14 x 22 cm**

Turner, bu resmi yaptıktan iki yıl sonra İtalya'yı ziyaret ettiğinden muhtemelen temayı John Cozens'ten almış ve uyarlamıştır. Turner, 1819'da yaptığı seyahatte imgenin doğruluğundan emin olmuş, resim aynı yıl gravür olarak yayımlanmıştır.

Lorelei Kayası, 1817, suluboya, Leeds Art Gallery, İngiltere, 20 x 31 cm

Ren Nehri'nin Almanya'daki en dar kısmı Sankt Goarshausen'dedir. Burası, gemilerin sıklıkla karaya oturduğu, nehrin en tehlikeli bölümlerinden biridir. Efsaneye göre, Lorelei (ya da Ren kızları) olarak bilinen su perileri, denizcileri rotalarından çıkararak Lorelie Kayası adı verilen karaya doğru sürüklerlermiş.

Brixham'dan Torbay, 1817, suluboya, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 16 x 24 cm

Bu suluboya resimde limanın içindeki trol gemisi asıl dikkat çeken unsurdur. Resmin yapıldığı dönemde 4000 nüfuslu Brixham, trolle ticari balıkçılığın yapıldığı önemli bir limandı. Ön plandaki bir grup kadın, güneşte kurutmak için ağları sermektedir.

Ponte alla Carraia'dan Floransa, **1816-17, suluboya, Whitworth Art Gallery, Manchester, İngiltere, boyutları bilinmiyor**

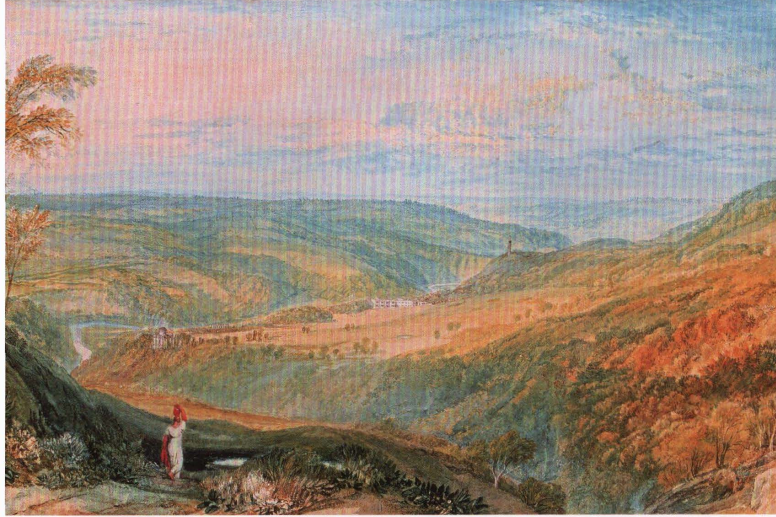
Turner, Floransa'nın bu ayrıntılı topografik suluboya resmini şehre gitmeden iki yıl önce yapmıştı. Resim, gravüre dönüştürülerek 1818'de yayımlandı. Turner'a, mimar ve yetenekli teknik ressam James Hakewill'in çizimlerinden yola çıkarak bir dizi suluboya resim yapması için siparişi veren yayıncı John Murray'di.

Winchelsea, Sussex ve Askeri Kanal, **1817, suluboya, özel koleksiyon, 13 x 20 cm**

Ortaçağda bile bu kıyı şeridi sürekli Fransız tehdidi altındaydı. Büyük ordusuyla Napoléon daha da büyük bir tehdit oluşturmuş ve 1804'te 30 km uzunluğunda bir savunma kanalı inşa edilmesine karar verilmişti. Açılan hendek deniz suyuyla doldurularak aşılmaz bir engel ve ardında da kazılan toprakla bir sur oluşturulacaktı.

***Gibside, County Durham, Güneyden Görünüm*, 1817, suluboya, Bowes Museum, Durham, İngiltere, 26 x 43 cm**

Turner'ın suluboya resminde uzakta görünen yapı, 17. yüzyıldan beri Bowes ailesinin sahip olduğu Gibside'dır. 18. yüzyılda Mary Bowes, Dokuzuncu Strathmore Kontu John Lyon'la evlenince bugünkü malikâne inşa edildi. Turner'ın zamanında Bowes-Lyon ailesince idare edilen mülk, intikal vergisi nedeniyle 20. yüzyılda elden çıkarıldı.

***Sonbaharda Ekim*, 1818, elle boyanmış asit oyma ve akuatint, Victoria and Albert Museum, Londra, İngiltere, boyutları bilinmiyor**

Geleneksel asit oyma üzerine akuatint kullanımı resimde ton çeşitlemelerine olanak tanır. Büyük renk alanları oluşturmak için, bakır levhanın üzeri aside dayanıklı bir reçineyle kaplanır. Bu nedenle akuatint çalışmada vurgu, ayrıntıların verilmesinden ziyade tonal etkilerle sağlanır.

Borthwick Kalesi, 1818, suluboya, Indianapolis Museum of Art, ABD, 16 x 24 cm

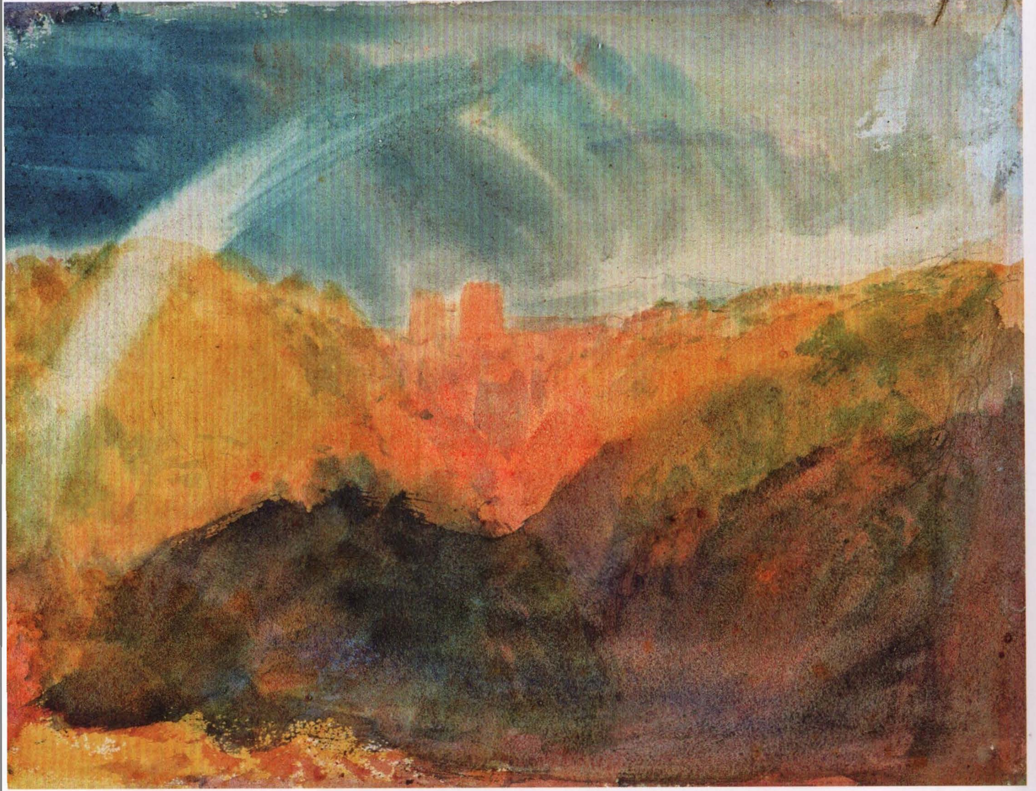
İskoçya'daki en büyük ortaçağ kalelerinden biri olan bu kale, 15. yüzyılda Sir William Borthwick için inşa edilmiştir. İskoç Kraliçesi Mary, Bothwell kontuyla sorunlu evliliğinin ardından İskoçya sarayından kaçarak Altıncı Borthwick Kontu'ndan koruma talep etmek üzere 1563'te bu kaleye gelmiştir. Kale, 1650'de Oliver Cromwell'in saldırısına uğramış ve ardından terk edilmiştir.

Coniston Water Kıyısında Tent Lodge, 1818, suluboya ve guvaş, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 50 x 66 cm

Coniston Water, kuzeybatı Göller Bölgesi'ndeki üçüncü büyük göldür. Dağ ve gölleriyle çarpıcı bir manzara sunan bu bölge, Turner'ın zamanında William Wordsworth ve Samuel Taylor Coleridge gibi birçok şaire ve sanatçıya esin kaynağı olmuştur. Turner, 1797 ile 1831 arasında bölgeyi birkaç kez ziyaret etmiştir.

***Crichton Kalesi (Gökkuşağı Eşliğinde Dağ Manzarası),* 1818, grafit ve suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 17 x 24 cm**

Turner 1818'de, Borthwick Kalesi'nden birkaç kilometre uzaklıktaki harap Crichton Kalesi'nin iki suluboya resmini tamamladı. Buradaki eser, Walter Scott'ın *İskoçya Taşrası Eski Eserleri*'nde kullanılan ikinci suluboya resmin ön çalışmasıdır. Yine de Turner, ışığın uhrevi doğasını yansıtmayı bilmiştir.

***Lune Kıvrımı, Hornby Kalesi'ne Doğru*, 1816-18, suluboya ve guvaş, Courtauld Institute of Art, Londra, İngiltere, 29 x 43 cm**

Turner, Lune Vadisi boyunca 13. yüzyıldan kalma Hornby Kalesi'ne doğru bakmaktadır. Resimde de görüldüğü gibi menderesler meydana getirerek akan Lune, Turner'ın çok hoşuna giden bir yeryüzü şekli oluşturur. Resim, Dr. Thomas Whitaker tarafından 1821'de yayımlanan *Richmondshire Tarihi* için kullanılmıştır.

***Dordrecht: Rotterdam'dan Gelen Hareketsiz Kalmış Posta Gemisi*, 1818, tuval üzerine yağlıboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 158 x 234 cm**

Turner, Ren gezisinden dönmeden önce Rotterdam'da kalırken bu sahnenin birkaç eskizini yapmıştı. Walter Fawkes bu resmi 1818 Kraliyet Akademisi sergisinde 500 İngiliz altınına satın almış ve 1966'ya kadar duracağı Farnley Hall'a yerleştirmişti. Fawkes'u bu resmi almaya oğlu ve varisi Hawksworth ikna etmişti.

***Büyük Savaş Gemisi Yükleniyor*, 1818, kalem ve suluboya, Cecil Higgins Art Gallery, Bedford, İngiltere, 29 x 40 cm**

Turner'ın resim yapma yöntemine ilişkin kesin bir kayıt bu suluboya için mevcuttur. Farnley Hall'da resmin yapılışına tanıklık eden Hawksworth Fawkes, Turner'ın önce kâğıdı boyayla kapladığını, sonra "güzel gemi, zarif ayrıntılarıyla yavaşça ve sanki sihirli bir şekilde ortaya çıkana kadar" coşkuyla karaladığını söylemiştir.

Hardraw Şelalesi, 1816-18, grafit ve suluboya, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 29 x 42 cm

İngiltere'nin en yüksek şelalelerinden Hardraw, Yorkshire Dales'de yer alır. Burası, Turner'ın *Richmondshire Tarihi* siparişi için 1816 yazında Farnley Hall'dan keşfe çıktığı yerlerden biridir. Şelale, şiddetli yağışların ardından çok daha güzel görünmektedir ve Turner da o yaz bu deneyimden mahrum kalmamıştır!

High Street, Edinburgh, y. 1818, suluboya, mürekkep ve grafit, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 17 x 25 cm

Ekim 1818'de Turner *İskoçya Taşrası Eski Eserleri* siparişi için malzeme toplamak üzere İskoçya'nın kuzeyine seyahat etti. Yaptığı dört yüzden fazla eskiz 1821'de tamamlanacak bir dizi resme kaynaklık etti. Turner, İskoç başkentindeki yoğun High Street'i insan etkinliklerine yer vererek resmetmiştir. St. Giles Katedrali, Edinburgh semalarını kaplamıştır.

Lancaster Kumsalı, **1818, suluboya, Birmingham Art Gallery, İngiltere, 28 x 37 cm**

Bu suluboya resimde görülen figürler, yolu uzatmamak için suların çekildiği zaman Morecambe Koyu'ndaki kumluk alanı geçmektedir. Kullanacakları yol, çevreyi iyi tanıyan ve bataklıklardan uzak durmasını bilen rehberlerin, ıslak kuma sapladıkları defne dallarından "kazıklarla" işaretlenmiştir.

Mossdale Şelalesi, Yorkshire, **1816-18, suluboya ve kazıma, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 29 x 42 cm**

Modern Ressamlar kitabında John Ruskin, Turner'ın Yorkshire serisindeki suluboya resimlerinin "büyük bir ihtişama sahip" olduğunu, "konularının basit, çizimin mertçe fakat özenli, küçük ayrıntıların incelikle işlendiğini" söyler. Ruskin sahip olduğu bu suluboya resmi tasvir ediyor gibidir. Turner, şelaleyi ön plana çıkarmak ve hareket hissi vermek için "kazıma" tekniğini kullanmıştır.

***Doğu Hindistan Kumpanyası Gemisinin Kaybı*, 1818, suluboya, Cecil Higgins Art Gallery, Bedford, İngiltere, 28 x 40 cm**

Bu felaket resmi, İngiltere ile Hindistan arasında ticaret yapmak amacıyla kurulmuş Doğu Hindistan Kumpanyası'nın bir gemisini konu edinir. 17. yüzyılın başlarında kurulan şirket 19. yüzyıla gelindiğinde tekel konumuyla Hindistan bölgesini kontrol ediyordu. 1813'te çıkarılan bir yasayla bu güç İngiliz Kraliyeti'nin eline geçti.

***Fiesole Yolundan Floransa*, 1818, suluboya, özel koleksiyon, 14 x 21 cm**

Turner'ın bu ayrıntılı suluboya resmi, İtalya'ya ilk ziyaretinden bir yıl önce yapmış olduğuna inanmak güçtür. Sanatçı, uzaktaki şehrin merkezinde yer alan 15. yüzyıldan kalma Duomo'yla birlikte topografik ayrıntıları doğru yansıtmıştır.

***Washburn Vadisi*, 1818, suluboya, Leeds Art Gallery, İngiltere, 173 x 216 cm**

Arka plandaki Otley Chevin, Turner'ın bir fırtına sırasında Farnley Hall'dan gördüğü sırttır. Fırtına, *Kar Fırtınası: Hannibal ve Ordusu Alpleri Geçiyor* adlı eserin esin kaynağıdır. Farnley Hall, tepenin hemen eteklerinde görülen Otley Köyü'ne çok yakındır.

Wharfe Vadisi ile Uzakta Otley, **suluboya, y. 1818, özel koleksiyon, 30 x 45 cm**

Turner'ın, Walter Fawkes'un evinde kaldığı dönemde bu bölgeye uğradığında yaptığı bu suluboya resim, bugün özel bir koleksiyonunun parçasıdır. Bir zamanlar "Wharfedales" resimlerinden biri olarak Fawkes ve ailesinin mülkiyetinde olması da muhtemeldir. Fawkes'un 1825'teki ölümünün ardından borçları ödeyebilmek için pek çok değerli eşya satılmıştır.

Venedik Işığı 1821-1830

Turner'ın 1819'da İtalya'ya yaptığı ilk ziyaretini takip eden yıllar, hem sanatçı hem de izleyenleri açısından en heyecan verici dönemdi. Turner manzara resimlerinde sürekli değişen İngiltere ışığını çok seviyordu, fakat İtalya'da, bilhassa Venedik'te kendisini daha da heyecanlandıran bir durumla karşılaştı: Venedik ışığının renklerin algılanmasındaki etkisi. Işığın şiddeti, Turner'a, kendisinin ve izleyicisinin renkleri daha farklı görmelerini sağlayacak fırsatlar sunmuştu. Venedik ışığı, Turner'ın İtalya'dan sahneleri resmetme şeklini etkilemekle kalmayacak, ileriki yıllarda tüm eserlerinde yapacağı renk denemelerinin de kapısını aralayacaktı. Bazı İngiltere manzaralarında olduğu ve örneklerini Venedik resimlerinde sunduğu gibi Turner, mekânın ruhunu yakalamak adına topografik gerçeklikten vazgeçmeye hazırdı.

Yukarıda: Loire'da Manzara, Côteaux de Mauves Yakınları, *suluboya, guvaş, kalem ve mürekkep, y. 1826-30. Resimde, Venedik'i çağrıştıran bazı uhrevi özellikler göze çarpar.*
Solda: Venedik, Madonna della Salute'nin Sundurmasından, *tuval üzerine yağlıboya, 1835. Venedik'i 1819'da ziyaret etmiş olmasına rağmen Turner bu temayı 1830'lara kadar yağlıboyaya aktarmamıştır.*

***Lulworth Kalesi*, Dorset, 1820, suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 16 x 24 cm**

Resmin yapıldığı dönemden bugüne dek Weld ailesi, 17. yüzyılda Norfolk Dükü'nden satın aldığı Lulworth Kalesi'nin sahibidir. Turner, muhtemelen pazara götürülen sığırları eklediği resmine pastoral bir his katmıştır. Resim, *Pitoresk Görünümler* serisinin parçası olarak gravüre dönüştürülmüştür.

***Yukarı Ren Bölgesinde*, 1820, suluboya, Bolton Museum, İngiltere, 35 x 45 cm**

Turner'ın resmin başlığında konumu kesin olarak belirtmemesi, izleyicisini topografyadan ziyade manzaranın yücelik öğelerine yönlendirmek istediğini akla getirir. Sanatçı, resme bir tekne ve mürettebat ekleyerek vadinin büyüklüğüne dair bir fikir vermiştir. Vadi, resmin merkezindeki güçlü güneş ışığıyla ve tepedeki kalelerle daha heybetli görünmektedir.

Balıkçılar ve Gemiler, **1815-20, kahverengi mürekkep ve lavi, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 22 x 29 cm**

Bu suluboya resim monokrom lavi tekniğine bir örnektir. Turner, kalemle siluetler oluşturmadan, farklı oranlarda seyreltilmiş mürekkeplerle birkaç kat uygulayarak resmi tamamlamıştır. Beyaz alanlar içinse çeşitli teknikler kullanmıştır. Ortadaki büyük beyaz yelkeni muhtemelen maskeleme tekniğiyle yaparken, bazı yerleri bayat ekmekle silmiş ya da tırnağıyla kazımıştır.

St. Alban Burnu Açıklarında, 1818-22, suluboya, Harrogate Museum, İngiltere, 40 x 67 cm

Bu resim, gravür olarak basılmamış olsa da, bu amaçla yapılmış olabilir. Turner 1821 yazında muhtemelen İngiltere kıyılarından denize açılmış ve Dorset'e de uğramıştı. Savaş gemisine yakın seyreden küçük bir Hollanda balıkçı teknesi resmedilmiştir.

***Venedik, Rialto,* 1820-1, suluboya, Indianapolis Museum of Art, ABD, 29 x 41 cm**

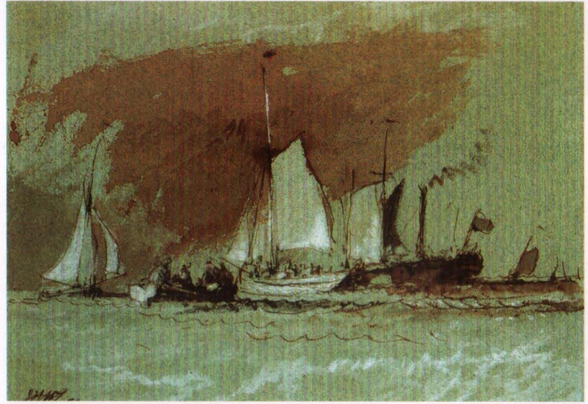
Böylesine ayrıntılı bir konunun işlendiği resim hayli mütevazı boyutludur. Turner, bu çalışmayı 1820'de Venedik'ten dönünce yapmıştır. Resim muhtemelen, birkaç İtalya suluboya resmi satın alan Walter Fawkes'la Turner'ın görüşmesinden sonra tamamlanmıştır. Aynı manzara Turner'ın çağdaşlarınca da resmedilmiş olsa da, hiçbiri mekân hissini bu resimdeki kadar iyi verememiştir.

Lüksemburg, 1825, suluboya ve guvaş, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 14 x 20 cm

1825'te Turner, güçlü istihkâm yapıları nedeniyle "Kuzeyin Cebelitarıkı" olarak da bilinen Lüksemburg da dahil olmak üzere Felemenk ülkelerine gitti. Napoléon Savaşları'nda Fransızlar resimde görülen kaleyi kuşatmıştı. 1815 Paris Antlaşması'na göre Lüksemburg, Prusya ordusunun kontrolünde olacaktı.

***Denizde Balıkçı Tekneleri, Wight Adası Açıklarında Buharlı Gemiye Yanaşıyorlar*, 1827, çini mürekkebi ve suluboya, özel koleksiyon, boyutları bilinmiyor**

Sepya boya katmanı üzerine ayrıntıların mürekkeple verildiği, yelken ve bulutların beyazla vurgulandığı, hızla yapılmış bir eskiz. Turner, bu mecradaki eşsiz ustalığının bir örneği olan ekonomik çizgi kullanımıyla bu sanatsal yolculuğunda tam bir başarıya ulaşmıştır.

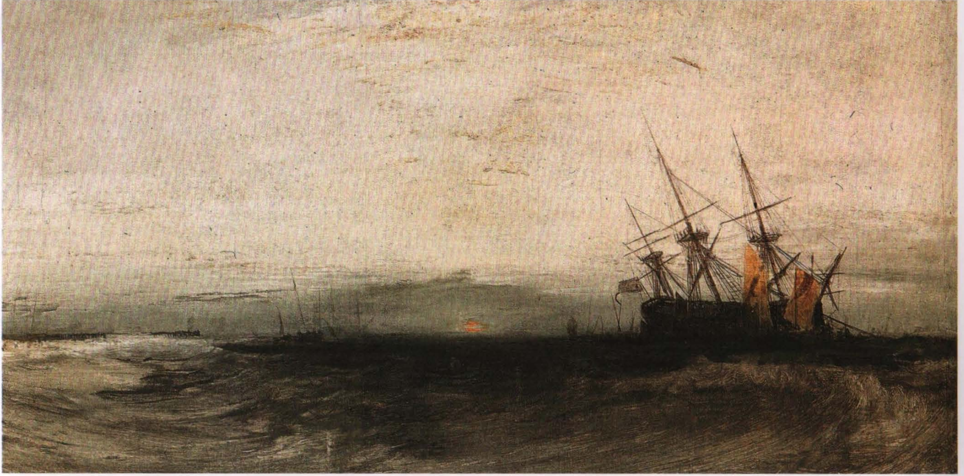
***Chichester Kanalı*, 1829, tuval üzerine yağlıboya, Petworth House, Sussex, İngiltere, 64 x 132 cm**

Petworth'taki yemek salonu için Lord Egromont'un sipariş ettiği dört resimden biri. Bugün Tate Britain'da sergilenen *Chichester Kanalı* isimli, 1828 tarihli yağlıboya çalışma Turner'ın bu sipariş üzerinde en az bir yıl çalıştığını ortaya koyar.

***Windermere*, 1821, suluboya, Abbot Hall Gallery, Kendal, İngiltere, 29 x 41 cm**

Birkaç akarsuyun beslediği Windermere 16,9 km uzunluğuyla İngiltere'deki en büyük doğal göldür. Ancak kimi yerlerde yalnızca 400 m genişliğe sahip göl uzun ve ince bir yapıya sahiptir. Turner resmi, 1847'de demiryolu ulaştıktan sonra bölgenin turist akınına uğramadığı bir dönemde yapmıştır.

***Karaya Oturmuş Gemi*, tuval üzerine yağlıboya, 1828, Tate Britain, Londra, İngiltere, 70 x 136 cm**

Bu resimde, Lord Egremont için Petworth'ta yapılan resimlere benzer şekilde 2:1 oranı kullanılmıştır. Yapılma nedeni kesin olmamakla birlikte resim muhtemelen, Lord Egremont'a sunulan bir alternatifti. Turner hayattayken sergilenmeyen çalışma, sanatçının mirasının bir parçası olmuştur.

***Rokeby*, 1822, suluboya, Cecil Higgins Art Gallery, Bedford, İngiltere, 14 x 20 cm**

Rokeby Park, *Rokeby* adlı şiirini buradaki ev ve araziye atfen yazan Sir Walter Scott'ın yakın arkadaşı BS Morritt'in eviydi. Turner'ın suluboya çalışması, kayaların üzerindeki yazılardan anlaşılabildiği kadarıyla bu şiirden bir sahneyi resmeder. Sanatsever Morritt, Velázquez'in "Rokeby" Venüsü olarak da bilinen *Aynadaki Venüs* resmini satın almıştı.

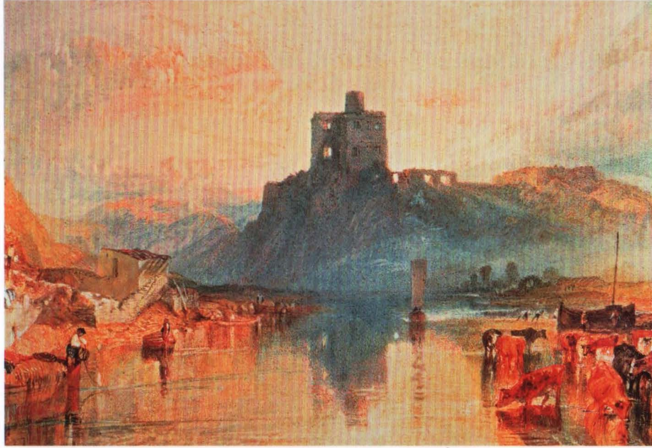
***Newcastle*, suluboya, y. 1823, British Museum, Londra, İngiltere, 15 x 22 cm**

Turner, Strathmore Kontu Thomas Bowes-Lyon'un konuğu olduğu 1817'de şehrin birkaç eskizini yapmıştı. Turner'ın Newcastle'ı, gemi yapımından ve kömür ihracatından giderek zenginleşen canlı bir şehirdi. Resmin sağında Norman kalesi, onun önünde heybetli kulesiyle 1796'da tamamlanan All Saints Kilisesi yer alır.

***Hythe, Kent*, 1824, suluboya, Guildhall Art Gallery, Londra, İngiltere, 14 x 23 cm**

Resmin solunda, uzakta ünlü beyaz kayalıklarıyla Dover Limanı yer alır. Ön plandaki asker bu yöne doğru işaret eder, ancak belki de daha ötedeki Fransa'yı düşünmekte ve Napoléon Savaşları öyküleri anlatmaktadır. Tepenin eteklerinde, askeri kanalın inşasına ve korunmasına yönelik, yeni tamamlanmış kışla bulunmaktadır.

***Tweed Nehri Kıyısındaki Norham Kalesi*, 1824, suluboya, British Museum, Londra, İngiltere, 16 x 22 cm**

Bu suluboya çalışma, Turner'ın en gözde temalarından biri üzerine yaptığı birkaç çalışmadan muhtemelen en parlak ve en ayrıntılı olanıdır. İngiltere-İskoçya sınırındaki kısmen harap olmuş kale, iki ülke arasında yaşanan birçok savaşa şahit olmuştur. Turner, sınırı oluşturan Tweed Nehri kıyısına İskoç etekli bir figür eklemiştir.

***St. Mawes, Cornwall*, 1823, suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 14 x 22 cm**

VIII. Henry, ortada görünen St. Mawes Kalesi ile uzaktaki Pendennis Kalesi'ni 1540'larda, İngiltere'de Katolikliği yeniden tesis etmeye çalışan İspanyollara karşı stratejik savunma noktaları olarak inşa ettirmişti.

***Baiae Koyu, Apollon ve Sibylla*, 1823, tuval üzerine yağlıboya, Tate Britain, Londra, İngiltere, 145 x 238 cm**

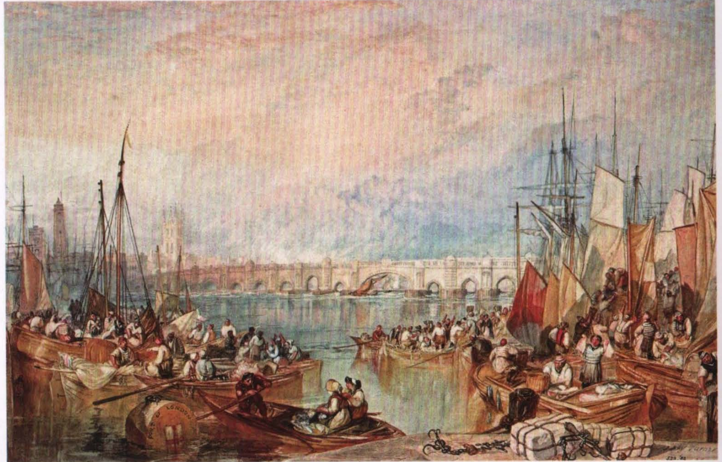
John Ruskin *Modern Ressamlar*'da bu resimden "insan yaşamının değersizliği"'ni gösteren bir çalışma olarak bahseder. İtalya'nın güney kıyısındaki Baiae'yi ziyaretinin ardından 1819'da Turner bu manzarayı, yozlaşma sonucu insanın yaşadığı düşüşü anlatan mitolojik bir öyküyle resmetmek ister. Akademi'de sergilenmesine rağmen, Turner yaşamı boyunca resmi satamaz.

Fırtına Bulutları: Pembe Gökyüzüyle Günbatımı, **suluboya ve kalem, y. 1824, Tate Britain, Londra, İngiltere, 24 x 35 cm**

Turner'ın renk kullanımıyla ilgili araştırmalarına bir örnek teşkil eden bu çalışma aynı zamanda suluboya katmanlarını uygulamaya yönelik bir alıştırmadır. Turner burada, sert ve yumuşak kenar tekniklerini denemiştir. Islak fırçayla boyayı resimde özenle gezdirerek ıslak katmanlar oluşturmuştur. "Aklındaki düşünceyi ifade edebilene kadar" rengi farklı noktalara taşımıştır.

Londra Limanı, **1824, suluboya, Victoria and Albert Museum, Londra, İngiltere, 29 x 45 cm**

Bu suluboya resim, 1831'de yıkılmadan önce eski Londra Köprüsü'nü gösteren nadir örneklerdendir. 13. yüzyıldan kalma köprünün üzerinde, 1760'larda güvenlik nedeniyle kaldırılan birkaç ev ve dükkân vardı. Yine aynı dönemde, köprünün ortasındaki iki küçük kemerin yerine, nehrin akışını kolaylaştıracak ve kışın donmasını engelleyecek büyük bir kemer yapılmıştı.

Dartmouth Koyu ve Denizcinin Düğünü, 1825, suluboya, özel koleksiyon, 27 x 39 cm

Turner, muhtemelen fazlaca içmiş denizcileri ve önde sızmış bir başkasını gösterdiği çalışmasında, bu mutlu olayın bir anını yakalamıştır. Kollarını sallayan ve muhtemelen şarkı söyleyen figürler savaşın ardından eve dönmekten mutludurlar. Sahnenin müstehcenliği, uzakta görünen yumuşak manzaranın ruhaniliğiyle keskin bir karşıtlık oluşturur.

Gemi ve Kotra, y. 1825, mezzotint, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 20 x 25 cm

Turner bu mezzotint baskıyı, kendi baskılarını üretme ve pazarlama girişimi olan on iki gravürlük *Küçük Liber Studiorum* serisi için yapmıştır. Ancak hemen hemen aynı zamanda çıkan *İngiltere ve Galler'in Pitoresk Görünümleri* ve *İngiltere'nin Limanları* ile karşılaştırılınca bu seri, sanatçının yaşamı boyunca pek duyulmamıştır.

Rembrandt'ın Kızı, **1827, tuval üzerine yağlıboya, Harvard Üniversitesi, ABD, 90 x 122 cm**

Hawksworth Fawkes'un, babasının ölümünden iki yıl sonra satın aldığı bu resim Farnley Hall için alınan son Turner çalışması olmuştur. Turner, ressam arkadaşı Sir Thomas Lawrence'ın o dönemde sahip olduğu Rembrandt'ın *Potifar'ın Karısı Tarafından Suçlanan Yusuf* adlı tablosundan esinlenmiştir. Turner'ın resmi, 1827 Akademi sergisinde beğenilmemiştir.

Yarmouth Kumsalı, **y. 1827, suluboya ve guvaş, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 19 x 25 cm**

Bir grup denizci, muhtemelen Trafalgar Muharebesi olan bir savaş sahnesini sahilde bir grup hanımefendinin önünde canlandırmaktadır. Turner, Lord Nelson'ın ünlü zaferi hatırasına 1871'de yapılmış anıtı kullanarak bu savaşa gönderme yapmıştır. Gökyüzünden geçen bulutlar, Fransa'yla yaşanan husumetin bittiğinin bir işaretidir.

Albano Gölü, **y. 1828, suluboya, özel koleksiyon, 29 x 41 cm**

İtalya ziyaretinin dokuz yıl ardından tamamlanan bu çalışmasında olduğu gibi, Turner seyahatlerinde topladığı malzemeyi yıllar sonra bile kullanmaya devam etmiştir. Roma'nın hemen güneyinde Lazio'daki Alban Tepeleri'nde yer alan gölün yamaçlarında Papa'nın 17. yüzyıldan beri yazlık saray olarak kullandığı Castel Gandolfo bulunur.

Richmond Tepesi ve Köprüsü, **1828, suluboya ve guvaş, British Museum, Londra, İngiltere, 29 x 44 cm**

Tepe ve 18. yüzyıldan kalma köprü, bu piknik sahnesine mükemmel bir arka plan oluşturur. Soldaki insanlar, Thames'in ve piknik yapanların dinginliğiyle kontrast oluşturur. Sahne, 18. yüzyıl Fransız rokoko sanatçısı Antoine Watteau'nün çalışmalarını anımsatır.

***Richmond, Yorkshire*, 1826-8, grafit ve suluboya, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 28 x 40 cm**

Turner'ın bu bölgeye ilişkin yaptığı iki suluboya resim 1828'de *İngiltere ve Galler'in Pitoresk Görünümleri* serisinde yer almıştır. Her iki resimde de sanatçı, burada çoban olarak görülen bir taşra kızını resmetmiştir. Turner, köpeği kızın şapkasını takıp sahibesine muziplik yaparken betimlemiştir. Orta mesafedeki Norman kalesi ufuk çizgisinde göze çarpar.

***Stamford, Lincolnshire*, 1828, suluboya, Usher Gallery, Lincoln, İngiltere, 29 x 42 cm**

Turner'ın zamanında Stamford, sanatçının da Kuzey İngiltere'ye giderken kalmış olması gereken, York yolu üzerindeki hareketli bir duraktı. Sanatçı, iki at arabasının görüldüğü hareketli sokağı, sağanak yağmur altındaki insanlarla resmetmiştir. St. Martin Kilisesi'nin gotik kulesini aydınlatan güçlü güneş ışığından da anlaşılabileceği gibi yağmur dinmek üzeredir.

***East Cowes Kalesi, J Nash'in Yurtluğu: Rüzgâra Karşı Yelkenli Yarışı*, 1828, tuval üzerine yağlıboya, Indianapolis Museum of Art, ABD, 91 x 121 cm**

Mimar John Nash'in, İngiltere'nin güney kıyısı açıklarındaki Wight Adası'nda birlikte kalırken Turner'a sipariş ettiği iki resimden biri. Turner'ın da komitede yer aldığı 1828 yılı Kraliyet Akademisi sergisi sürerken resimdeki deniz görüntüsüyle ilgili *Morning Herald*'ta "gerçek bir denizden çok mermer tozuna benziyor" şeklinde bir eleştiri yayımlandı. Diğer resim ise beğeniyle karşılandı.

***Bedford*, 1829, suluboya, özel koleksiyon, 35 x 49 cm**

Sanatçının bu şehirle ilgili yaptığı bilinen tek resim olduğundan, Turner bu çalışmayı *İngiltere ve Galler'in Pitoresk Görünümleri* serisi için resmetmiş olmalıdır. Turner yine de, en sevdiği boş zaman etkinliğini, balık tutan bir grup insanla resme eklemiştir. Ouze Nehri üzerine 1813'te kurulan yeni köprünün yanı sıra ortaçağdan kalan St. Paul Kilisesi göze çarpar.

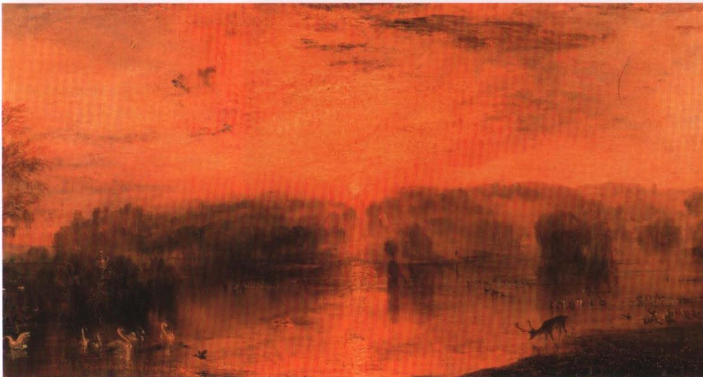
***Brighton'ın Denizden Görünümü*, 1829, tuval üzerine yağlıboya, Petworth House, Sussex, İngiltere, 64 x 132 cm**

Lord Egremont tarafından sipariş edilmiş bu resim, bugün Tate Britain'ın mülkiyetinde olsa da, hâlâ Petworth House'ta asılıdır. Birkaç yıl öncesinde inşa edilmiş Zincirli Kraliyet İskelesi görülür. Projenin sermayedarlarından Egremont bu resmi sipariş etmiştir.

***Tersane, Devonport*, y. 1829, suluboya ve guvaş, Harvard Üniversitesi, ABD, 30 x 44 cm**

Sahibi olduğu bu suluboya resimde "yaz döneminin sıcak yağmur bulutları dağılırken, fırtınanın batıya doğru ilerlediğini" belirten John Ruskin bunun muhtemelen savaşın sona ermesi ve yeniden barışın sağlanmasıyla ilgili bir metafor olduğunu düşünüyordu. Napoléon Savaşları sonrasında gemilerin söküldüğü ve denizcilerin paralarının ödendiği kraliyet tersanesi görülür.

***Göl, Petworth: Günbatımı ve Su İçen Geyik*, 1829, tuval üzerine yağlıboya, Petworth House, Sussex, İngiltere, 64 x 132 cm**

1827 Ağustos'unda Turner, Lord Egremont'un yemek salonu için bu çalışmanın da dahil olduğu bir dizi resim siparişi aldı. Çalışmanın bitmiş hali için sanatçının renk ve kompozisyon planı üzerinde çalıştığını gösteren bir yağlıboya eskiz de bulunmaktadır.

***İtalya'dan Dönen Yolcular (Atlı Posta Arabasıyla) Tarare Dağı'nda Kar Yığınında,* 1829, suluboya ve guvaş, British Museum, Londra, İngiltere, 55 x 75 cm**

Özgün ismi, Fransızca ve İngilizce olmak üzere karma bir yapıya sahip bu ustaca yapılmış suluboya, Turner'ın Avrupa seyahatinden dönerken Ocak 1829'da yaşadığı bir olayı anımsatır.

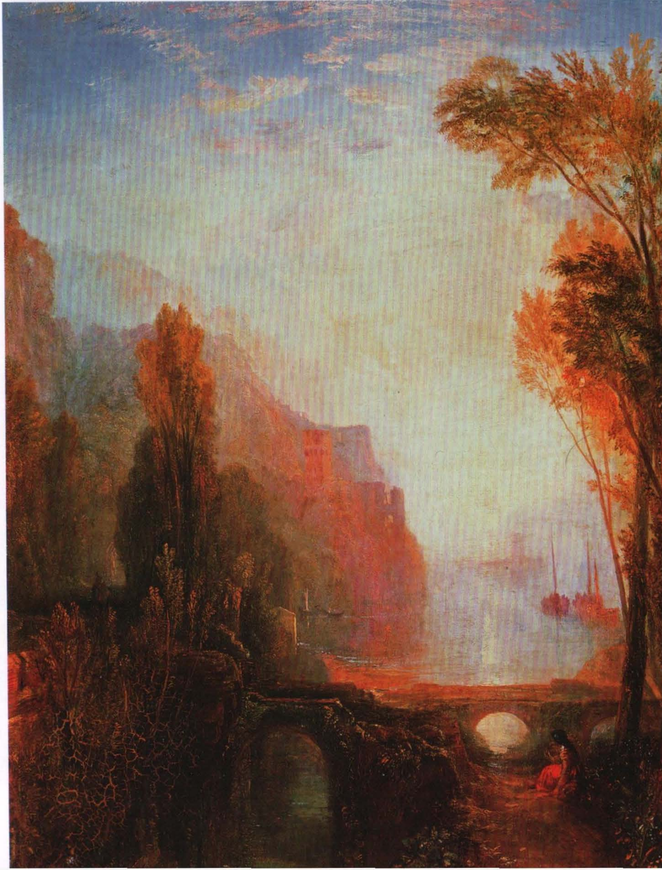
Turner kendisini, izleyiciye sırtı dönük biçimde ateşin yanında silindir şapkalı bir siluet olarak yerleştirmiştir. Resim, 1829'da Kraliyet Akademisi'nde sergilenmiştir.

Odysseus Polyphemos'la Alay Ediyor - Homeros'un **Odysseia'*sı*, 1829, tuval üzerine yağlıboya, National Gallery, Londra, İngiltere, 133 x 203 cm**

Turner Odysseia teması üzerine daha 1807'de düşünmeye başlamış, ancak 1828'deki İtalya seyahatine kadar hiç hazırlık çalışması yapmamıştı. Turner'ın vurgulu renklerinde Floransa'da gördüğü 15. yüzyıl fresklerinin etkisi olduğu söylenebilir. Ancak sanatçının yoğun renk kullanımı Londra'da "yapay zevksizlik" şeklinde eleştirilmiştir.

Loire Kıyıları, **1829, tuval üzerine yağlıboya, Worcester Art Museum, ABD, 53 x 71 cm**

1826'daki Loire gezisinin ardından Turner, bu bölgenin birçok suluboya resmini ve eskizini yaptı. Sonraki yıllarda, 1829'da Kraliyet Akademisi'nde sergilenen bu çalışma da dahil olmak üzere birkaç yağlıboya üretti. General Sir James Willoughby Gordon ve eşi tarafından sipariş edilen bu resim bilinen bir topografya yerine pastoral bir konuyu işlemesiyle tipik bir Claude manzarasıydı.

***Kutsal Ada, Northumberland*, 1829, suluboya, Victoria and Albert Museum, Londra, İngiltere, 29 x 43 cm**

İngiltere'nin Hıristiyanlıkla tanışması, Aziz Aidan'ın "Kutsal Ada" olarak da bilinen Lindisfarne'a 7. yüzyılda bir manastır kurmasıyla gerçekleşmiştir. Sağda görülen katedral, 16. yüzyıldaki Reform döneminde yıkılmıştır. Uzaktaki Lindisfarne Kalesi ise 17. yüzyılda İngiliz İç Savaşı sırasında yıkılmıştır. Sular çekildiğinde iki mevki arasında yürümek mümkündür.

***Güneş Işığı Çalışması*, y. 1830, suluboya, Victoria and Albert Museum, Londra, İngiltere, 9 x 19 cm**

Bu küçük çalışma, ışığın etkilerini göstermekten ziyade o dönemde sanatçının içinde bulunduğu ruh halinin samimi bir yansıması olarak düşünülmelidir. 1829'da babası ölmüş, 1830'lar boyunca kendi ölümü düşüncesiyle boğuşmuştur. Yine aynı dönemde John Constable ve Sir John Soane gibi bazı arkadaşları ve meslektaşlarını da kaybetmiştir.

***Rodos*, 1830, suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 13 x 23 cm**

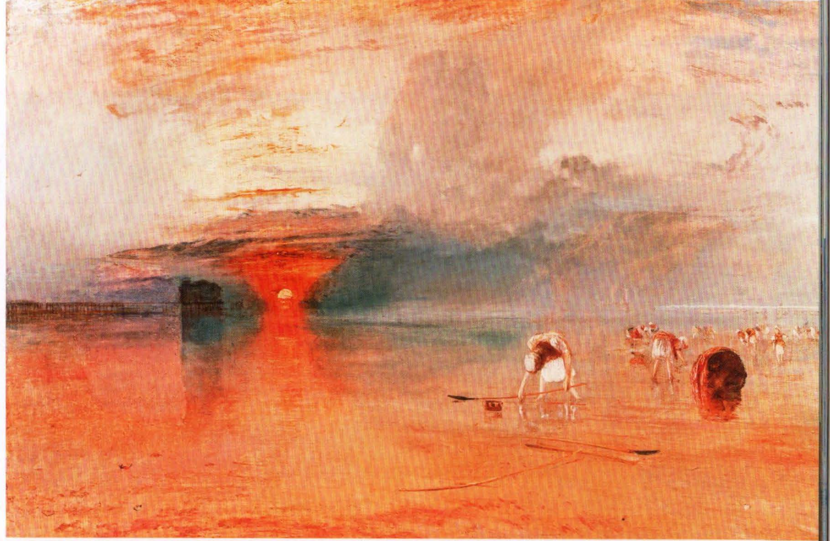
Turner Yunanistan'a ya da adalarına hiç gitmediği halde William Page'in kendisine verdiği çizimden yola çıkarak Rodos Limanı'nın bu mükemmel resmini yapmıştı. Çalışma, *Lord Byron'ın Yaşamı ve Eserleri* adlı kitapta bir dizi manzarayla birlikte yayımlanmıştı. Yunanlar, 1824'te Yunanistan'da ölen romantik şairi ulusal bir kahraman olarak görüyorlardı.

***Deniz Resmi - Balıkçı Teknesi ve Dalgalı Deniz*, 1830, suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 13 x 23 cm**

Bugün birçok kişi, resimde gereksiz ayrıntıları kaldırarak geriye kolayca yorumlanabilecek soyut biçimler bırakılabileceğini düşünüyor. Resimde böyle bir özlüğe alışkın olmayan Turner'ın çağdaşları için ise bu anlaşılması zor bir teşebbüstü. Benzer çalışmalar Turner'ın ölümüne kadar atölyesinde kalmıştır.

Sular Çekildiğinde Calais Kumsalı: Balıkçılar Yem Topluyor, 1830, tuval üzerine yağlıboya, Bury Art Gallery, Lancashire, İngiltere, 69 x 106 cm

Suluboya katmanları denemelerinin bir sonucu olduğu açıkça belli olan bu yağlıboya resimde Turner'ın babasını kaybedişini yansıtan bir yas duygusu hissedilir. 1828'de, daha 26 yaşındayken trajik biçimde ölen İngiliz ressam Richard Parkes Bonington'a da bir saygı niteliğinde olabilir. Kuzey Fransa manzaralarıyla bilinen Bonington gençliğinin bir dönemini Calais'de geçirmişti.

Hamelin Şatosu, 1830, suluboya, kalem ve kazıma, Ashmolean Museum, Oxford, İngiltere, 14 x 19 cm

Turner'ın resminde tepenin üzerinde görülen ve İngiltere ile Fransa arasındaki Yüzyıl Savaşları'nda stratejik öneme sahip kaleden bugün geriye çok az şey kalmıştır. Bu ve Champtoceaux çevresindeki diğer çalışmaların eskizleri Loire Nehri'nin en geniş bölümlerinden birinde bir teknede yapılmıştır. 1833'te resimden bir gravür üretilmiştir.

Goodwin Kumsalında Kriket, 1828-30, suluboya, guvaş ve tebeşir, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 14 x 19 cm

Bu küçük boyutlu suluboyada, kumsalda oynanan tipik İngiliz oyunu asgari resimsel ayrıntıyla betimlenmiştir. Silindir şapkalı adam, gençlerle oyun oynamayı her zaman seven Turner'ın kendisi olabilir. Çok sayıda geminin battığı ve insanın öldüğü Kent'teki bu sahil şeridinin tehlikeleri maskelenmiş gibidir.

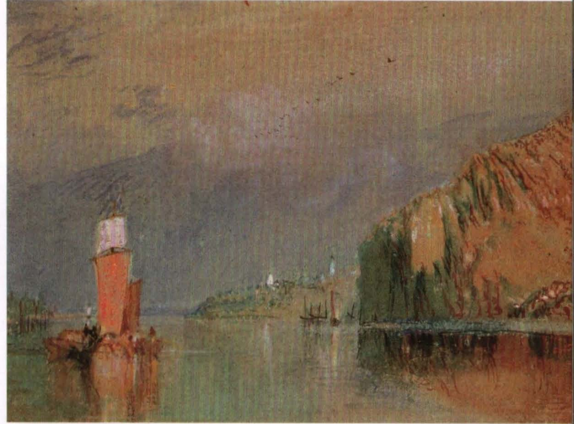

***Tamworth Kalesi*, 1830, kalem ve suluboya, özel koleksiyon, 29 x 45 cm**

Pitoresk Görünümler serisinde gravüre dönüştürülerek yer verilen bu çalışma, Turner'ın ana tema olarak Tamworth Kalesi'ni kullandığı tek resimdir. Anlaşılan resim yalnızca basılmak için üretilmiştir. Bir zamanlar malikâne olan, 11. yüzyıldan kalma iyi korunmuş bir Norman kalesi ve dış avlusu resmedilmiştir.

***Côteaux de Mauves*, 1830, suluboya, Ashmolean Museum, Oxford, İngiltere, 14 x 19 cm**

Bu çalışmada betimlenen sıra dışı tekne *gabarre* olarak bilinen ve 9. yüzyıl Viking tasarımına dayanan bir Loire mavnasıdır. Düz tabanlı tekne sığ sular için uygundu ve kumanda etmeyi kolaylaştıran büyük bir dümene sahipti. Ancak Turner, Loire Nehri'nde buharlı bir gemiyle seyahat etmişti.

***Folkestone Limanı ve Dover Sahili*, y. 1830, suluboya ve guvaş, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 29 x 45 cm**

Turner, gümrükçülerin kaçakçıları yakalama anını resmetmiştir. Resim yapıldıktan kısa bir süre sonra kaçakçılığı engellemek amacıyla Sahil Güvenlik teşkil edilmiştir.

***Bendin Üzerinde Balıkçılar*, y. 1830, suluboya, guvaş, kalem ve tebeşir, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 14 x 19 cm**

1830 ile 1835 yılları arasında Turner Bentte Balık Avı isimli, yaklaşık 40 çizimin bulunduğu bir eskiz defteri oluşturdu. Bu renkli çalışmayı da yaptığı bu dönemde Turner İngiltere ve Fransa'da birçok nehri dolaştığı için bendin tam olarak nerede olduğunu bilmek olanaksızdır. Amacı açıkça coğrafi gerçeklik değil, en sevdiği etkinlik olan balık tutmanın ruh halini aktarmaktır.

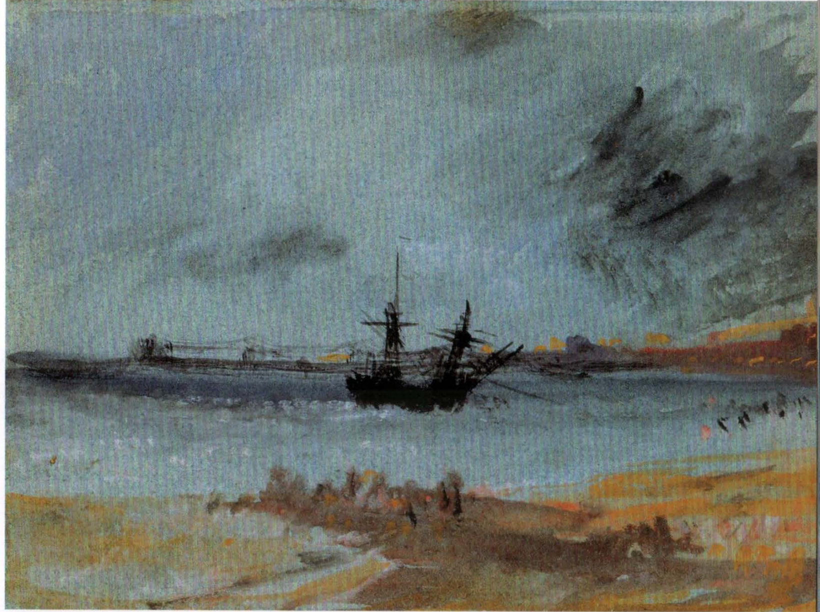

***Saumur*, y. 1830, suluboya, özel koleksiyon, 13 x 19 cm**

Loire üzerindeki devasa köprü Turner'ın suluboya çalışmasının odak noktasını oluşturur. Arkada, 12. yüzyılda bu bölgeyi yöneten İngiliz Kralı II. Henry'nin yaptırdığı Saumur Şatosu görülür. Fransızlar, Napoléon Savaşları sırasında şatoyu önce kışla, sonra da hapishane olarak kullanmışlardır.

Karaya Oturmuş Gemi, Brighton, y. 1830, suluboya ve guvaş, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 14 x 19 cm

Eski balıkçı köyü Brighton, naip prensin 1783'teki ilk ziyaretinin ardından popüler bir tatil beldesine dönüştü. Prens ilk başta, Bayan Fitzherbert'le uzun bir ilişki yaşadığı bir çiftlik evinde kalırken, 1815'te mimar John Nash'ten bugün Kraliyet Köşkü olarak bilinen bir saray inşa etmesini istedi.

Deniz Trafiği, 1828-30, mavi kâğıt üzerine guvaş ve mürekkep, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 14 x 19 cm

1828 yazında Lord Egremont'un siparişi üzerinde çalışmak için Petworth'a gitmeden önce ve sonra Turner, Sussex kıyısında bazı yerlere gitmiş olmalıdır. Bu ziyaretler sanatçının Brighton, Newhaven ve Cowdray Eskiz Defteri'nde kayıtlıdır. Yüze yakın çizimden biri olan mavi kâğıt üzerine yapılmış bu renkli, küçük alıştırmada kısıtlı iz ve renk kullanımı dikkat çeker.

***Kıyı Manzarası, Günbatımı,* y. 1830, suluboya, Victoria and Albert Museum, Londra, İngiltere, 10 x 19 cm**

Minyatür olarak nitelendirilemese de bu küçük boyutlu resim, en azından ayrıntılarıyla minyatür özelliği taşır. Bir asker ile teknelerinin yanındaki dokuz kaçakçının karşılaşma sahnesi ve dalgakıranın ardındaki kaçak mallar, muhtemelen Turner'ın bu resimde esas vermek istediği ihtişamlı günbatımını gölgeliyor.

***Shoreham,* 1830, suluboya, Blackburn Museum, Lancashire, İngiltere, 51 x 93 cm**

Bu suluboya çalışmanın ayrıntıları, Turner'ın muhtemelen *İngiltere'nin Limanları* serisini düşünerek 1824'te oluşturduğu Brigton ve Arundel Eskiz Defteri'nden alınmıştır. Shoreham'ın o dönemde adını duyurduğu gemi yapımı endüstrisine odaklanan bir tür resmidir.

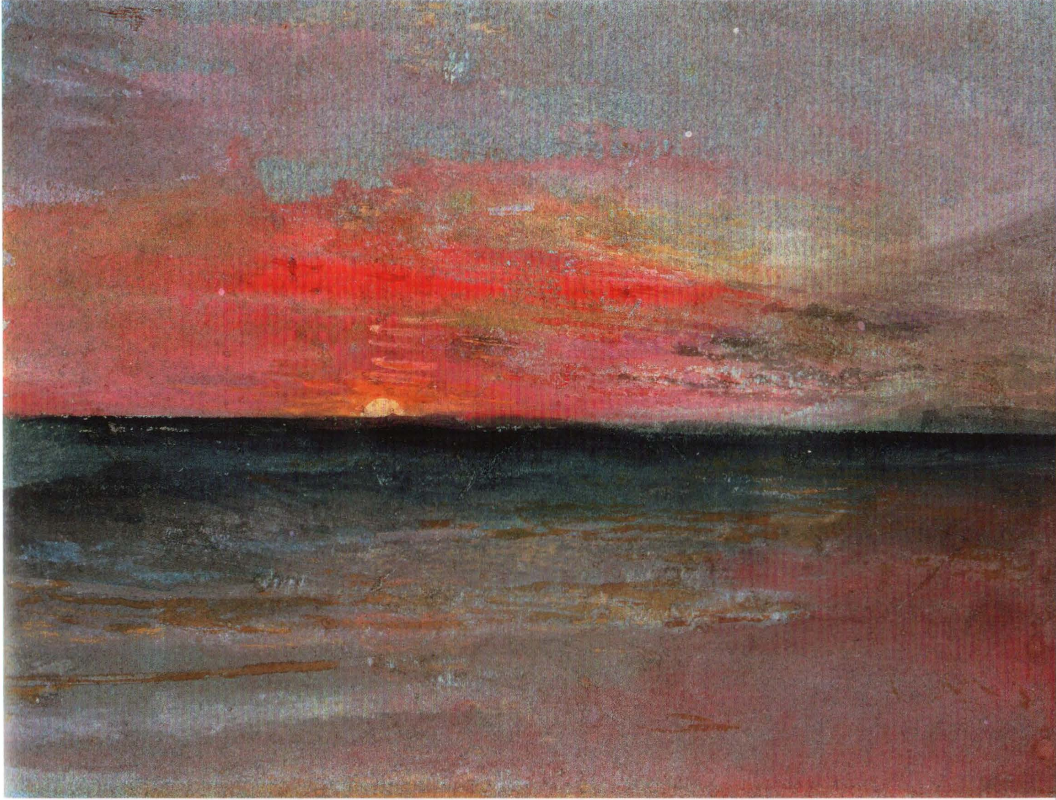
***St. Catherine Tepesi, Guildford, Surrey,* 1830, grafit ve suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 30 x 45 cm**

14. yüzyıldan beri her yıl St. Catherine Tepesi'nde düzenlenen panayır betimlenmiştir. Harap durumdaki şapel, pitoresk bir unsur olarak yer alırken Turner'ın resmin sağına eklediği, karanlık yağmur bulutlarının arasında ilerleyen atlı araba yücelik etkisi katar.

***Günbatımı*, 1830, suluboya, özel koleksiyon, boyutları bilinmiyor**

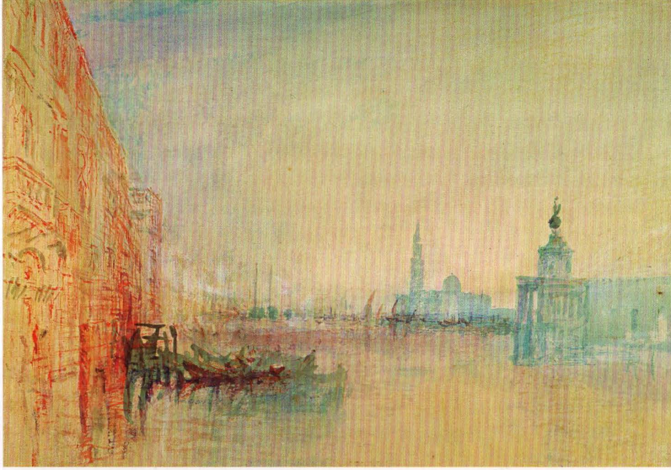
Üslup açısından yıllar öncesinden izlenimciliğe yakın duran bu resim kesinlikle düşünümsel bir resimdir. Yakın zamanda babasını ve bir arkadaşını kaybeden Turner, o dönemde kendisiyle ilgili özellikle de ölümü üzerine düşünmeye başlamıştı.

Resim muhtemelen, Sophia Booth ile uzun zamanlar geçirmeye başladığı Margate'de yapılmıştır.

Renk ve Biçimde Denemeler 1831-1840

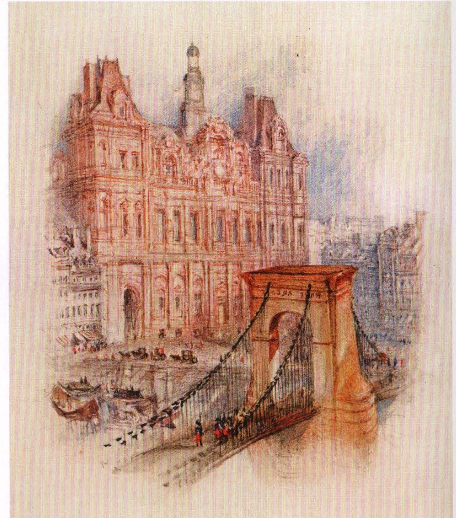
Turner'ın 1820'li ve bir kez daha 30'lu yıllarda İtalyan ışığıyla münasebeti, tuhaf görünen, hatta İngiliz anlayışına ters düşecek, doğal olmayan renklerle resim yapmasıyla sonuçlanan renk denemelerini getirdi. Turner resimden gereksiz ayrıntıları atarak coğrafi ayrıntılara yer vermeyen ancak ortamın atmosferi ve ruh halini yansıtan en ruhani manzaralarını yapmaya başladı. Bu, insan unsurunu dahil ederek yeni bir seviyeye taşıdığı yücelik estetiğinin başka ressamlarca yaygınlaştırılmasına Turner'ın verdiği yanıttı.

Yukarıda: Venedik, Büyük Kanalın Ağzı, *kâğıt üzerine suluboya, y. 1840. Turner'ın suluboya çalışmalarının ruhani etkisi zirve noktasına Venedik'te, özellikle günbatımı ve gündoğumunda çıkmıştır.*
Solda: Walter Scott, Smailholm Kulesi'ni Ziyaret Ediyor, *suluboya, 1832. Turner bu karmaşık küçük vinyeti, 1831'de Kule'ye yaptıkları ziyaretin anısına Scott'a hediye etmiştir. Turner; Scott, Cadell ve kendisini at arabasında giderken resmetmiştir.*

***Cankurtaran Sandalı ve Manby Havanı*, 1831, tuval üzerine yağlıboya, Victoria and Albert Museum Londra, İngiltere, 91 x 122 cm**

Turner yaşadığı çağın yeniliklerini ve teknolojisini gösterme fırsatını kaçırmazdı. Manby Havanı ilk olarak 1808'de kullanılmıştı. Zor durumda kalan gemilere kurtarma halatı atan bir havanın bulunduğu bu sistem, 1824'te cankurtaran sandallarında kullanılmak üzere uyarlandı.

***Paris: Hôtel de Ville*, 1833, sepya mürekkebiyle suluboya, Indianapolis Museum of Art, ABD, 23 x 20 cm**

Sir Walter Scott'ın *Napoléon'un Yaşamı* adlı kitabı 1827'de yayımlandı. Büyük başarı elde eden kitap, Turner'ın aralarında bu çalışmasının da olduğu birkaç suluboya resimle birlikte 1834'te yeniden basıldı. Turner, Napoléon'a iktidar yolunu açan devrimsel olayların yaşandığı Hôtel de Ville'i görsellerden biri olarak seçmişti.

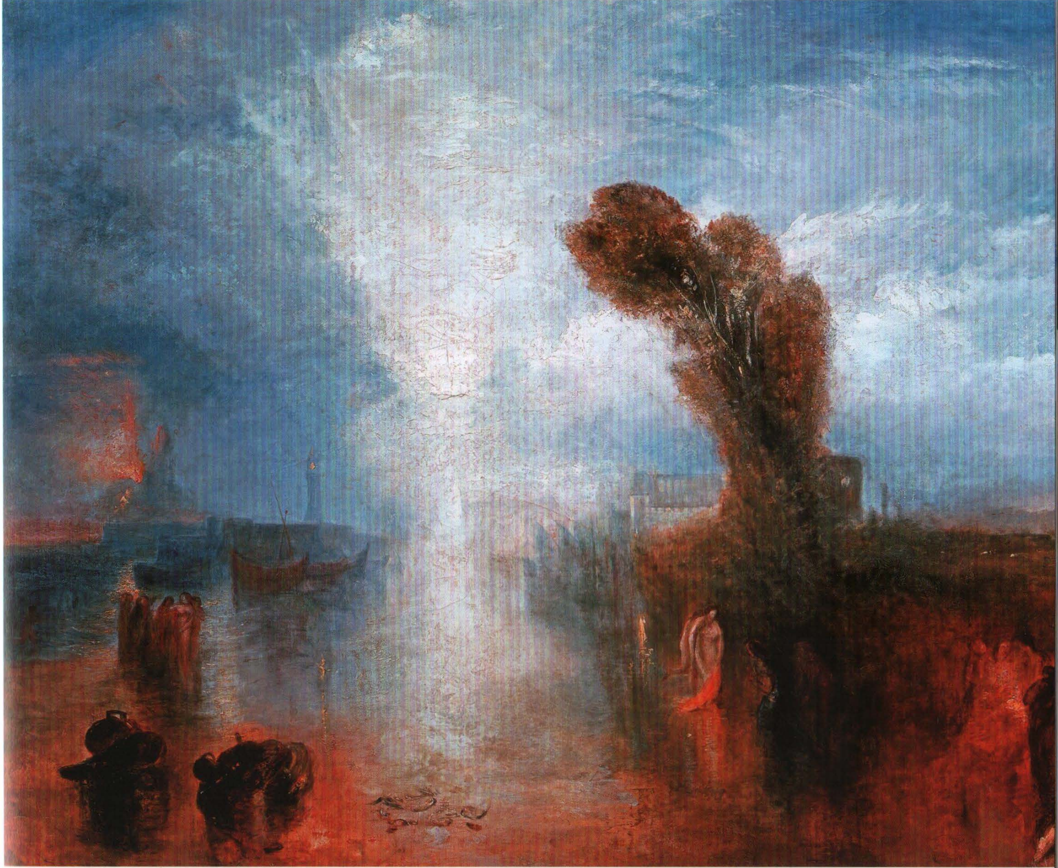

***Süleyman'ın Havuzları*, 1834-5, suluboya, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 14 x 21 cm**

Büyük olasılıkla Romalıların Kutsal Toprakları işgal ettiği dönemde inşa edilen bu havuzlar ismini İncil'den almıştır. Beytlehem yakınlarında muhtemelen Hirodes tarafından yaptırılmışlardır. Turner'ın *İncil Manzaraları*'nda yayımlanan suluboya çalışmasında olduğu gibi, bu havuzlar eski zamanlardan beri turizm ve hac bölgesidir.

Şaşıran Napolili Balıkçı Kızlar, Ay Işığında Yıkanma, **1840, tuval üzerine yağlıboya, özel koleksiyon, 65 x 80 cm**

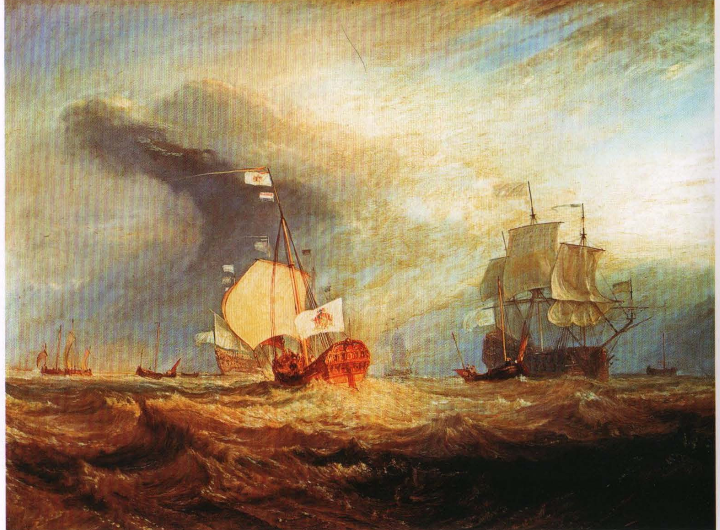
1840 yılı Akademi sergisine Turner'ın sunduğu altı yağlıboya resimle ilgili dönemin sanat eleştirmenleri onur kırıcı ifadeler kullanmıştır. Robert Vernon sergiden satın aldığı bu resmi muhtemelen bir ay ışığı sahnesi için çok parlak olması yönündeki eleştiriler nedeniyle iki yıl sonra satmıştı. Resimde "hiç balıkçı kız bulunamadığını" yazan *Blackwood's Magazine* de ağır bir eleştiride bulunmuştu.

Whitby, 1830, suluboya, özel koleksiyon, 17 x 25 cm

Turner 1801'deki ilk ziyaretinden itibaren önemli bir tema olduğunu düşündüğü Withby'yi *Liber Studiorum* ve *İngiltere'nin Limanları* serilerinde kullanmıştı. Bu kararında burundaki harap manastır ile koydaki ve limandaki gemi trafiği etkili olmuştur. Whitby o dönemde, balina endüstrisi için önemli bir merkez konumundaydı.

***Amiral Von Tromp'un Mavnası 1645'te Texel Girişinde*, 1831, tuval üzerine yağlıboya, Sir John Soane Museum, Londra, İngiltere, 90 x 121 cm**

Hayli yakın bir zamanda Napoléon Savaşları'nda Fransa karşısında kazanılan zaferler düşünüldüğünde Turner'ın 17. yüzyılda Hollanda donanmasının İngiltere'ye karşı üstünlüğünü gösteren bir sahne seçmesi tuhaftır. Anlatıyı desteklemek amacıyla da, Rembrandt pastişi eleştirilerine bir cevap olarak, resmi Hollanda üslubuyla yapmıştır.

***Nottingham*, 1831, suluboya, Nottingham Kalesi Müzesi ve Sanat Galerisi, İngiltere, 31 x 46 cm**

Turner, 1795'te suluboyayla resimlediği bu sahneyi tekrar yorumlamıştır. Resmin siyasal bir yönü de vardır. Resmin soluna eklenen tarlada yakılan anız sahnesi, Reform yasa tasarısının 1831'de reddedilmesini protesto eden halkın Nottingham Kalesi'ni yakmasına bir göndermedir. Yasa tasarısı ertesi yıl kabul edilmiştir.

***Upnor Kalesi*, 1831, suluboya, Whitworth Art Gallery, Manchester Üniversitesi, İngiltere, 29 x 44 cm**

Turner'ın 17. yüzyılda Hollandalılara karşı yapılan savaşa duyduğu hayranlığı gösteren bu suluboya çalışmada Medway Nehri'nin ağzındaki abluka resmedilmiştir. Hollanda donanmasının hücumuna karşı ateş gücüyle etkili olan kaledeki topçu birliği 1827'de tasfiye edilmiştir.

***Venedik, Fırtına*, 1840, suluboya, British Museum, Londra, İngiltere, 22 x 32 cm**

Renk ve motifin kısıtlı kullanımına yönelik bir alıştırma. Uzaktaki Venedik göğünün altındaki kasveti ve açık lagünün zorlu sularında yol alan goldolcunun yalnızlığını hissetmek mümkündür. Turner orta mesafede, fırtınanın tam ortasında yelkenlerini indirmiş bir gemi izlenimi yaratmıştır.

***Ely Katedrali*, 1831, suluboya, özel koleksiyon, 30 x 41 cm**

Topografik bir sahne gibi görünen bu resim aslında yeni Reform Yasası çerçevesinde politik bir imayla yüklüdür. Ön plandaki çocuk, oy hakkı bulunmayan işçi sınıfını temsil eder. Statükocu bir yaklaşım içindeki Kilise'ye doğru taş atmaktadır. Turner, Reform yanlısıydı.

***Boulevard des Italiennes*, 1832, guvaş, özel koleksiyon, 13 x 18 cm**

Kolera salgınına rağmen Turner, 1832'de Paris'i ziyaret etti ve monarşinin yeniden kurulduğu 1830 devriminin şehre getirdiği neşe ve renkten büyülendi. Bu suluboya çalışma, bir kuşak sonraki modern şehir yaşamının izlenimci ressamlarının üslubunu olmasa da heyecanını yansıtır.

***Carlisle*, 1832, suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 8 x 14 cm**

Arka planda Turner'ın tasviriyle görülen kale, 900 yıl boyunca İngiliz tarihinde önemli bir rol oynamıştır. II. William tarafından 11. yüzyılda, İngiltere-İskoçya sınırındaki stratejik konumu nedeniyle inşa ettirilmiştir. Daha sonra İskoç Kraliçesi Mary'nin hapishanesi olmuş, II. James yanlılarının 1745'teki son ayaklanmasında rol oynamıştır.

***Akropol'den Korinth*, 1831-2, grafit ve suluboya, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, boyutları bilinmiyor**

1458'den beri Osmanlı egemenliğinin simgesi olan bir minarenin bu vinyetin ön planına yerleştirilmesi, arka plandaki klasik Yunan binalarıyla keskin bir karşıtlık oluşturur. Çalışmada Lord Byron'ın şiirinden ve Yunanistan'ın uzun mücadelelerden sonra 1832'de Osmanlı İmparatorluğu'ndan bağımsızlığını kazanmasından esinlenilmiştir.

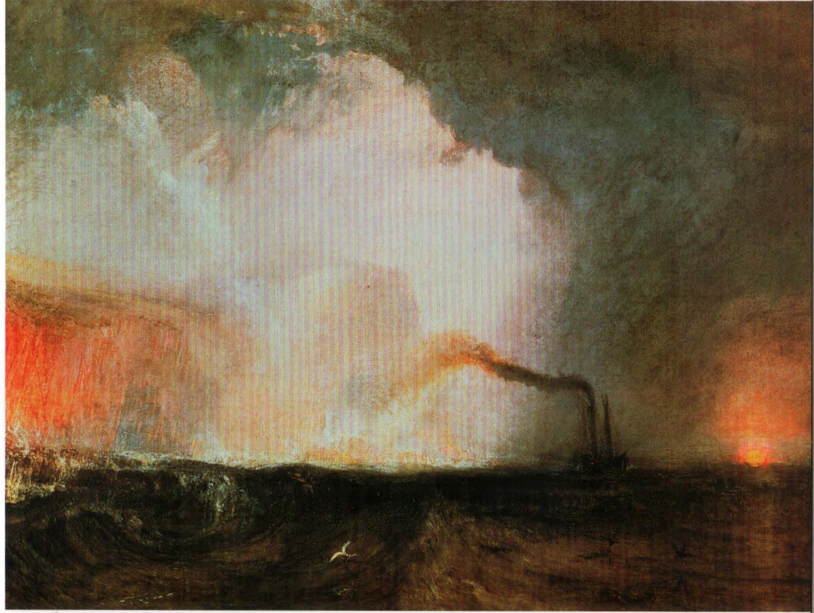
Dudley, Worcester, 1832, suluboya ve guvaş, Lady Lever Art Gallery, Liverpool, İngiltere, 29 x 43 cm

Turner, yüklü mavnalar ve tüten fabrika bacalarıyla sanayi devriminin özünü yakalamıştır. Sahne, Turner'ın 1830'larda sıklıkla başvurduğu şekilde, alacakaranlıkta betimlenmiştir. Güneş ve ayın batması, sağda görülen atın da çağrıştırdığı üzere eski çağın sona erdiğini ve karanlık modern çağın başladığını simgeler.

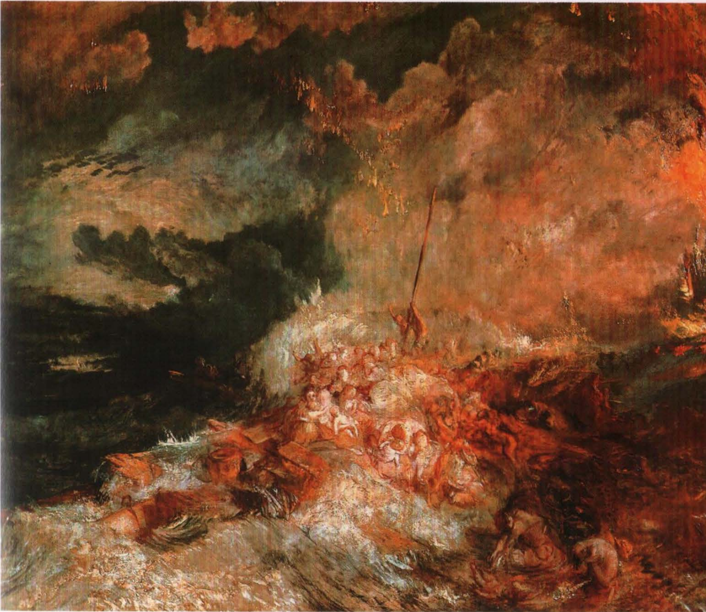
Kidwelly Kalesi, 1832, suluboya, Harris Museum, Preston, İngiltere, 29 x 45 cm

Fırtına anında resmettiği kaleyle Turner, değişen ışığı tüm güzelliğiyle yakalar. Birbirini tamamlayan sarı ve leylak renginin yan yana kullanılması, güneş ışığının vurduğu kalenin cephesiyle gizemli bir kontrast oluştururken bir geçicilik etkisi katar. Kimileri gölgede kimileriyse güçlü güneş ışığının altındaki figürler bu etkiyi daha da güçlendirir.

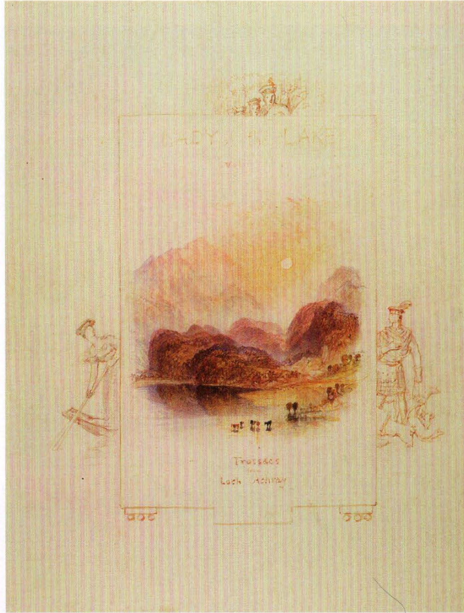
***Staffa, Fingal Mağarası*, 1832, tuval üzerine yağlıboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 91 x 121 cm**

1832 yılı Akademi sergisinde aldığı olumlu eleştirilere rağmen alıcısı çıkmayan resmi, 1845'te New Yorklu James Lenox satın almış, böylece çalışma bir Amerikan koleksiyonuna katılan ilk Turner resmi olmuştur. Turner, *Şiirsel Yapıtlar*'da hangi resimlerin kullanılacağına dair Sir Walter Scott'la görüşmesinin ardından İskoçya'da yeni keşfedilen Fingal Mağarası'nı görmeye karar vermişti.

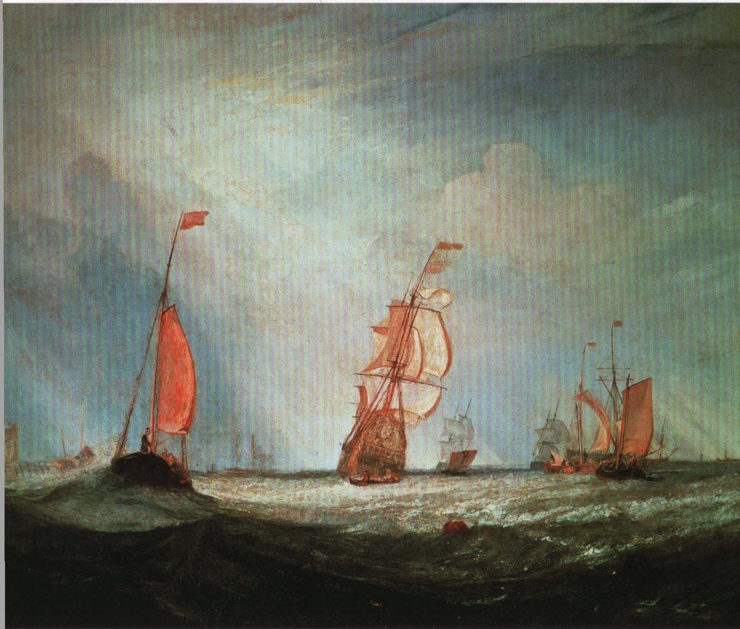
***Denizde Yangın*, y. 1835, suluboya, özel koleksiyon, boyutları bilinmiyor**

Turner 1834 yılı boyunca, gelecekte yapacağı deniz manzaralarına kaynaklık etmesi için Denizde Yangın Eskiz Defteri'ni oluşturdu. Bu eskizler için hangi temaları kullandığı bilinmemektedir, ancak Temmuz'daki Manş Denizi yolculuğuna ve Ekim'deki Parlamento Binası yangınına yer vermiş olması muhtemeldir. Turner'ın ölümünün ardından bu suluboya resim gravüre dönüştürülmüştür.

***Scott'ın "Göldeki Kadın" Şiiri İçin İllüstrasyon Tasarımı, Loch Achray,* 1832, mürekkep ve suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 21 x 29 cm**

Sit Walter Scott'ın Kral Arthur efsanesine dayanan, ancak resimde görüldüğü üzere İskoçya'nın Highlands bölgesinde geçen 1810 tarihli epik şiiri *Göldeki Kadın*'ına ilişkin enfes bir vinyet. Büyük beğeni toplayan şiir Franz Schubert'in *Liederzyklus von Fräulein vom See* ve Rossini'nin *La Donna del lago* operası gibi yaratıcı eserlere kaynaklık etti.

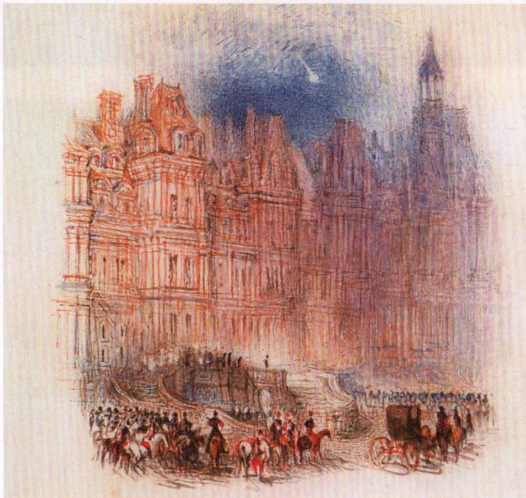
***Helvoetsluys: Denize Açılan Gemiler,* 1832, tuval üzerine yağlıboya, Tokyo Fuji Sanat Müzesi, Japonya, 91 x 122 cm**

1832'deki Kraliyet Akademisi sergisinde yer verilen bu resim ancak 1844'te, balina avcılığı girişimcisi Elhanan Bicknell tarafından satın alınmıştı. Resimde Hollanda'daki harp limanı Helvoetsluys görülür. 1688 Devrimi'ni takiben İngiliz tahtının sahibi olan Oranj Prensi William yolculuğuna bu limandan çıkmıştır. Resmin yapıldığı dönemde Helvoetsluys ile Rotterdam arasında yeni bir kanal açılmıştı.

***Fort Augustus, Loch Ness,* 1833, suluboya, özel koleksiyon, 13 x 10 cm**

Modern Kaledonya Kanalı ve arka planda kötü şöhretli Loch Ness'i tasvir eden bu vinyet Scott'ın *Şiirsel Yapıtlar*'ını resimlemek için kullanılmıştı. 1803 ile 1822 yılları arasında inşa edilen kanal birkaç gölü birleştirerek 100 kilometrelik ticari amaçlı bir suyolu oluşturmuştu. Yerleşim adını, 18. yüzyılda II. James yanlılarını acımasızca bastıran Cumberland Dükü'nden almıştı.

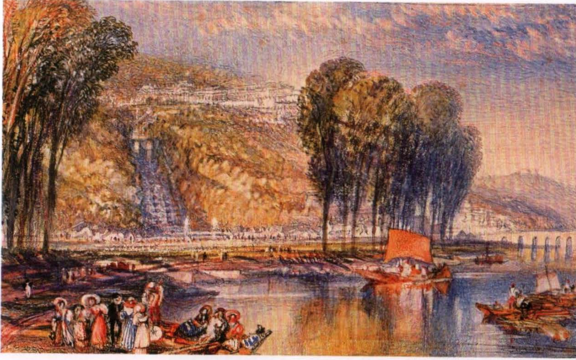
***Fontainebleau: Napoléon'un Yola Çıkışı,* 1833, suluboya, Indianapolis Museum of Art, ABD, 13 x 18 cm**

İmparatorun Fransa üzerindeki egemenliğini kaybettiği, Akdeniz'deki Elba Adası'nda benzer bir statü edindiği 1814 tarihli Fontainebleau Antlaşması, Napoléon Savaşları'nda dönüm noktasıydı. Turner, bu sahneyi Scott'ın *Şiirsel Yapıtlar*'ında kullanılan bu küçük vinyette tasvir etmişti. Scott, Napoléon'u "tuhaf bir şekilde karışık bir karakter" olarak tanımlıyordu.

Latin Kilisesi'nden Kudüs, **1832-3, suluboya, özel koleksiyon, 14 x 20 cm**

Turner 1832 yılını geçirdiği Paris'te, bazı İngiliz ve Avrupalı sanatçılar gibi, oryantalist resme ilgi duyan Eugène Delacroix'yla tanışmıştı. Hiç Orta Doğu'ya gitmeyen Turner oryantal konuları resmetmeye de sıcak bakmıyordu. Yine de, muhtemelen diğer oryantalist resimlerden hareketle, bunun gibi küçük manzara resimleri yapmıştır.

St. Cloud, 1832-3, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 9 x 15 cm

Scott'ın *Napoléon'un Yaşamı* adlı eseri için yaptığı bir başka resim olan bu çalışma, Napoléon'un 1804'te Fransa İmparatoru ilan edildiği şatoyu tasvir eder. Burası, daha önce Napoléon'un Direktuvar'a yaptığı darbenin merkeziydi. Binanın tarihi 17. yüzyıla dayanır.

Ullswater, 1833, suluboya, özel koleksiyon, 33 x 43 cm

İngiltere'nin en büyük olmasa da en hoş gölü olan Ullswater, ünlü şiiri *Nergisler*'i burayı gördükten sonra yazan romantik şair William Wordsworth için daimi bir esin kaynağıydı. Turner, ön plandaki yarı çıplak sütçü kızlar ve serinlemek için suda bekleşen sığırlar aracılığıyla sıcak bir günü tasvir etmiştir.

Eyn-gedi Çölü ve Santa Saba Manastırı, 1832-4, suluboya, özel koleksiyon, 15 x 20 cm

5. yüzyılda kurulan ve yalnızca erkeklerin kabul edildiği bu manastır hâlâ ayakta olan en eski manastırlardan biridir. Turner'ın yanı sıra çağdaşı bazı ressamların suluboya resimlerinin kullanıldığı 1836 tarihli *İncil Manzaraları*'nda yer almıştır.

***Worcester*, 1834, suluboya ve guvaş, British Library, Londra, İngiltere, 29 x 44 cm**

Turner, fırtınadan sonraki güneşle aydınlanan katedralin bu görkemli suluboya resmini, 1830'da bölgeyi ziyareti sırasında yaptığı bir dizi eskizden yola çıkarak tamamlamıştır. Ancak Turner'ın resmi, ulusal miras kabul edilen Worcester'ın yalnızca tarihi yönüyle ilgilenmez. 1750'de kurulan ünlü porselen fabrikası ve 1815'te açılan Worcester-Birmingham Kanalı ile bu kasaba o dönmede sanayi devriminin bir parçası olmuştu.

***Abbeville*, 1834, suluboya, özel koleksiyon, 11 x 14 cm**

Bu vinyet, Sir Walter Scott'ın 1834 ile 1836 yılları arasında yayımlanan *Nesir Yapıtları*'nda kullanılan resimlerden biriydi. Çalışma, 15. yüzyılda yapılmış abidevi gotik yapı St. Vulphran Kilisesi'ni tasvir eder. Heybetli kilise kuleleri, Turner'ın pazar meydanında geleneksel Norman şapkalarıyla oturan köylü kadınları resmederek başarıyla kullandığı şehir görünümüne egemendir.

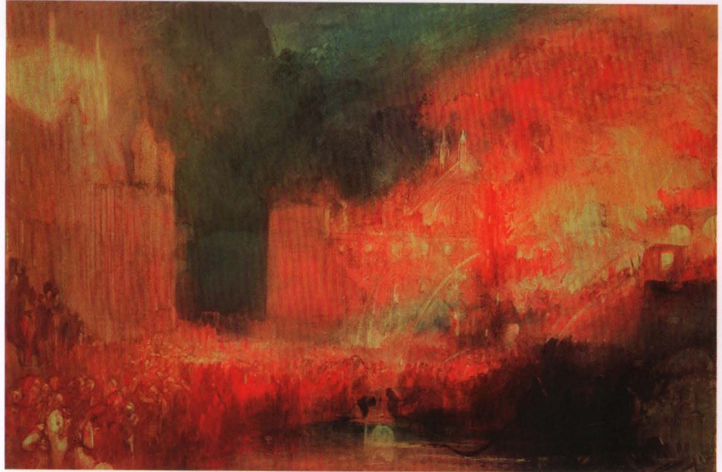

Flint Kalesi, Kuzey Galler, **1834, suluboya, National Galleries of Wales, Cardiff, Galler, 28 x 40 cm**

Liber Studiorum'un ilk baskısı için Turner, Flint Kalesi'nin bir gravürünü yapmıştı. Turner bu temayı 1820'lerdeki bir suluboyasında da tekrar etmişti, fakat rengin zekice kullanıldığı bu karides avcıları sahnesi Turner'ın 1830'larda geliştirdiği olgun üslubunun en iyi örneklerinden biridir.

Parlamento Binası Yangını, **1834, suluboya, British Museum, Londra, İngiltere, 30 x 44 cm**

Turner gecenin çoğunu, Wesminster Sarayı'nın yok oluşunun ayrıntılı eskizlerini yaparak ve bazıları renkli olan çizimlerle iki eskiz defterini doldurarak geçirmişti. Turner, bu olayı görmeye gelen ve ateşten yayılan sıcaklık ve parlaklık karşısında siluetler halinde resmettiği binlerce insandan biriydi.

Ahlar Köprüsü, Palazzo Ducale ve Gümrük Binası: Canaletto Resim Yaparken, **1833, maun üzerine yağlıboya, Tate Britain, Londra, İngiltere, 51 x 83 cm**

Turner'ın resmin solunda, 18. yüzyılın büyük İtalyan sanatçısını şövalesinin başında resmetmesi bir saygı göstergesidir. Bu temanın ustası ile kendisi arasında bir birliktelik oluşturması dehasına olan inancını gösterir. Her ne kadar Turner Venedik'e 1819'da gitmiş olsa da, bu yağlıboya ilk Venedik resmidir. Aradan geçen on iki yılı boyunca sıra dışı Venedik ışığını hakkıyla yansıtacak bir suluboya tekniği üzerinde çalışmıştı.

***Enkaz Toplayıcılar - Denize Açılan Gemiye Yardım Eden Buharlı Gemiyle Northumberland Sahili*, 1834, tuval üzerine yağlıboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 90 x 121 cm**

Bu resme hangi olayın esin kaynağı olduğu bilinmese de, Turner'ın şahit olduğu bir olay olabilir. Arka plandaki kale muhtemelen, Turner'ın 1798'den beri ziyaret ettiği ve resimlerini yaptığı bir bölgede olan Dunstanborough'dur. Gemi enkazlarını toplamak İngiltere'nin ekonomik olarak geri kalmış sahil bölgelerinde kazançlı bir işti.

***Calais*, 1834-6, çukur baskı, özel koleksiyon, 15 x 29 cm**

Sir Water Scott'ın Nesir Yapıtları için yapılmış iki Fransa vinyetinden biri (diğeri Abbeville'dir) olan bu baskı, buradaki gibi bir gece sahnesi için tonlu gravürün üstünlüklerini mükemmel bir şekilde gösterir. Gözetleme kulesinin ışığı, sandallardaki figürleri tekinsiz bir aydınlığa kavuştururken römorkörden yükselen dumanı belirgin kılar. Gözetleme kulesinin yerine on yıl sonra deniz feneri inşa edilmiştir. Uzakta, gotik Notre Dame Kilisesi görülür.

***Zeytindağı'ndan Kudüs*, y. 1835, suluboya, İsrail Müzesi, Kudüs, İsrail, 137 x 250 cm**

İncil Manzaraları için kullanılması planlanan bu resmi Turner, Kutsal Topraklara hiç gitmediğinden başka kaynakları kullanarak yapmış olmalıdır. Dinler açısından önemli bir yer olan Zeytindağı'ndan şehre bakılmaktadır.

***North Hinksey'den Oxford,* 1835-40, suluboya, Manchester Art Gallery, İngiltere, 35 x 52 cm**

1780'lerden itibaren Oxford'u ziyaret eden Turner, ışıltılı ve hatta cüretkâr suluboyalarla resmettiği şehir ve çevresine 1830'larda hâlâ yeni bir gözle bakabiliyordu. "Hayali kuleler" ile şehir, batıdaki North Hinksey köyünden resmedilmiştir. Arka planda merkezde Radcliffe Camera'nın kubbesi zorlukla seçilir.

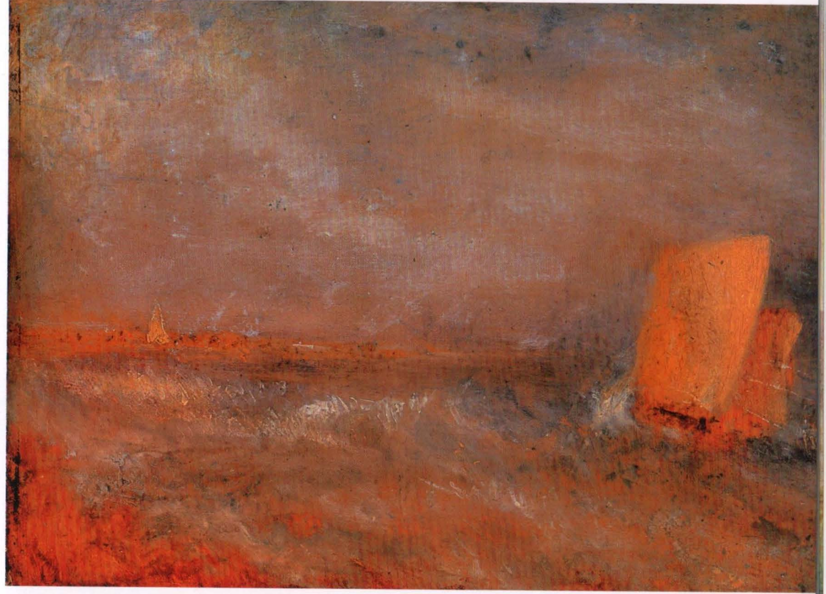

***Nehir ve Uzakta Bir Koy ile Manzara,* 1835-40, tuval üzerine yağlıboya, Musée du Louvre, Paris, 93 x 123 cm**

Bu resim, alışılmışın aksine bir sergi için ya da bir sipariş üzerine yapılmamıştır. Turner muhtemelen resmi, halka bağışlayacağı çalışmalardan biri olarak düşünmüştü. 19. yüzyılın sonralarında M. Camille Groult tarafından satın alınan resim, Paris'te İngiliz Resim Okulu'nun bir örneği olarak sergilenmiştir. Camille Pissarro ve oğlu Lucien'in de çok sevdiği bir çalışmadır.

Deal Açıklarında Yelkenli Gemi, y. 1835, mukavva üzerine yağlıboya, National Museum and Gallery of Wales, Cardiff, Galler, 23 x 30 cm

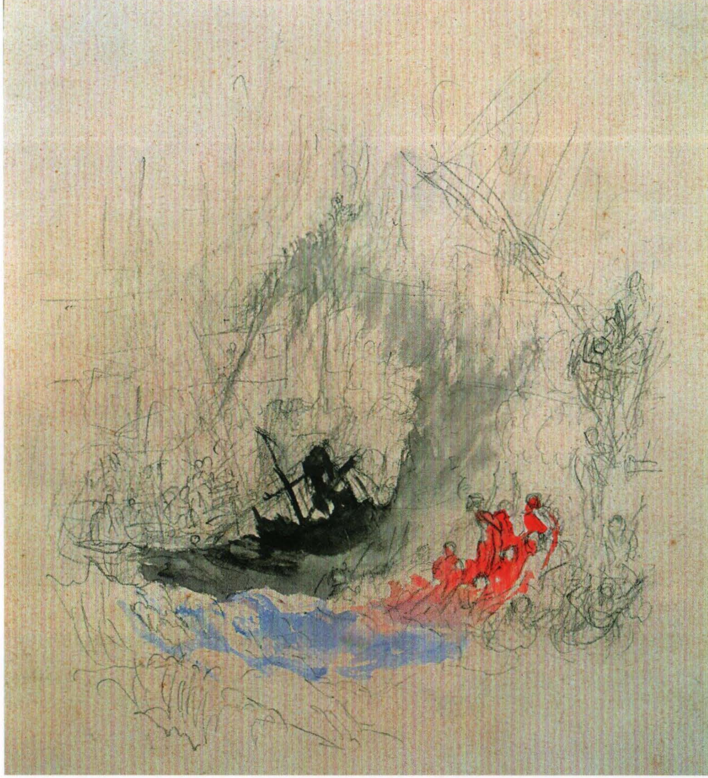
Turner, bu çalışma ile benzer konulu ve tarihli bir başka çalışmasını Margate'deki ev sahibesi Bayan Sophia Booth'a vermiş olmalıdır. Sanatçı o dönemde Kent kıyısının bu bölgesine sık sık gidiyordu. Önceki örneklerine göre daha serbest bir üsluba sahip resmin mukavvanın üzerine yapılmış olması çalışmanın hazırlık ya da deneysel amaçlı olduğunu düşündürür.

Criccieth Kalesi, 1835, suluboya, British Museum, Londra, İngiltere, 29 x 43 cm

Bu kale, 13. yüzyılda İngiltere ile Galler arasındaki savaşta, son Gal prensi Llywelyn ap Gruffydd'in tahkimatı olarak stratejik bir öneme sahipti. Turner kaleyi, gerçekte olduğundan daha yüksek bir tepeye, bir süvarinin kurbanlarla konuştuğu bir deniz kazası sahnesi için arka plan olacak şekilde yerleştirmiştir.

***Denizde Yangın, Vinyet Tasarımı*, 1835, kalem ve suluboya, özel koleksiyon, 21 x 18 cm**

Turner'ın geç dönem çalışmalarının çoğunda yer alan girdap kompozisyonu, "Vinyet Tasarımı"nda da görülür. Bu resim, sanatçının popüler *Andaç* yayını için hazırladığı bir dizi çalışmayla aynı zamanda yapılmıştır. Tamamlanmış çalışmada, yanan bir gemi ile suda yardım için yalvaran bir grup kadın betimlenmiştir.

***Lichfield*, 1835, suluboya, özel koleksiyon, 29 x 44 cm**

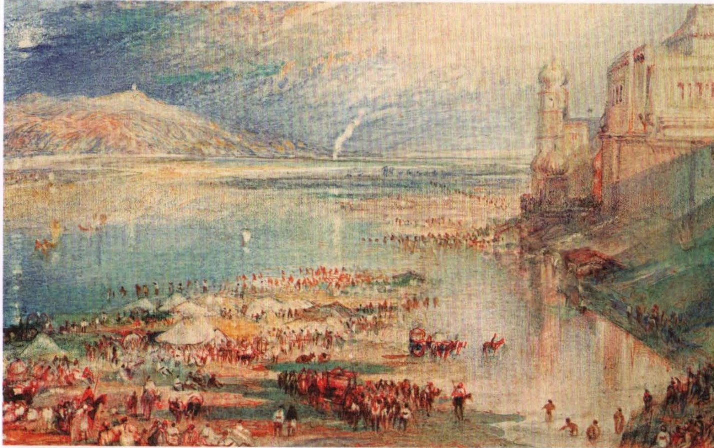
Ne yazık ki Lichfield'ın bu görünümü *Pitoresk Görünümler* serisi için gravüre dönüştürülmemiştir. Turner, odak noktasında muhteşem katedralin olduğu bu fırtına sonrası manzarayı altın rengi ışığa boğmuştur. Daha büyük boyutlu Norman kilisesinin yerine 1195'te inşasına başlanan katedral, İngiltere'nin ilk gotik katedrallerinden biridir. İngiltere'deki üç kuleli tek katedraldir.

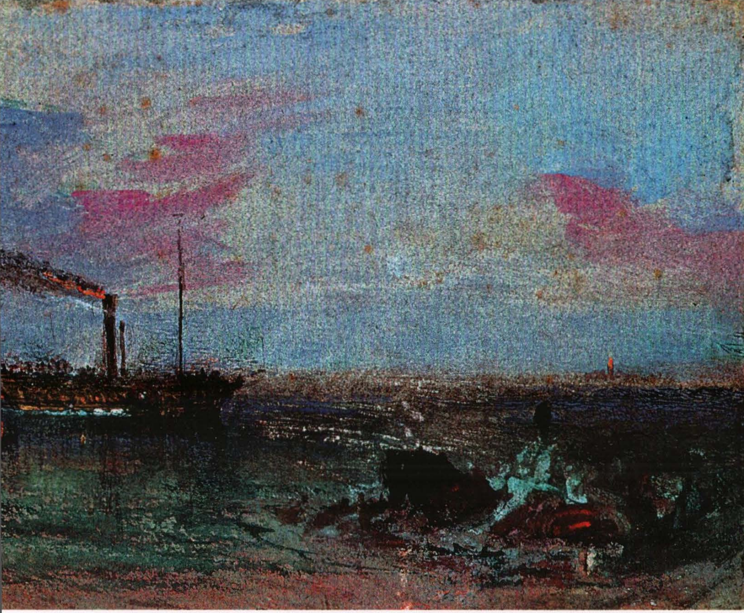
***Rahel'in Rama'daki Mezarı*, 1835, suluboya, Blackburn Museum, Lancashire, İngiltere, 14 x 19 cm**

Turner, yayıncı John Murray'in girişimi olan *İncil Manzaraları* için uygun konularda, hayalinden birkaç resim yapmıştır. Turner bu aslına uygun suluboya resmi yapmadan önce bölgenin gravürlerini görmüş olmalıdır. 3000 yıldır hac yeri olan bu bölgede özellikle kısır kadınlar, dileklerini Rahel'in Tanrı'ya ulaştırması için dua ederler.

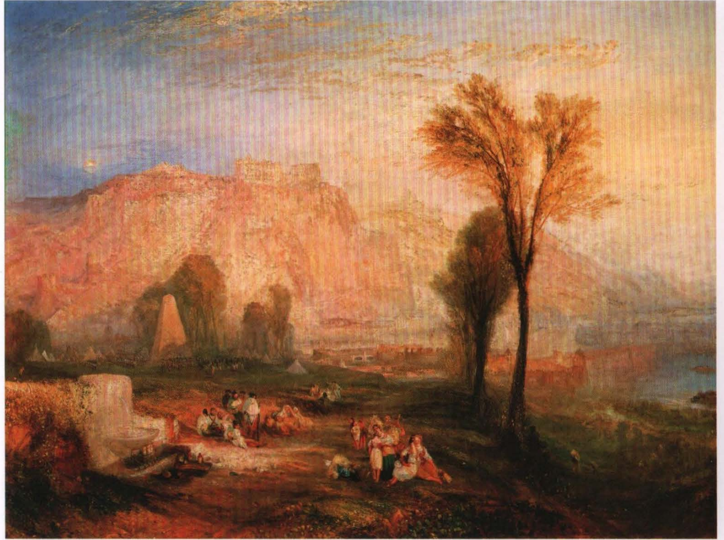
***Haridwar'daki Basamaklar*, suluboya ve guvaş, Leeds Art Gallery, İngiltere, 14 x 21 cm**

Turner'ın hayal gücünden yola çıkarak yarattığı bu harkulade resimde, Hindistan'da bulunan Hurdwar'daki kutsal Ganj Nehri'ne inen basamaklar resmedilmiştir. Haridwar, ölümsüzlük iksiri Amrita'nın yanlışlıkla nehre karıştığı, Hinduizmin en kutsal dört yerinden biridir ve bu nedenle bir hac bölgesi olmuştur.

Gemili Deniz Manzarası, **y. 1835, suluboya, tebeşir ve guvaş, Sheffield Art Gallery, İngiltere, 14 x 19 cm**

Ön plandaki belirsiz figürler, izleyiciyi, bacasından çıkan dumanıyla kıyı boyunca hızla ilerleyen posta gemisine yönlendirir. Bu tür gemiler, İngiltere kıyıları boyunca posta, yük ve bazen de yolcu taşırdı. Buradaki gemi, yüksek hıza ihtiyaç duyulduğunda açılabilen bir yelkenle donatılmıştır.

Büyük Onur Taşı (Ehrenbreitstein) ve Marceau'nun Mezarı, Byron'ın "Childe Harold"undan, **1835, tuval üzerine yağlıboya, özel koleksiyon, 93 x 123 cm**

Turner farklı bir proje için yeni görünümlerin peşinde, Koblenz yakınlarındaki bu mezarın bulunduğu bölgeyi 1834'te yeniden ziyaret etmişti. Bu resim, gravür sanatçısı John Pye tarafından ısmarlanmış ve Byron'ın epik ve yer yer otobiyografik şiiri *Childe Harold'ın Hac Yolculuğu* için yapacağı gravürü kusursuzlaştırmak adına birkaç yıl Pye'ın elinde kalmıştı.

Müzik Partisi, East Cowes Kalesi, y. 1835, tuval üzerine yağlıboya, Tate Britain, Londra, İngiltere, 90 x 121 cm

Bu tamamlanmamış resim, muhtemelen Wight Adası'ndaki East Cowes Kalesi'nin Sekizgen Odası'nı betimler. 1827'de Turner, mimar John Nash ve başarılı bir müzisyen olan eşinin misafiri olarak burada kalmıştı. Ailenin yaşamına ilişkin çok sayıda eskiz üreten Turner, muhtemelen bu resmi 1835'te ölen Nash'in anısına yapmıştır.

Kıyıya Yaklaşan Yat, 1840, tuval üzerine yağlıboya, Tate Britain, Londra, İngiltere, 102 x 142 cm

Resmin adı ve kıyı bu sahnenin geçtiği yerle ilgili tam bir ipucu vermez, ancak ayrıntılı bir incelemeyle, art arda sıralanmış gondol benzeri şekillerin üzerinin boyandığı ve uzakta görünen şehrin muhtemelen Venedik olduğu anlaşılabilir. Turner hayattayken sergilenmeyen resim 1856'da mirasının bir parçası oldu.

***Brenva Buzulu, Val d'Aosta,* 1836, suluboya, özel koleksiyon, 19 x 30 cm**

Brenva Buzulu, Mont Blanc'ın doğu yüzündedir; dolayısıyla İtalyan Alpleri'nde yer alır. Avrupa'nın en yüksek dağı Mont Blanc'a ilk kez 18. yüzyılda tırmanılmıştır. O tarihten itibaren dağın Fransa ve İtalya topraklarında kalan her iki yüzüne de pek çok ziyaretçi akın etmiştir. Zirvenin "kime ait olduğu" o dönemden beri tartışma konusudur.

***Pré-Saint-Didier*, 1836, suluboya, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 23 x 28 cm**

Bu enfes suluboya çalışmada, Pré-Saint-Didier kasabasındaki dağlar, yazın ortasında karsız zirveleriyle resmedilmiştir. Kasaba, Fransızca gibi görünen ismine rağmen İtalya, Val D'aosta'da yer alır. Turner bölgenin popülaritesini, yaklaşık 1000 metre yükseklikte kurulmuş kasabayı ziyaret eden turistleri ekleyerek göstermiştir.

***St. Michael's Mount*, 1836, suluboya, Liverpool Üniversitesi, İngiltere, 31 x 44 cm**

Yalnızca sular çekildiğinde ulaşılabilen kale bir adanın üzerindedir. Kalenin pitoresk görünümü, ana teması batan geminin ahşap parçaları peşindeki enkaz toplayıcıları olan çalışma için mükemmel bir arka plan oluşturur. Tuner, tehlikedeymiş gibi görünen başka bir geminin çevresinde bir girdap yaratmıştır.

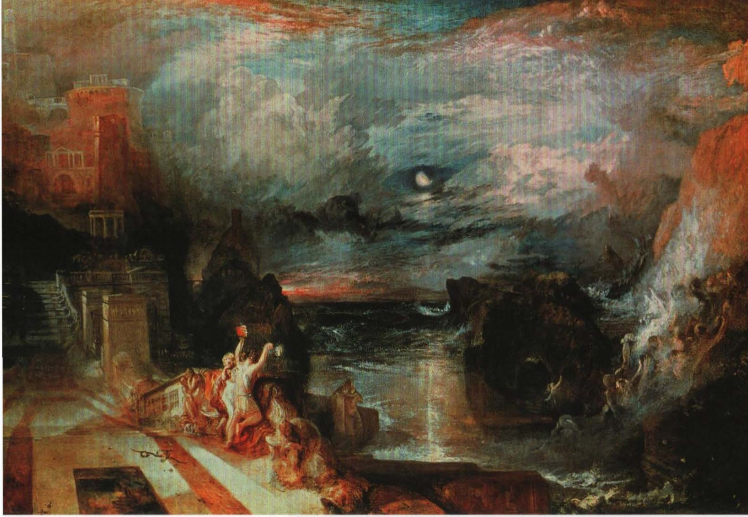
***Kırlangıç Balıklarıyla Denizde Günbatımı*, suluboya, guvaş ve tebeşir, Whitworth Art Gallery, Manchester Üniversitesi, İngiltere, 22 x 28 cm**

Başlıktan anlaşılabileceği gibi Turner, dikkatimizi resmin odak noktaları olan etkileyici günbatımına ve tuhaf görünümlü kırlangıç balıklarına çeker. Bir kuşun kanatlarını andıran göğüs yüzgeçleri nedeniyle balığa kırlangıç adı verilmiştir.

Bir Alp Vadisi Boyunca Manzara, Muhtemelen Val d'Aosta, y. 1836, suluboya, özel koleksiyon, 23 x 32 cm

Ön plandaki parlak ve altın sarısı rengin uzaktaki maviyle birlikte kullanılması, resimde bir alan hissi yaratılmasını sağlar. Mavi, arka planda yavaşça kaybolurken sarı, ön planı belirginleştirir. Böylesi renk kullanımı Turner için içgüdüseldi. Vasily Kandinsky gibi erken dönem 20. yüzyıl sanatçılarıysa bu fikirleri bir sisteme oturttular.

Hero ve Leandros'un Ayrılışı, 1837, tuval üzerine yağlıboya, National Gallery, Londra, İngiltere, 146 x 236 cm

Turner, aydınlık ve karanlık alanları bitiştirerek ve doğal olayların yüce yanlarını göstererek dramatik bir mizansen yaratmış. Çalışma, konusunun antik yazar Mousaios'un Hero ve Leandros hikâyesine dayandığını belirtmek için kurmaca bir Yunan manzarasına yerleştirilmiştir. Turner resmi, Akademi'de kendi şiirinden dizeler ekleyerek sergilemiştir.

Thun Kasabası ve Gölü, **y. 1838, suluboya, Cecil Higgins Art Gallery, Bedford, İngiltere, 23 x 29 cm**

Turner'ın suluboya çalışmasına dahil edilmemiş olsa da, 1835'ten itibaren gölde yolcu gemileri çalışmaya başlamıştı. Bunun yerine sanatçı, uzakta Alplerle birlikte İsviçre'nin merkez kuzeydoğu bölgesindeki Thun Kasabası'na odaklanmıştır. Kökeninin Kutsal Roma İmparatorluğu'na dayanması dışında tarihi açıdan dikkat çekici bir kasaba değildir; tipik bir Alp tatil beldesidir.

Modern İtalya - Pifferari, **1838, tuval üzerine yağlıboya, Kelvingrove Art Gallery and Museum, Glasgow, İskoçya, İngiltere, 93 x 123 cm**

Turner, bu resim ile *Antik İtalya - Roma'dan Sürgün Edilen Ovidius* adlı çalışmasını 1838'de Akademi'de sergilemiştir. İki eser de daha sonra Munro koleksiyonuna dahil olsa da, bu resmin yolculuğu daha uzun sürmüştür. Turner, resmini Peder Daniell'e düşük bir fiyattan satacaktı, fakat Daniell resmin parasını ödeyemeden öldü ve Munro resmi 1842'de satın aldı.

***Regulus'un Çıkışı, Antik Kartaca,* 1838, gravür, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 52 x 64 cm**

D. Wilson'a ait bu ayrıntılı gravür 1838'de yayımlanmış ve Turner'ın *Regulus*'unun hakkını vermiştir. Gravür, Konsül Regulus'un, Roma'da alıkonulan Kartacalı mahkûmların salıverilmesi için üstlendiği görevi anlatır. Regulus görevini yerine getirememiş, Kartaca'ya döndüğünde göz kapakları kesilerek cezalandırılmış ve işkence edilerek öldürülmüştür.

***Savaşçı Temeraire, Parçalanmak Üzere Son Yerine Çekiliyor,* 1838, tuval üzerine yağlıboya, National Gallery, Londra, İngiltere, 91 x 122 cm**

Turner'ın resimlerinden en ünlüsü olduğu düşünülen bu çalışma, Kraliyet Akademisi sergisinde satılmamış ve sanatçının ölümüne kadar himayesinde kalmıştır. Fransız ismine rağmen *Temeraire* bir İngiliz savaş gemisiydi ve Trafalgar'da önemli hizmetler vermişti. Bu melankolik görüntü için Turner'ın bir çağdaşı, "Bizi neredeyse soylu bir insanın çöküşü kadar derinden etkileyen bir sahne," yorumunu yapmıştı.

***Kuzeyden Görünen Givet,* 1839, suluboya ve guvaş, özel koleksiyon, 13 x 19 cm**

Meuse Nehri kıyısındaki Givet, Fransa'nın Ardenler Bölgesi'nde Belçika sınırına yakın bir kasabadır. Turner bu bölgeyi 1824'te ziyaret etmiş, Givet ve Charlemont Kalesi Eskiz Defteri'ni oluşturmuştur.. Charlemont Kalesi, 16. yüzyılın ilk yarısında Kutsal Roma İmparatoru V. Karl tarafından yaptırılmıştır. İmparatorluk, Napoléon Savaşları döneminde dağılmıştır.

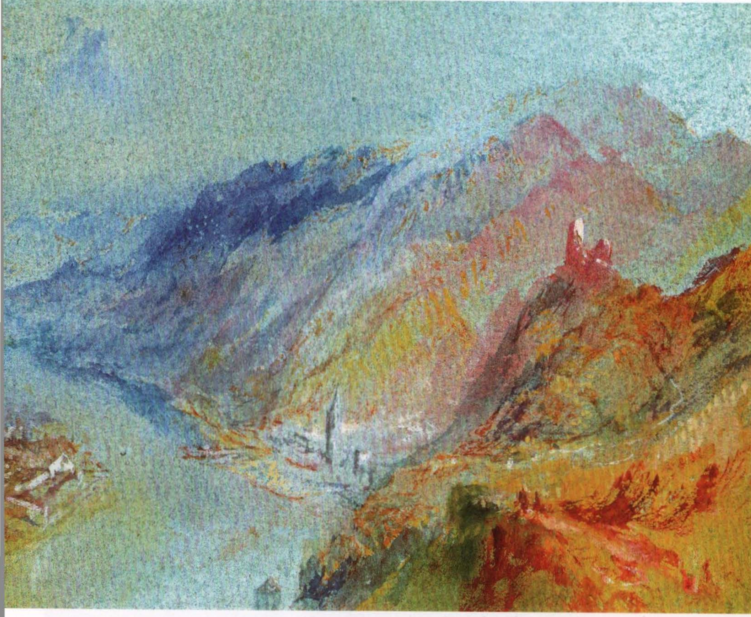
***Gri Deniz, Kıyı Boyunca Giden Tekne*, y. 1840, kâğıt üzerine suluboya, Leeds Art Gallery, 25 x 37 cm**

Turner'ın sınırlı palet kullanımının muhteşem bir örneği olan bu küçük resim, yine de denizin hareketini ve gücünü tasvir etmeyi başarmaktadır. Gri tonları soğukluk hissini güçlendirir. Teknenin uzaktan görünmesi ile az sayıda fırça darbesiyle tasvir edilmesi birbirini destekler. Turner gözlerimizin, gördüğümüz şeylerdeki boşlukları doldurarak çoğu zaman bizleri yanılttığını hatırlatır.

***Büyük Bir Evin İçi: Konuk Odası, East Cowes Kalesi*, y. 1830, tuval üzerine yağlıboya, Tate Britain, İngiltere, 91 x 122 cm**

Tuval tamamlanmamıştır ve konusu da belirsizdir. Resim, bir evin farklı yönlerinin kolajı gibidir. Ya da çalışma, İngiliz İç Savaşı sırasında yağmalanmış bir evi konu edinmiş olabilir.

***Landshut Üzerindeki Trausnitz Kalesi*, 1840, suluboya ve guvaş, özel koleksiyon, 13 x 18 cm**

Landshut Kasabası'na hâkim bir sırt üzerinde, tarihi 13. yüzyıla uzanan Trausnitz Kalesi, Almanya'nın güneyindeki Bavyera Düklüğü'nün merkeziydi. Münih yakınlarındaki kasaba Isar Nehri üzerindedir ve Turner, 1840 sonbaharında Venedik'ten dönerken bütün bu bölgeyi dolaşmıştır.

***Nemi Gölü*, 1840, suluboya, British Museum, Londra, İngiltere, 35 x 52 cm**

Nemi Gölü, Cozens'in suluboya resimlerini yorumladığı 1794'te *Dr. Monro'nun İtalyan Manzaraları Albümü*'nü incelediğinden beri Turner'ın vazgeçilmez temalarından olmuştu. Gandolfo'dan Napoli'ye Eskiz Defteri'nde Nemi Gölü çalışmaları görülür. Buradaki resimle kompozisyon açısından benzerlik gösteren 1828 tarihli suluboya resim, olgunluk döneminin renk inceliğinden yoksundur.

Kazadan Sonraki Sabah, **1835-40, tuval üzerine yağlıboya, National Museum and Gallery of Wales, Cardiff, Galler, 38 x 61 cm**

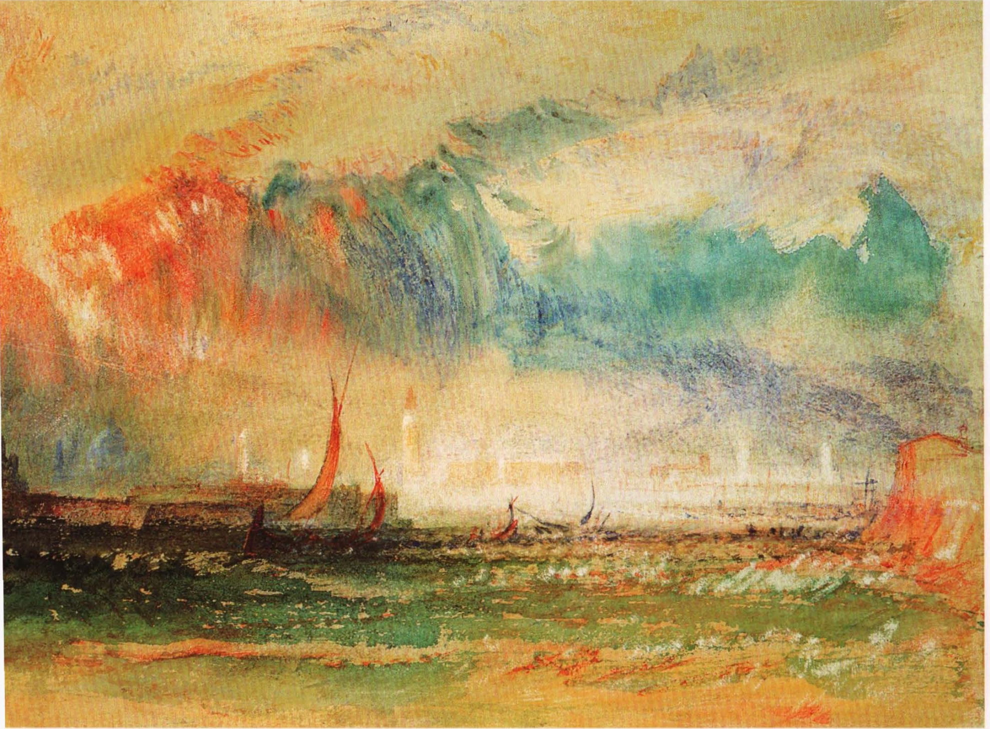
Bu resmin yapılış tarihini ve 1880 öncesi kaynağını belirlemek güçtür. Sabah gelgitiyle karaya vuran eşyaları ayıran kazazede ya da muhtemelen enkaz toplayıcı bir grup insan tasvir edilmiştir. Turner, batan geminin hayaletimsi bir görünümünü de resme dahil etmiştir.

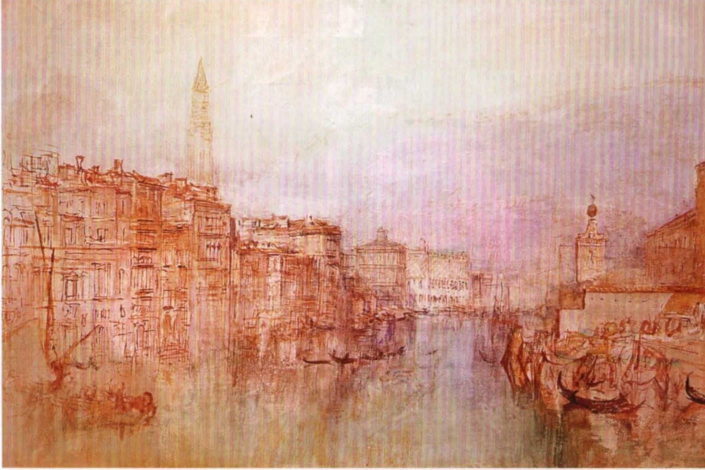
Köle Tüccarları, Ölüleri ve Can Çekişenleri Denize Atıyor - Tayfun Yaklaşıyor, **1840, tuval üzerine yağlıboya, Burstein Koleksiyonu, 91 x 123 cm**

Uzun başlığı nedeniyle basında sertçe eleştirilmiş ve alaya alınmış olsa da, daha çok *Köle Gemisi* olarak bilinen bu resmi Ruskin, Turner'ın olgunluk döneminin başyapıtı olarak değerlendirmiştir. Ruskin'in babası oğlunun tavsiyesiyle, Turner'ın taciri Thomas Griffiths üzerinden resmi satın almış ve ardından resmi, Turner müdafisi olarak kaleme aldığı *Modern Ressamlar* kitabında resim hakkında yazan oğluna vermiştir.

***Günbatımında Fırtına, Venedik*, 1840, suluboya ve guvaş, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 22 x 32 cm**

Turner'ın döneminde, kanalların ve gondolların olduğu Venedik'in merkezinden uzaklardaki başlıca ulaşım aracı, aslen balıkçılık amaçlı kullanılan, düz tabanlı ve yelkenli bir tekne olan *bragozzo* idi. Yelkenin dalgalanmasını usta işi tek bir fırça darbesiyle tasvir eden Turner, lagünün üzerinde rengârenk betimlediği bulutlarla da fırtına etkisini güçlendirir.

Gümrük Binası Yönünde Büyük Kanal, 1840, suluboya, British Museum, Londra, 22 x 32 cm

Topografik ayrıntıyı atmosferle dengeleyen bu eser, Turner'ın en zarif Venedik resimlerinden biridir. Açık pastel renkler, ruhani sabah ışığı etkisini güçlendirir. Sağlam ve hareketli görünümleriyle sağdaki gondolların hemen ardında, 17. yüzyılda yapılmış gümrük binası Dogana di Mare seçilir. Soldaki *palazzo*'ların üzerindeyse Campanile di San Marco yükselir.

Venedik, 1840, tuval üzerine yağlıboya, Victoria and Albert Museum, Londra, İngiltere, 61 x 91 cm

Turner'ın sonraki hamilerinden John Sheepshanks için yapılmış bu yağlıboya resim, 1840'ta Kraliyet Akademisi'nde sergilenmiştir. 1857'de Sheepshanks, aralarında Turner ve John Constable'ın eserlerinin de olduğu 500'ü aşkın resmi Victoria and Albert Museum'a bağışlamıştır.

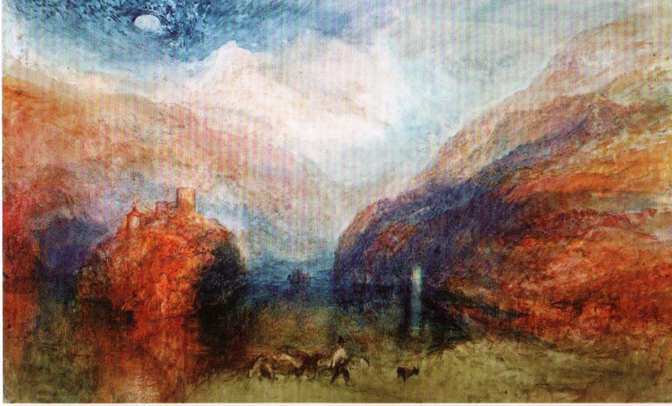

Kırlangıç Balığı Eskizi, y. 1840, suluboya, Victoria and Albert Museum, Londra, İngiltere, 18 x 28 cm

Turner'ın doğa tarihine yönelik ilgisi, kuşlar ve balıklarla sınırlı görünüyor. Daha çok Atlas Okyanusu'nda bulunan ve küçük kabuklularla beslenen kırlangıç balığının 100'ü aşkın çeşidi vardır. Pahalı olmayan bir besin kaynağı olarak görülürdü.

Son On Yıl 1841-1851

Yaşamının son yılları Turner'ın yaratıcı kabiliyetinden bir şey eksiltmedi. Belki de Ruskin'in başlattığı tartışmanın ve kendine inancının cesaretlendirmesiyle, yaşlanan bedenine ve kötü sağlığına aldırış etmeden İsviçre'ye dört zorlu seyahat gerçekleştirdi. Turner bu dönemde, bugün en önemli eserleri arasında kabul edilen birçok resim yaptı. Bunlardan biri de, İngiliz manzara ressamlarının tartışmasız en iyisi olan sanatçının jübilesi sayılabilecek *Yağmur, Buhar ve Hız* idi.

Yukarıda: Mythen'ler ile Lauerz Gölü, *suluboya ve mürekkep, 1848. Bu bölgenin, 1806'daki heyelan nedeniyle büyük bir yıkıma sahne olduğunu Turner'ın resminden anlamak güçtür.*
Solda: Güneşte Duran Melek, *tuval üzerine yağlıboya, 1846. Turner, Akademi sergisi için bu resme Vahiyler Kitabı'ndan ve Samuel Rogers'ın bir şiirinden dizeler eklemiştir. Altın sarısı rengine rağmen kötümser bir çalışmadır. Başmelek ve Hıristiyanlıktaki ölüm meleği Mikail, Habil'in başında ağlayan Adem ve Havva'nın da aralarında olduğu figürlere bakmaktadır.*

***Gotthard Dağı*, y. 1840, Leeds Art Gallery, İngiltere, 21 x 29 cm**

10. yüzyılda yaşamış bir azizin ismi verilen bu dağ geçidi, 19. yüzyıla dek yalnızca ortaçağdan kalma eski bir ahşap köprünün bulunduğu en zorlu geçitlerden biriydi. Turner, resmi için gerekli malzemenin çoğunu 1819'daki seyahatinde toplamıştı. Resmin sonraki örnekleri, 1840'larda gerçekleştireceği diğer seyahatlerine dayanır.

***Brunnen, Uzakta Luzern Gölüyle*, grafit ve suluboya, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 23 x 29 cm**

Muota Nehri, Luzern Gölü'ne Wilhelm Tell efsanesiyle ilişkilendirilen Brunnen'de karışır. Wilhelm Tell, asi eylemleriyle, 18. yüzyıldaki Napoléon işgaline kadar sürecek İsviçre Konfederasyonu'nun kurulmasına yol açmış bir halk kahramanıdır.

***Walton Köprülü Manzara*, 1845, tuval üzerine yağlıboya, özel koleksiyon, 88 x 118 cm**

Turner, 20. yüzyıla kadar sergilenmemiş bu resmin konumuna ilişkin hiçbir ipucu bırakmamıştır. Resmin, Claude üslubunda İtalya'dan bir manzara olduğu düşünülmüştür. Ne var ki 20. yüzyılda uzmanlar, Walton dolaylarında Thames üzerindeki köprülerin betimlendiğini ortaya koymuşlardır.

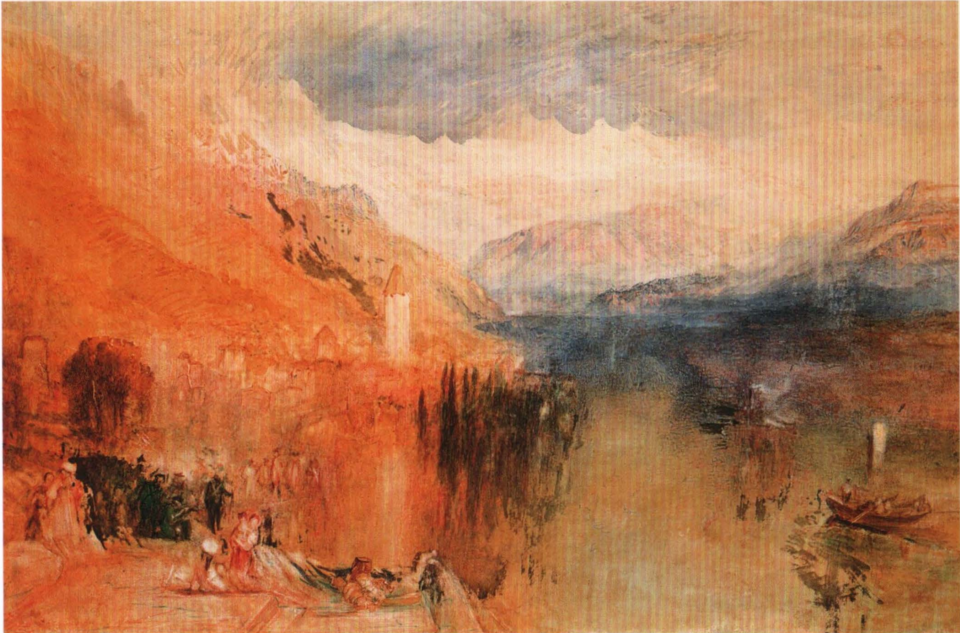

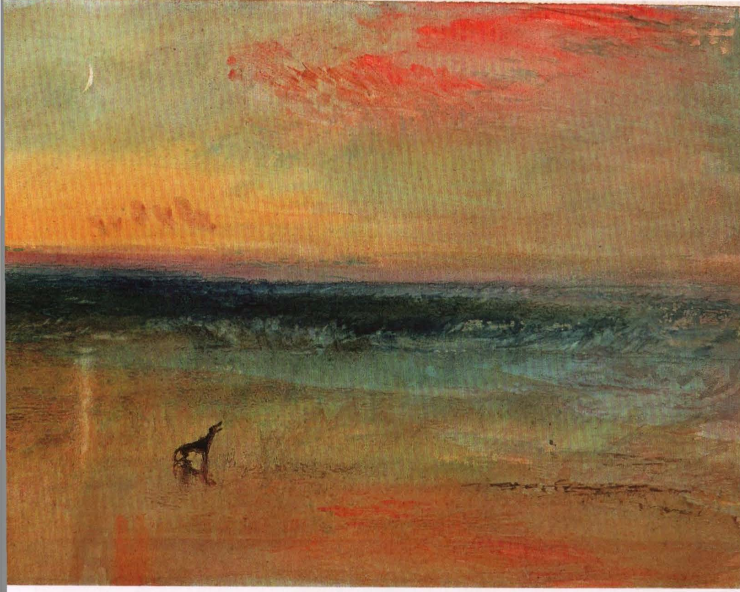
Venedik Manzarası: Palazzo Ducale, Dogana ve San Giorgio'nun Bir Bölümü, **1841, tuval üzerine yağlıboya, Allen Memorial Art Museum, Oberlin College, ABD, 64 x 93 cm**

Turner'ın Akademi üyesi arkadaşı Sir Francis Chantrey bu resmi, Kraliyet Akademisi Vernisaj Günleri'nde yapıldığı sırada satın almıştı. Çalışma, o yıl Akademi'de sergilenen üç Venedik resminden biriydi. Ne yazık ki Chantrey, resmi almasından üç ay sonra yaşamını yitirdi.

Oberhofen, Thun Gölü, **y. 1848, suluboya, Indianapolis Museum of Art, ABD, 38 x 55 cm**

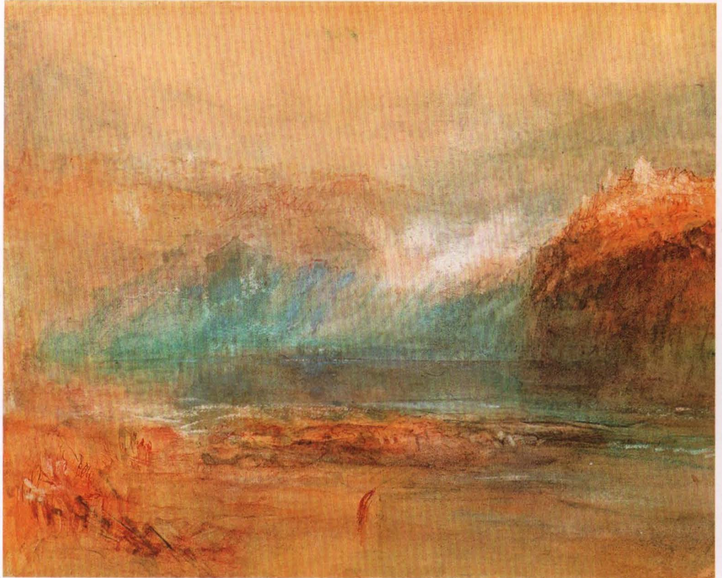
Thun Gölü'nün kuzey kıyılarında yer alan Oberhofen, İsviçre Alpleri'ndeki en pitoresk kasabalardan biridir. Tarihi ortaçağa uzanan kale, sahneye egemendir ve kasaba sakinlerinin kırsal yaşamına da yer veren Turner tarafından kusursuzca resmedilmiştir.

***Kazanın Ardından Şafak Vakti*, y. 1841, suluboya, guvaş ve kırmızı tebeşir, Courtauld Institute of Art, Londra, İngiltere, 25 x 37 cm**

John Ruskin, bu resmin Turner'ın "en hüzünlü ve en hassas" resimlerinden biri olduğunu belirtmiştir. Konum, muhtemelen Margate olmalıdır. Turner, ıssız bir deniz kenarında, belki de bir deniz kazasında yaşamını yitirenler için uluyan bir tazıyı tasvir etmiştir. Sarı gökyüzünde kırmızı tebeşirle vurgulanan gündoğumu, ıslak kumlardan yansır.

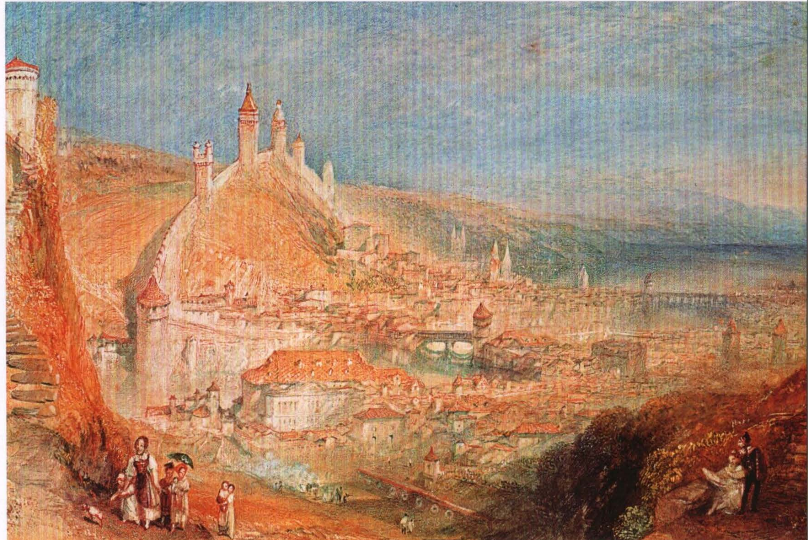
***Schaffhausen'deki Ren Şelaleleri*, 1841, suluboya ve mürekkep, Indianapolis Museum of Art, ABD, 23 x 29 cm**

Avrupa'daki en büyük şelalelerin bulunduğu Schaffhausen'e Turner, 1802'den itibaren birkaç kez gitmiştir. O dönemden başlayarak bu temayı, yücelik kavramına daha çok yer vererek birçok kez resmetmiştir. (1841 dolaylarında, yücelik nitelikleri bakımından istisnai pek çok örnek bulunur.) Bu örnekteyse, küçük boyutlu yalnız figür tıpkı Turner gibi şelalelerin görkemine hayran kalmaktadır.

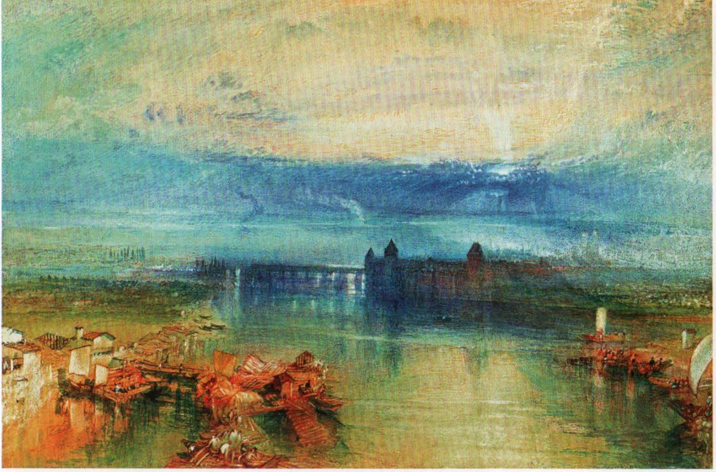
Glaukos ve Skylla **(Ovidius'un** ***Dönüşümler*****'inden), 1841, panel üzerine yağlıboya, Kimbell Art Musuem, Fort Worth, ABD, 79 x 78 cm**

Tuval, manzara resimlerinde pek karşılaşılmayan kare şeklindedir. Muhtemelen bu durum, Turner'ın Akademi'de resmi, tuval üzerine daire şeklinde yaldızlı bir çerçeve yerleştirerek sergileme düşüncesinden kaynaklanmıştır. *Hıristiyanlığın Şafağı* adlı resim de benzer boyut ve biçimde sergilense de, *Glaukos ve Skylla*'da daha sıcak tonlar göze çarpar.

Surlardan Luzern**, 1841-2, suluboya, Lady Lever Art Gallery, Liverpool, İngiltere, 30 x 45 cm**

Luzern'in en bilinen manzaralardan biri, Reuss Nehri üzerindeki *Kapellbrücke*'nin hemen yanında yer alan su kulesidir. Ancak Turner, eski şehrin ortaçağa ait surlarına ve şehrin yeni bölümlerine bakan gözetleme kulelerine odaklanarak köprü ve su kulesini uzaktan resmetmeyi tercih etmiştir. Uzakta, Luzern'in koruyucu azizi Leodegar'a adanmış ikiz kuleli kilise görülür.

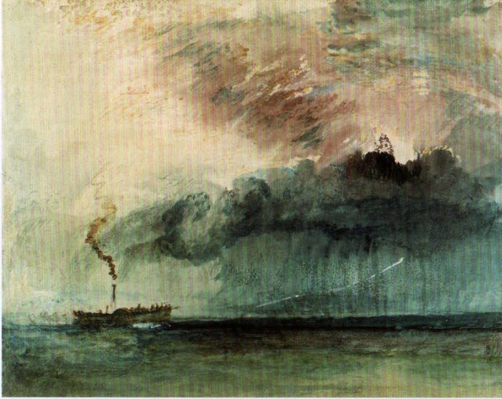
***Konstanz Gölü*, 1842, suluboya, York Art Gallery, İngiltere, 30 x 45 cm**

Almanya, İsviçre ve Avusturya sınırlarının kesişiminde, deniz seviyesinden 395 metre yükseklikteki Konstanz Gölü, Alplerin en büyük göllerinden biridir. Ren Nehri de gölün içinden geçer. Gölün konumu, üç ülke arasında sınır anlaşmazlıklarına neden olmuştur. Turner'ın resmi, gölün batı kıyısındaki Konstanz şehrini gösteriyor.

***Schloss Rosenau, Konsort Prens Albert'in Şatosu*, 1841, tuval üzerine yağlıboya, Walker Art Gallery, Liverpool, İngiltere, 97 x 125 cm**

Kraliyetin gözüne girme çabası içinde olan Turner, Venedik'ten İngiltere'ye dönerken, 1840 sonbaharında bu kasabada konaklamıştı. Sağda, ağaçların üzerinde görülen Rosenau Şatosu, o yılın başlarında İngiltere Kraliçesi Victoria'yla evlenen Prens Albert'in doğum yeridir. Sanatçının tüm çabalarına rağmen, kraliyet ailesi resmi satın almamıştır.

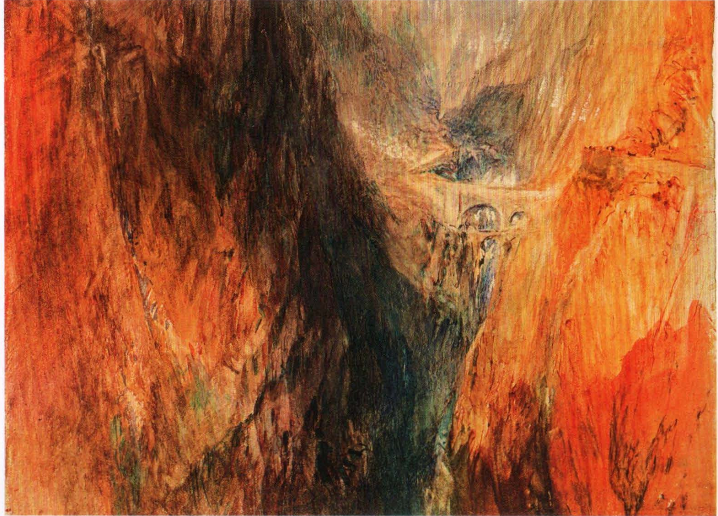

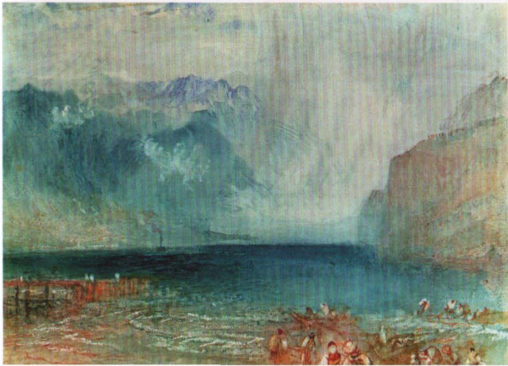
Fırtınadaki Buharlı Gemi,
1841, kalem ve suluboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 23 x 30 cm

Resmin konumu bilinmemektedir, fakat Venedik olabilir. Baskın mavi renk resme soğuk bir hava katmaktadır. Fırtına bulutlarından kaçmak için "tam yol ileri" giden gemi, açık gökyüzüne doğru ilerlemektedir. Turner, dalgaları vurgulamak için "kazıma" tekniği kullanmıştır.

Şeytan Köprüsü, Gotthard,
y. 1841, suluboya ve mürekkep, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 24 x 31 cm

Gotthard Geçidi'ne giden ana erişim güzergâhında olduğundan, tehlikeli Reuss Nehri üzerinde 13. yüzyıldan beri ahşap bir köprü bulunuyordu. 16. yüzyılda yerine yapılan taş köprü Napoléon Savaşları'nda yıkılmıştı. Bu köprünün yerine 1830'da inşa edilen yeni taş köprü Turner'ın resmine konu olmuştur.

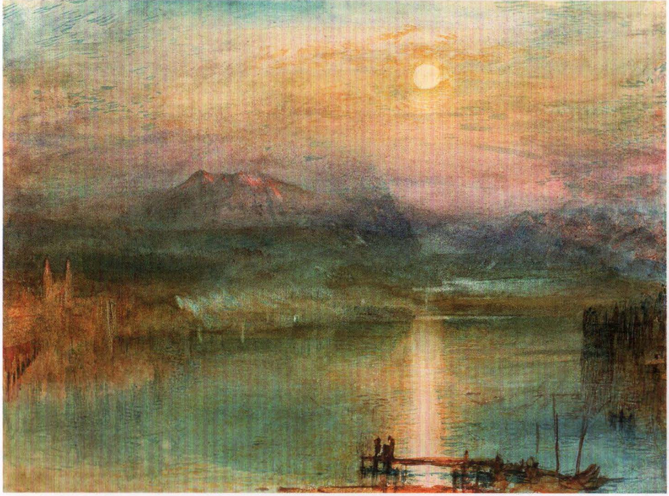

Luzern Gölü'ndeki İlk Vapur,
1841, suluboya, University College, Londra, İngiltere, 23 x 29 cm

İsviçre'deki göllerin herhalde en güzeli olan Luzern, etrafındaki dağlar ve birçok yerde kıyılarına kadar uzanan ormanlarla kesinlikle en zenginiydi. Girintili çıkıntılı yapısıyla göl, her kıvrımın ardında turistlere bir sürpriz sunuyordu. Turizm potansiyelini gören yetkililer, 19. yüzyılda buharlı gemi seferleri düzenlemeye başlamışlardı.

Luzern Gölü, Ay Işığı, Uzakta Rigi ile, **1841, suluboya ve guvaş, Whitworth Art Gallery, Manchester Üniversitesi, 23 x 31 cm**

Bu resimde de görüldüğü gibi, Luzern Gölü'nün Turner için temel niteliği, çevrenin ona verdiği sükûnet hissiydi. 1841'de Turner, 67 yaşındaydı ve sağlığı pek de iyi değildi. Temiz, açık hava ve gerilimsiz ortam sanatçıya kuvvet vermişti. Turner, sonraki üç yaz boyunca buraya gelmeye devam etti.

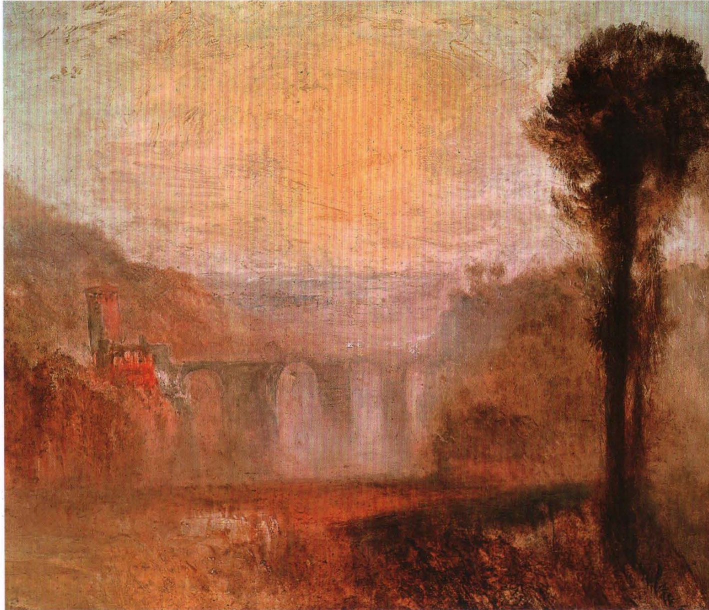
Kızıl Rigi, **1842, suluboya, National Gallery of Victoria, Melbourne, Avustralya, 31 x 46 cm**

"Dağların kraliçesi" olarak bilinen Rigi, İsviçre'nin merkezindeki Luzern Gölü kıyısında, Alplerin bir parçasını oluşturur. Turner, dağın eskizlerini ve suluboya resimlerini yaptığı Schwan Han'da kalmıştı. On yıldan az kalan yaşamının sonuna dek bu temayı birçok defa tekrarlayacaktı. Hugh Munro, benzer çalışmalarla birlikte bu resmi de satın almıştı.

Bonhomme Manastırı, Chamonix, 1836-42, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 24 x 30 cm

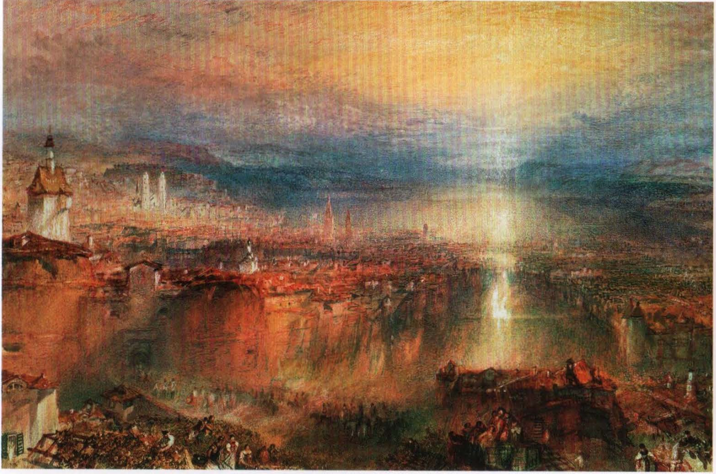
19. yüzyılın başında turizm, Chamonix'deki yaşamın önemli bir parçası haline gelmişti. Giderek gelişen turizm tarımın yerini alarak bölgenin 20. yüzyıldaki başlıca geçim kaynağı oldu. Chamonix, turistlerin yaz ve kış aylarında büyük rağbet gösterdikleri, Avrupa'nın en yüksek dağı Mont Blanc'ın eteklerinde kuruludur. Turner'ın resmi, turizm öncesi dönemden pastoral bir manzaradır.

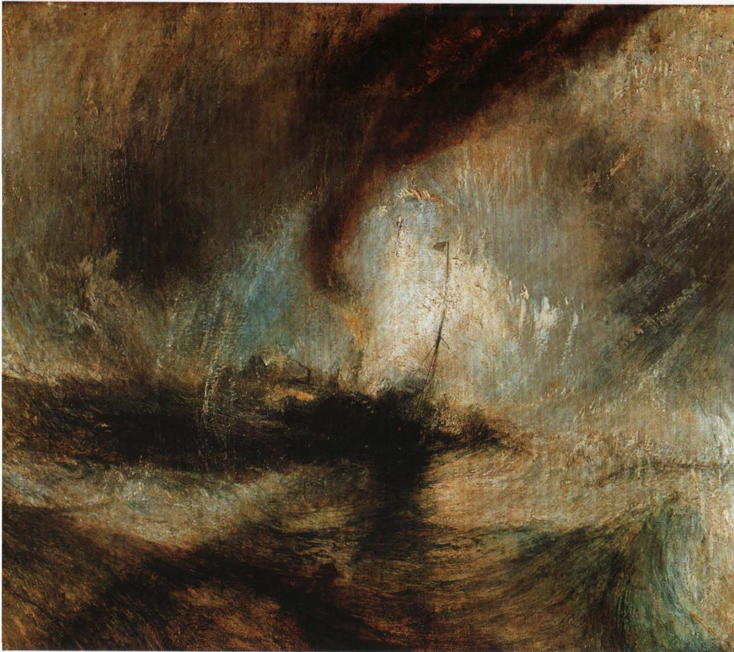
Ponte delle Torri, Spoleto, İtalya, y. 1840, tuval üzerine yağlıboya, Tate Britain, Londra, İngiltere, 91 x 122 cm

1936'ya kadar sergilenmeyen resim Turner'ın mirasının bir parçasıydı. *Liber Studiorum* levhalarından birinin yeniden yapımı olan çalışma Turner'ın 1819 tarihli Roma Eskiz Defteri'nden alınmıştır. Turner'ın uzun süredir peşinde koştuğu, Claude üslubunda huzurlu bir manzara resmidir.

***Zürich*, 1842, suluboya, British Museum, Londra, İngiltere, 30 x 46 cm**

Bu suluboya çalışma, yaşam boyu süren arayışın; topografi, kent yaşamı, yansıtıcı ışık ve romantizm şeklinde bir araya gelmesi gibidir. Bir miktar romantikleştirilmiş bir görüntü olsa da, modern bir şehrin doğuşunu; şehrin, 1839 darbesiyle geçmişinden silkinmiş ve gündelik yaşamlarını sürdüren sakinlerini görüyoruz. Ortaçağ surları, Federal İsviçre Devleti'nin oluşum sürecinde yıkılmıştı.

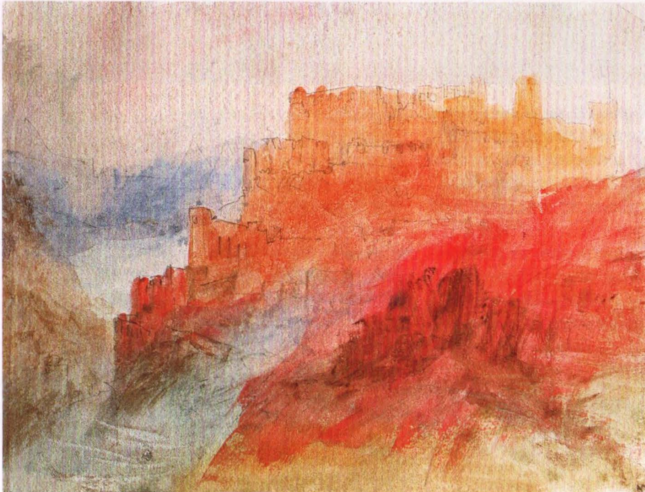
***Kar Fırtınası: Limanın Ağzındaki Buharlı Gemi Sığ Suda İşaret Veriyor*, 1842, tuval üzerine yağlıboya, Tate Britain, Londra, İngiltere, 92 x 122 cm**

Turner'ın, hakkında en çok konuşulan ve yazılan resimlerinden biri olan çalışma, 1842 Akademi sergisinde anlaşılmamıştır. Bir eleştirmenin resmin "sabun köpüğü ve badanadan" ibaret olduğunu söylemesi Turner'ı çok incitmiştir. Ancak Turner, henüz kanıtlanamamış bir mit ortaya atarak fırtınada kendini gemi direğine bağlamasının resme esin kaynağı olduğunu söylemiştir.

Dogana ve Santa Maria della Salute, Venedik, 1843, tuval üzerine yağlıboya, National Gallery of Art, Washington DC, ABD, 62 x 93 cm

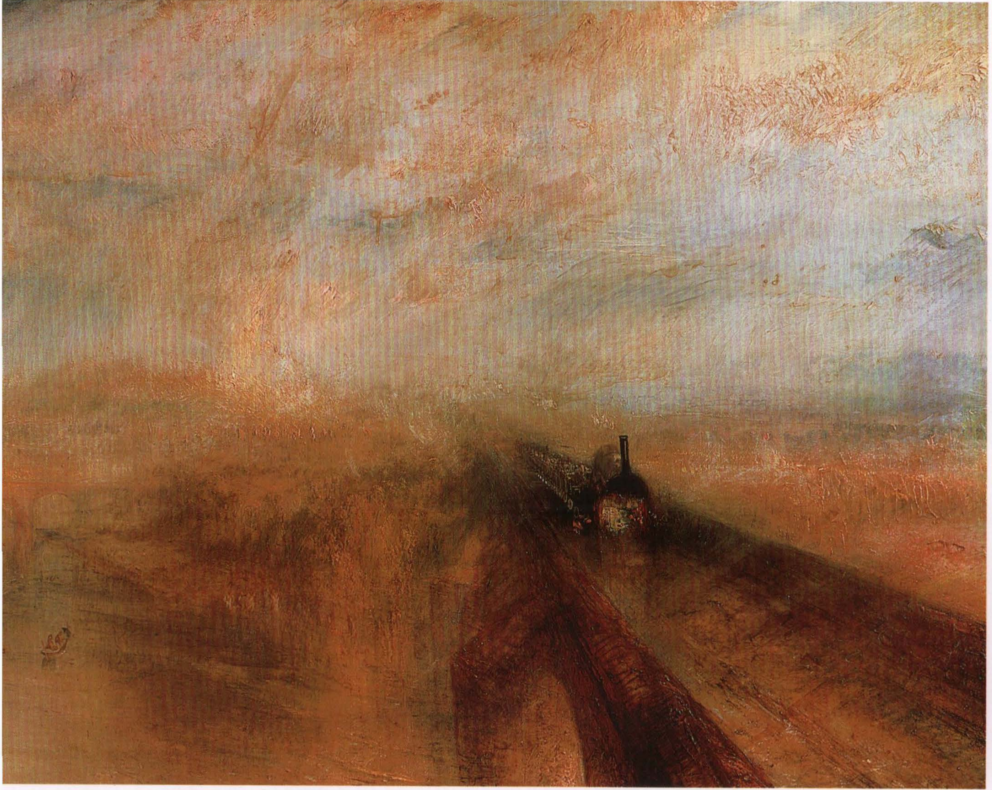
Bazı eleştirmenlere göre bu resim, "tüm mantıksızlıklardan arındırılmış... doğayı olduğu gibi kopyalamıştır." Turner'ın portre formatındaki resimlerinin nadir örneklerinden biri olan bu çalışma, 1843 Akademi sergisinde satılmıştır. Resimle ilgili bir diğer ilginç detay da, şehrin bir sakini olan sahibinin, muhtemelen zorlamasıyla aynı yıl Birmingham Kraliyet Sanatçılar Topluluğu'nda sergilenmesidir.

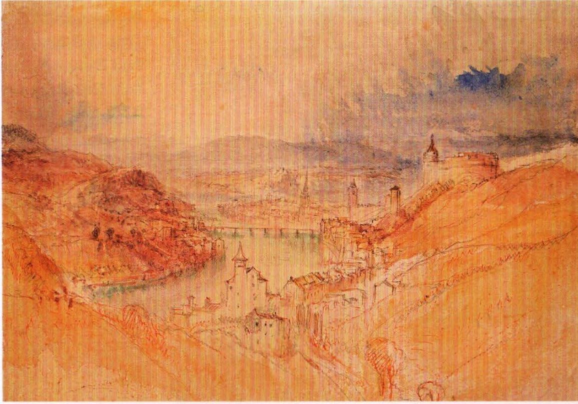
Uçurumun Üzerindeki Kale, y. 1841-4, kalem ve suluboya, özel koleksiyon, 18 x 24 cm

Turner artık konusunun topografik ayrıntılarıyla ilgilenmek yerine onu, mekânsal farkındalık yaratmak için renk kullanımında bir araç haline getirdiğinden bu kalenin adı bilinmemektedir. Ön plandaki ve kalenin etrafında tekrarlanan kırmızı kullanımı, kaleyi izleyicinin kendi mekânına taşır. Arka plandaki yavaşça solan soğuk mavi ve mor bu etkiyi güçlendirmiştir.

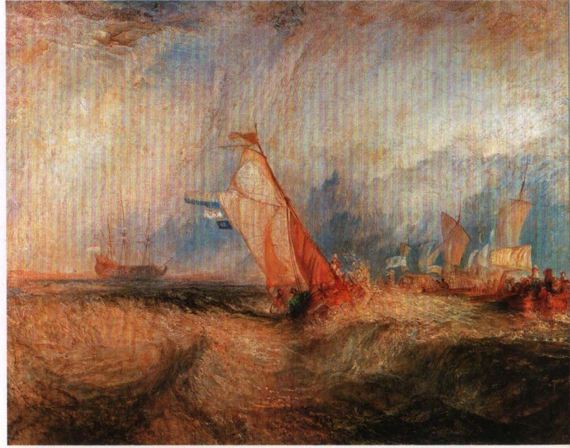
***Yağmur, Buhar ve Hız - Great Western Demiryolu*, 1844, tuval üzerine yağlıboya, National Gallery, Londra, İngiltere, 91 x 122 cm**

Turner'ın giden bir trenin penceresinden yağmur yağarken başını çıkarmış olduğu efsanesi, Akademi'de ilk sergilenişinden itibaren bu resmin ayrılmaz bir parçası olmuştur. Sanatçının bunu yaptığını görmüş olan bir sergi ziyaretçisi, aynı şeyi yaptığında resimdeki etkiyi daha iyi anlamıştır. Doğru ya da değil, bu resim, beceri gösterisi niteliğindeki tekniğiyle bir efsanedir.

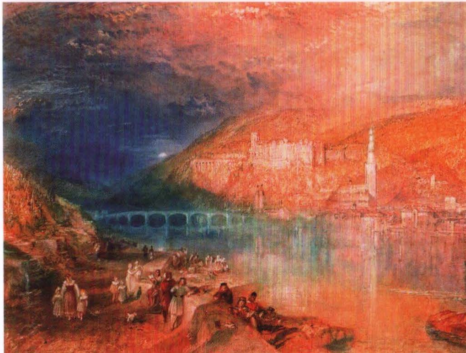
***Schaffhausen*, 1841-4, suluboya ve mürekkep, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 24 x 33 cm**

Schaffhausen, İsviçre'nin en iç kesimindedir. Turner, 1802 yılı seyahatinde buraya uğramış ve bu resim de dahil daha sonra yapacağı birçok suluboya resim için kullandığı notlar almıştı. Çalışma, İsviçre Alpleri'nin görünümünden çok, yaz güneşine boğulmuş atmosferine odaklanır.

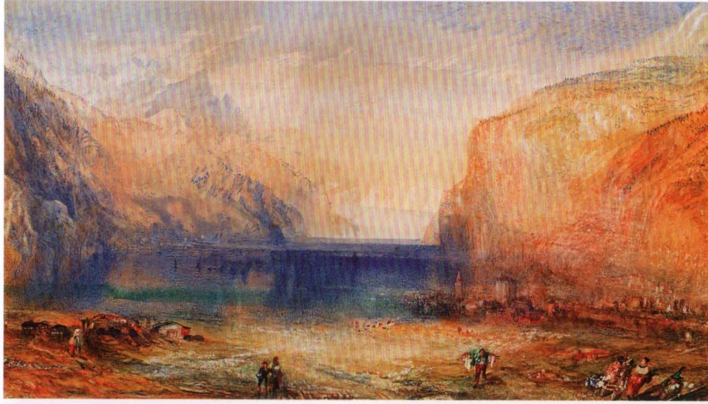
***Van Tromp Üstlerini Mutlu Etmek İçin Dönüyor, Denizdeki Gemiler, İyice Islanıyor*, 1844, tuval üzerine yağlıboya, Getty Museum, Los Angeles, ABD, 91 x 122 cm**

Turner bu resminde, yalnızca estetik olarak değil, konu olarak da Felemenk etkisine geri dönmüştür. Resmin öyküsü, 17. yüzyıldaki İngiliz-Felemenk savaşlarında emirlere uymayan ve kendi taktiklerini uygulayan Felemenk donanması amiraline dayanır. Resmin başlığı, Cornelis van Tromp ile üstleri arasında sağlanan uzlaşmaya gönderme yapar.

***Heidelberg*, y. 1840-2, suluboya, Manchester Art Gallery, İngiltere, 38 x 55 cm**

Napoléon'un yenilgisini takiben 1815'te, Avusturya İmparatoru, Rus Çarı ve Prusya Kralı, Heidelberg'te "Kutsal İttifak"ı kurmuştu. Ancak Turner, Heidelberg'in daha eski tarihi ve Joseph von Eichendorff gibi ünlü Alman şair ve yazarların şehri olması gibi romantik çağrışımlarla daha ilgiliydi. Yeniden inşa etmeye yönelik çabaların sonuçsuz kaldığı ortaçağ kalesinin yıkıntıları ve Kutsal Ruh Kilisesi vurgulanmıştır.

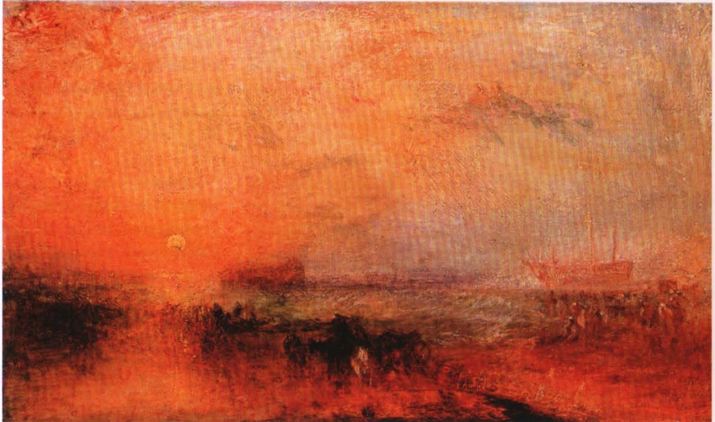
***Fluelen: Sabah (Göle Doğru)*, 1845, suluboya ve guvaş, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 30 x 48 cm**

İsviçre'nin Uri Kantonu'daki Fluelen, Luzern Gölü'nün kıyısındadır. Vadi, Turner'ın zamanında kışları geçit vermeyen Gotthard Geçidi'ne kadar uzanmaktadır. Napoléon Savaşları'nda büyük acıların yaşandığı şehir, barış döneminde resmedilmiştir.

***Bir İsviçre Geçidi*, suluboya, y. 1848-50, Victoria and Albert Museum, Londra, İngiltere, 36 x 51 cm**

Yaşamının son on yılında Turner, İsviçre'ye dört kez gidebilmişti. Yücelik sevgisini yansıtan İsviçre Alpleri, sanatçının son teması olmuştu. İlk suluboya resimlerinden farklı olarak bu resimde topografik unsurlara rastlanmaz. Aksine bir yalıtılmışlık hissi ve insan benlikçiliğini neredeyse yok sayan bir ölçek ortaya koyar.

***Fırtınadan Sonraki Gün*, 1840-45, tuval üzerine yağlıboya, National Gallery of Wales, Cardiff, Galler, 31 x 53 cm**

Turner'ın bu dönemde yaptığı birçok deniz manzarası resminden ikisi birbirini tamamlar. Bu resim ve Bayan Booth'un Margate'deki evinde tanık olunan bir olaydan esinlenilen *Fırtına*. Bayan Booth'un ilk evliliğinden oğlu John Pounds'a miras kalan resimleri Margaret Davies, farklı kaynaklar üzerinden satın almıştır.

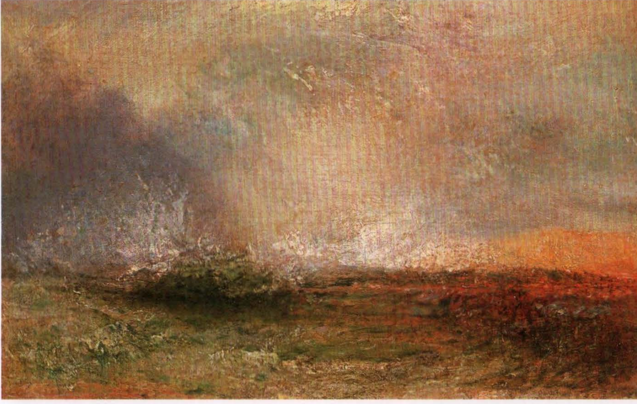
***Norham Kalesi, Gündoğumu,* y. 1845, tuval üzerine yağlıboya, Tate Britain, Londra, İngiltere, 91 x 122 cm**

Turner, ilki 1797'de olmak üzere, Norham Kalesi'ni birçok kez resmetmiş olsa da, bu resim ilk ve tek yağlıboya çalışmadır. Kompozisyon, 1816'da "Pastoral" başlığı altında *Liber Studiorum*'da yayınlanana benzerdir. Bu yağlıboya resimde Turner birçok suluboya tekniğini kullanmıştır.

***Nore Açıkları: Rüzgâr ve Su,* y. 1845, kâğıt üzerine yağlıboya, destekli, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 31 x 46 cm**

Turner'ın bu resmi kâğıt üzerine yapmış olması, ilk bakışta, sergilemek amacıyla yapılmadığını düşündürür. Geç dönem yağlıboya resimlerinin çoğu gibi bu çalışma da renk ve teknik açısından deney niteliğindedir. Thames halicinde bir sahil bölgesi olan Nora, 1797'de ücret ve koşullarla ilgili çıkan bir deniz isyanıyla ünlüdür.

***Kıyıda Patlayan Fırtınalı Deniz*, y. 1840-45, tuval üzerine yağlıboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 45 x 64 cm**

1889'da Amerikalı bir koleksiyoncuya satılmasından önce bu resim, Sophia Booth'un önceki evliliğinden oğlu John Pound'a ait olabilir. Resmin herhangi bir müzayede kaydı olmadığından, Pound bu resmi şahsi olarak elden çıkarmış olmalıdır.

***Inveraray İskelesi, Loch Fyne, Sabah*, 1845, tuval üzerine yağlıboya, Paul Mellon Koleksiyonu, Yale Center for British Art, ABD, 91 x 122 cm**

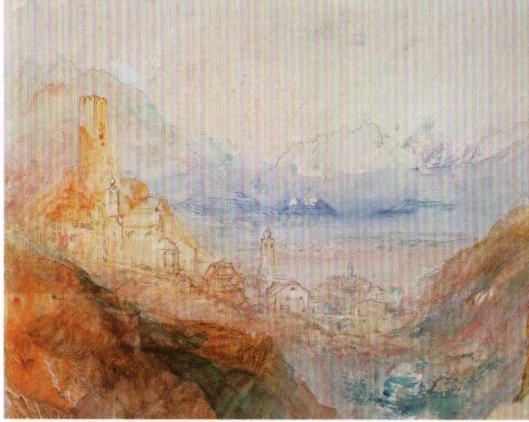
Turner'ın defaatle kullandığı temalar, uzun kariyeri boyunca üslubunun nasıl geliştiğini ve değiştiğini gösterebilir. Bu resmin, Turner'ın *Liber Studiorum*'u için gravüre dönüştürülmüş suluboya örneği, tipik bir 18. yüzyıl manzara resmidir. Bu yağlıboya resim ise tam tersine, 20. yüzyıldaki gelişmeleri öngören ve hiçbir görsel işareti barındırmayan bir manzara soyutlamasıdır.

***Cenova*, 1850-51, kalem ve suluboya, Manchester Art Gallery, İngiltere, 37 x 54 cm**

Turner'ın tamamladığı son resimlerden biri olan bu suluboya, sanatçıya ün ve varlık getiren üslup ve konuya dönüştür. Her ne kadar olgunluk döneminde, soyutlamaya yaklaşsa ve 20. yüzyıldaki gelişmeleri öngörse de, Turner öncelikle bir manzara ressamıydı. Bu türün gelmiş geçmiş en başarılı temsilcisi olan saygıdeğer bir ressamdır.

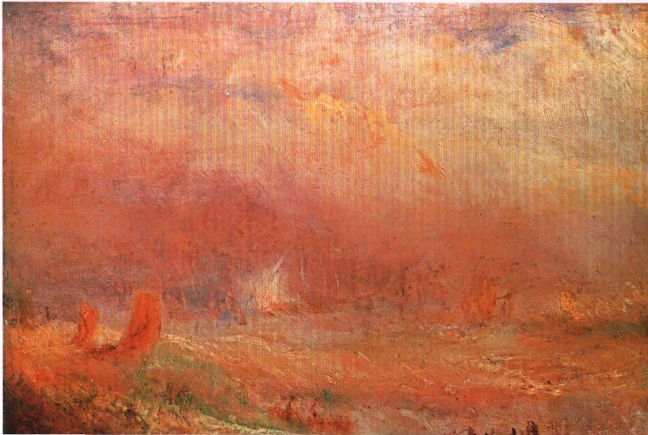
***Hospenthal, Gotthard Güzü, Sabah*, 1841-42, grafit ve suluboya, Fitzwilliam Museum, Cambridge, İngiltere, 23 x 29 cm**

Hospenthal ya da düşkünlerevi, yoksul gezginler için bir sığınaktı. Gotthard Geçidi'ni ziyaret eden ya da tırmanıştan dönen artan sayıda turist bu bölgeye geliyordu. Bu çalışma, artık var olmayan *Hospenthal*'e ait iki resimden biridir.

***Fırtına*, 1840-45, tuval üzerine yağlıboya, National Museums and Galleries of Wales, Cardiff, Galler, 32 x 55 cm**

Arkasındaki etiket, Turner'ın resmi 21 Kasım 1840'taki şiddetli fırtına sırasında yaptığını belirtir. Ancak sağlık durumu iyi olmayan ve daha önce pek çok gemi kazası ve fırtına resmi yapan Turner'ın, görgü tanıklarının ifadelerine dayanarak hayal gücünü kullanmış olması daha muhtemeldir.

***Deal Açıklarında*, 1835-45, tuval üzerine yağlıboya, Nationalmuseum, Stockholm, İsveç, 25 x 32 cm**

Bu resmin ve ona eşlik eden *Deal Açıklarında Yelkenli Gemi* adlı çalışmanın tarihleri, kaynakları nedeniyle kesin değildir. 1960'larda British Museum'da başka yağlıboya çalışmalar ortaya çıkarılmıştır. Benzer yapı ve üsluptaki resimler yaklaşık olarak tarihlendirilebilmiştir.

TURNER

500 GÖRSEL EŞLİĞİNDE YAŞAMI VE ESERLERİ

Tüm zamanların en önemli manzara ressamları arasında kabul edilen Joseph Mallord William Turner'ın yaşamına ilişkin güvenilir ve ayrıntılı bir inceleme.

▪

Sanatçının yaşam öyküsünü, o dönemki toplumun tarihsel çerçevesini ve sanatçının hamileriyle olan ilişkisini anlatan büyüleyici bir biyografi.

▪

Benzersiz manzara gravürlerine kaynaklık eden baskı üretimindeki becerisini ortaya koyan bir araştırma.

▪

Sanatçının üslubu ve tekniğine ilişkin ayrıntılı çözümlemelerin eşlik ettiği önemli resimlerinden oluşan çarpıcı bir galeri.

▪

500'den fazla seçkin resim eşliğinde etkileyici bir kaynak kitap.

EN ÖNEMLİ 300 ÇALIŞMASINDAN OLUŞAN GALERİ İLE SANATÇININ YAŞAMI VE SANATININ RESİMLİ AÇIKLAMASI **MICHAEL ROBINSON**

